

ELLA CAREY

O VIAȚĂ SECRETĂ

The background of the cover is a painting of a woman from behind, wearing a red patterned jacket and a brown skirt, holding a dark hat over her head. She is looking out over a city skyline with the Empire State Building prominent. Several small airplanes are flying in the sky above the city.

„De neuitat...
Înduioșătoare
și captivantă”
- Breakfast
with Rachel

LITERA

BLUE
MOON

A New York Secret

Ella Carey

Copyright © 2021 Ella Carey Pty Ltd.

Toate drepturile rezervate

Credit foto: © Elizabeth Ansley / Trevillion Images

O viață secretă

Ella Carey

Copyright © 2022 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Editor: Vidrașcu și fii

Redactor: Laura Runcanu

Corector: Păunița Ana

Copertă: Bell Studio

Tehnoredactare și prepress: Laura Carîp

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

ISBN 978-606-33-9017-3

ISBN EPUB 978-606-33-9114-9

Cara DC

Fiiicei mele, Sophie

„Cele mai bune feluri de mâncare sunt felurile foarte
simple.“

Auguste Escoffier

„După o cină copioasă, putem ierta pe oricine, chiar și pe
propriile noastre rude.“ Oscar Wilde

Partea întâi

Capitolul 1

Lily

New York, toamna anului 1942

Lily Rose își puse pălăria roșie din fetru, întinse mâna să-și ia haina și mănușile asortate și ieși în grabă din locuința ei aflată în Gramercy Park. Urcă în micul ei automobil American Bantam, lăsându-și, timp de o secundă prețioasă, capul să se odihnească pe volan. Ce ușurare că avea minunatul vehicul. Adevărul era că o putea face mereu nevăzută.

Țipetele Victoriei, mama ei, ricoșau în micul scuar newyorkez privat, închis, inundând atmosfera matinală pașnică, în timp ce rugămințile tatălui lui Lily, Jacob, răzbăteau întârziat.

Lily porni motorul iubitei ei mașini vopsite în albastru și alb, cu finisaje interioare roz, din piele, și-i dădu bice pe Third Avenue, înainte de a schimba direcția pentru a intra în parcare cea mai apropiată de îndrăgitul Valentino's, restaurantul în care lucra ca *sous-chef*¹, un loc de muncă pentru care se simțea recunoscătoare zi de zi.

Lily ieși cu ușurință din Bantam, închise cu un pocnet satisfăcător portiera lucioasă a mașinii, își aranjă eleganta pălărie roșie și înaintă cu pași mari pe East 63rd Street, în vreme ce mintea îi era plină de rețete, iar simțurile îi erau stimulate de nerăbdare la gândul felurilor de mâncare excelente și sofisticate pe care avea să le pregătească în ziua aceea la Valentino's.

Plecă grăbită din parcare și se avântă spre Park Avenue, în timp ce clădirile de locuințe în stil Beaux-Arts se înălțau orbitoare în soarele dimineții. Lily traversă în fugă covoarele roșii desfășurate sub copertinele strălucitoare care duceau către holurile mărețe ale unor locuințe fermecătoare, în vreme ce portari în vârstă zăboveau în poziție de drepti în uniforme elegante, cu mănușile lor albe și mâinile încrucișate la spate. Se opri să-și tragă răsuflarea doar atunci când se văzu în fața impresionantăi

intrări a restaurantului Valentino's.

Încadrat de perechea sa de felinare stradale sofisticate, cu globuri galbene cu aspect fantomatic în aerul cețos al dimineții, barul din lemn al restaurantului, într-un îndrăzneț stil Art Deco, lucea maiestuos în fața splendidei oglinzi din interior, sub formă de evantai. Lambriurile geometrice care căptușeau pereții ofereau un fundal somptuos pentru banchete din piele întime, sub luminile romantice a căror licărire călduroasă cădea în frumosul spațiu interior.

Lily se îndreptă cu pași mari către intrarea rezervată furnizorilor locali, atrăgând atenția bărbaților mai în vârstă, care nu fuseseră recrutați și care populau străzile din Manhattan la vremea aceea.

Întrucât Lily avansase în așa-zisa *brigade de cuisine*² din poziția inferioară de *entremétier*³ până la cea de *sous-chef*, ajunsese să recunoască atât de multe figuri din rândul clientelei care frecventa cercurile în care se învârtea și familia ei, încât reușise să nu se mai simtă tulburată. Gătise pentru baluri ale debutantelor, pentru fete alături de care crescuse, ornase torturi de nuntă pentru tinere cu care schimbase notițe în clasă, la școala din Upper East Side⁴ și se spetise muncind în bucătăria încinsă în timp ce prietenele mamei ei organizau prânzuri în încăperi private sau își trăgeau scaunele unele lângă altele pe covoare moi din lână, pentru a cleveti, la mese decorate cu crini albi superbi, înconjurate de capodopere de artă modernă, colecționate de proprietarul restaurantului, Giorgio Conti.

Însă Lily știa că mama ei, Victoria, nu aprecia câtuși de puțin farmecul cultural al restaurantului Valentino's. Victoria voia doar ca Lily să se mărite cu cel mai bogat burlac din New York. Åsta era visul de-o viață al Victoriei, iar faptul că flica ei prefera să gătească în bucătăria de la subsolul localului, în loc să-și urmeze parcursul în circuitul social, reprezenta o sursă de conflict constant acasă și un lucru de care Lily încerca din răputeri să scape.

Lily bătu cu mâna înmănușată în modesta ușă neagră pentru personal. Åi deschise unul dintre picoli.

– 'Neața, domnișoară Rose! se afișă tânărul mândru în

uniforma sa abia călcată.

– Bună dimineața.

Lily se descotorosi de pălărie și-și scutură părul negru, lung, în timp ce ochii de un albastru intens priveau direct în cei ai bărbatului înalt. Ea avea în jur de 1,75 metri înălțime, ca și el.

O salută militărește, iar nasturii lui aurii reflectară lumina.

– Știi, nu te salut într-o doară.

Ea se opri în timp ce-și scotea mânușile. Râsul îi îngheță.

Fața picoloului era luminată de entuziasm.

– Am fost recrutat. Mă voi alătura infanteriei marine.

O trecu un fior rece.

– Și ce a zis Giorgio când a auzit vestea?

Proprietarul restaurantului Valentino's, Giorgio Conti, își adora flecare angajat. Lily avea o bănuială că Giorgio plângea de flecare dată când unul dintre ei pleca la război.

– Și-a pus o mână pe umărul meu, a tras adânc aer în piept și mi-a spus că voi avea un loc de muncă atunci când mă voi întoarce acasă.

– Dragul de tine. Cât mai ai până pleci?

Ea îi cercetă fața. I se părea peste măsură de ciudat să-i ureze numai bine de acolo, în vreme ce aroma mângâietoare a prăjiturilor cu caramel, caracteristice localului Valentino's, și cea a plăcintelor cu cremă de flstic se ridica din bucătăriile de dedesubt.

– Plec peste trei zile.

Lily își întinse o mână către brațul lui.

– Dă-i bătaie!

Lily tresări.

Șeful de sală, Sidney, năvălise din restaurant și se uita de sus la Lily și la simplul piccolo, cu care ea își pierdea vremea în coridor. Sidney avea un șervet alb peste braț, iar părul cărunț îi era dat pe spate, uns cu ulei. Din butonieră se vedea ițindu-se un boboc de trandafir roșu, iar fruntea îi era încruntată de preocupare.

– Lily, la subsol, unde-ți este locul. De ce lânzezești aici?

– Bine, Sidney, doar știi că bucătăria e singurul loc în care-mi doresc să fiu, spuse Lily. După cum vezi, mă grăbesc într-acolo chiar acum.

Sidney îi aruncă o privire hotărâtă și dispăru.

Picoloul făcu o strâmbătură.

– Mă întorc la muncă înainte să începă să mă sâcăie.
Mă bucur că te-am văzut, Lily, o salută din nou cu mâna.

Lily coborî la subsol, trecând prin încăperea răcoroasă în care erau ținute vinurile. Sticle vechi, prețioase, căptușeau pereții, iar covoare turcești luxoase îi înăbușeau pașii în spațiul calm, boltit.

În toaleta pentru angajate, Lily își strânse părul în eșarfă, legându-l în jurul capului și punându-și boneta de bucătar deasupra, înainte de a se schimba de costumul roșu, elegant și strâns pe corp. Se îmbracă cu rochia neagră de bucătar și bluza albă cu nasturi și împinse ușile batante din lemn ale bucătăriei deja foarte active datorită subalternilor pregătiți să înceapă să taie morcovi și cepe, să porționeze carnea crudă și să pregătească puiul pentru plăcintele Parisienne cu crustă, coapte individual.

Lily începu să-și adapteze ochii la iluminatul difuz de la subsol.

– Bună dimineața tuturor. După toate calculele pe care le-am făcut astă-noapte, azi avem peste patru sute de servicii de masă.

Jimmy, *poissonier*-ul⁵ de la Valentino's, veni repede lângă ea. Se încruntă, cu sprâncenele strâns împreunate, în timp ce ținuta de bucătar se ținea încă imaculată pe corpul lui slab, chiar dacă-și petrecuse primele ore ale dimineții filetând peștele.

– *Chef*, somonul nu e conform cerințelor. Hai să te uiți, te rog.

Lily îl urmă pe Jimmy la postul lui. Deschise ușa răcitorului și întinse mâna înăuntru ca să atingă peștele. Acesta nu se arcui la atingerea ei.

– Va trebui înlocuit, spuse ea în timp ce-și scotea mâinile din răcitor și le ștergea cu o cârpă umedă pe care i-o ținea Jimmy.

– Vorbesc imediat la telefon cu furnizorii, să le spun că trebuie să trimită un alt lot.

Lily se deplasă către capătul bucătărie, ignorând sprâncenele ridicate ale unora dintre bărbații mai în vârstă, bucătari care lucraseră acolo de la deschiderea

restaurantului.

Giorgio Conti rupsesse gura târgului cu lansarea din anii '20, iar localul lui din Park Avenue devenise rapid unul dintre restaurantele cele mai de succes ale New Yorkului, în care se adunau clienții cei mai iluștri. Fusese ajutat de șeful de sală, Sidney, care cunoștea pe toată lumea despre care merita să vorbești în New York și care îi ispăsea pe toți să-și servească repetat mesele acolo.

Valentino's avusese un succes impetuos timp de douăzeci de ani, supraviețuind marii crize economice, iar acum mărșăluia cu capul înainte pe timp de război. Lily candidase pentru un post de îndată ce auzise că exista unul. Subaltern, ajutor la bucătărie, ar fi lucrat chiar și fără să fie plătită.

Obişnuia să treacă zilnic pe lângă Valentino's când se întorcea pe jos de la școală; stătea așa, în uniforma ei de școlăriță, și privea lung prin ferestrele de sticlă; picioarele lungi i se reflectau în geam, părul negru era prins în coadă de cal, ochii albaștri i se zgâiau prin fereastră, iar ghiozdanul îi atârna pe o parte. Își dorea de flecare dată să se poată transforma într-un fluture grațios și să se strecoare înăuntru, în ambianța aurie Art Deco. Ospătari impecabili și chipeși duceau pe sus farfurii cu mâncăruri alese, puneau mâncarea apetisantă în fața unor clienți frumos îmbrăcați, la mese acoperite cu fețe albe, cu șampanie în frapiere pline de gheață, în timp ce lumini slabe aruncau o strălucire caldă și îmbrăcau restaurantul într-o atmosferă magică – chiar prin aceste ferestre, Lily își dăduse seama că gătitul nu era doar un hobby minunat, în voia căruia îi plăcea să se lase, ci o formă de artă și un lucru care avea cu adevărat puterea de a face lumea fericită.

Iar acum, că fusese suficient de norocoasă să facă parte din echipa Valentino's, nu ar fi renunțat la această oportunitate pentru nimic în lume.

Preluându-și rolul de supraveghetor al bucătăriei și de responsabil pentru rezervele și calitatea proviziilor, Lily începu inspecția zilnică a produselor din josul ierarhiei, de la persoana însărcinată cu cămara. Către nivelul superior al ierarhiei, îl văzu pe Leo, care se ocupa de

mâncărurile făcute la grătar și care-și sprijinea mâinile mari pe bancul de lucru din oțel inoxidabil, cu arzătoare grele din fier și vase lungi, pentru mâncarea caldă, așezate de-a lungul bucătăriei în șiruri de oale uriașe, din cupru, atârinate de tavan. Sunetele bucătarilor care se grăbeau, feliau, tocau, puneau mâncarea în tigăi, și ale aburului șuierând de pe plite răsunau în aerul înăbușitor.

Figura lui Leo se întunecă, iar ochii i se îngustară atunci când Lily se apropie.

Lily își aruncă privirea de expert peste ceea ce pregătise și aranjase Leo cu dibăcie, peste cotletele gata să fie puse în untul încins din tigăi, peste fileurile cu aspect umed și fraged înainte de a fi feliate și servite cu un interior perfect trandafiriu, precum și peste culoarea roz a mușchiului de vită. Știa foarte bine că Leo se ocupa de carne în restaurantul Valentino's de mai bine de douăzeci de ani, iar el se exprimase extrem de clar că nu vedea nici un motiv să avanseze în ierarhie cum o făcuseră mulți alții.

– Bună dimineața, Leo. Nimic să te nemulțumească la mârfurile livrate din piețe astăzi? Întrebă Lily.

– Știu să prepar produsele suficient de bine pentru un ajutor de bucătar, domnișoară Rose. O fac de dinainte să te naști dumneata, mormăi și reveni la postul lui.

– Mă bucur că totul este conform așteptărilor.

Lily îi verifică a doua oră produsele și se pregătea să continue, când colega ei, Martina, i se alătură.

Martina, o femeie de doar un metru și jumătate înălțime, își încrucișă brațele, în timp ce ochii negri îi sclipeau sub boneta de bucătar.

– Lily, Giorgio vrea să ne vadă. Pe tine, pe mine și pe Tom. Acum.

– Ei, desigur, Martina, spuse Lily. Știi cumva de ce?

Martina ridică din umeri, iar Tom Morelli își ridică privirea de la postul lui de bucătar-șef din vârful ierarhiei.

– Tom.

Tonul vocii Martinei se înmuie atunci când i se adresă acestuia. Tom, cu un singur rang mai jos de adoratul *master chef*, Marco, care era plecat la război, era

responsabil de cea mai mare parte din ceea ce se gătea la Valentino's.

Lily se uită prin bucătărie. Lucrurile păreau să se desfășoare normal, însă simțea acut absența lui Marco. Știa că și ceilalți bucătari se simțeau la fel – îi văzuse pe câțiva dintre ei îndreptându-se hotărâți către biroul lui Marco, să-i pună câte o întrebare, iar apoi își amintiseră că șeful lor plecase cu o navă militară cine știe pe unde. Biroul lui rămăsese în întuneric, iar boneta lui de bucătar atârna lăsată uitării după ușă.

În lipsa unui șef devotat, care să fie mereu acolo, subalternii improvizau, însă le era imposibil să-și imagineze pe altcineva la vârf în afară de îndrăgitul lor Marco. Marco o învățase pe Lily tot ceea ce știa ea și îi accelerase promovarea, avansând-o în ierarhie până când ajunsese bucătar secund într-un timp record. Lui îi datora ea cariera.

Tom Morelli își scoase șorțul și străbătu bucătăria, lăsând la iveală un corp zvelt și musculos într-o pereche de blugi aibaștri pe care doar el îi putea purta. Își ridică mânecile bluzei albe de bucătar și se opri nonșalant lângă Lily; ochii căprui i se strânseseră, părul închis la culoare era ascuns sub boneta înaltă. Mâncarea gătită de el era senzațională, și reușise să le intre la suflet tuturor angajaților.

– Bună seara, Lily, spuse Tom, aruncându-i un zâmbet ștrengăresc.

– Bună dimineața, Tom.

Își ascunse zâmbetul trezit de gluma lui. Știa amândoi că ea fusese acolo până mai târziu de ora unsprezece noaptea trecută și, pentru că fusese înscrisă pe listă pentru servirea cinei, nu era nevoită să vină la fel de devreme ca alții.

În același timp, îndepărtă gândul că accentul moale, italian, al lui Tom era unul pe care orice femeie ar fi dorit să-l audă șoptit în ureche. Pentru ea, Tom Morelli era în afara zonei permise. Dacă redutabila ei mamă ar fi adulmecat cea mai mică atracție între Lily și unul dintre colegii ei de la Valentino's, ar fi scos-o de acolo de ureche. Mama ei avea planuri mult mai mărețe pentru viitorul lui

Lily, care nu includeau un bucătar oarecare.

Tom o așteaptă să treacă în fața lui.

– Hai să vedem ce vrea Giorgio.

Lily era sigură că el avea o iubită fermecătoare. Și probabil că vreo jumătate de cartier se îndrăgostise de el, doar dacă te uita la cum era privit la Valentino's. Se încruntă și încercă să se concentreze.

Giorgio Conti stătea la ușa biroului său, așteptând ca să-i invite pe toți înăuntru.

– Dragii mei..., grăi el cu un accent italian melodic, mai pronunțat decât al lui Tom Morelli.

Lily tresări când văzu că Giorgio era tras la față. Părul lui cărunt și imaculat, de obicei dat cu ulei, stătea vâlvoi, iar cearcăne care l dădeau de gol îi umbreau pielea de sub ochi. În calitate de proprietar al restaurantului, nu doar că intervievase posibili bucătari-șefi, ci făcuse săptămâni întregi treaba lui Marco, plecat la război. În mod clar, toate acestea își cereau birul. Valentino's era pasiunea lui Giorgio, iar el trăia și respira pentru restaurant. Toți știau că ținea la restaurant ca la propriul copil. Nu ar fi angajat pe nimeni în funcția vitală de bucătar-șef dacă nu ar fi avut încredere absolută în capacitatea sa de a face față rolului solicitant.

– Tom, Lily, Martina, spuse el lăsând să-i tremure r-urile și lungind consoanele. Vă rog. Intrați și luați loc, dragii mei.

Lily se lăsă pe un scaun tapițat.

Giorgio își sprijini mâinile direct pe grămada ordonată de hârtie de scris de culoare crem, pe care o folosea pentru scurtele bilete de corespondență. Trăsăturile feței i se mohorâra.

– Nu știu... cum să spun asta ca să fie mai ușor. Am primit vești șocante. Fiți curajoși.

Lily își simți fierea în stomac.

Giorgio își ținea ochii în pământ.

– Marco e mort. Bucătarul nostru șef nu mai e.

Lily își duse o mână la gură. Lângă ea, Martina icni, iar Tom se prinse de marginile scaunului pe care stătea.

– Marco a fost ucis la acostarea Aliaților în Africa de Nord, spuse Giorgio ținându și capul aplecat. Am citit doar

acum câteva zile că operațiunea a avut succes per total, însă trupele regimului de la Vichy, susținute de germani, au lansat artileria împotriva forțelor noastre la nord de Casablanca. Știți, Aliații au câștigat, și tocmai începusem să mă relaxez când m-am pomenit cu un telefon de la mama lui, azi-dimineață. Dragul nostru Marco a fost confirmat printre cei morți.

Lily păli.

– Nu Marco, șopti ea și vocea îi tremură în încăperea tăcută, grea. Îmi cer scuze, cred că o iau razna...

La fel ca pe orice alt locuitor al New Yorkului, pe Lily o înfricoșa războiul. Naziștii etichetaseră orașul drept „ținta numărul unu” și zi de zi Lily citea avertizări cumplite în ziare, cum că germanii ar fi putut trimite avioane de bombardament pe cerurile americane sau ar fi putut bombarda țărmul cu ajutorul submarinelor. Însă chiar dacă patru sute de mii de newyorkezi erau înrolați în apărarea antiaeriană și arme antiaeriene încercuiau orașul, până la momentul respectiv nu trecuse prin nici o pierdere personală.

Tom își desfăcu gulerul și se aplică în față, ținându-și capul deasupra genunchilor, în timp ce Martina își duse o mână la gură și încercă să-și stăpânească lacrimile.

Treptat, Giorgio își ridică privirea. Se uită lung la Lily, iar ea îl privi direct, neajutorată, ducându și o mână tremurătoare către frunte.

– Scuzați-mă o clipă, spuse Giorgio cu vocea sugrumată.

Își puse capul în mâini și plânse.

Pentru prima oară de când se stinseseră luminile de neon din Times Square, pentru prima oară de cât primarul La Guardia avertizase despre teroarea din văzduh, catastrofa ajunsese în pragul lumii aparent sigure a restaurantului Valentino's.

Lily înghiți nodul care i se formase în gât. Părea de neînțeles că Marco cel respectat, admirat și universal apreciat nu avea să se întoarcă niciodată, că ea nu avea să-l mai vadă vreodată pe bărbatul înalt, mai tânăr de 35 de ani, care purta ochelari de baga, aburiți de căldură, avea mereu de oferit un zâmbet cald și căruia buclele negre i se strecurau din bonetă.

Pur și simplu era întotdeauna prezent; dacă nu era în bucătărie lângă ei, îl găseau în birou, parcurgând mulțimea considerabilă de rețete pe care le crease de-a lungul anilor dedicați gătitului în bucătăria lui Giorgio, cu un pix după ureche, coordonându-i pe toți cu o răbdare absolută pentru perfecționarea rețetelor pe care Giorgio le adora. Stătea peste program cu ei, fără să conteze că trebuia să se întoarcă înainte de a se miji de ziuă pentru a merge la piață, încurajându-și fiecare coechipier să depună toate eforturile ca să lucreze conform celor mai înalte standarde, toate făcute într-un mod atât de amabil.

Pentru Valentino's, pentru sectorul restaurantelor din New York, dispariția lui reprezenta o pierdere teribilă. Ca mulți alții implicați în acest război groaznic, și el era un bărbat a cărui viață se terminase înainte să ajungă în floarea vârstei. Lily își aplecă fruntea și, în liniște, cu mâinile tremurânde, își lăsă lacrimile să i se prelingă pe obraji.

Bucătar secund, ajutor de bucătar

Ierarhia funcțiilor într-o bucătărie

Persoana responsabilă, printre altele, de prepararea legumelor

Cartier al înaltei societăți newyorkeze

Responsabilul pentru prepararea peștelui

Capitolul 2

Douăzeci de minute mai târziu, după ce Sidney adusese în biroul lui Giorgio patru cafele espresso tari, Lily se prăbuși la loc pe scaun. Ochii o usturau și încă suspina. Tom Morelli își lăsă capul pe spate și-și bău cafeaua dintr-o înghițitură; Martina se uită doar la ceașca ei.

– Din păcate, dragii mei, trebuie să admit că nu am reușit să găsesc un alt bucătar-șef potrivit. Nici unul dintre cei pe care i am intervievat nu dă dovadă de talentul la gătit pe care-l avea Marco și nici de devotamentul său pentru carieră, spuse Giorgio. Dădu dezaprobat din cap și-și trecu mâna peste bărbie. Giorgio știa tot ce trebuia știut despre restaurant.

Lily scutură din cap fără să-i vină să creadă.

– Am fi naivi dacă nu ne-am gândi că și Tom ar putea fi recrutat, continuă Giorgio. Altfel, până acum, l-aș fi instruit.

„Nu-l putem pierde și pe Tom după Marco. Doamne, nu.“ Lily îndrăzni să arunce o privire fugară bărbatului chipeș de lângă ea. Acesta, alb la față, se uita fix la Giorgio.

Martina se foi pe scaunul pe care stătea.

Avem de a face cu o situație tulburătoare semnificativă, spuse Giorgio. Chiar mai semnificativă decât cea din războiul anterior. N-am avut de ales și a trebuit să fac bucătari din femei, lucru nemaiauzit înainte de evenimentele de la Pearl Harbor, încercă Giorgio să zâmbească.

Inima lui Lily începu să gonească. Evită să se uite la Martina.

Giorgio își coborî tonul.

– Însă moartea tragică a lui Marco îmi forțează din nou mâna. Am hotărât că de acum înainte vă vom instrui pe amândouă, Martina și Lily, să preluați rolul de bucătar-șef, în cazul în care Tom va fi recrutat. Însă vă voi supraveghea cu atenție pe amândouă și în curând vom decide cine va deveni bucătar-șef. Pregătirea voastră va începe numaidecât.

Lily nu știu dacă mai întâi se auzise strigătul de

indignare al Martinei sau propriul ei chiot triumfător. Lily se întoarse și văzu cum buzele colegei ei ajutor de bucătar se transformară într-o buclă disprețuitoare. De când începuse să lucreze acolo, nu putuse niciodată să treacă de învelișul rece al Martinei. Ori de câte ori încerca să fie prietenoasă, Martina îi curma încercările de a face conversație.

În momentul acela, Martina își împinse scaunul în spate atât de tare încât acesta scârțâi pe podeaua din lemn lustruit.

– Toată lumea știe că Lily va pleca de aici la sfârșitul războiului. E doar o chestiune de timp și se va căsători cu unul de prin înalta societate. Mai mult ca sigur, unul dintre clienții tăi o va impresiona și i va construi o casă la țară în Connecticut cât ai zice pește!

Lily se așeză, șocată. Era absolut nedrept. Își ridică bărbia. Chiar dacă nu voia să abordeze discuții personale în fața lui Giorgio, se vedea nevoită să se apere de un astfel de atac nemeritat.

– Sunt la fel de devotată carierei mele ca orice bărbat. Chiar mai mult. Și nu intenționez să mă căsătoresc. Cu cine m-aș putea căsători?

Lily simți că se îmbujora. Mama ei sigur știa...

Giorgio renunțase la întrebările inevitabile despre planurile de logodnă și copii atunci când o intervievase pentru locul de muncă, însă în bucătărie bârfele curgeau din plin, iar ea știa foarte bine că unii dintre ceilalți angajați considerau că nu era decât o fată din societatea mondenă, care-și juca rolul în vreme de război. Dar cum îndrăznea Martina să vorbească despre asta în fața lui Giorgio!

– Sunt multe motive pentru care doresc să o iau în calcul și pe Lily, spuse Giorgio, în timp ce ochii îi rătăceau de la Martina la Lily și înapoi.

Lângă ea, ochii lui Tom se îngustară concentrați.

Inima lui Lily bătea să-i sară din piept. Bucătar-șef. *Bucătar principal* la Valentino's. În fața ravagiilor tragice, infernale provocate de război, se simți brusc vinovată că ar putea să-și vadă împlinit visul de a crea propriile rețete pentru unul dintre cele mai cunoscute restaurante din

Manhattan. Ar trebui să se gândească la Marco, nu la cariera ei. Însă șansa de a avea grijă de o întreagă echipă de bucătari și de a lucra cu unii dintre cei mai buni furnizori din New York, în calitatea ei de bucătar-șef la Valentino's? Nimic nu ar fi mai satisfăcător pentru un bucătar.

Totuși, Martina avea rădăcini italiene și gătea de minune felurile de mâncare îndrăgite de Giorgio, tipice patriei lui.

– Regret, Tom, adăugă Giorgio. Regret că vorbesc despre plecarea ta înainte ca ea măcar să fie planificată. Și, bineînțeles, sper să nu ne părăsești.

– Nu-i nimic, spuse Tom, dar se întoarse către Lily și se încruntă preocupat.

Ea scutură foarte ușor din cap. Nu avusese habar că animozitatea Martinei față de ea era atât de profundă.

Giorgio oftă.

– Îmi pare rău că am fost nevoit să ridic această problemă odată cu pierderea lui Marco. Însă nu mai putem continua fără un bucătar-șef ca la carte.

Martina își suflecă mânecile.

– Bineînțeles că nu, Giorgio. Deși nu înțeleg de ce un bucătar care a fost aici doar jumătate din timpul petrecut de mine ar putea fi luat serios în calcul când eu te-aș putea face mândru de mine.

Giorgio își încrucișă mâinile pe birou.

– Martina, Lily nu doar că este cu adevărat pasionată de gătit, ci are darul unic de a ne înțelege clientela. Poate traversa fără probleme granițele dintre bucătărie, management și propriii noștri oaspeți, iar acesta este un aspect foarte valoros pentru mine.

Privirea pe care Martina i-o aruncă lui Lily ar fi putut să vestejească până și o cratiță din fontă.

– Lily și Tom, mâine-dimineață la ora trei fix veți veni cu mine la piață.

În pofida furiei emenate de Martina, care stătea lângă ea, Lily nu-și putu stăpâni emoțiile amestecate în timp ce-i urma pe Tom și pe Martina la ieșirea din biroul lui Giorgio. Sufietul i se frângea în două din cauza tragediei pierderii lui Marco, însă mintea nu se putea opri din

născocirea de rețete care să dovedească gradul ei de hotărâre de a cuceri poziția de bucătar-șef.

Era în stare să-și gătească inima pentru Marco și, în condițiile în care era nevoită să-i preia funcția în împrejurări tragice, cel puțin avea să facă cinste memoriei lui.

După ce se termină cu servirea prânzului și angajații din bucătărie intrară în pauză, cu capetele plecate din pricina veștilor devastatoare date de Giorgio despre moartea lui Marco, Lily merse către fostul birou al lui Marco și intră timidă pentru o clipă în spațiul liniștit. Își încrucișă brațele pentru a opri fiorul care o străbătuse la intrarea în încăpere.

Boneta lui era în continua pe un raft cu cărți de bucate, iar o grămadă din comenzile lui de produse, ordonat scrise de mână, era pe birou. Ca și cum ar fi mers să se vadă cu Giorgio și ar fi urmat să se întoarcă imediat. Lily căută o batistă în buzunarul fustei și și suflă nasul.

Pe raftul de jos, sub toate cărțile de bucate ale lui Marco, un rând întreg de rețete legate în piele erau așezate exact așa cum le lăsase el. Ultima era neterminată. Nu avea să o mai termine niciodată.

– Lily.

Lily își ridică încet capul.

Ochii lui Tom Morelli zăboviră asupra ei întrebători. Observase de câteva ori în timpul lucrului că arunca priviri către ea.

El își sprijini o mână de tocul ușii.

– Te simți bine?

Ea încuviință din cap. Trase cu degetele de legăturile șorțului și acestea se prinseră în noduri.

– Vrei să te ajut cu nodurile?

El îi zâmbi, cu buzele arcuite în sus, într-o manieră fermecătoare, băiețească.

Lily își închise ochii pentru un moment. Într-un sfârșit, se întoarse și simți cum el îi desfăcea cu iscusință cordonul șorțului; era chinuitor de conștientă cât de aproape era de el. După ce el termină, ea se roti și se găsi din nou cu fața spre el. Trebuia să se adune. Din cauza

emoției puternice a pierderii lui Marco, simțea prezența lui Tom cu o acuitate despre care știa că era mai profundă decât ar fi trebuit. Ea, Tom, Marco – toți lucraseră împreună de atâtea ori. Marco și Tom fuseseră prieteni buni, iar Lily era sigură că Tom era devastat de pierdere.

– Mulțumesc, șopti ea.

Tom îi dădu șorțul înapoi.

– Controlează situația, îi șopti el domol. Nu o lăsa pe Martina să te supere. Știm amândoi că Marco era de părere că ești vrednică de... fiecare oportunitate care ți se oferă. Odată mi-a spus că după părerea lui ai la dispoziție posibilități nelimitate.

Încăperea liniștită păru să șoptească în jurul lor. Ea privi în sus către Tom și grăi încet:

– Tom, crezi că a suferit?

Tom se prăbuși sprijinit de ușă.

– Nu-mi place deloc să mă gândesc prin ce a trecut. Un val de emoții îi traversă fața, iar apoi vocea îi coborî. Știu însă că și-ar dori ca tu să depui toate eforturile pentru ocazia asta.

– Ei bine, spuse Lily, nu cred că altcineva dintre angajați se gândește la mine așa cum o faci tu, Tom, însă ești deosebit de amabil. Convinsă că Tom avea să înțeleagă, dădu glas grijilor. Îmi fac griji că Giorgio vrea să mă pregătească pentru că familia mea are cunoștințe care i ar putea fi utile. Știi cât de bine se pricepe el și Sidney atunci când e vorba să aducă pe cine trebuie să ia masa la Valentino's.

Tom ridică o sprânceană.

– Ai avansat în ierarhie într-un timp record. Ești un bucătar excelent. Și, ca să știi, cred că ai fi un bucătar-șef grozav. Poate că Giorgio e un om de afaceri, iar Sidney... ei, nu te îngrijora din cauza lui, însă Giorgio chiar se pricepe să aleagă angajați buni. Pe fața lui Tom trecu o umbră. Păcat că-i vom pierde pe cei mai mulți dintre ei. Asta e ceea ce-l epuizează pe Giorgio acum.

Lily dădu aprobator din cap. *Trebuia* să aibă încredere în ea însăși ca să poată lupta pentru visul acesta.

– Știi, nu suport să mă gândesc... că ar putea să plece și alții. „Mai ales tu.“ Se încruntă în direcția cărților de

Ah, ești nebun!

– Ai vrea să luăm trenul împreună? Ai spus că locuiești în Gramercy Park.

– Ei, ăsta da, plan.

Ideea de a lua trenul împreună cu Tom părea o peripeție mult mai îndrăzneată decât condusul de una singură în mijlocul nopții. Își consumase aproape de tot rația de benzină pe săptămâna respectivă.

Iar cu privire la depășirea limitelor pe care le stabilise în jurul bărbatului încântător pe care-l avea în față, de care știa că, dacă ar fi avut mână liberă, s-ar fi putut îndrăgosti oricând, ei bine, nu făceau decât să călătorească pentru a lucra împreună. Ce anume ar fi greșit în privința asta? Ca și cum el s ar fi oferit să i ducă manualele acasă sau așa ceva.

Nu era mare lucru...

El își trecu boneta dintr-o mână în cealaltă.

– Devin neliniștit în metrou, noaptea târziu. Nu mi-ar strica un însoțitor.

Ea lăasă să-i scape un râset.

– Ah, atunci nu-ți face griji. Te voi proteja.

– Bine, spuse el. Îmi făceam *uite-atâtea* griji că mă vei refuza dacă voi întreba, spuse el aducându-și împreună degetul mare și pe cel arătător.

Lily încercă să l lovească cu cordonul șorțului, iar el se feri.

– Somn ușor, spuse Tom și cozile ochilor i se încrețiră. Ne vedem la două și jumătate la colțul dintre Park Avenue cu Gramercy Park?

– Așa rămâne. Nu știu dacă să mă deranjez să mă duc la culcare!

El ridică o sprânceană, iar ea îi zâmbi ștrengărește.

În ziua aceea, la sfârșitul turei ei, merse la toaletă și se uită la reflexia ei din oglindă. În pofida tragediei groaznice care se abătuse asupra tuturor, fața îi era îmbujorată, iar ochii albaștri îi străluceau mai mult decât o făcuseră de multe luni. Se uită cu asprime la ea însăși, însă nu se putu abține. Zâmbea ca o nebună.

bucate ale lui Marco. Cred că provocarea principală vor fi rețetele compatibile cu raționalizarea alimentelor, vorbi ea repede. Mi-ar plăcea să pun în aplicare câteva idei de rețete de bucate pentru vreme de război.

– Iar mie mi-ar plăcea să le pun în aplicare cu tine, spuse el, zâmbind larg. Dacă va trebui să consum rații militare, voi fi deosebit de recunoscător că ai pus deoparte bucăți de carne de vită uscată doar pentru mine și miile de alți bărbați angajați în luptă. Iar dacă voi fi trimis la luptă, mă voi gândi la trecut și-mi voi aminti cât de mult ne-am distrat.

– Iar eu promit că, după război, îți voi găti un mușchi de vită Wellington atât de delicios încât vei uita de toate rațiile militare. Valentino's va fi mereu aici pentru când vei veni acasă, Tom. Nu va pleca nicăieri.

– O frumusețe care creează feluri de mâncare apetisante și care dă oamenilor ocazia de a-și imagina măcar că trăiesc în continuare vieți normale.

Expresia feței lui se domoli în spațiul calm. Lily nu mai știa sigur dacă vorbeau tot despre Valentino's.

Îi zâmbi, oftând la vederea căldurii din ochii lui.

– Uită-te la mine cum bat câmpii despre funcția de bucătar-șef în vreme ce tu riști să pleci la război. Dificultățile pe care le voi avea eu nici măcar nu egalează situația ta.

Își plecă privirea în pământ.

– Nu, Lily... Vocea lui era calmă în timp ce el îi ridica bărbia. Una dintre voi, tu sau Martina, va deveni prima femeie bucătar-șef din țară, într-un loc de calibrul Valentino's. Nu vom câștiga războiul ăsta dacă cei rămași aici nu se asigură că frontul de acasă nu este puternic. Îi cercetă fața. Știi, la Valentino's faci parte dintr-o familie.

– Mulțumesc, șopti ea, cu privirea în a lui, în timp ce inima îi galopa într-un mod despre care știa că ar provoca-o pe mama ei să facă o criză demnă de propriul ei debut pe Broadway. Lucrul ăsta înseamnă atât de mult. „Mai mult decât îți dai seama.“

– Deci... cum o să ajungi aici la trei dimineața? Cu bicicleta? Cu ia-mă nene pe Third Avenue? Îi zâmbi el orbitor.

Capitolul 3

Lily

După ce termină ziua de muncă, Lily trecu pe Park Avenue ca o săgeată, simțind cum furia o macină pe dinăuntru la gândul morții absurde a lui Marco. Străbătu în goană traficul chinuitor de lent, înainte de a coti către Greenwich Village, spre refugiul oferit de casa preaiubitei ei bunici. Merse cu viteză mare, trecând de Washington Square Park, traversând ca vântul străzile înguste dimprejur, cu locuințele urbane ale vechiului New York și cluburile de comedie ascunse, magazine alimentare cu specific italian, tarabe cu legume și fructe, și băcăni.

Lily goni până se opri lângă clădirea cu trei etaje, din cărămidă roșie, de pe Bank Street, care era casa bunicii ei, Josie. Smulse cheile din contact și sări repede pe treptele din fața casei. Fata în casă fu la ușă înainte ca Lily să pună mâna pe inelul din bronz de pe ușă.

– Domnișoară Lily.

Emmeline întinse mâna ca să ia haina și pălăria lui Lily.

Lily își scutură părul pentru a-și desface cocul pe care-l purtase la lucru și o luă de mână pe fata în casă.

Scumpă Emmeline. Iubita mea Josie este acasă? Am mare nevoie să discut de la suflet la suflet cu bunica mea.

– Oh, îmi pare rău, domnișoară, a plecat în Bleeker Street, dar mă aștept să se întoarcă recent. Vreau să spun *în curând*, nu *recent*, se îmbujoră Emmeline, iar tenul ei de culoarea piersicii deveni roz până la rădăcinile părului ei blond, fin.

Mică de statură, se uită în sus la Lily.

– Oh, nu-ți face griji despre lucruri atât de plictisitoare ca gramatica. Lily făcu un gest ca pentru a da la o parte încercările lui Emmeline de a-și potoli accentul de locuitor al Brooklynului. Vorbești foarte bine. Dacă nu pot vorbi cu Josie, atunci trebuie să cobor și să gătesc. Nu mai știu pe ce lume trăiesc.

– Desigur, domnișoară, răspunse Emmeline de parcă era cel mai firesc lucru din lume ca Lily să sosească

după amiaza târziu doar ca să se ducă întins în bucătăria bunicii.

Lily parcurse cu pas rapid scările către subsolul casei, scoțând un șorț dintr-un sertar al vechiului bufet din lemn. Întinse mâna după ustensile, oftând ușurată la vederea bucătăriei primitive a lui Josie, în timp ce soarele auriu al după-amiezii arunca raze strălucitoare peste masa din lemn lustruit, iar ochelarii de citit ai acesteia erau așezați peste o grămadă de cărți de bucate, lângă un urcior din ceramică plin cu flori. Uriașul cuptor vechi, englezesc, încălzea încăperea, iar o cană de cafea proaspătă era pusă ademenitor la fiert pe plită.

Josie făcuse din bucătărie inima casei ei, cu o vedere încântătoare asupra ghivecelor cu flori din alcov, asupra gălețile pline cu trandafiri catifelați, înconjurați de margarete scunde și a iederii care se târa pe perete. În casa părinților lui Lily, fiecare masă se servea formal, în sufrageria cu pereții vopsiți în roșu aprins. Familia mânca până și micul dejun sub privirea portretelor unor străini, cumpărate de Victoria pentru că așa era la modă.

Emmeline stătea lângă Lily, prezența ei sigură acționând ca o mângâiere pentru mintea agitată a lui Lily.

– Vă pot ajuta, domnișoară Lily?

– Oh, mulțumesc, dragă Emmy, dar doar dacă ai timp, spuse Lily.

Emmeline încuviință din cap, zâmbindu-i lui Lily.

– Știți că-mi place să gătesc cu dumneavoastră.

– Minunat. Am nevoie de niște grăsime pentru frăgezire, miere, făină, praf de copt și un vârf de cuțit de sare, pe lângă un ou bătut, suc de portocale și coajă de portocală dată pe răzătoare. Le voi aduna imediat pe toate.

Lily își legă șorțul peste fusta roșie și bluza albă și începu să amestece grăsimea și mierea într-un vârtej mătăsos. Lângă ea, Emmy cernu făina, praful de copt și sarea într-un bol ceramic cu dungi albastre și albe. Bucătăria lui Josie se umplu de sunetul lingurilor din lemn ciocnite de pereții bolurilor, iar Emmy începu să murmure o melodie săltăreață. Lily luă ingredientele uscate de la fată, adăugând amestecul de făină la amestecul ei cremos cu miere, în timp ce Emmy bătea ouăle.

Emmy, familia Conti ți ar da oricând un loc de muncă la Valentino's, dacă bunica mea n-ar avea nevoie de tine, spuse Lily. Însă Josie ar muri de un milion de ori dacă nu ai fi aici.

– Nu sunt deloc calificată să lucrez într-un restaurant faimos ca dumneavoastră.

Emmy îi dădu ouăle perfect amestecate.

„Nici eu nu sunt“, se gândi Lily. „Însă Marco m-a făcut să privesc lucrurile dintr-o altă perspectivă.“ În timp ce lucra, îi văzu fața și simți o tristețe năprasnică.

Lily încorporează ușor ouăle în amestec, în timp ce Emmy răzui coaja de portocală și măsură cantitatea de suc. După ce termină, Lily puse aluatul cremos în frigider și închise ușa cu un pocnet.

– Acum, spuse ea, jumătate de oră, cât timp se odihnește aluatul, voi pune să bem câte o ceașcă de cafea.

După cinci minute, Lily stătea la masa de bucătărie, iar Cosmo, pisica albă a lui Josie, se învârtea printre picioarele ei. Frunze aurii-ruginii zburau plutind din copacii bătrâni de dincolo de ferestrele înalte ale subsolului. Când auzi pașii lui Josie coborând treptele, Lily își aduse mâinile împreună și se ridică să-și întâmpine bunica.

– Lily?

Părul cărunț des al lui Josie era dat pe spate, lăsându-i liberă fața frumoasă, iar ochii ei de un albastru intens o cuprinseseră pe Lily cu privirea. Își scoase pelerina ei preferată, veche, de culoare bleumarin și-și aranjă mânecile rochiei din catifea, cu talie joasă, încadrată de funde din mătase și pe care o avea de prin 1923.

– Draga mea, pari supărată. Sper că nu s-a întâmplat vreun dezastru.

Lily se ridică și-și îmbrățișă bunica, inspirând mireasma bine cunoscută a apei ei de colonie, sprijinindu-și pentru o clipă capul pe umărul moale al lui Josie.

– Draga mea bunică, vin cu așa vești încât nici nu știu cum să încep.

Soneria din fața casei răsună, iar Emmeline plecă rapid să răspundă.

Sunetul vocii mamei lui Lily vui prin casă, de la intrare.

Cosmo fugi unde văzu cu ochii.

– În *bucătărie*, Emmeline? Ar fi trebuit să-mi dau seama!

Josie ridică o sprânceană și merse sus să-și întâmpine nora.

După câteva momente, Lily se încovoie la vederea mamei ei în ușa bucătăriei, în costumul ei negru pe corp, decorat cu un trandafir alb prins la piept și părul negru ondulat foarte ordonat. Pe umăr purta un șal din cașmir de culoare crem, iar picioarele lungi, bine proporționate îi erau acoperite de ciorapi din cea mai fină mătase, de la Macy. Își făcuse rezerve la primul semn de război.

Gândindu-se la cearta lor de dimineață și căutând un motiv de distragere, Lily se îndreptă către frigider.

Fursecurile mele cu portocale trebuie puse chiar acum la cuptor.

– Lily! Am coborât dinadins aici.

Josie se întoarse după primirea Victoriei, făcându-și apariția pe cealaltă intrare în bucătărie, cea a servitorilor. Coborâse în siguranță pe scările din spate. Lily aruncă o privire rapidă preaiubitei ei bunici, pe sub gene, și-și ascunse zâmbetul.

Își luă bolul cu aluat cremos din frigider.

– Perfecțiune.

– Nu pot pricepe cum unica mea fiică a devenit obsedată de bucătărie. Accentul de Katharine Hepburn al Victoriei sună cu ecou în încăperea cu tavan înalt.

„Cineva chiar s-ar minuna, dat fiind că nu pui piciorul în nici o încăpere în afară de salonul de coafură, dormitor și sufragerie.“

Victoria i se adresează lui Lily din ușă, cu nasul increțit.

– Nu am de gând să discut la subsol despre viitorul tău. Vino imediat sus. Lily scoase un făcăleț, își suflecă mânecile și se aplecă peste masa de bucătărie pentru a-și netezi aluatul. Nu voi fi tratată cu dispreț de propria mea fiică, o acuză Victoria.

– Aceste fursecuri trebuie pregătite. Lily apucă o formă de tăiat fursecuri și începu să apese metalul rotund în aluatul moale. Sunt pentru ceaiul de după-amiază al lui Josie.

Oh, pentru Dumnezeu! Victoria își ridică brațele. Voi

două! Atâta frământare pentru Nathaniel Carter. Îi este atât de dragă Lily și este cel mai nimerit burlac din New York.

Lily își rula aluatul furioasă. „Cel mai nimerit băiat din New York pentru cine, mamă? Pentru tine?”

Victoria își coborî vocea și i se adresă lui Josie:

– Dragul de Jacob vrea să se retragă din afacerea cu pălării după război și, cu o mișcare ingenioasă desăvârșită, a reușit să se ocupe și de planificarea moștenirii.

– Nu înțeleg, Victoria.

Josie se duse lângă Lily și-și încrucișă brațele. Lily îi dădu o bucată de aluat să încerce.

Spune i bunicii restul poveștii, mamă, zise Lily. Spune mai departe.

– Lily nu poate moșteni afacerea tatălui ei, bineînțeles. Va fi ocupată cu propria ei familie când va veni momentul.

Lui Lily i se tăie respirația. Mama ei putea fi lipsită de tact, însă modul nonșalant în care pomenise de moștenire și de moartea tatălui lui Lily, unicul fiu al lui Josie, o șocă. Lily se înroși de rușine la auzul cuvintelor lipsite de diplomatie ale mamei ei.

– Însă Lily poate avea un fiu care să moștenească, continuă Victoria. Iar dacă fiul fiicei mele va fi membru al familiei Carter, atunci familia Rose va avea un viitor minunat.

Josie își strânse buzele într-o linie subțire.

– Ai uitat că nu toate femeile pot avea un fiu, Victoria.

Ochii lui Lily se măriră. Se concentră din nou pe făcăleț pentru o clipă și lăsă să-i iasă un oftat prelung.

Urmă o clipă de tăcere.

Lily îndrăzni să-i arunce o privire mamei ei și văzu că pe obraji îi apăruseră două pete roșii.

– Îți reamintesc, Josie, că răposatul tău soț, socrul meu, a lucrat timp de cincizeci de ani să ridice de la zero afacerea cu pălării a familiei. Însă dacă Lily insistă să se facă de râs continuând să lucreze în subsolul aceluia restaurant mohorât, riscă să piardă interesul manifestat de Nathaniel, precum și afacerea familiei.

Când văzu privirea urâtă de pe chipul Victoriei, Lily își aminti brusc de o întâmplare nefericită petrecută cu aproape douăzeci de ani în urmă. Din când în când, Lily mai simțea o durere în piept când se gândea la modul în care Victoria o îndepărtase de prietenii ei din copilărie, mai ales de o fetiță pe nume Ettie, pe care Lily o adorase în școala primară, iar apoi mama îi interzisese prietenia cu ea pentru că aflase că Ettie locuia în Lower East Side⁶. Victoria îi spusese tinerei Lily, la vremea aceea ușor de impresionat, că tinerele cumsecade nu mergeau mai departe de Fourteenth Street.

Derutată, Lily se încrezuse fără indoială în formidabila ei mamă, o crezuse pe Victoria când aceasta îi spusese că doar oamenii răi locuiau acolo.

Se simțise multă vreme rușinată de felul în care privise cu tristețe și cu inima strângându-i-se la cum prietena ei, uluită, făcuse față decretului Victoriei ca Lily să nu se mai joace cu ea. Tatăl lui Ettie lucrase într-un hotel în apropiere de Gramercy și o adusese pe Ettie la școala primară locală în fiecare dimineață, cu trenul, în timp ce-și legăna șapca în mână, așteptând vesel dincolo de poartă ca Lily să fugă să-și îmbrățișeze prietena. Ettie adusese întotdeauna la școală cadouri pentru Lily făcute acasă, o păpușă de hârtie, câțiva biscuiți de casă ambalați cu drag în hârtie cerată, și avea atât de multe să i povestească, chiar și atunci când petrecuseră doar o singură noapte despărțite.

Iar apoi, să o vadă stând nemișcată, cu fața îndurerată, atunci când Victoria o lua în grabă pe Lily acasă, fără ca măcar să o lase să-și ia la revedere.

Lily știa acum că mama ei îi frânsese inima micuței Ettie.

Și ea o lăsase să facă asta.

În cele din urmă, când nefericirea lui Lily o înnebunise pe Victoria, aceasta o mutase pe Lily la o școală particulară. Lily, înghițind în sec, se conformase, fără să înțeleagă, însă gândindu-se, *dorindu-și* poate ca mama ei să aibă dreptate, că felul în care aceasta îi întorcea lumea cu susul în jos trebuia să aibă un motiv justificat. Încercase multă vreme să creadă în mama ei.

Până când, în sfârșit, Lily observase cu o repulsie lentă, îngrozitoare, modul în care noile ei prietene le umileau și le intimidau neobosite pe cele câteva colege din școală, reprezentante ale categoriilor care nu le satisfăceau definiția lor despre ce ar trebui să fie o fată, indiferent că erau angajate ca personal, că făceau parte dintr-o clasă diferită, că aveau dizabilități, că aveau o altă religie, că proveneau dintr-un alt mediu sau că erau de altă etnie.

Iar acum Statele Unite se aflau în toiul unui război împotriva unui guvern care, în mod zguduitor, îi trata chiar pe acei oameni în maniera cea mai condamnată.

Totuși, Victoria îi dădu mai departe.

– O fată ca tine ar trebui să participe la balurile de debut în societate, nu să se înăbușe în subsolul acela ca un cal oarecare de povară, spuse Victoria cu desconsiderare, smucind-o pe Lily și readucând-o în prezent. Mai deunăzi, una dintre prietenile mele din înalta societate mi-a pus întrebări despre tine. De ce mi-am lăsat fiica să devină o servitoare în timp ce toate celelalte fete își fac somnul de frumusețe și pregătesc pansamente pentru bărbații noștri plecați la război?

Josie vorbi calm.

– Giorgio Conti este un om extraordinar. Nu ar considera niciodată că Lily este o servitoare.

Giorgio Conti este un personaj eminent în sectorul restaurantelor, adăugă Lily.

Victoria ridică brațele.

– În continuare nu înțeleg când anume au devenit bucătăriile și fursecurile mai importante decât petrecerile, iubiții și hainele frumoase!

– Poate că are de-a face cu faptul că lumea se confruntă cu un război, mormăi Lily. Dacă noi, cei de acasă, nu punem umărul și nu ne continuăm activitatea, atunci cum să avem o bază suficient de puternică pentru a câștiga războiul?

Își reținu un zâmbet la sentimentul splendid oferit de capacitatea de a-i putea cita mamei ei vorbele lui Tom.

Victoria dădu drumul unei râset ascuțit.

– Giorgio Conti angajează femei la Valentino's doar din motivul ăsta pentru că suntem în război și îi ești utilă.

Până acum, singurele fete pe care le a angajat în restaurant erau vânzătoarele de țigări și garderobierele. Și pe bună dreptate. Își îngustă ochii, coborându-și vocea pentru o clipă. Grijă mea nu este fără temei, Lily. Am citit recent un articol în ziar în care erau exprimate întrebări și preocupări referitoare la femeile din forța de muncă și la ceea ce vor face după război.

Lily termină de tăiat ultimul ei fursec din aluatul necopt. Își aruncă privirea la toată tava. Chiar dacă lucrase o perioadă îndelungată cu Julius, patiserul, pe vremea când își croise drum în ierarhia bucătăriei, continua să fie mai mult decât invidioasă pe felul în care Julius obținea creații superbe de fiecare dată. Muncise pe brânci în încercarea de a-l emula. Nu reușise chiar la fel de bine ca Julius, însă nu era nici rău. Iar mama lui nu fusese cu ochii pe el.

Lily își desfăcu șorțul cu un gest teatral.

– Ei bine, mamă, Giorgio Conti tocmai mi-a dat ocazia să mă pregătesc să devin bucătar-șef. Sper că-mi vei da binecuvântarea ta și că vei vedea oportunitatea asta drept una complet opusă statutului unui servitor. Cât privește sfârșitul războiului, ei bine, sper că până atunci îmi voi fi demonstrat suficient valoarea încât să fiu apreciată ca membru vrednic al personalului.

– Lillian!

Cine s-ar fi gândit? interveni repede Josie. Sunt mândră de tine, draga mea.

Fața Victoriei devenise maronie-roșcată.

– Hai să vorbim cinstit, fetița mea.

Lily păși cu vioiciune în jurul ei ca să bage fursecurile la cuptor. Se zgâi un moment la biluțele rotunde de aluat. Renunțase de multă vreme să încerce să aducă argumente logice în certurile cu Victoria, pentru că, de fiecare dată când o făcuse, mama ei răspunsese cu câte ceva care o zguduise pe Lily. Singura strategie care păruse să funcționeze era evitarea certurilor, un lucru pe care tatăl lui Lily îl făcuse dintotdeauna. De ani întregi, Lily ajunsese să vadă locuința lui Josie drept adevărata ei casă.

Lily se înfioră când își aminti de comportamentul mamei ei după ce candidase pentru funcția de bucătar ucenic în cadrul Valentino's. Victoria refuzase să i

vorbească timp de două săptămâni, trântind uși și făcând crize de nervi care răsunau în apartament, în timp ce tatăl lui Lily se eschivase și-și petrecuse serile lucrând până târziu la magazinul de pălării.

– În clipa în care se va termina războiul, te vei mărita cu Nathaniel. Și să te consideri logodită cu el începând de astăzi.

După ce închise ușa cuptorului, Lily se întoarse lent către mama ei. Își încrucișă brațele la piept. Cosmo urlă în hol, iar furia pe care o simțea în legătură cu Marco, furie care o hărțuise pe Lily în timp ce conducea spre casa bunicii, reînvie.

– Și ce mai urmează? Vei îngenunchea și vei scoate un inel cu diamant dintr-un pahar de șampanie? Sau mai ai de așteptat până vei face o vizită la adresa din Fifth Avenue ca să ceri permisiunea tatălui lui și să-i explici ce perspective ai?

Josie stătea mândră, dreaptă și hotărâtă lângă Lily. Încet, întinse mâna și-și sprijini un braț pe umărul lui Lily.

Victoria își coborî tonul vocii.

– Fie stai acasă și încetezi să-ți mai faci de râs părinții, fie îmi accepti condițiile. Dacă chiar trebuie să rămâi în bucătăria aia ridicolă, în timp ce o faci pe bucătarul-șef și spălătorul de sticle. Victoria își duse mâna la frunte, iar diamantele îi sclipiră sub luminile încăperii de la subsol. Voi continua să le explic prietenilor noștri că-ți aduci contribuția la efortul de război, că nu poți doar să tânjești după logodnicul tău și că vrei să participi într-o manieră mai semnificativă decât simplele activități filantropice. Însă te vei căsători cu Nathaniel de îndată ce se va termina războiul. Tatăl tău se va pensiona atunci, iar tu îți vei aduce contribuția pentru familie exact ca orice fiică respectuoasă. Familia este cea mai importantă. Va trebui să muncim cot la cot după război, ca să nu pierdem tot ceea ce ne este drag. Noi te-am susținut. Tu ne vei susține pe noi. Cred că m-am făcut înțeleasă.

Lily inspiră adânc, însă vocea îi tremură.

– Te joci cu viitorul meu, mamă, asta faci.

Cumva Victoria o amenința cu dezmoștenirea? În ciuda personalității extrem de dificile a Victoriei, Lily nu se

simțise cu adevărat amenințată în trecut. *Pentru că se conformase mereu.* Până se angajase. Iar acum, teama pentru măsurile pe care le-ar putea lua mama ca să obțină ceea ce voia îi străbătu dureros ca un ac subțire inima lui Lily.

Victoria făcu un pas în bucătărie, însă ieși nesigură din nou, punându-se ferm în ușă.

– Dacă nu ai de gând să faci asta pentru tine, doar nu te aștepti să te ajutăm noi. Lily icni. Cum vor supraviețui familiile bune după ce se va termina dezastrul ăsta dacă nu-și vor reuni forțele și dacă nu-și asigură viitorul de pe acum? Este vorba despre păstrarea lucrurilor care contează, continuă Victoria.

I ai spus părintelui Simmons să anunțe public căsătoria? În ochii lui Lily luciră lacrimi. În ce secol crezi că m-am născut? îi tremură ei vocea, însă îi aruncă mamei o privire lipsită de expresie.

Lily simți pe umăr apăsarea ușoară a mâinii lui Josie.

Victoria se ridică cât era de lungă.

– Te-am crescut în religia dreaptă. Nu trebuie decât să te căsătorești.

Lily rămase cu gura căscată de mirare; în spatele ei, Josie inspiră brusc.

Însă tonul Victoriei era aspru.

E acceptabil ca femeile să lucreze în timpul războiului. Însă, în nici un caz, nu vreau să faci carieră.

– Sunt ajutor de bucătar la unul dintre cele mai renumite restaurante din New York, lucrez pentru unul dintre cei mai respectați patroni de restaurant, mamă. Nici măcar tu nu te-ai putea simți rușinată de asta.

Lily înghiți în sec.

Victoria o arătă cu degetul pe Josie.

– Nu aveai nici un drept să-i recomanzi fiicei mele să candideze pentru a deveni sclava familiei Conti!

– Nu mi se pare deloc înjositor ca o tânără să lucreze la Valentino's. Iar Lily își adoră meseria, își ridică Josie bărbia.

– Nici nu pot să iau în considerare ideea de a renunța.

Lily vorbise de parcă era strangulată.

Bine. Tocmai ai acceptat condițiile puse de tatăl tău și

de mine. Lily inspiră adânc. Între timp, îi dădu mai departe Victoria, fără relații cu patiserul, fără fiirturi cu ospătarii și în mod clar nici o asociere cu nici un angajat de prin bucătărie. Știi foarte bine că persoanele de seamă vor vorbi despre tine. Îți vei strica bunul renume mai repede decât amesteci cu una din lingurile alea de lemn oribile într-un bol caraghios.

Lily își simți obraji fierbinți.

– Mamă, nu e nimic în neregulă la oamenii care lucrează cu mine.

Își închise ochii. „E ireal ce se întâmplă.“ Nevoia de a fugi pe scări și de a-și îngropa fața în pernele moi de pe patul lui Josie, din dormitorul ei alb, înșorit, o copleși. Făcu un pas către scară.

Însă mama ei o blocă. Îi vorbi poruncitor.

– Puterea unei femei constă în capacitatea ei de a se integra în cercurile sociale potrivite, de a-și cunoaște soțul înstărit și, apoi, de a produce copii care să transmită mai departe aceste tradiții. Școlile corespunzătoare, apoi petrecerile corespunzătoare și, în cele din urmă, cultivarea cercurilor de prieteni pentru jocurile de bridge și de tenis. Așa va fi mereu.

Victoria își dădu capul pe spate.

– *Nu pentru mine*, spuse Lily, uitându-se acum fix în ochii mamei, privirea ei confruntând ochii albaștri încremeniți ai acesteia.

În spatele ochilor? Nimic. Nimic în afară de o ambiție rece, dură. Nimic în afară de o încăpățănare ca fiica ei să se conformeze.

– Îmi voi câștiga singură pâinea, șopti Lily cu glas răgușit venit de undeva din profunzimile ei. Sunt plătită. Câștiga patruzeci și opt de dolari pe lună.

– Te invit să încerci să trăiești cu venitul unei femei. Victoria vorbi printre dinți. *Doar încearcă*. De fapt, te poți considera dezmoștenită după război dacă vei insista cu prostia asta.

Josie vorbi cu un ton liniștitor.

– Pentru numele lui Dumnezeu, să nu o supărăm și mai mult...

Lily stătea nemișcată, cu pumnii încheștați de o parte și

de cealaltă a corpului. Brusc, totul îi apărură într-un vârtej în fața ochilor. Tot. Biata, nevinovata Ettie, colegile de la școală, Victoria și prietenele ei snoabe, nepoliticoase, care de-abia vorbeau cu Lily, cu excepția ocaziilor în care o comparau nefavorabil cu propriile lor fiice și pentru a se asigura că nu le-ar fi încurcat planurile de căsătorie.

Nu era de mirare că Lily simțea că Valentino's era acasă.

Trebuia să ajungă bucătar-șef. Era singurul mod prin care ar fi putut câștiga bătaia asta, să fie independentă și să demonstreze că poate avea la fel de mult succes singură și că nu avea nevoie de un soț complet nepotrivit ales de mama ei. Îndrăzneala de a nu o lăsa pe Lily nici măcar să aleagă singură!

Are dreptate într-o privință. Chiar te am sfătuit să candidezi pe postul de la Valentino's, șopti Josie. Mă tem că tot conflictul ăsta e din vina mea.

Lily tresări când auzi vocea caimă a lui Josie.

– Nu, buni, șopti Lily. *Niciodată*.

Aromele reconfortante ale fursecurilor cu portocale ieșeau din cuptorul lui Josie, reamintindu-i lui Lily despre cum învățase să gătească pe un mic taburet din lemn, lângă bunica ei, râzând cu ea pe măsură ce încercările lor de creații culinare deveneau mai complicate și mai ambițioase de la un an la altul.

Mamă, trebuie să plec. Încep lucrul devreme dimineață, spuse Lily.

– Fetele ca tine se mărită cu băieți din sectorul financiar, care iau masa la Valentino's. Nu lucrezi în locurile frecventate de cei care-ți sunt egali. Victoria nu se dădu bătută, își puse șalul în jurul umerilor. Să faci bine să fii la brațul lui Nathaniel la reuniunea de prânz de la familia Carter, duminică.

Se puse în ușa.

Lily își ignoră mama.

– Buni, fursecurile cu aromă de portocale sunt o rețetă specială pentru vreme de război, pe care am inventat-o pentru ceaiul tău de după-amiază. Untul este înlocuit cu grăsime pentru frăgezirea aluatului. Sper să-ți placă. Emmeline ar trebui să le verifice în zece minute.

Apucă mâna întinsă a lui Josie, închizând ochii când îi

simți căldura firească, moale, în timp ce reuși să i arunce un zâmbet stins bunicii.

– Draga mea, ce idee ingenioasă! spuse Josie. Felicitări, iubito, pentru ocazia de a te pregăti să devii bucătar-șef!

– Sper ca acest război să se termine *foarte* repede, bombăni Victoria.

Lily o îmbrățișă cu putere pe Josie, îngropându-și fața în umărul moale, catifelat, al bunicii. Fără să-i adreseze nici un cuvânt mamei, se întoarse și ieși în grabă din bucătărie, folosind scara de acces a servitorilor.

– Ce Dumnezeu e în neregulă cu fata asta? se auzi de dedesubt vocea Victoriei. Să ai o fiică bucătăreasă necăsătorită este o rușine fără soluție. Să stea lângă noi la biserică asemenea unui om fără rost, dând târcoale ca o fată nedansată la petreceri. Uf.

Lily se opri pe treapta de sus. Așteptă pentru o clipă, cu pieptul tresăltând. O străbătu un val de indignare și, înainte să se abțină, strigă pe scări.

– Mamă?

– Să nu strigi la mine!

– Îți faci griji că voi da târcoale? Ei bine, îți promit că-mi voi lua zborul!

– Ei bine, bravo ție! Îi voi transmite lui Kitty Carter că fiică-mii i-a venit mintea la cap și că vrea să accepte rolul pe care s-a născut să l joace cel de soție a lui Nathaniel Carter. Nimic nu e mai bun de atât!

Lily își apăsă pumnul pe gură. În momentul acela, înțelese ce trebuia să facă. Mama ei era hotărâtă să se joace? Ei bine, avea să se joace și ea. Avea să *pretindă* că se va căsători cu Nathaniel și să spere din răspuseri că el se va îndrăgosti de altcineva.

Cartier newyorkez în care locuiau imigranții și clasa muncitoare

Capitolul 4

Lily

Străzile New Yorkului erau liniștite, întunecate și înfiorătoare cu puțin înainte de ora trei a dimineții următoare. Cum se aplicau restricții, războiul care făcea ravagii în Europa părea bizar de aproape și de sînistru. Lily se opuse nevoii de a se grăbi. În afară de Tom, singurii ei însoțitori erau cei care curătau străzile, în timp ce cărucioarele lor se târșăiau pe trotuare, iar ei strigau de la unul la altul, fantomatic, în noapte.

Se apropiară de Valentino's, unde se auzea camionul frigorific al restaurantului, bolborosind pe strada laterală, pe măsură ce se încălzea pentru călătoria de două ore și jumătate până la grădinile de legume din Bridgeport, Connecticut.

Giorgio stătea lângă camion; purta un costum cu sacou din stofă texturată și fuma o țigară. Lily se înfășură în cardiganul ei, protejându-se de aerul răcoros.

Giorgio îl bătu pe Tom pe spate. Strânse din ochi într-un zâmbet sincer adresat lui Lily.

– Bună dimineața, dragii mei. Stinse țigara strivind-o cu pantoful din piele tăbăcită. Să vedem, care din voi doi vrea să conducă puițul ăsta greoi? Mângâie camionul pe o parte. Chiar trebuie să te obișnuiești cu el.

Lily clipi. Nu prea apucase să doarmă după cearta pe care o avusese cu maică-sa cu o zi în urmă, dar și de teamă că ar fi putut să nu audă alarma de trezire.

– Lily, ce zici, treci la volan? Tom se sprijini de o parte a camionului huretor. Arată-ne cum se conduce.

– Vrei să conducă Lily camionul? Își plescăi Giorgio limba.

Lily își ridică bărbia.

– Ei bine, chiar îmi place să conduc.

Însă își mușcă buza la vederea mașinii imense. Iar în tot acest timp, Tom îi zâmbea încurajator. Lily reuși să-i răspundă cu un zâmbet timid. În mod clar i se părea neobișnuit ca o altă persoană să aibă mai multă încredere

în propriile ei capacități decât avea ea. Lily crescuse cu o mamă care-i subapreciasse realizările și care, în toată această vreme, nu o încurajase *niciodată* să-și asume o activitate care ar fi trebuit făcută de un bărbat. Cum ar fi condusul camionului!

Giorgio ridică din umeri. După o perioadă care păru foarte îndelungată, trase și deschise portiera de pe partea șoferului.

Lily se uită atent înăuntru, din spatele lui, la scaunul roșu, pentru o persoană. Volanul așezat aproape orizontal părea mare și greu. Clar, mușchii ei aveau să fie puși la încercare la viraje.

Se urcă pe capacul roții și sări în cabină.

Cei doi bărbați se strecurată lângă ea, Giorgio la mijloc, iar Tom mai departe.

– Nu sunt plătită suficient pentru asta, își spuse Lily în timp ce se încrunta la comenzi.

– Aici e schimbătorul de viteze, îi arată Giorgio maneta lungă. Iar pedala de ambreiaj e aici, draga mea.

Lily stătea pe vârfuri ca să ajungă la ea.

– *Madonna Santa*, murmură Giorgio.

Își făcu semnul crucii.

Pe buza de sus a lui Lily se formară picături de sudoare. Se așeză chiar la marginea banchetei lungi, își lipi piciorul stâng de ambreiaj și pe cel drept de pedala de accelerație.

– Dragă mea, viteza întâi este la fel de inutilă ca o stivă de banane, spuse Giorgio. Treci direct în a doua și dă-i bătaie!

Lily trase de schimbător în viteza a doua, însă angrenajul pocni, iar camionul sări în față și se opri cu zgomot. Toți săltară pe banchetă.

– Sfinte Sisoe! spuse Lilly.

– E ușor, încearcă din nou.

Vocea lui Tom era calmă.

Giorgio păru să murmure o rugăciune.

Lily apucă bine volanul și-și înfipse piciorul stâng din nou pe ambreiaj, îl relaxă și împinse cu piciorul drept. De data aceasta, camionul hurui pe strada îngustă cu vreo trei kilometri la oră. Lily frână brusc la colțul străzii.

Santa Maria, șopti Giorgio în barbă.

În curând ar fi fost pregătit să intoneze un *Ave Maria*.

Un autovehicul singuratic își făcu drum traversând prin fața lor. Lily așteaptă să-i dea prioritate. Odată ce se drumul se eliberă, trecu din nou zgomotos în viteza a doua, în timp ce motorul bolborosea, iar ea aproape că se ridica pe călcâie pentru a face camionul să vireze.

Lângă ea, Giorgio apucă tabloul de bord cu o mână, în timp ce-și ținea pălăria cu cealaltă.

– Atenție la pieton, draga mea! strigă el încercând să acopere zdrăngănitul motorului.

Lily apăsă brusc și tare pe frână. Un bărbat în etate traversa strada chiar prin fața lor, în întuneric și nu se uita decât înainte.

Camionul horcăi din nou, iar Lily se strădui să țină sub control volanul care tremura. Tom începu să stea la taclale cu Giorgio, întrebându-l despre soția lui, Vianne, o franțuzoaică a cărei casă de modă se afla mai în jos, pe Park Avenue, iar la scurtă vreme, bărbatul mai în vârstă râdea pe înfundate în timp ce asculta sunetul vocii joase, relaxate a lui Tom.

– Oh, iubita mea Vianne abundă de idei, Tom. E fascinată de noile materiale care vor ajunge să le îmbrace pe americance în timpul războiului. Chiar dacă atelierul este deja plin de mostre, apartamentul este în prezent năpădit de viscoză.

Giorgio râse zgomotos.

– Ieri, a revărsat asupra mea un torent de cuvinte în franceză pentru că mutasem o mostră de pe fotoliul meu preferat, în care stau să citesc, la soare. Se pare că studia comportamentul materialului în diferite momente ale zilei!

– Este o femeie extraordinară, murmură Tom. Căsătoria ta este chiar modernă, atât de reușită.

Lily apucă volanul și nu îndrăzni să-și ia privirea de la drum. Ignoră imaginile evocate de posibilitatea unei căsnicii nemoderne cu Nathaniel Carter.

– O ador, spuse Giorgio. Am adorat-o de când am văzut-o, acum mai bine de douăzeci de ani. Știi, atelierul ei aduce clientelă înstărită la Valentino's, atât de multe din clientele lui Vianne au devenit oaspeți fideli și prieteni. Da,

chiar sunt binecuvântat cu frumoasa mea soție. Și Sidney! În clipa în care una dintre clientele lui Vianne intră în restaurant, Sidney o farmecă din cap până-n picioarele îmbrăcate în mătase. Nu trebuie să pierdem în război tot ceea ce am clădit cu atât de mult efort. Nu trebuie, Tom.

Giorgio dădu din cap în semn de refuz.

Ieșiră din oraș în timp ce, la orizont, apărea licărul zorilor.

Când opri, în sfârșit, motorul, Lily se prăbuși pe locul ei de pe banchetă, cu spatele alunecos de transpirație. Însă după ce ieși din cabină, simți cum începea să zâmbească atunci când dădu cu ochii de priveliștea care-i întâmpină. În fața ei, se întindea o tapiserie de terenuri agricole și livezi cât vedea cu ochii, ferme care aparțineau unor oameni veniți în America în căutarea unei vieți mai bune; evrei, italieni, polonezi, irlandezi și armeni care se stabiliseră aici de la sfârșitul secolului al XVII-lea, când începuseră să cultive tutun pe solul bine drenat.

Acum, în lumina opacă a dimineții, șiruri de legume proaspete erau învelite în pământ.

Tom aduse cafea și o chiflă unsă cu unt de la o masă.

– Foarte bine. A fost greu, dar ai condus excelent.

– Da, mulțumesc. A fost în regulă, însă, mărturisesc, sunt lihnită după atât efort.

Închise ochii cât gustă din cafeaua caldă și mușcă din pâinea proaspăt coaptă.

Începură să apară camioane de toate dimensiunile și bărbați mai în vârstă se iviră din ele, salutându-se unul pe altul cu câte o bătaie ușoară cu palma pe spate. Giorgio era în miezul acțiunii, răcorindu-și fața cu ajutorul pălăriei de fetru.

– Aici Giorgio e în mediul lui, chicoti Lily, în timp ce cafeaua caldă îi gâdila gâtulejul, iar sunetul conversației calme a bărbaților era neobișnuit de prietenos.

– Pare să fie o ocazie semnificativă de socializare pentru el, îi zâmbi Tom fetei.

Giorgio merse cu pași mari, luând după el trei bărbați cu părul cărunt, care păreau să aibă în jur de cincizeci de ani.

– Tony, Raffaele, Ernesto, vreau să vă fac cunoștință cu

doi dintre cei mai talentați bucătari ai mei: Tom Morelli și Lily Rose. O pregătesc pe Lily să-i ia locul lui Marco, în cazul în care Tom va fi recrutat.

Cei trei bărbați dădură mâna cu Tom, întorcându-se pe rând către Lily și, tot pe rând, ridicând din sprâncene; însă Lily le strânse mâna ferm.

– Grădinile cu legume îi aparțin lui Tony, iar verii lui, Ernesto și Raffaele, știu toate socotelile, explică Giorgio.

– Pe toți dracii! Drăguță, o să fii un bun de preț, îl înghionti Raffaele pe Ernesto și amândoi chicotiră.

Lily își puse mâinile în șolduri.

– Cred că știu să ochesc produsele de calitate superioară. De asta are Giorgio încredere în mine. Pentru a mă asigura că ne dați doar ceea ce e mai bun pentru Valentino's. *Mai ales* în vreme de război.

Cu coada ochiului, văzu că Tom zâmbea, cu privirea îndreptată în jos.

Raffaele își scoase pălăria și o duse în dreptul inimii.

– O să-ți faci cinste, Giorgio!

Lângă ea, Lily putu jura că îl văzuse pe Tom întinzându-și mâna către umărul ei, doar pentru o clip înainte să o retragă. Ea ridică o sprânceană și zâmbi. Ochii lui Giorgio străluciră cu o căldură sinceră.

– Să ne apucăm serios de treabă, domnilor. Și doamnelor.

Giorgio scoase un caiet cu copertă de piele.

– Pentru astăzi, avem nevoie de ciuperci proaspete, salată iceberg, roșii, fasole și cei mai buni cartofi pentru copt pe care-i aveți, ca garnitură pentru antricoatele noastre, plus fructe pentru amestecurile cu fructe și mere pentru plăcinta cu mere.

– Bine atunci. Haide să le arătăm celor doi ce avem, rânji Tony.

Giorgio le făcu semn cu mâna lui Lily și lui Tom să meargă în față. Își puse câte o mână pe spatele lui Raffaele și al lui Giorgio, iar cei trei se întoarseră la grupurile de bărbați vorbăreți.

Soarele răsări cu un arc auriu glorios, luminând grădina fără vârstă cu rânduri scânteietoare de produse. Lily fu sigură că nu și ar fi dorit să se afie altundeva.

Două ore mai târziu, Lily ducea camionul încărcat către piețele de carne Chelsea. În parcare plină de camioane, îi trebuia câteva încercări pentru a-l parca la locul lui, însă se obișnuise deja cu uriașul autovehicul, iar Giorgio rămase tăcut cât timp ea găsi un loc.

– Te-ai descurcat bine la Bridgeport, însă furnizorii de carne vor fi mai dificili, draga mea. Dacă ți se pare supărător, poți aștepta în camion.

Giorgio își puse mâna pe tabloul de bord, iar inelul lui de aur cu sigiliu luci.

– Dacă ai ști cât de fascinată sunt de toate astea; m-ai fi luat la piață în fiecare zi, spuse Lily.

– Bine atunci, Lily, zise Giorgio. Să nu aud însă că nu te am atenționat, draga mea.

Simți un alt soi de fior atunci când auzi și văzu ce se petrecea în jurul lor, în timp ce înaintau pe sub streșinile de deasupra trotuarelor, către tarabele aglomerate și agitate la care se vindea carnea, unde vânzătorii își strigau mărfurile în aerul dimineții. Firme scrise cu mâna decorau prăvăliile furnizorilor, iar Lily se abținu cu greu să nu se oprească și să se zgâiască în timp ce treceau pe lângă butoaie deschise pline cu urechi de porc, rulouri de burtă de dimensiunile unor covoare și vase cu burți de porc.

Giorgio mergea cu pași mari în fața lor, îndreptându-se în mod evident către măcelarul lui preferat, trecând pe lângă vite întregi, porci și carcase de oi atârinate de tavan. Ciolane de porc, râturi, inimi de vită și creiere de oaie, toate acestea erau expuse alături de târtițe de pui și de curcan.

– Te simți bine, Lily?

Giorgio se opri sub o firmă din lemn vopsită, pe care era scris „Master Purveyors”⁷.

– Îmi mențin afirmația de mai devreme, spuse Lily. Nu are rost să-ți faci griji pentru mine. Sunt ocupată cu inventatul de rețete!

Lângă ea, Tom își băgă mâinile în buzunarele blugilor.

Un bărbat slab, chel, care avea cam patruzeci de ani, termină cu o scuză o conversație cu un alt client. Veni direct și prinse mâna lui Giorgio, apoi pe a lui Tom,

înainte de a se întoarce, într-un final, către Lily.

– Rare sunt ocaziile în care vedem fete drăguțe aici. Vorbea cu un accent irlandez sprinten. Cum de-i însoțiți? Dumneavoastră și familia faceți o vizită?

– Sper că vă dați seama cât de onorată sunt să vă cunosc, spuse Lily. Întinse mâna și, cu o expresie încurcată pe față, măcelarul dădu mâna cu ea. Însă, și sunt mulțumită să spun asta, sunt aici cu treabă.

– Ei, măi să fie, șopti măcelarul. Măi să fie.

– Lily, Tom, el este măcelarul nostru principal, Paddy Jackson, spuse Giorgio, dându-se la o parte în timp ce Tom dădea mâna cu bărbatul mai în vârstă. Paddy este un reprezentant al generației a treia de furnizori de cărnuri alese și singurul măcelar cu care restaurantul nostru face afaceri.

– Sunt convins că ai niște bucăți de carne frumoase să ne arăți pentru Valentino's, spuse Tom.

Paddy scutură capul de parcă s-ar fi trezit dintr-un vis.

– Sigur că am. Haideți cu mine, zise el, invitându-i înăuntru și apoi în spatele tarabei.

– Toată carnea o luăm direct de la abator, Tom și Lily, spuse el. Toată carnea noastră de vită provine de la juncani, cum era de așteptat.

Îi conduse într-o încăpere frigorifică încuiată.

Desigur, spuse Tom.

– Unul dintre primele lucruri pe care le-am învățat de la Marco a fost că, datorită castrării, aceștia dezvoltă combinația optimă de mușchi și grăsime pentru cele mai bune texturi și arome, adăugă Lily.

Paddy se uită la ea cu respect.

Giorgio începu să examineze carcasele atârinate, ținându-și degetul mare pe buze.

În ciuda încrederii ei de mai devreme, Lily strâmbă din nas la vederea atât de apropiată a animalelor moarte. Inspiră lent.

– Paddy, este evident că încă aveți livrări solide, însă cum crezi că va fi afectat stocul vostru de raționalizarea propusă a cărnii cu care s-ar putea să ne confruntăm anul următor?

Ah, ei bine. Măcelarii vor trebui să aibă grijă de clienții

vechi în acest caz. Paddy își coborî jos de tot tonul vocii. În ce privește Valentino's, desigur că vom avea grijă de voi, dacă nu se va întâmpla ca lanțul nostru de aprovizionare să fie total întrerupt – să ne ajute cerurile dacă se va întâmpla asta. Să ne ajute cerurile, draga mea.

Lily își lăasă capul să se aplece într-o parte.

– Da, înțeleg. Nu ne-ați dezamăgi niciodată.

– Nu, nu am face-o. În prezent, în fiecare dimineață ajung câte cincizeci de juncani, tăiați în sferturi de câte nouăzeci până la o sută zece kilograme, apoi le atârnam aici, pe barele astea prinse la role și ne aplicăm ștampila pe fiecare sfert, vedeți?

Le arată o ștampilă roșie afișată cu mândrie pe carne, pe care scria clar, cu cerneală roșie, „Master Purveyors“.

Lily se uită către Tom. Era foarte atent la Paddy.

– În situațiile rare în care vreun client se plânge de carnea pe care eu o vând, îi cer să-mi arate ștampila, spuse Paddy. După ce aplicăm ștampila, tăiem sferturile în zece bucăți, iar măcelarii mei, sub supravegherea mea, taie bucățile în mușchi, coaste, fleici și așa mai departe. Când e vorba de aprovizionarea Valentino's, cei care prepară carnea o iau din răcitoarele din față și taie bucățile în fileurile și cotletele cele mai fine. Alegeți ce doriți, iar apoi noi ștampilăm comanda de carne cu însemnul special pentru Valentino's.

– Așa operează Giorgio, spuse Tom, în timp ce un zâmbet lent i se așeza pe față. Nimeni nu mai poate lua carnea care-i e destinată lui. Toată lumea e mulțumită.

Giorgio râse.

– Desigur, spuse Paddy. Apreciem afacerea lui Giorgio. Nu v-am dezamăgi niciodată.

Îi duse în încăperea rece, iar ei îl urmară pe măcelar la vitrinele de sticlă din fața tarabei.

Când Giorgio și Paddy o întrebară despre care erau cele mai aspectuoase bucăți de carne expuse, Lily evaluează textura, culoarea și cum se simțeau la atingere, își exprimă părerile și alege carnea cea mai bună, cea mai proaspătă pe care o văzuse.

Tom chicoti domol.

Sunt de acord cu ceea ce ai ales. Va fi minunat astăzi.

După ce terminară de vorbit cu Paddy, Giorgio îl rugă pe Tom să manevreze camionul în spatele tarabei, pentru a lua carnea.

Lily fu mulțumită să ia o pauză de la condus.

– Domnișoară, m-ai impresionat în dimineața asta. Am fost surprins, dar impresionat, spuse Giorgio în timp ce-l așteptau pe Tom să vină cu camionul. N-aș fi crezut că voi apuca ziua în care o femeie să aleagă bucățile de carne pentru restaurantul meu.

Giorgio își răcori fața cu ajutorul pălăriei.

– Ei bine, să sperăm că sunt prima dintre multe altele, spuse Lily.

Soarele se ridicase pe cerul azuriu, iar camionul era plin cu ingrediente admirabile. Lily lăsă geamul în jos în dreptul ei, savurând din plin vederea newyorkeșilor care se deplasau pe străzi, se îngrămădeau la intrările de la metrou, se grăbeau pe bulevarde, pe trotuarele acoperite de o mare de pălării și costume. Lily nu se putu abține. Se îmbrățișă singură. Pentru că, chiar în acel moment, simțea că face parte dintr-un întreg mai mult decât o făcuse vreodată; nu se mai simțea marginalizată, nu era nici pe jumătate persoana importantă pe care o visa mama ei, nici bucătarul care trudea la subsolul Valentino's, ci o fată care avea cu adevărat un scop în viață.

Târziu în acea după-amiază, după servirea prânzului, Lily luă loc între Martina și Tom, absorbiți de planurile pentru meniul de iarnă de la Valentino's. Se oferiseră să-l asiste pe Giorgio cu idei, pentru ca măcar atunci când era vorba despre tot sezonul, să nu fie nevoit să o ia de la zero.

Resturile din excelentul tort Barozzi de ciocolată, fără făină, pregătit de Martina, erau pe birou; Martina învățase rețeta de la bunica ei imigrantă și o adaptase pentru Valentino's. Adăugarea faimosului oțel balsamic din regiunea Modena la ciocolata dulce-amăruie, spartă în bucăți mari, la migdale, cafea, pudră de cacao, unt și zahăr era ceva special ce poate că vor mai servi doar puțină vreme de-atunci încolo, până când aprovizionările lor cu faimosul oțet se vor epuiza.

– Știi, chiar e delicios, Martîna, spuse Lily. Bunica ta

trebuie să fi fost o bucătăreasă excelentă și clar ți a lăsat moștenire talentul.

Martina își arcui o buză.

– Bineînțeles. Nonna m-a învățat tot ceea ce știu. Însă oricât de mult îi place ei să ne reamintească de rădăcinile noastre din Modena, eu mă mândresc cu faptul că sunt o americană din a treia generație. Eu consider că America este patria mea, ca oricine altcineva – de fapt, poate chiar mai mult.

Se instalează din nou pe scaunul ei, se uită la Lily și-și încrucișă picioarele.

– Desigur, zise Lily.

Martina se întoarce la notițele ei.

Dar tu, Lily? Întrebă Tom, sprijinindu și bărbia de mână și uitându-se la ea în lumina blândă. Ce descendență ai?

– Oh, chicoti Lily.

Gândindu-se la război, nu-și avea locul să spună că străbunii ei paterni fuseseră imigranți germani, care-și câștigaseră singuri existența, locuind într-un apartament ieftin, mutându-se în cele din urmă în comunitatea germană din Upper East Side, adică locul în care se născuse răposatul bunic al lui Lily.

În războiul anterior, bunicul își anglicizase rapid numele din Heinz Rosen în Hank Rose, canalizându și simțul minuțios al perfecțiunii și talentele de creator într-un minunat butic de pălării, aflat în serviciul clientelei înstărite din Upper East Side, iar în cele din urmă se extinsese într-o întreprindere mai mare, în Lower East Side, întreprindere gestionată acum de fiul lui, Jacob, care livra pălării marilor magazine universale și le vindea din magazinul din fața casei în Millinery Row.

– Sunt simpli oameni de afaceri, nu prea am ce să spun altceva.

Lily își dădu seama că se înroșise. Simți că Tom continua să o privească în timp ce ea se aplecă grăbită asupra notițelor ei.

– Planurile de meniu pe care le-am sugerat de dimineață erau perfecte, spuse Martina. Ideea era să treci în revistă lucrurile, Lily, nu să le schimbi.

Lily puse pixul jos.

– Dar nu mai văzusem un meniu Valentino's înainte de război. Sunt uimită de dimensiunile lui și am vrut să notez o parte dintre felurile de mâncare mai interesante din vechiul meniu. Mi-ar plăcea să încerc să le modific pentru perioada războiului.

– E o idee bună, Lily, zise Tom.

– Vreau ca oamenii să considere Valentino's un refugiu, un loc în care pot veni să evadeze și să lase războiul deoparte, fie și pentru o singură seară a vieții lor. Mă interesează să readuc restaurantului un sentiment al abundenței din era păcii, fără să epuizez resursele care vor fi limitate, spuse Lily.

Oh, deci atunci când compatrioții americani vor lupta cufundați în noroaie sau vor zbura peste oceane îndepărtate, riscându-și viața zi de zi, vrei ca oaspeții să vină aici și să uite că e război? o privi urât Martina de cealaltă parte a mesei.

Lily scrâșni din dinți. De ce ținea Martina să complice relația dintre ele? Părea o atitudine nebunească, având în vedere că aveau deja de-a face amândouă cu suficientă antipatie de la bucătarii mai bătrâni de parte masculină, zi după zi. Era clar că ar fi fost mai bine ca ele două, femeii tinere într-o mare de bucătari bărbați cu experiență, să se alieze și să se susțină reciproc.

– E ridicol, spuse Martina. Evident, habar nu ai de nimic dincolo de lumea ta exclusivistă.

– Însă, dacă vei fi... pierdut pe cineva, imaginează-ți cât de mult ai aprecia să vii la Valentino's. Lily inspiră. Pentru mine, Valentino's e ca o familie.

Văzu privirea lui Tom, iar el îi zâmbi în lumina artificială blândă.

Martina trase brusc aer în piept.

– *Madonna mia*. Își împinse scaunul. Trebuie să plec. Merg acasă, tocmai în Queens. Se uită explicit la Lily. Mama este bolnavă și trebuie să văd ce face.

Martina se ridică cât era de înaltă, adică un metru și jumătate, iar buclele i se văzură în lumină.

– Îmi pare rău că mama ta nu se simte bine, spuse Lily.

Martina îi susținu privirea preț de o clipă, apoi își adună

haina.

Lily încercă să-i zâmbească, însă Martina își ajustează mânecile cu mișcări exagerate și-i răspunse lui Lily cu un scurt semn cu capul.

– Tom, zise Lily, în șoaptă, după ce Martina ieși din birou. Ia uită-te aici. Ravioli de casă cu sos à la Giorgio. Fata bătu biroul cu degetele. Sună interesant. Mă întreb ce ar putea fi.

Tom zâmbi ștrengărește.

– Ai uitat că lucrez aici de o vreme. Îți este foame?

Se simți entuziasmată.

– Ei bine, nu am mâncat de cină, dacă asta mă întrebi.

Tom se ridică.

Bine atunci. Vino după mine.

Lily chicoti.

– Știi ce este sosul à la Giorgio?

– Scumpo, eu și Marco am inventat rețeta.

În bucătăria liniștită, Tom scoase din frigider o bilă de aluat proaspăt pentru paste, învelit în hârtie cerată.

– Vrei să faci onorurile și să te ocupi de ravioli cât timp pregătesc umplutura?

Ochii lui Lily se luminară.

– Sunt lihnită!

– Bine.

Lily tăie aluatul în patru bucăți mari, rulându-l prin bătrâna mașină de făcut paste, suficient de subțire încât să-și vadă mâna prin el, însă nu într-atât încât să se spargă la gătit.

Lângă ea, Tom gătise și descojise castane din depozit, ricotta, parmezan, ou, nucșoară și un bol minuscul de semințe de fenicul. Le zdrobi pe toate la un loc și întinse amestecul cu lingura pe pastele întinse de Lily pe masă, înainte de a unge cu niște albuș de ou în jurul umpluturii și a plia aluatul.

Lily tăie foaia de paste cu un cuțit și separă fiecare bucată de ravioli.

Tom pregătise un vas de apă sărată, care dăduse în fiert și aruncă în ea bucățile delicioase până când acestea se gătiră. În același timp, pregăti rapid un sos de unt topit și semințe de fenicul.

Și *voilà!* spuse el, servind ravioli pe două farfurii albe, tăvălindu-le prin sosul de unt și fenicul și înmânându-i o farfurie lui Lily. Ravioli de casă cu sos à la Giorgio.

– Vai, dar mulțumesc, murmură ea, ducând lingura la gură. Asta e perfecțiune.

Tom se aplecă într-un dulap și scoase o sticlă frumoasă de Pinot Grigio Toscana. Turnă în două pahare și îi dădu unul lui Lily.

– Pentru viața lungă a restaurantului Valentino's.

– Și pentru întoarcerea ta cu bine, dacă va trebui să ne părăsești, spuse Lily cu un ton grav.

Ochii ei se fixară în ai lui Tom și când luă o gură de vin, îi tremură mâna.

Maeștri Furnizori

Capitolul 5

Victoria

Fosta școală a Victoriei era exact așa cum și-o amintea ea. Din locul în care stătea pe scenă, nimic nu se schimbase în douăzeci și șase de ani. Fetele chicoteau cu fețele ascunse în palme, aruncând priviri pe ascuns la scena pe care stătea Victoria cu picioarele încrucișate la nivelul gleznelor și cu fusta creion trasă cu sfială peste genunchi.

Directoarea căruntă merse la catedra veche din lemn, iar apariția ei impunătoare așternu tăcerea peste încăperea aglomerată. Privirea Victoriei alunecă peste publicul ei, iar ochii îi întâlniră pe cei ai unei fete cu înfățișare încăpățânată, care se uită la ea direct. Victoria zâmbi, recunoscând ceva din ea însăși, cea de odinioară.

Însă acum se ridică cu eleganță, permițându-și să le adrese un zâmbet mic fetelor, atunci când directoarea îi spuse numele.

– Doamna Jacob Rose a fost bursieră. Suntem încântați de faptul că este prezentă și că vi se va adresa.

Ce cuvânt nesuferit, atât de nesuferit. *Bursă*. Depusese absolut toate eforturile în primul ei an aici în încercarea de a scăpa o dată pentru totdeauna de imaginea aceea. Din prima clipă în care intrase pe porțile școlii, complet îndrăgostită de matematică, șocul o zdruncinase. Fusese incredibil de naivă să creadă că va fi tratată pe picior de egalitate.

Profesorii fuseseră încântați de ea, bineînțeles, îi încurajaseră „mintea extraordinară” și o trimiseseră acasă cu manuale și probleme avansate de rezolvat, probleme care le dădeau bătăi de cap elevelor din ultimul an. Însă colegile Victoriei o luaseră peste picior, râseseră de bizara ei iubire pentru „enigmele” cu numere și o excluseseră din jocuri, din invitațiile la petreceri, la nopțile dormite cu colegile, din tabere și din călătoriile pe Fifth Avenue pentru a face cumpărături din magazinele universale. Nimeni nu voia să se asocieze cu persoana

care comisesse nu unul, ci două păcate capitale. În primul rând, Victoria era mult prea inteligentă și, în al doilea rând, provenea dintr-o familie care nu-și permitea taxele de școlarizare.

După un an întreg de suferințe în aceste săli sacrosancte, de excludere, de bătaie de joc, de comentarii urâte adresate direct ei sau pe la spate și fără nici o invitație acasă la alte fete, Victoria renunțase la dragostea ei pentru numere ca la o haină veche. În schimb, își concentrase formidabila ei energie pe câștigarea unei bătălii bine calculate, pentru a deveni prietenă „la cataramă” cu fetele pe care le plăceau toți. Fetele care purtau funde lucioase, de mătase în părul lor frumos periat, care nu pusese niciodată piciorul în tren, ci erau aduse la școală de șoferii taților lor, fetele ai căror tați nu erau proprietari de mici afaceri sau – cât de oribil – de drogherii în Brooklyn, cum era tatăl Victoriei. Nu, tații acestor fete coordonau companii întregi de construcții, cu fabrici care se răspândeau spre vest, șine de căi ferate care traversau continentul, vapoare cu aburi care străbăteau lumea, magazine universale presărate în orașe de la un capăt până la celălalt al Statelor Unite. După-amiaza mergeau acasă în vilele din Fifth Avenue, cu alaiuri de servitori îmbrăcați în uniforme în alb și negru. Dormeau noaptea pe paturi moi din pene, cu așternuturi mătăsoase și pene cu puf, aveau garderobe livrate din Paris de două ori pe an și-și luau cina pe farfurii din porțelan ornamentat cu aur de 14 carate.

Singurul mod de a supraviețui în aceste medii copleșitor de fabuloase, în care tot ceea ce conta era reprezentat de avere și prestigiu, era să realizezi un lucru: să te integrezi.

Așa că asta fusese ceea ce făcuse Victoria de atunci.

Spre consternarea profesorilor, se reinventase treptat, simulând brusc o incapacitate de a face exerciții de matematică, forțându-și dascălii să o mute de la nivelul superior la rangurile inferioare, luând cursuri de croitorie de damă, înlocuind studiile științifice cu cele de gospodărie și asigurându-se că rezultatele ei se situau constant la nivelul de mijloc al clasei.

Descoperise arta manipulării și nu privise niciodată

înapoi.

– Astăzi i-am dat mână liberă doamnei Rose să vă vorbească despre orice dorește. În consecință, directoarea coborî tonul vocii, aplecându-se în față ca și cum s-ar fi adresat unui public intim cu un singur spectator. Așa că hai să vedem despre ce vrea să ne vorbească, ce ziceți? Hmm? Până acum, printre bursierii noștri s-au numărat o romancieră premiată, o cercetătoare de renume în domeniul bolilor copilăriei, o directoare de teatru pe Broadway și o filosoafă!

Se ridică din nou în picioare, trecându-și o mână prin părul tăiat atât de scurt încât ar fi putut fi al unui bărbat.

Fetele aplaudară, fără tragere de inimă, se gândi Victoria, însă ignoră aspectul acesta. Pentru că știa ce voiau, de fapt, să audă fetele.

– Bună dimineată, dragile mele, spuse ea, simulând un zâmbet fermecător și făcând semn cu mâna în încăpere. Astăzi vreau să aduc o schimbare de decor în acest loc vechi. Se înclină în față, la fel cum o făcuse și directoarea. Vreau să vă povestesc despre planuri noi de a readuce după război balurile de debut în societate.

Victoria simți că sala fremătase. O fată își acoperi gura cu mâna, păru atât de impresionată, iar o întreagă cohortă de capete de fete frumoase se ridică, cu ochii aprinși de un interes real.

Ha.

– Fetelor, rosti Victoria graseiat, știu din sursă sigură – chiar foarte sigură. Una dintre prietenele mele, o persoană importantă și o filantroapă, are un plan minunat, emoționant. Cât de norocoase veți fi, fetelor, pentru că veți fi chiar la vârsta potrivită. Se pare, Victoria coborî și mai mult tonul vocii, aplecându-se din nou către ele, cu un aer conspirativ, se pare că balurile vor fi organizate la Plaza, iar organizatorii vor încuraja candidaturi internaționale de la figuri regale europene și fiice ale șefilor de state, și vor fi precedate de o serie de cine și petreceri pentru norocoasele care vor fi alese.

Izbucniră șoapte frenetice.

Victoria își ridică un deget, conștientă că toate spectatoarele ei erau captivate.

Sperăm ca, după război, să reconciliem lumea printr-un bal internațional al debutantelor în societate, bal care va contribui la restabilirea păcii mondiale!

Făcu o pauză pentru efectul dramatic, așa cum învățase la cursurile de purtare și de etichetă. Fiecare privire din încăpere era îndreptată către ea. Directoare tuși ușor.

– Acum. Coborî tonul vocii. Fiecare tânără va trebui să-și aducă propriul tânăr. Tineri de distincție vă vor escorta, descendenți ai familiilor de seamă, pentru ca noi, cei din New York, să ne putem ține mândri și să putem socializa cu reprezentanții celei mai bune societăți internaționale, iar dumneavoastră și cei care vă vor escorta veți fi întâmpinați de o mie de oaspeți. Vă dați seama? Se putea auzi și musca. Cele care vor fi acceptate vor fi dintr-o sferă socială strâns unită. Veți fi îmbrăcate în alb, însă sala de bal de la Plaza va fi decorată în auriu și roz.

O fată blondă, drăguță, prinse brațul celei care stătea lângă ea. Victoria zâmbi generos.

– Dacă veți fi alese, veți primi o invitație de culoare roz. Nici nu vă puteți imagina cu câtă nerăbdare vă veți aștepta corespondența. Însă cel mai frumos lucru este că..., Victoria așteptă, pentru că o pauză semnificativă păru să fie o idee atât de bună chiar atunci. Puteți începe pregătirile de pe acum. Deoarece, pentru a fi luate în calcul, trebuie să adunați fonduri pentru soldații americani. Trebuie să dați dovadă că sunteți tinere de renume. Doar fetele cele mai speciale vor fi selectate pentru Balul debutantelor de la Plaza. Va fi un eveniment cu un impact considerabil asupra vieții voastre. Vă încurajez pe toate să vă pregătiți.

Victoria se retrase, zâmbind către încăpere și făcându-le semn cu mâna tuturor.

Peste sală se așternu o tăcere preț de o clipă și, în spatele ei, directoarea inspiră sonor, până când, deodată, liniștea fu întreruptă de o explozie de aplauze.

Victoria se reaseză pe scaun și oftă cu mulțumire.

După o oră, Victoria își trase mănușile pe mâini și-și puse șapca de fetru bleumarin pe cap. Își făcu loc pe coridoarele școlii, trecând pe sub steagul american atârnat

cu mândrie deasupra ușii din față a clădirii și lăsă totul în urma ei pentru mulțimile de pe East 95th Street, trecând pe lângă elegantele blocuri care mărgineau strada, deplasându-se cu deosebită pricepere pe Madison Avenue și deschizând ușa de sticlă de la Jacques'.

Înăuntru, oftă ușurată atunci când văzu mediul familiar al cafenelei luminoase, aerisite, cu tejghelele și vitrinele ei de sticlă strălucitoare în care erau expuse toate produsele ei preferate: minunate bezele modelate răsucit, straturi de pandișpan umplute cu cremă de unt, tarte Tatin, fursecuri cu unt și florentine cu migdale, ciocolată și fructe confiate.

În spatele tejghelei imaculate, Jacques, purtând un șorț alb, umbla de colo colo, iar ochii îi scânteiară la vederea Victoriei.

– *Chérie*, murmură el, ieșindu-i în întâmpinare, luând-o de mână înmănușată și ducând-o la buze, înainte de a se pleca pentru a se pupa de două ori pe obraz, cum era moda franceză.

Victoria se uită în jurul cafenelei.

– Masa ta obișnuită, *Victorine*. Prietenele tale sunt deja aici. Hai cu mine, hai.

Victoria se înfioră de bucurie la auzul minunatului mod în care-i pronunțase numele și simți o ușurare că plecase de lângă terifianta și bătrâna directoare.

Prim. Și Adeline.

Se înclină să lanseze un sărut perfect în aer lângă cele două dintre cele mai vechi prietene ale ei.

Jacques păru să ezite pentru un moment.

– Oh, dragile mele, spuse el. Trebuie să ne rugăm toți pentru patria mea.

Sprâncenele lui Adeline și ale lui Prim se ridicară.

– Oh? zise Victoria.

Jacques își sprijini mâna de spatele scaunului Victoriei.

– *Oui*. Nemții au intrat în Vichy, după ce marina franceză a scufundat flota de la Vichy în sud-estul Franței, pentru a nu putea fi folosită de către puterile Axei în Africa de Nord. Hitler spune că e o încălcare a acordului cu Pétain. Așa că Regimul de la Vichy e inutil.

Prim se înroși și aruncă o mică pricomigdală roșie în gura dată cu ruj roșu. Părul ei blond era ondulat cu o

luând mâna lui Prim în a ei. Prim strălucea de o plăcere roz, curată, iar faimoasele ei gropițe din obraji se adânciră încântător. Felicitări, draga mea!

Iar atunci când celelalte izbucniră în chiote de bucurie, toate cerând să afle fiecare detaliu, Victoria stătu cu mâinile încrucișate și strânse din ochi.

Așteptă.

Când se așeză liniștea, iar sunetele de încântare și taclalele despre diamante, biserici și lipsa mătăsii și despre trandafiri albi dispărură, Victoria jucă o carte perfectă.

– Ei bine, anunță ea cu tonul ei șlefuit, fără nici o urmă de accent de Brooklyn, suficient de tare ca să audă doamnele de la mesele învecinate, suficient de tare pentru ca mijlocul neoficial de transmitere a informațiilor să preia știrea și să o transmită și să o lase să-i crească înmugurească în timp ce călătorea prin Manhattan. Lily, zise ea, este logodită cu Nathaniel Carter.

Liniștea care urmă făcu cât toate diamantele din încăpere.

atenție imaculată sub pălăria verde stilată, iar ea își încrucișă brațele pe masă.

– Ce este Vichy?

Victoria strânse din buze, însă Adeline se întoarse către Jacques, în timp ce sprâncenele roșcate perfect arcuite îi erau sculptate într-o expresie de surpriză eternă chiar mai mare decât de obicei.

– Oh, dragă Jacques. Știi că nu putem suferi știrile despre război. Nu le citesc și le interzic fiicelor mele să-și ocupe mintea cu asemenea prostii. Du-te și adu cafeaua Victoriei și nu fi atât de abătut. Vei strica eclerurile!

Apoi râse ca un clopoțel.

Jacques dădu dezaprobat din cap și se întoarse, dispărând.

Adeline o apucă strâns pe Victoria de mână, iar unghiile ei date cu oă bej străluciră în lumină.

– Vicky. Avem vești mult mai delicioase decât cea de dinainte!

Victoria se întoarse către Prim. Pentru că toată lumea știa că o persoană nu putea anunța ea însăși veștile. Persoana respectivă îi spunea celei mai bune prietene, iar apoi o puneai pe ea să o facă pentru tine. Dacă aveai o asemenea prietenă.

Jacques apăru cu cafeaua Victoriei și cu o bezea răsucită cu ciocolată.

– Oh, perfect, dragă Jacques, zise Victoria, întinzându-se după *café crème* și luând prima gură înviorătoare. Își puse o mână pe brațul lui, în semn de compătimire față de mărșăluirea neîncetată a germanilor în preaiubita lui Franța. Nu și-ar fi dorit ca el să creadă că ei nu-i păsa.

Jacques oftă, apăsându-și mâna pe a ei, apoi plecă.

– Deci, ce s-a întâmplat, draga mea? o întrebă pe Adeline.

– Eleanor, spuse Adeline, sprijinită de scaun, în timp ce ochii verzi îi licăreau. Fiica lui Prim s-a logodit cu Harvey Lawrence.

Chiar atunci intrară alte trei prietene și, într-o agitație de săruturi și haine scoase și scaune trase aproape, vestea fu repetată.

Minunat! zâmbi fericită Victoria, întinzându se și

Capitolul 6

Lily

Duminică, ceasul deșteptător răsună și o trezi pe Lily dintr-un somn greu, straniu. După trei dimineți de mers la piețe, se obișnuise să se trezească cu mult înainte de ivirea zorilor, iar cu o noapte în urmă se prăbușise pe pat și dormise neîntoarsă. Deși era obosită, era și recunoscătoare că Giorgio acceptase oferta ei de a lucra peste program, ceea ce îi dădea ocazia să se țină departe de intrigile constante ale Victoriei. Era o ușurare.

Păși tiptil pe covorul crem din dormitor, către fereastră, pentru a da la o parte draperiile mătăsoase groase. Afară, lumina matinală a soarelui lucea peste grădinile închise. Nu se sătura niciodată de priveliștea către Gramercy Park.

– Lily? Mama ei era dincolo de ușa dormitorului și ciocănea. Fiica mea nu va fi neglijentă dimineăta. Te-ai trezit?

– Bună dimineăta, mamă.

Lily se uită lung pe fereastră. Un tânăr în uniformă era deja afară și se plimba cu o fată drăguță în parc. Lily se aplecă să ia de pe bancheta de la fereastră caietul pe care-l începuse pentru rețetele de bucate pentru Valentino's pe vreme de război și trecu la prima pagină. Primul ei articol era „Ravioli cu castane și ricotta, à la Giorgio – grație lui Tom și Marco“. Își trecu degetele peste ingrediente și metode.

– Îmbracă-te. Trebuie să te trezești de tot pentru reuniunea de prânz de la familia Carter.

Soldatul se aplecă să o poată săruta pe fată.

Lily își întoarse spatele la fereastra deschisă.

– E ceva în neregulă cu tine, spuse Victoria la micul dejun. Turnă ceai printr-o strecurătoare într-o ceașcă de porțelan fin. Ești trasă la față. E trasă la față, nu-i așa, Jacob? Își înghionti Victoria soțul.

Tatăl lui Lily se uită atent, ridicându-și ochii din *New York Times*. Își scoase ochelarii de citit și o privi pe Lily;

tatăl ei avea părul cărunt netezit, iar ochii lui albaștri prietenoși îi zâmbiră.

– Dacă te-ai trezi la două dimineața timp de trei zile la rând, și tu ai fi obosită, Vicky.

Mama ei pufni și se șterse la gură cu un șervet alb.

Lily luă prima gură de cafea, închizând ochii când dădu de aromă și de gustul bogat. Ajustarea la raționalizarea curentă, care permitea o singură ceașcă pe zi, făcuse ca acea cafea băută dimineața să fie cu adevărat demnă de a fi savurată.

– Sunt puțin obosită, însă mă bucur de ocaziile care mi se oferă, tată.

– Ei bine, spuse Jacob, tânărul Nathaniel de-abia așteaptă să te vadă, din ce mi a spus Matthew Carter la Yale Club.

Ochii lui se rotiră către mama lui Lily înainte ca el să-i facă rapid semn discret lui Lily: „Prefer să nu tulbur liniștea, draga mea“.

Lily oftă către el. Se ridică să meargă la bufet și să-și ia o farfurie de omletă proaspăt pregătită.

– Știm cu toții că nu sunt iubita lui Nathaniel, habar nu am de ce se așteaptă să fiu gata să-l văd.

Victoria își privi aspru soțul.

– Trebuie să bați fierul cât e cald când e vorba de soții potriviți. Mă îngrijorează că indulgența noastră în ceea ce privește faptul că o lăsăm pe Lily să lucreze, chiar dacă e război, ar putea să-l îndepărteze pe dragul de Nathaniel.

Tatăl lui Lily își ridică mâna.

– Dacă băiatul nu mai poate de dor, asta nu-i va strica. S-ar putea să-i sporească aprecierea.

Din nou, se uită la Lily.

– Oh, pentru Dumnezeu, Jacob. Nu vrei să ai de-a face cu ideea asta învechită, spuse Victoria.

– Cu cât mai mult efort trebuie să depună, cu atât mai bine.

– Oh, ești atât de demodat, îl mustră Victoria. Bineînțeles că o femeie modernă își poate exprima interesul fără să fie considerată frivolă. În opinia mea, trebuie să ne arătăm atitudinea, entuziasmul cu privire la logodnă într-un mod foarte clar, astăzi.

Între degete, răsuci șervetul într o bilă.

Ochii lui Lily se măriră.

– Mamă...

Însă Jacob își dresă glasul și-și scutură ziarul.

– Iată, Hitler a emis o directivă prin care se cere executarea tuturor comandourilor britanice capturate de naziști. Se uită fix la ceea ce era tipărit. Iar în Anglia, Canterbury a fost grav afectat ca răspuns la bombardamentul din Milano. Și, vai, dragile mele, Franța. De neconceput.

Lily se uită în gol la mâncarea ei, iar pofta i se diminuează când se gândi din nou la Marco.

– Chiar trebuie să fim supuse în fiecare dimineață acestei examinări a războiului? spuse Victoria. Nu cred că este o conversație plăcută la micul dejun. Ar trebui să lăsăm deoparte ziarele și să ne concentrăm pe lucruri mai bune. Evident, *New York Times* exagerează evenimentele reale.

Jacob își puse ochelarii pe masă.

– Trebuie să merg la fabrică. Am comandat o serie de ace cu mesaje patriotice, ca să decorăm pălăriile.

– Oh, nu chiar în ziua petrecerii date de familia Carter! spuse Victoria exasperată. Nu cred. Războiul nu ia pauză duminică?

Îmi pare rău, draga mea. Vreau să fiu acolo pentru livrarea asta importantă, nu să las toată munca pe umerii personalului meu loial care vine la muncă în ziua liberă, pentru a ajuta.

Se ridică și-și luă rămas-bun.

Victoria se aplecă în față după ce el plecă.

– M-am gândit la o rochie fantastică pe care să o porți astăzi și cu care să-i iei ochii băiatului aceluia. Dragul de Nathaniel nu va avea nici o șansă când te va vedea în rochia asta.

Lily ascultă pașii tatălui ei pe scândurile din lemn ale podelei până când dispărură.

– Donează banii pe care i-ai economisit pentru garderoba mea eforturilor de război, mamă. Te rog, nu-mi mai cumpăra haine în perioada asta. Nu pot face față.

Victoria se ridică.

Rochia este cumpărată. Invitația este acceptată. Nu vei dezamăgi familia asta.

– Nu cred că dezamăgesc pe nimeni.

– Îți reamintesc de faptul că ți-am vorbit despre asta acum câteva zile. Vom merge.

Sunetul ușii de la intrare închise de Jacob răsună în tot apartamentul.

Lily își dădu capul pe spate, își bău repede cafea și-și repetă cât de mult își iubea locul de muncă.

Pe dulapul de haine vopsit roz al Victoriei, din vestiarul ei personal, o rochie din șifon alb, decorată cu buline verzi și o floare de catifea prinsă în talie era agățată pe un umerăș căptușit. Fusta era evazată și cădea în pliuri moi sub un corsaj pe corp, decoltat.

– Haide, îmbracă-te cu ea.

Victoria își puse mâinile în șolduri.

Lily scoase rochia de pe umerăș.

O să mă îmbrac cu ea, doar acum. „Pentru că n-aș suporta scandalul dacă nu aș face-o.“ Însă după aceea, te rog să o vinzi. Și donează banii pentru război.

– Oh, aiurea.

Victoria se așază la măsuta ei de toaletă și o admiră pe Lily.

– Va fi înnebunit într-un mod minunat. Iată. Înțelegi ce pierzi? De ce să nu te îmbraci frumos zi de zi, așa cum o fac celelalte fete?

Lily se zgâi la reflexia ei în oglindă.

– Nu-mi pot imagina, spuse ea, oarecum sarcastic.

– Te gândești la stilul de inel de logodnă pe care ți-l va da?

Lily își înfipse unghiile în palme.

– Crede-mă, e ultimul lucru la care mă gândesc.

– Te-ai îmbujorat. Victoria coborî tonul vocii. Mă bucur atât de mult că am ajuns la o înțelegere.

Lily rămase ținută locului.

– Mamă...

– Nathaniel va dori să te salveze de munca aia plictisitoare.

– Dar ai spus că o femeie modernă nu ar vrea să fie

demodată.

– Nu e chiar ceea ce am spus. Victoria își arcui o sprânceană. Va trebui să mergem cu mașina la reuniune fără tatăl tău. Bărbații ăștia. Habar nu au. De asta există femeii în lume. Dacă ai minte cât de cât, vei sta lângă viitorul tău soț și te vei asigura că-și sporește averea, pentru propriul tău bine și pentru binele copiilor voștri. Așa cum încerc eu să o fac pentru tine!

În timp ce Victoria ieșea din cameră, Lily se prăbuși pe taburetul cu catifea al mamei ei și-și sprijini capul în palme.

După o oră, după ce părul îi fusese ridicat de pe față, în onduleuri create cu atenție de fata în casă a Victoriei, Lily privea pe geamul din spate al mașinii familiei. Frumoasa rochie cu buline se desfăcea într-un evantai în jurul picioarelor ei lungi, iar ea se simți ca una dintre bucățile de carne de vită ale lui Giorgio care erau transportate în partea de nord a orașului pentru a fi puse pe o farfurie.

Victoria întreține o sporovăială constantă despre nimic tot timpul cât dură deplasarea la vila familiei Carter din Fifth Avenue. Dincolo de geam, segmentul de mijloc al orașului făcu loc vilelor din Upper East Side. Bone defilau cu cărucioare, iar oameni îmbrăcați elegant se plimbau cu pudeli și bastoane. Soarele tomnatic se strecura printre copaci pe peluze și alei.

– Știi, Katherine Carter m-a lăsat să înțeleg că îi vor da lui Nathaniel, drept cadou de nuntă, vila din Fifth Avenue, spuse Victoria în timp ce cobora secretos tonul vocii, așa cum o făcea întotdeauna când dezvăluia detalii despre Katherine și soțul ei. Tatăl lui Nathaniel deținea mii de kilometri de căi ferate și fabrici peste tot în Vestul Mijlociu.

Lily își puse mâna pe cotieră.

– Mă bucur pentru ea.

– Katherine ar fi încântată să vadă eleganta vilă plină de copii. Iar după sfârșitul războiului, îi vei putea face.

– De-abia aștept.

Victoria aruncă grăbită o privire șoferului tăcut.

– Nu ridică tonul, Lily.

Lily trase adânc aer în piept și nu l lăsă să iasă.

Șoferul opri lângă faimoasa imitație de castel francez a familiei Carter, de pe Fifth Avenue. Ușile duble din fața erau discret deschise pe jumătate, iar majordomul stătea la capătul treptelor din marmură.

Lily bătu cu degetele mânerul lustruit al mașinii.

– Katherine mi-a spus că terenurile de squash de la etajul al patrulea ar putea fi convertite cu ușurință în ringuri de patinaj cu patine cu roțile.

– Încântător.

– Și ați putea găzdui evenimente strălucite de adunare de fonduri în încăperile magnifice de la etajul al doilea. În ceea ce privește întreținerea grădinii, a început să fie destul de dificil pentru Katherine să o supravegheze și să o gestioneze, draga mea. I-am spus că un avantaj al faptului că ai slujba aceea ridicolă la familia Conti este că te vei simți confortabil să ai angajați și că ți-ai format ochiul pentru un meniu de petrecere de seară. Vei fi un bun neprețuit pentru Nathaniel atunci când va trebui să-și întrețină asociații de afaceri și cercul larg de prieteni ai familiei.

– E un cerc limitat, zise Lily și ieși din mașină.

– Cunosoc jumătate din Manhattan.

Victoria păși grațioasă pe treptele frontale late.

Doar jumătatea de sus.

– Doamnă Rose, *mademoiselle* Rose.

Majordomul familiei Carter le deschise larg ușa.

Lily îi răspunse scurt la salut bărbatului, dând din cap. Întunecată, păși înăuntru cu mama ei.

Mirosul de flori proaspete satura marea anticameră a familiei Carter. Lily începu să-și simtă picioarele chinuite în pantofi, iar pașii păreau să răsună straniu pe podeaua de marmură în alb-negru. Sunete ale paharelor ciocnite și ale râsetelor pluteau în josul magnificei scări impetuoase dinspre faimosul salon al familiei.

– Băuturile de dinaintea prânzului sunt servite în sala de bal, spuse majordomul. Dar doamna Carter a precizat special să îi anunț venirea dumneavoastră.

– Oh! Cât de minunat din partea dragii de Kitty, răspunse Victoria.

Lily expiră greu.

– Bineînțeles.

Majordomul se uită în jur, în spatele Victoriei.

– Domnul Rose este aici?

– A trebuit să meargă la fabrica noastră, spuse Lily, îngustându-și ochii, în Lower East Side. Este o afacere cu pălării. A comandat un lot de ace patriotice. Știi, pentru război.

Victoria își înfășură degetele în jurul brațului lui Lily și apăsă.

Majordomul își ridică nasul ascuțit rafinat.

Chiar atunci, apăru Katherine Carter pășind în jos pe scară, îmbrăcată în mătase pură, moale, care cădea până la podea într-o revărsare de roz cochilie. Măsură cu privirea rochia verde cu alb a lui Lily și un zâmbet domol îi destinase buzele sidefate. Părul ei auriu era coafat într-un coc franțuzesc mereu de actualitate.

– Ah, văd că Jean Michel v-a ținut aici pentru mine, spuse ea. Exact cum am cerut, exact cum am cerut.

– Bună, dragă Katherine, o salută Victoria, iar vocea i se prelinse cu o ușurare trufașă.

– Dar haideți în salonul de primire, Victoria și Lily.

Katherine se aplecă în față ca să-i transmită Victoriei un sărut pe calea aerului.

Defilără înapoi pe marmură în spatele lui Katherine.

Lily se încordă. „Să mă ajute cerurile.“

Odată ce intrară în salonul de primire al lui Katherine, în care se aflau mătăsuri, portrete de Gainsborough, carpete turcești și minunate draperii de catifea, Katherine se așeză în fața ferestrelor pe o canapea în stil Ludovic XVI și insistă ca Victoria și Lily să ia loc. Își afișă o expresie îndurerată.

– Și Matthew ar fi aici, însă, din nefericire, este prins într-o conversație importantă despre livrările pentru război. Despre contribuția... știți voi... în *obiecte* pentru efortul depus. Trebuie să participăm și noi...

Victoria scoase un sunet plin de înțelegere.

– Da, draga mea, Jacob este în aceeași situație astăzi; și el a fost chemat să contribuie. Facem toți ce putem, scumpa mea. M-a epuizat toată povestea asta, știi.

Lily își frecă fruntea.

– Oh, Victoria. Lily, voiam să spun că vin cu vești care vor afecta... situația, mă tem.

Lily simți cum Victoria se încordase. Se aplecă în față pe marginea scaunului ei. „Vă rog, spuneți-mi că Nathaniel s-a îndrăgostit de o altă fată potrivită lui. O fată mult mai potrivită decât mine, pentru că sunt multe chiar aici, sus, în vila asta afurisită!“

– Avem vești despre Nathaniel.

Lily își încleștă palmele. „Haideți odată.“

– A făcut ceea ce trebuia să facă, ceea ce e curajos să facă – Nathaniel s-a înrolat și ne va părăsi. Nu m-aș aștepta la altceva, însă vă mărturisesc, dragile mele, că încă sunt șocată.

Katherine își duse mâna la gât.

I-ar oferi asta lui Lily o păsuire? Nici măcar mama ei nu i-ar putea pretinde să se lege de un băiat pe care nu-l iubea, chiar în ajunul plecării lui la război. Și... dacă nu se va întoarce? Fruntea lui Lily se încrêți. Nathaniel era un vechi prieten de familie și-i displăcea să-și imagineze că i s-ar putea întâmpla ceva groaznic. *Însă i s-ar putea întâmpla.*

– Oh, ce veste devastatoare, spuse Victoria în timp ce o prinse pe Katherine de mână.

Katherine oftă sonor.

– Este teribil de captivat de faptul că Hitler continuă să mărsăluiească spre Stalingrad. Nathaniel își scoate hărțile și discută știrile auzite la radio. Desigur, este vorba despre petrol, spune el. Îmi dă fiori când îmi povestește despre ce s-ar putea întâmpla în Europa și în restul lumii dacă Rusia ar cădea. Oricum, rezultatul este că pur și simplu nu poate rămâne aici. Trebuie să meargă și să-și facă datoria.

– Cred că sunteți mândră, zise Lily. Bravo lui!

Katherine se îndesă în scaunul ei.

– Da, ei bine, cred că sunt mândră. Oftă. Dragă Lily, arăți mai rafinată decât orice altă fată de aici. Ca de obicei. Am spus-o dintotdeauna. Ești inegalabilă. Vei avea cei mai frumoși copii.

– Mulțumesc, Katherine.

Victoria își încrucișă picioarele și și sprijini spatele în

scaun.

– Este o fată frumoasă.

Lily se simți ca o pasăre decorativă captivă într-o colivie.

Capitolul 7

Candelabrele străluceau în salon. Încadrați de opere de artă neprețuite, oaspeții familiei Carter arătau de parcă ieșiseră direct din paginile revistei *Vogue*. Diamante scilipeau, pahare de șampanie erau ciocnite, iar conversația se derula peste melodiile executate de un cvartet de coarde.

Lily de-abia pășise în încăpere, că un bărbat cunoscut îi și sărută ușor degetele. Își lăsă brațul să i cadă la loc de o parte a corpului și oftă când îl văzu pe Nathaniel acolo.

– Lily. Ochii lui verzi îi cercetară fața; părul lui blond era pieptănat îngrijit cu Brylcreem; se uita în jos la Lily, de la înălțimea lui de peste un metru optzeci. Își ajustă mânecile puloverului lui de cașmir și-i luă brațul. Ce mai faci?

Victoria se îndepărtă plutind, ridicându-și mâna cu un semn triumfător.

„Sper cu disperare să dejoc planurile mamei mele de a ne distruge viețile amândurora.“

– Bună ziua, Nathaniel.

Lily aruncă o privire ceasului cu pendulă sprijinit pe un perete decorat din abundență.

Nathaniel se întinse după un pahar de șampanie de la un ospătar care trecea pe lângă ei și-i dădu și ei unul.

– Arăți nemaipomenit. Ca de obicei, cea mai fermecătoare fată din încăpere.

Lily scoase un oftat greu.

– Oh, Nathaniel. Mama ta spune că te-ai înrolat.

Nathaniel îi luă mâna liberă și o puse sub brațul lui.

– Nu mai vorbește despre nimic altceva.

Pantofii cu tocuri o strângeau, iar ea deschise gura să protesteze, însă el o duse direct într-un grup de fete pe care Lily le știa de pe vremea când era în școală.

Oh, ca să vezi, e Lily! Nu te am văzut de o viață, nicăieri!

Elizabeth O'Connell, cu buclele ei brunete periate în onduleuri moi, se aruncă în brațele lui Lily.

– Provoci destul de multă agitație. Bârfele abundă. Te rog să ne spui.

Se uită de la Lily la Nathaniel și făcu cu ochiul într o manieră exagerată.

Ochii lui Nathaniel se încrețiră la colțuri și se întoarse către grupul cel mai apropiat, aplecându-se, în timp ce părul lui blond strălucea sub lumini; era cu un cap mai înalt decât majoritatea celorlalți bărbați din încăperea.

Lily tresări, cu paharul de șampanie la jumătatea drumului către buzele ei.

– Nimic din care să se facă mare caz. Absolut nimic de semnalat, Elizabeth. Dar e plăcut să te văd.

– Lui Nathaniel îi face plăcere să ne facă curioase, spuse Eugenia Thomas, o altă fată din cercurile din nordul orașului.

Amândurora vă face plăcere, minunaților. Nu i așa că formează o pereche divină? Nu-i așa că am dreptate? Nu că sunt strașnici?

Lily făcu vreo doi pași timizi mai departe, însă simți mâna rece, dar hotărâtă a Eugeniei pe brațul ei.

Fata îi șopti lui Lily la ureche, învăluind-o în Coco Chanel.

– Nu uita de mine ca domnișoară de onorare. Mă aștept să ai cel puțin zece. Cred că ești entuziasmată peste măsură. Imaginează-ți. Toate astea vor fi ale tale.

Făcu semn cu mâna peste încăperea aglomerată.

Lily se zgâi direct la Eugenia, însă de partea cealaltă a sălii, Victoria ridică un pahar de șampanie în direcția ei. Lily afișă un rictus și-i răspunse și ea cu paharul ridicat. Cât de bine ar fi fost să fi existat o singură persoană în încăperea aceea capabilă să vadă cât de absolut greșite erau toate acele lucruri. Cât de bine ar fi fost dacă Lily nu s-ar fi simțit atât de teribil, de deznădăjduit de singură în timp ce era înconjurată de oameni care erau așa-ziși prieteni și familie. Parcă ar fi vorbit o limbă diferită față de cea a tuturor celor de acolo, așa se simțea. Nici unul dintre oamenii aceia nu avea nici cea mai vagă idee despre ceea ce se întâmpla cu adevărat cu mama ei în spatele ușilor închise. Iar asta era problema. Totul era de fațadă. Exact așa cum voia Victoria.

– Eu și Elizabeth de-abia *așteptăm* să se oficializeze totul, mărturisii Eugenia. Toată lumea va fi înnebunită. Nunțile

sunt cam singurul lucru cumsecade despre care putem vorbi în toată situația asta plictisitoare a războiului. Ard de nerăbdare să se întoarcă toți băieții acasă.

Lily vorbi imperturbabil.

– Dar nu știm câți dintre băieții americani vor fi uciși.

Eugenia se uită la ea de parcă ar fi zis o absurditate.

Lily se uită afară la terasa largă, liniștită dincolo de șirurile de uși franțuzești bogat ornamentate, care mărgineau peretele sălii de bal, iar ochii se opriră să se odihnească pe grațioșii copaci bătrâni care aruncau tipare dantelate pe cerul albastru. Era o zi de toamnă răcoroasă, dar însorită, senină. Nimeni nu ar fi fost afară în acel moment al anului.

Înainte de a și da seama ce făcea, Lily se scuză și, ținând capul plecat, înotă prin grupurile ticsite, vorbărețe. Afară, își sprijini brațele de balustrada din piatră, arcuindu-și spatele și uitându-se în sus la cer, înainte de a privi în jos la cărările circulare cu pietriș, umbrite, tivite cu straturi de flori, trandafiri și lavandă care încercuiau o peluză amplă, de un verde luxuriant, pe care iarba fusese tunsă recent și lăsată meticulos în benzi de un verde mai închis și de unul mai deschis. În jurul marginii peluzei, cu crengile deasupra aleilor, măreți arbori englezești, unii dintre ei veșnic verzi, își întindeau ramurile lucioase și umbreau din plin banchetele de piatră presărate de a lungul cărărilor, iar în fața terasei, o fântână de marmură, decorată cu pești și cochilii și alte creaturi marine și nimfe, juca în adierea rece de toamnă.

Lily îndepărtă pantofii incredibil de strâmți pe care mama ei insistase ca ea să-i poarte, simțind pișcături nemaipomenite în degete, în vreme ce călcâiele deveniseră deja roșii și dureroase.

– Te-am pierdut.

Lily își închise ochii.

Nathaniel veni și se așeză lângă ea.

– Draga mea. Toți acești oameni. Și nici o șansă să petrec timp doar cu tine.

Lily lăsă umbra unui zâmbet să-i traverseze fața, însă nu se întoarse să se uite la el. Nu putu suporta să-i vadă expresia de adorație pe care știa că avea să o descopere

pe fața lui. Nu era corect. Știa asta.

Pentru că în ultima vreme, după acea ceartă oribilă, înfiorătoare cu mama ei, în casa bieteii, iubitei Josie, se gândise la următorul lucru. Ceea ce făcea mama ei era crud nu doar față de Lily, ci și față de Nathaniel. Merita să fie iubit. Și-ar fi dorit ca Victoria să nu fi condiționat locul de muncă al lui Lily la Valentino's de un consimțământ de a se conforma în privința lui Nathaniel, deoarece situația era atât de teribil de incomodă pentru că el era îndrăgostit de ea. Lily aflase de asta de o vreme și la fel o aflase și mama ei.

Lily își trăise toată viața cu intrigile mamei ei, însă, în loc să se mai relaxeze pe măsură ce Lily crescuse, nu făcuse decât să o țină și mai strâns, până când se simți ca într-o menghină. Iar Victoria avea legături puternice. Nu îndrăznea să testeze dacă le va folosi sau nu. Însă ar fi putut face în așa fel încât Lily să fie concediată dacă i-ar fi refuzat condițiile. Prietenele ei umpleau buzunarele lui Sidney, iar Giorgio se baza pe Sidney ca secund al lui. Nu, cel mai bine era să devină atât de apreciată în sectorul restaurantelor încât să nu poată fi afectată de uneltirile acesteia.

Nathaniel puse o mână pe brațul lui Lily.

– Draga mea, ard de nerăbdare să-ți spun ceva înainte de a pleca. Mai ales acum...

Ea se uită la fântâna de dedesubt. Un grădinar în vârstă se opri din îngrijirea tufișurilor de trandafiri albi, își înclină capul către Nathaniel și se mută la o distanță de la care nu putea auzi. Lily oftă greu. De câte ori alergaseră în aceste grădini ea, Nathaniel și prietenii lor din copilărie, toți încântați de terenurile magice, selecte, din mijlocul Manhattanului, în timp ce mamele lor stătuseră chiar pe terasa aceea, băuseră limonadă roz și mâncaseră sendvișuri delicate cu pui, căpșuni și frișcă?

De fapt, îl cunoștea pe Nathaniel de când se știa. Își dăduse seama de cum era el pe când ea avea cam cinci ani. Lily îl putea convinge de orice lucru, iar el accepta, urmându-i ideile pentru jocuri. Nu avea nimic misterios. Nici un farmec. Poate că, în felul ei, chiar îl iubea. Ca pe un frate. Ca pe un prieten din copilărie. Totul era la vedere la

el: un tânăr fermecător, bine educat, perfect compatibil cu stilul de viață care i se pretindea.

Problema era că Lily nu era compatibilă. Și nu avea să fie vreodată.

Lily se uită în sus către el, iar ochii i se domoliră în momentul în care se gândi la lucrurile cu care se va confrunta el.

– Când pleci?

– În trei zile. M-am înrolat pentru instrucție ca ofițer în Georgia. Se opri, iar expresia feței i se întunecă. Atunci când vorbe, rosti grăbit. Știi cât de dor îmi va fi de tine. Te rog, draga mea, fă-mă cel mai fericit bărbat din lume înainte de a pleca la război. Căsătorește-te cu mine.

Lily își trecu apăsător o mână prin păr. Îndrăzni să arunce o privire în salon. Candelabrele străluciră, iar o femeie își dădu capul pe spate și râse în apropierea ușii franțuzești deschise. Era ceva extraordinar. Oamenii ăștia își continuau viața de parcă nu ar fi avut loc un război.

Reveni la Nathaniel. Ochii lui albaștri îi cercetară fața. Cuvintele mamei ei îi răsunară în cap. „Căsătorește-te cu Nathaniel în clipa în care se va termina războiul și consideră-te logodită cu el începând de astăzi.“

Lily se întoarse cu spatele la el și-și apăsă mâinile pe balustradă.

Nathaniel, spuse ea în timp ce privea lung la picăturile de apă care pluteau de la fântâna din fața ochilor ei. Ne știm de-o viață. Îți respect sentimentele. Însă ele nu sunt reciproce. Iar ultimul lucru pe care-l vreau este să te rănesc. Te consider un prieten de familie. Și atât. Nu poate fi niciodată mai mult.

Se înfioră. Nu-l putea minți.

Însă Nathaniel trecu în față și-i luă mâna înăspriță de la munca în bucătărie între degetele lui fine.

– Habar nu am unde voi fi detașat după instrucție. Vreau să merg în Rusia, însă îmi fac griji că nu vor face decât să mă trimită în Pacific. Mă voi simți singur și va fi greu. Înțeleg că nu ești pregătită încă să accepți o cerere în căsătorie. Este prea pripită, prea din scurt. Și în mijlocul războiului. Scrie-mi cât voi fi plecat. Am nevoie să-mi promiți asta. Îi luă ambele mâini. Altfel îmi va fi

insuportabil, Lily, tu mi ai fost mereu alături. Mereu. Mă... gândesc la tine ca la acasă.

Lily își apăsă buzele una de alta. Spre deosebire de ea, el nu avea unde să fugă. El nu avea o Josie. Se întoarse către el.

– Dragul meu Nathaniel...

– Nu mă gândesc decât la tine. În continuu.

Ochii lui se repeziră pe fața ei, rugători.

Lily înțepeni și-și înclină corpul ca să pună distanță față de el. Încet, deschise gura să vorbească. Și simți greutatea propriei perfidii pe umeri.

– Îți voi scris, răspunse ea. Inima îi bătea să-i sară din piept și-și trase palmele alunecoase, umede din strânsoarea lui. Își ținu bărbia sus. Bineînțeles că o voi face. Știi asta.

În tăcere, el se aplecă aproape de ea și o sărută o dată pe creștetul capului.

– O să iau asta ca pe un semn îmbucurător.

Lily stătea lângă el în timp ce apa din fântână se juca. Se uită cum jetul se arunca în sus, apoi dispărea în aer. Și, în pofida tuturor lucrurilor, își sprijini capul pe pieptul vechiului ei prieten și speră doar că el avea să se întoarcă cu bine. În același timp, se rugă să fie iertată. Nu voia deloc să-l lase pe Nathaniel să-și facă iluzii deșarte.

Lily scăpă în momentul în care Nathaniel fu atras în conversația dinăuntru. Se plimbă de colo colo în afara sălii de bal, pe treapta de lângă scara mare, iar păcănitul discret al unei uși închizându-se îi reaminti că majordomul familiei Carter era mereu prin preajmă.

Probabil ca mama ei o căuta. Însă în nici un caz nu putea să se alătore din nou celor de la petrecere. Ajunsese la un armistițiu cu Nathaniel, iar faptul că el luase discuția drept o speranță la ceva ce ea nu i-ar putea da trebuia rezolvat la revenirea lui. Avea să-l dezamăgească la sfârșitul războiului, iar până atunci poziția ei la Valentino's ar trebui să fie una sigură.

Dacă avea să obțină postul.

Lily stătu acolo încă o secundă, se aplecă și scoase pantofii oribili, chinuitori pe care mama ei îi cumpăraseră

pentru ea și apoi se întoarce și fugi în jos pe scări în mod cu totul contrar debutantei sfoase care era ea în ochii tuturor celorlalți. Ieși pe trotuar, unde văzu în stradă sedanul familiei Carter. Șoferul se sprijinea de mașină și fuma o țigară.

Se opri pe Fifth Avenue; era o fată desculță îmbrăcată într-o rochie cu buline.

– Domnișoară Rose? Își înclină șoferul pălăria. Să vă duc undeva?

Pieptul lui Lily se ridica în respirații scurte.

– Dacă nu este nevoie de tine, ar fi nemaipomenit de amabil din partea ta.

– Ei bine, familia nu va avea nevoie de mine cel puțin încă două ore, iar atunci va fi pentru a o conduce acasă pe mama doamnei Carter.

Își strivi țigara cu pantoful negru lustruit și deschise larg portiera mașinii.

Lily se strecură în interiorul luxos și închise ochii. Odată ce ieșiră din raza vilei, se înclină în față și vorbi.

– Greenwich Village, nu Gramercy Park. Și te rog să nu spui nimănui unde m-ai dus, nici măcar mamei mele.

Ochii șoferului se intersectară cu ai ei în oglinda retrovizoare.

– Vă promit, domnișoară Rose.

Mulțumesc.

Lily se așeză la loc în scaunul ei și-și înfășură talia cu brațele.

Nathaniel nu era singurul care mergea la război și poate că ea avea să fie nevoită să lupte pentru amândoi.

Capitolul 8

Lily

Lily se strecură în jos pe treptele din subsolul casei lui Josie în Greenwich Village, în timp ce rochia cu buline pe care o purtase la prânzul familiei Carter foșnea la contactul cu picioarele ei. În clipa în care ajunse la ușa bucătăriei bunicii, parcă plutind pe lângă colecția de mușcate și trandafiri care ofereau o abundență de culori în lunile mai calde, Lily își desfăcu părul din coafura ridicată și restrictivă și-l lăsă să cadă pe spate, în valuri libere, închise la culoare.

– Buni?

Deschise ușa cu o împingere și se opri brusc la intrare, în timp ce-și ținea pantofii.

Gura îi rămase deschisă de mirare.

La masa din bucătărie, părând să se simtă la fel de bine în bucătăria delicios de caldă a lui Josie ca în spatele mașinii lui de gătit de la Valentino's, cu picioarele îmbrăcate în blugii lui preferați, stătea Tom Morelli. Cu mânecele suflecate, părul negru periat pe spate, ochii râzând la o poveste pe care Josie i-o spunea, ținea o ceașcă de cafea în dreptul gurii. Și înlemni.

Așeză ceașca pe masă, cu un zgomot înăbușit. Peste margine se scurse niște cafea. Se ridică brusc, iar scaunul lui căzu pe podea, cu zgomot.

– Oh, ca să vezi! spuse Josie în timp ce ochii i se luminară ștrengărește.

– *Tom?*

Lily făcu un pas în spate, timidă în rochia ei de petrecere și cu părul vâlurit pe spate în jos. Îi dădu una ca să și-l îndepărteze de pe față.

Tom acționă repede să-și ridice scaunul. Șterse cafeaua vărsată, folosind o cârpă din chiuveta emailată adâncă a lui Josie.

– Îmi pare rău de scaun, doamnă Rose. Și de cafea, spuse el. Lily...

Își băgă mâinile în buzunarele blugilor.

Hei.

– Hei.

Ochii închiși la culoare ai lui Josie se arcuiră călduros.

Lily îi aruncă o privire încordată bunicii.

– Tom m-a ajutat azi să-mi duc cumpărăturile acasă din Bleecker Street. Mama și sora lui lucrează la Albertina's – știi, magazinul alimentară care-mi place, dragă –, iar uneori, duminică, Tom dă o mână de ajutor acolo.

– Oh.

Lily nu putea încă să se miște. Vocea lui Josie susură mai departe, dar ochii ei erau fixați pe Tom, iar ai lui pe ea.

– Mi-a dat să gust din niște *arancini*⁸ prăjite în ulei, minunate; rizotoul din interior mi s-a topit plăcut în gură, incredibil, iar gustul crocant al învelișului pane? Ei bine, ascultă-mă, mâncarea făcută de bărbatul ăsta mi-a trezit papilele gustative. Magnifică. Iar când un tânăr bucătar atât de talentat s-a oferit să-mi ducă sacoșele, ce pot spune? Pur și simplu a trebuit să-l invit la o ceașcă de cafea. Puținul pe care l-am putut face! Iar acum insist să-mi spună totul despre mâncarea siciliană apetisantă a familiei sale.

Josie se aplecă în față, sprijinindu-și bărbia de mână. Își încrucișă picioarele în pantalonii largi, din catifea crem, și bătu cu tocul ghetelor negre în podea.

Lily privi cu uimire la bunica ei, care stătea acolo atât de inocentă, încadrată de unul dintre preaiubitele ei tablouri abstracte de pe perete.

– Nu am intenționat să vin nepoftit, se sprijini Tom de spătarul scaunului de bucătărie și-și îndepărtă părul de pe ochi.

Josie îi înlătură grijile cu un gest.

– Se pare că eu și Tom avem o pasiune pentru gătit și... Valentino's. Lily își îngustă ochii către bunica ei. Și ce conversație am avut!

Tom se uită la Lily cu o expresie sfioasă. Îi zâmbi din colțul gurii.

Cum Tom era distras, Josie gesticulă cu o teribilă satisfacție, în spatele lui.

Oh, cât de mult își adora Lily bunica. Pe de altă parte, dacă acolo ar fi fost mama ei... Lily încercă să nu râdă.

Nu mă așteptam să fi aici. Nu aş fi venit niciodată neanunţat, spuse Tom.

Nu se aștepta să fie aici?

– Ei bine, mulțumesc că ai ajutat-o pe buni cu sacoșele de cumpărături, Tom.

Însă se simțea în continuare încremenită, în timp ce ochii îi dansau către buni. Și îi veni o idee. Dacă lui Josie îi plăcea de Tom, atunci exista vreun motiv întemeiat ca ea să nu dea mână liberă atracției pe care o simțea pentru el?

El stătu acolo, cu mâinile în buzunare.

Lily se forță să-și ignore gândurile încântătoare.

– Am aflat, zise Josie, că Tom este cel care prepară excelenții *cannoli* de la Albertina's. Minunați. Tocmai îmi spunea despre rețeta din familie transmisă de la o generație la alta.

Josie ridică o farfurie pe care erau rulouri de patiserie umplute cu șarlotă, iar ochii îi străluciră.

– Doamne iartă-mă, de ce ești desculță, draga mea?

Lily ridică oribilii pantofi și-și smulse privirea de la Tom. Se lăsă atrasă de grozava farfurie albastră cu alb pe care o ținea Josie și care era plină cu produse de patiserie apetisante, decorate cu zahăr pudră, peste umplutura cremoasă dulce cu brânză ricotta.

Josie se relaxă pe scaunul ei, își încrucișă brațele, iar ochii îi luciră.

– Nu am mâncat nimic de prânz, nici măcar o înghițitură, deși vin de la o reuniune de prânz, se grăbi Lily să spună.

La vederea farfuriei cu *cannoli*, se zăpăcise.

– Ce? Vrei să spui că familia Carter ia în sfârșit războiul în serios? Aplică rații oaspeților lor de la petrecerile de prânz?

Mâna lui Lily trecu repede peste masă și apucă o bucată de *cannolo*. Lăsă prăjitura dulce să-i zăbovească în gură. Structura crocantă venea în contrast perfect cu crema moale de ricotta, iar aroma de vanilie era cea corectă. Catifelarea pe care o simți pe limbă era divină. Lăsă să-i scape un oftat de plăcere. „Oh, Tom chiar se pricepea la gătit.“

Tom, ții secretă rețeta asta față de restaurant?

Tonul ei era molcom, dar papilele gustative îi erau pline de gustul delicios al bucăților de *cannoli*.

– Nu știu dacă e suficient de măreață pentru Valentino's, spuse el, cu ochii îngustați privind-o direct.

Lily se opri cu bucata de *cannolo* la jumătatea distanței către gură.

– Dar e remarcabilă, îi zâmbi sfioasă.

În replică, Tom îi surâse ștregărește.

Lily se lăsă să alunece pe un scaun. Tom o privea în continuare.

– Mmm-hmm, zise Josie. Acum înțelegi de ce am vrut să mă ducă acasă băiatul ăsta. Nu sunt neghioabă, draga mea. Dacă un bărbat chipeș se oferă să-mi ducă cumpărăturile, ei bine, ar fi nepoliticos să l refuz. În plus, când am auzit că el e cel care face *cannoli*...

Lily nu se putu abține să nu râdă. Buni era incredibilă!

Tom surâse.

Josie își dresе glasul.

– Dragă mea, de ce nu-ți etalezi rochia asta în Upper East Side? Nu cred că lumea se așteaptă să te fâțâi în ea aici, mai jos de Fourteenth Street. Se întoarse către Tom și coborî tonul vocii ca și cum ar fi divulgat ceva ce nu era deja cunoscut de toată familia. Nora mea consideră că riști să te îmbolnăvești de moarte dacă te deplasezi la sud de Fourteenth Street, Tom.

– Ei bine, la naiba cu asta, pentru că eu ador Greenwich Village, spuse Lily, după ce bucata de *cannolo* își făcu efectul și îi dădu puteri noi. Luă și a doua bucată. Mai ales de când te-ai mutat aici, buni. Îi aruncă, la rândul ei, o privire jucăușă lui Josie. Știi că am preferat dintotdeauna să te urmez pe tine în locul oricărei alte persoane.

Pe fața lui Josie se așternu un zâmbet blând.

– Ei bine, dragă mea, mă simt onorată. Știi asta.

Lily era acut conștientă că privirea lui Tom se plimba de la ea la Josie și înapoi.

– Nu mi-am dat seama că ai o slăbiciune pentru partea mea preferată din New York, Lily, grăi Tom. În timp ce locuiești în Gramercy.

De pe scaunul ei, Lily se aplecă în față.

Greenwich Village este viu. În toate sensurile.

Se încruntă preț de o clipă, devenind serioasă. Asta era ceea ce-și dorea. Să fie vie. Să-și trăiască viața cu tot sensul.

Se lasă tăcerea.

– Ei bine, scumpa mea, clar pare că-ți încalci partea de înțelegere pe care ai făcut-o cu maică-ta! izbucni Josie în râs. Cum spunea ea? Fără relații cu ospătarii, fără fraternizare cu...

– Buni!

Lily era sigură că i se înroșiseră urechile. Pe sub gene, îl văzu pe Tom că-și ridică sprânceana, în timp ce ochii lui jucau.

– Dar draga mea, reuniunea de prânz a familiei Carter nu are cum să fie gata deja. Josie se uită la ceas. Cum ai scăpat de fiul și moștenitorul lor? Te-a cerut în căsătorie? Se întoarce către Tom. Acela e clar un bărbat care nu poate găti. Probabil că nu a pășit într-o bucătărie în toată viața lui!

Tom îi zâmbi victorios.

„Buni.“ Lily chicoti scurt. Se îndreptă repede către cămară și o deschise. Luă ouă, grăsimi pentru frăgezire, sare și piper și brânză de dat pe răzătoare.

– Îmi este foame și nu pot să mănânc toate bucățile de *cannoli*. Tom rămase unde era. Vouă vă este foame vreun pic?

Lily evită să se uite la el sau la bunica ei, care, evident, era chiar mai nerușinată decât *ea însăși*, și se agită prin încăpere cu produsele.

– Îmi pare rău că-ți consum ingredientele, buni, însă le voi înlocui.

– Oh, nu-ți face griji din cauza asta.

Josie ridică mâneca voluminoasă a bluzei ei cu mărgelile, în timp ce inelele ei multicolore scânteiară în lumină. Stătu acolo, înaltă și elegantă, iar părul cărunt îi era așezat perfect în onduleuri dese pe umeri; ochii albaștri erau pătrunzători ca ai unei tinere.

Lily îi trimise o privire de avertizare.

Josie îi răspunse pur și simplu cu alte gesturi de satisfacție.

Lily se afundă în frigider.

După câteva momente, Tom își suflecă mânecile.

– Pot trece oricând pe la magazin să re aprovizionez
cămara pentru doamna Rose, dacă doriți.

Lily începu să dea brânza pe răzătoare.

– Cumva te țin din ce făceai la Albertina's?

Inima îi bătea să-i iasă din piept, însă mâinile îi lucrau
cu abilitatea obișnuită și răzuiră o grămăjoară moale,
untoasă de brânză Cheddar.

El stătea lângă ea și spârgea ouăle într-un vas.

– Teoretic, la Albertina's lucrez doar în diminețile de
duminică, atunci când oamenii se întorc de la biserică.
Însă e trecut de amiază acum și toată lumea s-a întors
acasă, să ia prânzul. Au suficienți angajați pentru restul
zilei.

Tom bătu bine ouăle, iar Lily își clădi lângă el
grămăjoara de brânză galbenă răzuită. Dădu din cap
aprobator cu frenezie.

– Oh, minunat! Excelent!

Se abandona ritmului familiar al gătitului.

Josie ridică un ziar și începu să-l frunzărească, punându-
și ochelarii de citit pe șaua nasului.

– Și sora, și mama mea lucrează la Albertina's până la
sfârșitul programului de lucru, continuă Tom. E doar felul
meu de a le ajuta și de a petrece timp cu ele. Nu apuc să le
văd des în timpul săptămânii, dată fiind munca peste
program la Valentino's. Și nu-mi displace să pregătesc într-
un weekend o parte dintre rețetele de familie pentru
oamenii de aici, după ce toată săptămâna fac mâncăruri
francezești și rețete din nordul Italiei.

– Nu știam că ai o soră.

El încuviință dând din cap.

– Suntem apropiați de când a murit tata.

Mâinile lui Lily se opriră.

– Îmi pare rău, Tom.

– A trecut multă vreme de atunci. Mama a trebuit să
lucreze suplimentar din greu, la fel și sora mea.

– Nu sunt singurele care muncesc din greu în familia ta.

El îi dădu vasul cu ouă bătute și-i zâmbi.

– Pentru mine, gătitul nu înseamnă muncă, zise el, în
timp ce ochii îi scrutară fața.

Lily dădu încet din cap, a încuviințare.

– Știu, răspunse ea, cu ochii fixați în ai lui.

– Hai să facem omleta asta. Să fac onorurile? șopti el.

– Te rog, *chef*, murmură ea și-si simți obrajii arzători.

Știu în acel moment că-și încălca propriile reguli, ce să mai spună de ale mamei!

El chicoti și-i susținu privirea preț de o clipă, iar ea se ținu aproape de el, dorindu-și asta, în timp ce el duse cu pricepere amestecul de ouă și brânză răzuită la plită și-l distribui într-o peliculă în tigaie. În timp ce ținea tigaia direct deasupra arzătorului, Tom o întoarse și o înclină până când, cu o mișcare bruscă din încheietura mâinii, roti omleta în aer.

Gata.

O lăsa să alunece pe o farfurie și o împături în două, presărând piper în plus deasupra.

– Mi-am dorit mereu să mă căsătoresc cu un bărbat care să gătească, oftă Josie, în timp ce Lily își ducea farfuria la masă.

Lily se scutură de răs.

Ochii lui Tom dansară cu ochii ei, iar el reveni la tigaie.

– Ia te uită, buni, spuse Lily. Împinse ouăle aurii apetisante în fața lui Josie. Ești incorigibilă, șopti ea în timp ce-și flutura degetul arătător către bunică.

Ei bine, mulțumesc, zise Josie cu voce tare.

Tom pregăti o altă omletă cât ai zice pește.

– Ți-ar plăcea să o împarți pe asta cu mine? o întrebă pe Lily.

Ea se uită peste umărul lui.

– Clar! răspunse ea cu mult mai multă convingere decât intenționase.

Din nou, se îmbujoră. Josie își ridică furculița în aer.

– Minunat, dragii mei! Ușoară ca aerul.

Lily își roti privirea către bunica ei.

Tom aduse omleta la masă. Lily luă loc lângă el. Tânărul culese o îmbucătură pe o furculiță, pentru ea. Aplecându-se în față, ea acceptă să o primească. Ouăle erau atât de proaspete și le gătise de vis. Perfect. Lily mâncă lângă el, într-o liniște prietenoasă pentru o vreme.

Când luă farfuria goală la chiuveță și o spălă, Tom fu cel

care izbucni în râs.

– Ce este?

Ea se întoarse.

– Tu. Ești strașnică. Ți-a mai spus cineva asta? Întrebă Tom.

Lily se opri, ținând farfuria deasupra chiuvetei. De pe ea se scurseră clăbuci.

– Strașnică? Ei bine, nu știu ce să spun despre asta, Tom Morelli.

Josie se aplecă în față și-și prinse obrazii în palme, ca o fată.

– În rochia asta, să gătești la subsolul unei case, într-o după-amiază de duminică, zise Tom. El îi zâmbi. Îmi va fi dor de... New York, dacă va trebui să merg la război.

Brusc, încăperea se răci.

Lily lăsă farfuria.

– Tom...

– *Cara*, sunt încă aici pentru că sunt considerat util pe frontul de acasă. Ajut comunitățile locale de italieni să organizeze grădini de legume și fructe și-mi ajut sora și mama, însă cred că voi fi recrutat la un moment dat, iar atunci când se va întâmpla... ei bine, îmi va fi dor și de Valentino's. Atât de mult...

Lily tresări. *Cara*. Folosise un termen de afecțiune în italiană. Stătea în picioare, rigidă, incapabilă să se miște, incapabilă să clipească. Ochiul ei se intersectară cu al lui. Crezuse că el nu făcea decât să se amuze cu ea. Însă era oare posibil să simtă ceva mai profund față de ea, așa cum ea începea să simtă față de el?

– Iartă-mă. Nu am avut intenția să fiu prea intim, Lily.

Aruncă o privire rapidă către Josie, în timp ce maxilarul ei se încordă.

– Gândul la... război mă tulbură.

Lily se încruntă în timp ce se uita la podea și, chiar în momentul acela, se simți ca și cum Josie se contopise cu fundalul încăperii, iar ea fu atât de conștientă de prezența lui Tom încât i se păru că, dacă ar fi respirat, s-ar fi putut ca toată bucătăria să dispară.

Își ridică ochii către al lui.

El făcu un pas mai aproape de ea.

Înțeleg că mama ta nu este de acord să lucrezi la Valentino's? E o problemă cu care nu mi-aș putea imagina că ar trebui să mă confrunt. Familia înseamnă totul pentru mine.

Josie rămase tăcută. Afară se stârni o adiere de vânt, iar ușa subsolului pârâi.

Lily oftă.

Tonul vocii lui se transformă într-o șoaptă.

– Nu trebuie să-mi spui nimic din ceea ce nu vrei. Lui Lily i se păru că el aruncase o privire către Josie. Ce ai spune dacă te-aș duce la Albertina's? Ți-ar plăcea să le cunoști pe mama și pe sora mea, acum că eu mi-am făcut această apariție neașteptată în casa bunicii tale?

Lily își ridică bărbia.

– Ar fi minunat. Mi-ar plăcea să le cunosc, Tom.

– Le vei adora, adăugă Josie. Mama lui Tom este o femeie incredibilă. Frumoasă.

Lily nu îndrăzni să se uite la bunica ei.

– Hai să strângem de aici și să mergem apoi, spuse Tom păstrându-și blândețea expresiei de pe față.

– Iar eu voi merge sus să trag un pui de somn. Josie se ridică, merse către ei, o îmbrățișă pe Lily și ținu mâna lui Tom preț de un moment. Mult prea multă agitație pentru o femeie bătrână într-o singură zi.

Dispăru într-un vârtej de catifea.

Lily stătu acolo o secundă.

– Hai punem lucrurile la loc în bucătărie, *chef*, șopti Tom.

Încet, ea dădu din cap aprobator. Bătăile inimii i se accelerară în timp ce aduna farfurii și tacâmuri; își simți mâinile ușoare ca două porții de sufleuri, iar genunchii părură că voiau să se prăbușească pe cel mai apropiat scaun.

Chifteluțe din orez (în limba italiană în original)

Capitolul 9

Lily ieși din locuința lui Josie de pe Bank Street împreună cu Tom, în după-amiaza tomnatică înviorătoare, în timp ce o adiere de vânt trecu învolburată în jurul lor, o reamintire a faptului că, în pofida soarelui, iarna avea să vină. Espadrilele pe care le ținea acasă la Josie se simțiră ca niște nori pentru picioarele ei, față de ceilalți pantofi strâmți, oribili, și împrumutase un șal de cașmir de la Josie, pe care și l înfășurase în jurul umerilor.

Tom îi luă brațul, iar bătăile inimii lui Lily se accelerară lângă el, în mijlocul fermecătoarelor case ale vechiului New York, din zona care-i plăcea ei atât de mult. Fațadele în stil clasic îi priveau cu blândete.

– Bunica ta este minunată, știi, spuse Tom, în timp ce colțurile ochilor i se încrețiră.

– Oh, chiar este.

Preț de o clipă, merseră tăcuți, prietenoși, către Bleeker Street, în timp ce Lily se concentra hotărâtă pe ce urma să se întâmple, încă nesigură de ceea ce se întâmplase între ei în casa lui Josie, încă nesigură dacă nu cumva replica lui Tom nu fusese doar o glumă sau nu însemnase ceva mai mult. Și totuși, în casa lui Josie orice părea posibil, iar Tom se potrivise atât de bine în locul pe care Lily îl considera adevărata ei casă.

Merse lângă el, iar el salută alți câțiva oameni ieșiți la plimbare. Lily zâmbi unei femei de vârstă mijlocie care trecuse pe lângă ei într-o salopetă stropită cu vopsea. Oh, lucrurile păreau cu adevărat *posibile* în această parte a lumii.

Merseră la dreapta pe Bleeker Street, iar locuințele în stil clasic din Bank Street făcură loc prăvăliilor, cu paravane ridicate, care lăsau să se vadă recoltele viu colorate care se mai puteau obține în zilele acelea.

Femeile se uitau atent pe tarabe, alegând dovleci și portocale; părul le era adunat în onduleuri elegante la ceafă. Bicicletele treceau în grabă, clopotele răsunau în aerul după-amiezii; din când în când câte un camion cu produse și câte un automobil răzleț.

Dimineată, la magazin, se vorbea doar despre rațiile de carne care vor fi impuse de anul viitor, spuse Tom, în timp ce se uita la tarabele cu legume și fructe. M-a făcut să mă întreb dacă Paddy Jackson chiar va putea să asigure aprovizionarea pentru Valentino's.

– Eu m-am gândit și la zahăr, răspunse Lily, revenind ușor la discuția despre restaurante și provizii.

– Giorgio spune că zahărul din Hawai și Filipine nu mai ajunge, iar deserturile noastre caracteristice se vor lovi și de mai multe probleme. Iar apoi mai e și cafeaua. Însă da, mă tem că principala noastră problemă va fi lipsa cărnii, indiferent cât de loial i-ar fi Paddy lui Giorgio și indiferent cât de hotărât ar fi Giorgio să facă lucrurile să meargă.

Tom păși într-o parte ca să-i permită lui Lily să treacă pe lângă o pereche în vârstă, iar apoi îi trase brațul la loc către el, cu degetele fluturându-i pe ale lui Lily; ea simți un fior înăuntrul ei.

– Azi-dimineată, zise el, mergând mai departe, în timp ce mâna ei era încă ascunsă în îndoitura brațului lui, eu și mama vorbeam despre cum să folosim la Albertina's mai multă carne procesată, pentru a face față lipsurilor. Hot dog. Cârnați. Mama face încercări cu tot felul de cârnați la magazin, folosind ierburi aromatice. Însă e altceva să convingem clientela Valentino's să accepte carne procesată.

Lily se uită în sus la el.

– Ți imaginezi cum ar fi dacă Giorgio ar permite servirea de cârnați la Valentino's? Adorabil când te gândești la iluștrii clienți.

Tom rânji și se opri în fața magazinului Albertina's, cu o fereastră în care erau expuse măslina și jamboane, *prosciutto* și brânzeturi galbene și albe.

– Noi, sicilienii, știm cum să ne împăcăm cu orice situație, zise el, cu un licăr în ochi. Putem inventa ceva din nimic. Hai înăuntru.

Lily se opri pentru un moment în ușa îngustă, în vreme ce vârfurile degetelor ei atingeau ușor bumbacul moale al cămășii lui. De fapt, nu-și dorea ca plimbarea să se termine, nu-și dorea să se retragă.

Însă ușa magazinului Albertina's se deschise larg și un

cuplu în vârstă ieși. Tom se dădu la o parte ca să i lase să treacă. Înăuntru zumzăia de conversații; voci italiene ascuțite se tocmeau și cel puțin zece angajați se foiau în spatele vitrinei înalte de sticlă. Oamenii fiecareau, cu coșurile pline de brânzeturi, sticle de ulei de măsline și pâine. Roșii și măsline conservate erau expuse cu mândrie sub tejghea, laolaltă cu ardei iuți umpluți și vinete coapte.

Lily fu atrasă de o tavă aranjată pe tejghea, cu aspect delicios, pe care erau așezate niște porții mici prăjite în pesmet.

– Ai gustat vreodată din pește-spadă gătit în stil sicilian? Tom luă tava și-i oferă o bucată lui Lily. Aceste rulouri îmbrăcate în pesmet și prăjite sunt făcute așa.

Lily luă o îmbucătură.

El așteptă, cu capul aplecat într-o parte.

– Ce crezi despre stilul meu culinar moștenit?

Ea își lăsă papilele gustative să simtă aromele intense, lăsând sunetele conversațiilor și ale râsetelor în italiană să se învârtă prin magazin.

– Stafide și semințe de pin și măsline. Stau într-o cafenea pe o insulă care dă la Marea Mediterană cea albastră, spuse ea în timp ce se uită în sus la Tom.

– Bineînțeles că acolo stai, auzi ea vocea lui blândă și apropiată.

Simți că o cuprinde o fierbințeală dinspre gât și se uită la el. Erau atât de apropiați în încăperea aglomerată încât aproape că se lipea de pieptul lui.

Un bărbat înalt, cu un șorț alb, își croi drum către ei și-și sprijini o mână pe umărul lui Tom.

– Nu e permis să aduci aici o tânără atât de încântătoare fără să ne spui cine e, Tom. Trebuie să faci prezentările!

– Lino, ea este Lily Rose, de la Valentino's, spuse Tom, punându-și ușor o mână pe spatele ei.

– Trebuie să recunosc, de obicei nu mă îmbrac atât de formal ca să merg în magazine, răspunse Lily.

Slavă cerului că nimeni nu-i putea vedea espadrilele în toată aglomerația aceea!

Lino întinse o mână:

– Bună, Lily Rose de la Valentino's. Albertina's e copilul meu special.

Lily dădu mâna cu Lino.

– Încântată de cunoștință, domnule.

Lino fu chemat la teighea, însă îi zâmbi larg lui Lily.

– Tom! Ea este *acea* Lily Rose?

Tom surâse ștregărește și privi în podea.

Sprâncenele lui Lily se arcuiră, iar ea se întoarse și dădu nas în nas cu o tânără, de aceeași înălțime cu ea, cu un păr negru lucios legat la spate într-un coc și cu ochi verzi care o examinau curioși pe Lily – imagini în oglindă ale ochilor lui Tom.

– Eu sunt Natalia, spuse fata. Sunt sora lui Tom.

Își aruncă un braț în jurul umerilor fratelui ei.

Lily făcu un pas înapoi, aproape ciocnindu-se de un grup de femei care fieceau în spatele ei. Fata era impresionantă.

– Încântată să te cunosc.

– Eu și mama am auzit multe despre tine.

– Nu știu niciodată dacă ăsta este sau nu un compliment! răspunse Lily peste mulțimea zgomotoasă.

Treptat, fața splendidă a Nataliei se luminează de un zâmbet. Strigă o femeie care servea la teighea:

– Mama! Hai să faci cunoștință cu Lily Rose de la Valentino's.

Lily își pierde răsuflarea. O femeie frumoasă în vârstă de cincizeci și ceva de ani ieșea din spatele teighelei. Părul ei castaniu era legat într-un coc, iar ochii erau încadrați de aceleași gene negre lungi ca ale lui Tom. Natalia își făcu iar loc până la teighea.

– Mamă, ea este Lily. Lily, ea este mama mea, Gia, spuse Tom.

– Bine ai venit la Albertina's. Suntem ceva mai puțin formali decât Valentino's.

Gia își șterse mâinile cu o cârpă și-și întinse brațul ca să dea mâna cu Lily.

– Toate lucrurile din acest magazin arată minunat. Mă simt deja inspirată, răspunse Lily. Mi-ar plăcea să iau tot ce se vede și să-i arăt domnului Conti.

Încercă să-i suradă cuceritor mamei lui Tom. Bunica ei îl îndrăgise pe Tom până peste cap și, brusc, Lily dori ca și mama lui Tom să o placă pe ea la fel de mult.

Lily se uită în bucătăria imaculată, ochiul ei ager observând fiecare detaliu.

– Bineînțeles că sunt. Șovăi. Singura chestie este că, dacă mă întorc acasă cu pete de cârnați pe rochia asta, cred că voi avea mai multe probleme decât am reușit să-mi fac până acum.

– Ei bine, atunci de ce nu încerci unul dintre șorțurile mari ale lui Lino?

Ochii lui căutară, iar apoi el îi întinse un șorț de bucătărie, potrivit pentru un bărbat.

– Foarte bine, atunci, chicoti Lily, însă ridică mâinile, iar Tom îi lăsă șorțul peste cap.

– Iată-te, șopti el, luând-o blând de umeri și întorcând-o în timp ce încheia legăturile.

– Ținuta asta ar da peste cap pe toată lumea din Upper East Side, nu crezi?

Se uită în ochii lui.

– Bine, *chef*, să ne punem pe gătit, șopti el.

Ea își înăbuși zâmbetul, îndreptându-se spre mașinile de gătit, unde, câteva minute mai târziu, el îi întinse o felie la capătul unei furculițe.

– Cârnați din carne de porc cu brânză și fenicul. Gustă.

Lily mușcă din carnea succulentă.

– Oh, e chiar delicios. Brânză și fenicul...

În acel moment, era mai mult decât bucuroasă că putea să revină la Lily bucătăreasa, pentru că Lily, tânăra femeie, mai mult ca sigur era zăpăcită de chipeșul ei coleg bucătar.

Tom felie ceilalți cârnați și îi așeză pe două farfurii albe. Înfipse scobitori în fiecare felie..

– Cine spune că noi doi nu-i putem convinge pe cei de pe Bleecker că ăsta este cel mai bun lucru pentru ei în acest moment, întreabă el.

– Cel mai bun lucru pe care l-am gustat astăzi, râse ea.

El se încruntă ușor.

– Ei, pe lângă *cannoli*, omletă și pește-spadă, chicoti ea.

El râse ușor, ținând ușa deschisă ca ea să intre prima. Se întoarse odată ce ieșiră afară la soare, ținând farfuriile pe sus, ca un ospătar. Lily nu se putu abține, pufni în râs.

Ți se pare amuzant ceva?

Gia zâmbi, iar ridurile ei fine se încrețiră.

– Ei bine, sunt de părere că bucătăria noastră italiană sudică este cea mai bună din lume, însă sunt părtinitoare.

– În ce privește Valentino's, vom avea de-a face cu toate dificultățile posibile ca să obținem produse odată cu intensificarea războiului. Poate că Giorgio va fi inspirat de dumneavoastră, zise Lily. Își înclină capul într-o parte. Știți, bunicii mele, Josie Rose, îi place mâncarea siciliană.

– Doamna Rose este bunica ta? Întrebă Gia. Habar nu aveam. Ne place tuturor să o servim!

– Ar fi încântată să audă asta.

Lily își mușcă buza. Ce zi nemaipomenită devenise asta. Se întoarse către Tom, încercând să-i vadă expresia feței și, în timp ce făcu asta, el se uită spre ea și zâmbi blând.

– Tom. De ce nu-i arăți lui Lily bucătăriile noastre? Trebuie să mă întorc la muncă.

Gia arătă spre cozile tot mai mari de oameni de la tejghea.

– Ar trebui să vii la cină cândva, Lily. Putem sta mai mult de vorbă.

Gia dispăru în spatele tejghelei.

– Următorul! strigă ea către clienți.

– Îndreaptă-te direct spre ușa din spate, șopti Tom, aflat aproape, în spatele lui Lily.

Acut conștientă de faptul că el se afla chiar în spatele ei, Lily ocoli butoaiele de ulei de măsline stivuite în coridorul cu podea de ciment. Mirosul de vin, usturoi și roșii gătite parfuma aerul.

– Lino a deschis Albertina's acum doi ani, spuse Tom. Se opriră la capătul coridorului. Tom împinse o ușă batantă. A fost un succes răsunător pentru el. După cum vezi, oamenii l-au acceptat. Intră.

El îi ținu ușa. Lily intră într-o încăpere plină de blaturi imaculate, strălucitoare și șiruri ordonate de ingrediente italiene de import, aliniate pe rafturi.

Tom scoase un șir de cârnați din frigider.

– Să-i punem pe ăștia în tigaie. După ce vom gusta, putem să tăiem restul și să împărțim clienților. Ești de acord, Lily?

Afișă unul dintre vestitele lui zâmbete.

Mă gândesc la cum ar reacționa mama dacă m ar vedea că vând cârnați pe Bleeker Street.

Tom strânse din ochi la oamenii care se puneau deja la coadă.

– Pun pariu că vei face mai mulți oameni din magazin să cumpere cârnați decât aş face-o eu în şase sute de ani, murmură el.

Lily îi zâmbi.

Un bărbat care avea un băieţel era primul.

– Nu aţi mâncat cu adevărat cârnaţi dacă nu aţi încercat această reţetă specială de la Albertina's, spuse Lily.

Bărbatul aruncă îmbucătura în gură, iar băieţelul luă o felie de pe farfuria lui Lily.

Sunt o specialitate, continuă Lily. Dacă intraţi şi cumpăraţi câţiva astăzi, vorbiţi cu Gia, se va ocupa personal de dumneavoastră.

– Chiar cred că o să cumpăr.

Oamenii se puneau la coadă, gustau, dădeau aprobator din cap şi intrau în magazin.

Lily se aplecă pentru a-i da să guste unei fete.

Însă când mai rămase o singură bucată de cârnaţi, o tânără voluptuoasă înaintă cu paşi şovăielnici spre Tom, apărând parcă din senin. Lily încremeni.

– Tom Morelli? Cum naiba de dai cârnaţi oamenilor?

Femeia îşi răsuci pe degete părul negru lung şi se uită la el pe sub genele ei lucioase.

– Le arăt oamenilor cât de grozave sunt produsele de la Albertina's, Elena, răspunse Tom.

Lily îşi muşcă buza.

– Ei, ia te uită cum stai aici în stradă, chipeş ca de obicei.

Elena luă ultima bucată de cârnaţi, prinzând scobitoarea cu unghiile date cu oje roz aprins, şi aruncă bucăţica în gură.

– Elena, ea este Lily Rose. Lily, ea este Elena Di Maggio. Elena este vecina mea.

– Bună, Lily Rose, spuse fata.

Întinse o mână frumos îngrijită.

– Încântată de cunoştinţă, clar.

Lily luă mâna întinsă a Elenei, însă Elena lăsa liberă mâna lui Lily într o clipită.

Tom. Vreau să merg la film. Ești liber diseară? îi zâmbi Elena, arătându-și dinții albi ca de mărgăritar.

Un camion claxonă un cărucior.

Lily se simți presată pe trotuar. Firește că avea o iubită. Cum să fie singur un bărbat atât de frumos și de amuzant? Și totuși, ea își permisesese să se lase în voia imaginației.

– Tom, știi, ar trebui să mă duc acasă.

Lily îi dădu lui Tom tava ei goală și-și scoase șorțul pe deasupra capului.

Elena puse o mână pe brațul lui Tom.

– Luăm trenul sau autobuzul până la film? Care cinematograful ți-ar plăcea?

– La revedere, Tom, zise Lily. Ne vedem mâine la muncă.

Se îndepărtă un pas.

– Lily? El întinse mâna și o sprijini pe brațul ei. Așteaptă două minute.

– Ce naiba, Tom, zise Elena. Haide. Se termină după-amiaza.

În golul stomacului, Lily simți cum ceva neconfortabil se desfășura.

– Mulțumesc că mi-ai arătat Albertina's. Ne vedem la muncă.

Se întoarse, zâmbi cât putu de binevoitor lui Tom și plecă.

* * *

După câteva minute, Tom era lângă ea; nici urmă de tăvi, șorțuri și Elena.

– Lily? Uau, dar știi că te miști repede. Nu ai auzit că te-am strigat?

Lily se opri. Își încrucișă brațele pe corp. Trebuia să fie mai atentă. Era un bucătar sânguincios, profesionist, care încerca să obțină o promovare semnificativă, iar acuzațiile mamei îi sunau în urechi în cele mai multe din zile. Ultimul lucru de care avea nevoie era să uite de ea însăși cu un coleg.

Însă în ziua aceea petrecută cu Tom se distrase mai mult decât își putea aminti că o făcuse de multă vreme. Spațiul verde din Washington Square Park care se întindea înaintea ei păru o oază și o readuse la realitate.

Se încruntă și păși în stradă. Tom o apucă de cot.

Cara! Atenție!

O mașină se opri cu zgomot.

Păși la loc pe trotuar, scuturându-și capul și ținând brațele încrucișate. Bătu cu espadrilele de trotuar. Nu ar trebui să-i mai spună *cara*. Nu era în regulă în condițiile în care avea o iubită.

– Ești în regulă?

– Mă simt mai mult decât minunat, spuse ea, concentrându-se pe înaintarea în scuarul cu alei întortocheată și faimoasa lui arcadă. Josie îi spusese recent că sub Washington Square Park era îngropat un cimitir. Unul foarte vechi. Nu era *fascinant* lucrul ăsta? Aparent, în unele nopți, peste scuar plutea o miasmă verde densă. Fantome ale trecutului. Absolut minunat, repetă ea. Pur și simplu merg spre casă. Mă gândesc la adăuga voi pune cârnații în cartea mea de bucate pentru vreme de război. Atât.

De data asta, se uită în ambele sensuri și se porni să traverseze din nou. Tom era tăcut lângă ea. Își croiră drumul prin parc, unde un cântăreț ambulant singuratic cânta jazz lângă arcadă, iar studenții stăteau pe gazon, bucurându-se de ultimele raze ale soarelui tomnatic, după ce adierea de vânt de mai devreme dispăruse. Copacii aruncau umbre alungite pe sol.

Lily se îndreptă către Park Avenue, păstrându și cu atenție ritmul, pentru a merge în cadență cu mulțimile. Clădirile vechi din Greenwich Village făcură loc magazinelor și blocurilor de locuințe mai mari, până către zgârie-norii din partea de mijloc a orașului, care indicau drumul spre casă. Flecări cu Tom despre nimicuri neimportante: rețete, lucru, cine avea să meargă la piață în care zile ale săptămânii. Într-un final, ajunse în Gramercy Park și se opri, cu brațele atârându-i de o parte și de alta a corpului. Nu avea nici un drept să întrebe cine era Elena, însă fața fetei i se imprimase pe creier ca un demon.

Până când expiră la vederea mașinii parcate chiar în fața clădirii cu apartamentul părinților ei. Lily își duse mâna la gură când ieși Nathaniel.

Oh, sfinte Dumnezeule, șopti ea. Tom, eu...

Nathaniel veni direct către ei, ascunzându-se dincolo de un buchet de flori atât de mare încât o fată s-ar fi putut pierde în el și nu ar mai fi ieșit niciodată. O trecătoare se uită la el, așa îmbrăcat în jacheta lui cu model în spic, cu un pulover crem din cașmir, en cœur, dedesubt, pantaloni ecosez și pantofi lustruiți.

Lily își protejă ochii de soarele care cobora.

– Nathaniel.

Tom își dresă glasul lângă ea și, preț de o secundă, Lily putu jura că mâna lui o atinse pe a ei, la fel ca în magazin, însă, de data asta, Lily și-o retrase pe a ei.

Nathaniel se opri, se întinse și o sărută pe obraz, dându-i florile.

Nu am vrut să plec fără să mi iau la revedere, draga mea.

Doar atunci se trase înapoi și-și dădu seama de prezența lui Tom.

Tom își băgă mâinile în buzunarele blugilor.

Lui Nathaniel îi pică fața.

– Nathaniel, el e Tom Morelli. Tom, el e Nathaniel Carter.

Brusc, asemenea unui film repus în mișcare, cei doi bărbați dădură mâna.

Lily bătu solul cu vârful piciorului.

– Bună, zise Nathaniel, în timp ce fața îi era traversată de confuzie.

Lily se luptă să se uite deasupra florilor.

– Tom lucrează cu mine la Valentino's, reuși ea să spună. Nathaniel este... un prieten de familie.

Strânse din buze. Nici unul dintre bărbați nu vorbi.

– Ei bine! spuse Lily cu o voce senină. O să merg chiar devreme la culcare. Cred că ar trebui să intru în casă acum.

Tom își trecu o mână peste păr.

– Vrei să ne întâlnim aici înainte să luăm trenul la două și jumătate, Lily?

Ea continuă să se concentreze pe ce vedea în față.

– Sigur. Mulțumesc.

Tresări la propriile ei cuvinte clinice.

– Trenul? întrebă Nathaniel. E o idee bună?

Lily oftă.

Oh, Nathaniel. Nu ți face griji. Voi fi bine. Cu toată sinceritatea, având în vedere rațiile impuse la benzină, nu voi mai putea conduce multă vreme peste tot prin Manhattan. Nu ar fi corect. Tata va scoate mașina din serviciu și, oricum, e atât de devreme încât nimeni nu va fi în metrou în afară de noi.

Tom spuse cu hotărâre:

– Voi avea grijă de Lily.

Nathaniel strânse din ochi.

– Ei bine, la revedere.

După ce spuse asta, Tom se întoarse și plecă, iar pașii îi răsunară în după-amiaza liniștită.

Lily trase cu ochiul la Nathaniel. Fu tăcută câteva clipe, rezistând nevoii de a strănuta din cauza mărețului buchet care-i stătea sub nas.

– Sunt din grădina noastră, spuse el. Mama le-a pregătit special pentru tine. Zicea că nu te simțai bine.

Lily ezită.

– Oh, Nathaniel. Îmi pare rău. Mă simt mult mai bine.

– Așa pare. Se lăasă tăcere. Lucrează cu tine?

Lily se uită fix la parc.

– Da.

Și trebuia să țină minte că asta era tot.

– Draga mea?

Reveni la Nathaniel. „Te rog, nu mi spune draga mea. Pur și simplu nu-mi spune așa.“ Și felul în care Tom îi spusese *cara...* cei doi termeni de afecțiune însemnau același lucru, însă erau chiar opuși.

– Ți-am adus o fotografie. Sper că-ți vei aminti de mine cât voi fi plecat.

Îi împinse în mână o fotografie alb-negru.

Lily dădu aprobator din cap. Jocurile mamei ei nu erau corecte față de el. Nu erau corecte față de nici unul dintre ei.

– Nathaniel...

Într-o clipă, ceea ce păruse atât de ușor și de distractiv și, ei bine, plin de speranță în după-amiaza aceea ajunsese într-un punct mort zguduitor. Pe cine amăgea ea? Se aflau în mijlocul unui război. Nathaniel care, în mod clar, simțea ceva pentru ea, mergea la luptă, în timp ce ea se

distra cu un bărbat care părea să aibă o iubită.

Lily își duse mâna la gură. Fu un șoc recunoașterea adevărului imposibil față de ea însăși. Însă adevărul era că se îndrăgostise de Tom. Îi căzuse cu tronc de luni întregi. Oh, în ce posibilă prostie se băgase singură.

– Oh, draga mea.

Nathaniel o apucă și o trase într-o îmbrățișare stângace pe lângă flori. Își sprijini capul de creștetul ei.

– Să te gândești în fiecare zi la mine.

Lily se forță să inspire adânc în jacheta lui de lână, în timp ce florile îi atârnavă din mâna rigidă. Ar trebui să-i spună.

– La revedere, Lily, murmură el. Știi că voi aștepta cu răsuflarea întretăiată fiecare scrisoare pe care mi o vei scrie.

O ținu la distanță. Putea ea, cu toată sinceritatea, să-l lase să plece cu gândul că ei îi păsa de el mai mult decât de un prieten?

– Ai grijă de tine, spuse ea tresărind, vorbind cu toată seriozitatea.

El își întinse mâna, și-o sprijini de brațul ei preț de un moment, înainte de a se întoarce la mașina lui cu o ultimă privire aruncată ei.

Lily rămase pe trotuar, atât de zguduită de noile ei sentimente față de Tom, zguduită de felul în care îl trata pe Nathaniel, atât de conștientă de faptul că s-ar fi putut să nu-l mai vadă niciodată odată ce el va fi plecat la război, încât abia se putu mișca.

Cu coada ochiului, văzu draperiile mișcate din camera de zi de la etajul doi al casei părinților ei. Apăru mama ei, iar Lily se zgâi la ea cu ochi mari.

Victoria își ridică mâna și, dacă nu se înșela, lui Lily i se păru că-i semnalase asentimentul ei.

Capitolul 10

Lily

Toamna, 1942

Zile întregi după plecarea lui Nathaniel, New York City fusese acoperit de o negură. Alți trei bărbați angajați la Valentino's plecară la război, într-un vârtej de entuziasm și despărțiri emoționante. Bucătăria aflată la subsol era învăluită într-o ceață de aburi istovitoare și nici măcar o frunte nu era lipsită de sudoare, nu era nici măcar un bucătar care să nu nădușească la postul lui, nici măcar un acces de mânie care să nu se izbucnească.

Ospătarii se mișcau rapid în susul și în josul scărilor, fugind în bucătărie, mergând degajat cu tăvi cu mâncare ținute sus. Giorgio angajă o femeie *entremétier* ca noul bucătar responsabil cu prepararea legumelor și trecu în listă personalul de bucătărie din pozițiile inferioare ca bucătari pentru masa zilnică a angajaților. Se strădui să găsească un *tournant* cu suficientă experiență să se miște și să ajute la orice post și se părea că aveau să-și piardă *commis chef*-ul.

Rosa, noul *entremétier*, o femeie brunetă, era atât de nouă în bucătărie încât nu înțelegea nimic.

– E prea mult ulei acolo, îi spuse Lily într-o zi Rosei, care nădușea cu un prânz deosebit de aglomerat; tonul ei fusese calm și blând.

– Lily, trebuie să-i vezi *înainte* să faci prostia, se mișcă Martina repede în spatele ei. Nu ai cum să-ți dai seama mișcându-te de la unul la altul.

– Ei bine, Martina, îi îndrum tot timpul. Să faci greșeli reprezintă o parte a învățării. Dacă angajații noi nu greșesc din când în când, cum să învețe? întrebă Lily.

Cu coada ochiului, Lily văzu că Tom ridicase capul. Leo, ursuzul *rôtisseur*, se opri din lucru și-și încrucișă brațele. Lily oftă. Îi făcu semn lui Leo să se întoarcă la lucru, însă el îi zâmbi batjocoritor. Se zvonea că era frustrat că nu putea merge la război, pentru că era prea bătrân și, în

stăpâni emoțiile. Și dacă nu puteți accepta o critică onestă, ar trebui să vă întoarceți la cercurile voastre de cusut.

– Înapoi la muncă! Nu vreau să mai aud nimic din prostiile astea.

Lily se forță să nu mai spună și altceva. Privirea insistentă a lui Leo îi sfredeli spatele.

După jumătate de oră, Lily se întoarse lângă Rosa. Fata încerca din nou să desprindă o altă serie de cepe proaspăt coapte.

– De data asta, nu le-ai copt suficient, șopti Lily cu un ton jos pentru ca nimeni altcineva să nu tragă cu urechea.

– Trebuie să fie rumene uniform. Doar o cantitate mică de ulei.

Fata încuviință din cap, însă mâna cu care își șterse fața fu grăitoare.

– Rosa, gătitul este o artă de precizie, dar o artă. Ascultă-ți instinctele. Dacă ți se pare că a venit vremea să scoți legumele din cuptor, atunci se prea poate să ai dreptate. Mai bine să verifici lucrurile decât să le arzi. Acum, ia uite. Vezi, doar puțin ulei. *Piccolo*. Mereu o cantitate foarte mică de ulei de măsline. O să reușești.

Își sprijini o mână pe spatele fetei.

– Sper, murmură Rosa.

Se uită panicată în bucătărie, cu ochii căprui mari.

– Mulțumesc, *chef*.

– Oh, nu are rost să te superi din cauza unor cepe, zise Lily.

Lily merse mai departe la postul de *rôtisseur* al lui Leo. Giorgio nu angajase un nou responsabil cu mâncarea gătită la grătar sau un responsabil de carnea prăjită atunci când bărbații care ocupaseră funcțiile respective plecaseră la război. Iar acum, Leo depunea tot efortul pentru a asigura toate felurile de mâncare cu carne, și cocea, și frigea, și pune pe grătar. Așa că toate astea se adăugau la ranchiuna lui.

Lily interveni să-l ajute să scoată un platou de antricoate de vită coaptă din cuptor; carnea pocnea ușor la exterior și era perfect roz la mijloc.

– Uniform coapte, perfect cu temperatura. Foarte bine,

schimb, era prizonier aici și, pentru a pune paie pe foc, o femeie o făcea pe șeful cu el. Însă toată lumea îl mai slăbea din când în când pe Leo în bucătărie, pentru că, deși el nu se putea înrola, cei trei fii adulți ai lui erau plecați în Europa și era clar că stătea cu suflul la gură în fiecare zi.

Lily se întoarse la postul din fața ei. Va încerca să fie înțeleghătoare față de Leo. Dacă el nu va face imposibil acest lucru.

Rosa se încrunta la tigaia cu cepe verzi pe care încercase să le coacă la cuptor sub forma unor petale delicate. Eșarfa care-i acoperea părul era udă de transpirație.

– Oh, de ce am venit la New York? În Iowa duceam o viață perfectă, eram logodită cu cel mai bun iubit. Singurul lucru la care trebuia să mă gândesc era alegerea rochiei de mireasă!

Lily puse o mână pe umărul Rosei.

– Crede-mă, după câteva luni de lucru la Valentino's, nu-ți va mai zbura gândul la rochia de mireasă. Munca aici tinde să aibă efectul ăsta.

Martina rămase unde era.

– Rosa, tot ce ar trebui să spui este „Da, chef, nu, chef“. Ești *chef de partie*⁹. Nu vrem să știi nimic altceva.

Ochii Rosei se plimbară de la Lily la Martina.

Da, chef, spuse ea, cu ochii mari.

Lily trase de stratul exterior al uneia dintre cepele Rosei.

– Când fac asta, văd o bucată dezgustătoare, cleioasă de ceapă. Încearcă din nou.

– Da, *chef*, murmură fata.

– Opriți prăjirea oricărei bucăți de pui până când vă dau eu aprobarea, strigă Lily să se audă în toată bucătăria.

– Da, *chef*, veni răspunsul, iar Tom încuviință din cap.

Leo puse un platou de carne prăjită perfectă pe plită.

– Dacă angajata nouă nu poate ține pasul, de ce nu o trimiți acasă, unde-i e locul?

Lily vorbi cu calm.

– A fost o observație deplasată, Leo. Rosa învață.

Leo își încrucișă brațele solide. Cu ochii rotunzi licărind, se uită urât la ea.

De asta nu am băgat femeii în bucătărie. Nu vă puteți

chef, spuse Lily.

– La ce te așteptai? mormăi Leo, trecându-și o mână peste fața îmbujorată. La antricoate arse rămase încăpățânat de crude la mijloc? Ia vezi, femeie! De asta nu trebuie să mai angajăm femei în bucătărie! strigă el să se audă în toată încăperea.

– Leo, zise Lily în timp ce-și îndrepta spatele. Ai mai pierdut din angajați săptămâna asta. Știu că este greu. Coborî tonul vocii. Dar nu te răzbuna pe angajații noi.

Leo bufni tigaia de bancul central lung.

– De ce nu te întorci la familia ta bună și nu ne lași nouă bucătăriile?

Lily simți că-i ardeau obraji.

Cine este bucătar secund, Leo? Tu sau eu?

Fața lui Leo străluci în căldură.

– Lucrez aici de douăzeci de ani. Să-mi spui tu cine știe mai multe despre locul ăsta.

Lily inspiră lent, sigur și numără până la zece.

În bucătărie se făcu liniște.

Leo vorbi printre dinți.

– Te faci că te joci de-a munca pe timp de război? Ai de gând să mergi fuguța la mama și la tata, să-ți găsești un bărbat potrivit care să te țină așa cum ai fost obișnuită, după ce bărbații se vor întoarce acasă? Nu aici îți este locul, *domnișoară* Rose. Nu e locul nici unei blestemate de femei aici. Și cu cât mai repede își va da Giorgio seama de asta, cu atât mai repede putem reface lucrurile așa cum au fost dintotdeauna!

Rosa încremeni, intersectându-și privirea cu a lui Lily.

Însă Leo o împinse pe Lily cu degetul în piept.

– După ce voi, femeile, terminați cu perturbarea unor afaceri oneste, ne putem întoarce la un nivel corect de supraveghere în bucătărie!

Se uită mânios și la Rosa, iar ea își duse o mână la gură.

Lily era conștientă de pașii care se apropiară și se opriră lângă ea. Tom era chiar acolo, cu un prosop aruncat peste umăr; fața lui frumoasă era acoperită de o peliculă fină de transpirație, iar pieptul i se înălța și cobora cu respirația de sub bluza lui albă de bucătar.

Alții își puseră ustensilele pe banc.

Tom îl domina pe Leo, însă înainte ca vreunul dintre ei să deschidă gura, vorbi Lily.

– Când am spus eu că nu sunt serioasă? Am spus eu vreodată că nu voi fi aici pe termen lung?

Nările lui Leo fremătară. Respirația lui era grea și zgomotoasă, sonoră chiar și pentru sunetele cratițelor în fierbere și ale vaselor de păstrare caldă a mâncării.

– Voi, femeile, credeți că puteți intra în pași de vals de pe ringul de dans în bucătărie și să ne spuneți ce să facem, de parcă am fi angajați la una dintre seratele voastre simandicoase. Vă va prinde bine să plecați de aici și să faceți copii.

Lily folosi un ton controlat cu atenție.

Dumneata ai copii. Și totuși, lucrezi.

Spusese exact ce trebuia. El își mișcă gura. Își șterse fruntea cu o cârpă. În cele din urmă, își lăsă capul în jos.

Lily își păstră tonul uniform.

– *Toți* avem oameni dragi care au plecat, *chef*. De asta trebuie să lucrăm împreună aici, acasă. Lucrurile care separau odinioară femeile și bărbații nu mai înseamnă nimic acum că toți luptăm pentru o cauză comună.

Leo privi în pământ. Scutură din umeri și-și șterse ochii cu o mână.

– Să trimiți femei de-abia ieșite din pensionul de domnișoare să gestioneze afaceri precum Valentino's e ceva ce nu credeam să văd cât voi trăi.

– Ei, ai face bine să te obișnuiești cu ideea, pentru că am de gând să rămân aici.

Leo strâmbă din gură, însă Lily se ținu pe poziții, iar în cele din urmă el ridică din umeri și se întoarse la lucru.

Zumzetul din bucătărie fu reluat, însă Lily stătu nemișcată preț de o clipă. Genul ăsta de lucruri erau peste tot. Citise despre bărbați care discreditaseră femeile pentru fiecare ocupație pe timp de război, de la voluntariat, la Forțele Armate Auxiliare, la secțiile fabricilor de muniții. Și nu exista nici o altă motivație a bătăii de joc în afară de faptul că vorbeau cu o femeie, nimic altceva.

Din fericire, Giorgio nu dădea dovadă de acest comportament atunci când era vorba de restaurant, iar

Leo ar fi făcut bine să urmeze exemplul dat de angajatorul său.

– Lily?

Lily se întoarse când auzi sunetul vocii lui Giorgio chiar în spatele ei. Cât de mult auzise?

Își desfăcu gulerul strâmt.

– Giorgio.

– Ai o secundă liberă ca să vorbim despre ceva?

Lily inspiră adânc.

– Da, Giorgio.

Giorgio o duse către biroului bucătarului principal.

– După servire, vreau să faci cunoștință cu un furnizor important. Poți rămâne după terminarea servirii prânzului?

– Da, *chef*.

Lily apelase la rezerve de energie despre care nu știuse niciodată că le avea după călătoria de dimineață devreme la piață și după ce-și petrecuse cea mai mare parte din noaptea anterioară pe bancheta ei de la fereastră cu o serie din vechile cărți de bucate ale lui Josie împrăștiate în jurul ei, în căutarea unor rețete care să fie compatibile cu rațiile, folosind o lanternă ca să citească, pentru ca mama ei să nu intre și să-i ceară să se oprească.

Și ochii căprui obosiți ai lui Giorgio erau înconjurați de umflături violet din cauza lucrului constant peste program. Strigă către bucătăria aglomerată în care lucra Martina, ca să li se alăture, iar celălalt bucătar secund fu acolo în două secunde.

– Te rog să rămâi și tu, Martina; ni se va alătura și Tom. Acest furnizor deosebit trebuie să se simtă confortabil să lucreze cu voi, așa că vreau să faceți cunoștință cu el. Toți. Felul în care veți lucra cu furnizorii noștri valoroși este unul dintre aspectele pe care le vom evalua atunci când vom stabili care din voi două va fi aleasă ca bucătar principal.

Martina se roti și plecă.

– Te descurci bine, Lily, zise Giorgio. Știu că se pune multă presiune pe tine și pe Martina.

Lily surprinse privirea bărbatului care-i dăduse locul de muncă pe care l iubea.

Mulțumesc, Giorgio, spuse ea. Sunt recunoscătoare pentru toate ocaziile pe care mi le-ai oferit.

Ochii blânzi ai lui Giorgio se strânseseră sub luminile puternice.

După ce bucătăria fu din nou curătată impecabil, Lily urcă în biroul lui Giorgio. El avea dreptate. Următorul bucătar principal trebuia să cunoască fiecare furnizor. Lily începea să înțeleagă cât de importante erau toate relațiile clădite de Marco de-a lungul anilor, pentru funcționarea fără probleme a localului, de la furnizorii restaurantului până la Giorgio și, un punct vital, la angajații bărbați din bucătărie.

Lily, Tom și Martina luară loc în fața biroului lui Giorgio, iar el aprinse o lampă din încăpere.

– Țin mult ca voi toți să faceți cunoștință diseară cu Joe Martinson, furnizorul nostru de cafea, spuse Giorgio. Joe e cu adevărat un personaj, cineva pe care nu ne dorim să-l pierdem. Oricine ar fi bucătarul principal, va trebui să știe cum să-l țină aproape. Expresia lui Giorgio indica o umbră de amuzament, însă vorbele lui erau clar serioase. Joe vine periodic să guste câte o ceașcă din cafeaua noastră. Insistă să se asigure că fiecare din clienții săi face cafeaua din boabele lui așa cum trebuie. Giorgio își trecu o mână peste barba nerasă. Acum mai mult ca niciodată, Joe este vital pentru noi. Aprovizionările noastre de cafea pentru civili s-au redus odată cu raționalizarea. Însă unii dintre oaspeții noștri vin la Valentino's exclusiv pentru cafea. Dacă schimbăm cafeaua, riscăm să pierdem din clientelă.

Lângă Lily, expresia lui Tom era atentă și fixată pe Giorgio. Lily se forță și ea să se concentreze pe Giorgio. Dar simțise Tom pentru ea cu adevărat ceva mai mult decât prietenie când erau acasă la bunica ei? Exagerase ea căldura lui aparentă în ce o privea? Se lăsase ea pur și simplu dusă de val?

– Unii furnizori încep să adauge cicoare la boabele lor prăjite, însă nu și Joe, continuă Giorgio. El vinde cea mai scumpă cafea de pe piață și chiar dacă prețurile erau crescute înainte de Pearl Harbor, Joe a reușit să facă

rezerve.

– Cafeaua este excelentă, zise Martina. Cea mai bună.

Lily dădu din cap a încuviințare.

– Joe a emigrat în Statele Unite din Letonia, iar la șaisprezece ani a început să prăjească separat câteva tipuri de boabe de cafea de înaltă calitate înainte de a le amesteca, fapt care necesită aport semnificativ de forță de muncă și nu e un lucru pe care să-l facă mulți.

Pe scaunul ei, Lily se aplecă în față, curioasă de povestea producătorului artizan și de atenția lui minuțioasă la detaliu, în timp ce Giorgio vorbea din nou.

– A început cu vânzarea la cărucior a amestecului său de cafea, mergând din casă în casă în Lower East Side, înainte de a trece la o fabrică mică și la transformarea unei fiote de Rolls-Royce în mașini de livrare în anii '70. Scaunele din spate sunt scoase și umplute cu recipientele lui de cafea prăjită.

– Cât de minunat, spuse Lily.

– Perfect de acord, zise Martina, aproape ca pentru sine.

Lily se uită surprinsă la femeie.

– Joe Martinson este o legendă, completă Tom. Și o inspirație. De-abia aștept să fac cunoștință cu el, Giorgio.

– Ei bine, stai să-i vezi Rolls-Royce-ul.

Giorgio își luă sacoul și-i așteptă să iasă pe ușă, însă, chiar când se ridicară toți, șeful de sală, Sidney, se ivi la intrarea în birou.

– Giorgio, spuse Sidney.

Pantofii foarte lustruiți ai lui Sidney luciră sub luminile din birou; la butonieră avea o garoafă îndrăzneată.

– Sidney?

– Trebuie să o împrumut pe Lily Rose o vreme, zise Sidney.

– Ei bine, nu acum, Sidney. După cum vezi, lucrez.

Lily se întoarse ca să-l urmeze pe Giorgio.

Fruntea lui Sidney se încruntă.

– Avem o urgență cu petrecerea din spate. Oaspeții și-au dorit o fată frumoasă care să vândă Lucky Strikes și, din păcate, nu am fost informat.

Fața lui Giorgio se întunecă.

Grupul Bank of America? Zici că vor o vânzătoare de

Cara DC

țigări și noi nu avem una pentru ei?

Sidney dădu din cap aprobator.

– Recreează vechiul Hollywood la cinematograf. Totul este instalat. Am închiriat palmieri artificiali, oglinzi și covoare cu imprimeu leopard. Meniurile sunt tipărite pe bilete de cinema în stilul vechiului Hollywood și avem o listă de melodii tematice din filme.

Sidney se uită la Lily.

– Nimeni altcineva din clădire nu poate juca rolul. Și-și vor dori toți să fumeze.

Privirea lui Lily trecu de la Sidney la Giorgio. Dacă ar fi avut câte un ban de fiecare dată când se reținuse să izbucnească din pricina lui Sidney, ar fi ajuns la o valiză plină, însă asta era prea de tot!

– Nu cred că vorbești serios, spuse Lily. Era crucial să-l cunoască pe Joe Martinson. Dacă nu o făcea, ar fi rămas în urma Martinei. Sunt ocupată, Sidney. Ia pe altcineva.

Însă Sidney mai făcu un pas către Lily.

– Oh, dar vorbesc serios, Lily. În caz că nu ai observat, toți ospătarii mei sunt bărbați. Ai de gând să-l dezamăgești pe Giorgio și restaurantul, Lily Rose? Sau îți vei juca rolul și ne vei ajuta cu unul dintre cei mai importanți oaspeți corporativi ai noștri?

Lily se întoarse zdruncinată către Giorgio.

Giorgio, nu cred.

– Lily lucrează de la patru jumătate dimineața, adăugă Tom.

– E bucătar, nu vânzătoare de țigări, zise Martina.

Lily îi zâmbi recunoscătoare și surprinsă Martinei.

– Se pare că e hotărâtă treaba, Sidney, spuse ea. Cred că vei rezolva problema într-o manieră mai potrivită.

– Așteaptă...

Giorgio ridică o mână.

Lily stătea față în față cu șeful ei și cel mai vechi, cel mai loial angajat. Cei doi bărbați schimbă o privire. Sidney încuviință din cap către Giorgio, iar Giorgio își trecu o mână peste bărbie și oftă.

– Lily, dragă. Giorgio părea sincer epuizat. Mă tem că în seara asta va trebui să mergi să-l ajuți pe Sidney. Încercă să zâmbească. Dragă, e război. Toți trebuie să facem

Ea își îndreptă spatele.

– Elena? șopti el.

Lily îi susținu privirea și, insesizabil, încuviință din cap.

– Oh, nu, răspunse el cu o voce abia perceptibilă. Elena este doar o vecină. O prietenă a Nataliei. Face parte din grupul de prieteni cu care am crescut, atât. Era doar plictisită. M-a văzut și a vrut să facem ceva, să mergem la un film cu alți prieteni. Atât. Doar nu ai crezut...

Lily expiră dinadins calm. Își mușcă buza. Oare se făcuse de râs. Oare-și recunoscuse sentimentele?

Tom zâmbi fără chef, trist.

– Probabil vei cunoaște la petrecerea aia un om de afaceri care-ți va lua mințile. Și tipul cu florile, cel de duminică? Părea să i placă mult de tine.

– Dacă aș fi vrut să mă întâlnesc cu un om de afaceri, aș fi putut-o face deja. Făcu o pauză mică. Dar nu vreau.

– Atunci, zise Tom cu o voce abia perceptibilă, e bine, șopti el și îi făcu cu ochiul.

Lily încercă să-și reprime zâmbetul și se strecură de-a lungul coridorului, către biroul lui Sidney, simțindu-și, deodată, inima extraordinar de ușoară.

Bucătarul-șef responsabil de un anumit sector de producție într-un restaurant

Capitolul 11

Lily se dezbracă de uniforma de bucătar, manevrând cu stângăcie nasturii. Se îmbracă în ridicolul costum de vânzătoare de țigări – fustă scurtă, jachetă pe corp, cu mijloc de tip peplum și pantofi cu tocuri înalte.

Nu putea spune cu exactitate cine o enervase cel mai mult, Sidney sau Giorgio. Giorgio pentru că avea atât de multă încredere în autoritarul șef de sală și pentru că făcuse greșeala tipică de a considera că ea era în primul rând femeie și în al doilea rând un profesionist, și pe Sidney pentru că părea atât de mândru de ideea de a o costuma pe Lily într-un mod atât de înjositor, fără să dea o ceapă degerată că ea ar fi ratat o ocazie vitală pentru instruirea ei.

Iar Tom... oare îl auzise bine? Spusese el că ar fi dezamăgit dacă ea s-ar întâlni cu altcineva?

Lily se uită în oglindă la fața ei nefardată, caută în poșetă și găsi rujul, pudra și fardul pe care mama ei insistase întotdeauna ca ea să le aibă la ea și se machie. Însă în timp ce-și creiona buzele în formă de „O“, trebui să se străduiască să nu chicotească, trebui să se încrunte cu severitate la reflexia ei, pentru a și domoli strălucirea din ochi. Pentru că, din punctul ei de vedere, ideea de a nu avea o relație cu un oarecare om de afaceri nepăsător era la fel de măreață ca aceea de a avea o relație cu Tom.

Lily se opri la ușile duble care duceau în sufrageria principală; se simțea încă îmbujorată de discuția cu Tom, era hotărâtă să termine odată cu petrecerea asta pentru a putea să se întoarcă la rolul ei real și să uite de această escapadă.

Frumosul spațiu era pregătit pentru servirea cinei.

Cineva începu să aprindă luminile și, una câte una, lămpile Art Deco geometrice aruncară o strălucire blândă în încăpere. În jurul pereților luxoși, acoperiți cu lambriuri, luminile se aprinseră pe rând, becuri minuscule delicate ca niște zâne.

Lily se lăsa pătrunsă de frumusețea restaurantului și-și aminti de tot ceea ce iubea la locul acesta, își aminti de

cum o inspirase la început magia lui. Era atât de ușor de uitat că toată munca pe care o făceau în bucătărie ajungea în mediul acesta elegant și că farfuriile cu mâncare contribuiau cu la fel de multă măiestrie la Valentino's ca și decorul extraordinar și căldura care emana de la Giorgio Conti atunci când își întâmpina fiecare oaspete pe nume.

În momentul acela, ospătarii se deplasau discret, de-abia scoțând vreun zgomot pe podeaua cu parchet în timp ce așezau mesele în încăpere, precum și banchetele intime din piele, cu două straturi de fețe de masă din pânză de in, recent călcate, cu șervetele aibe moi cele mai fine, cu veselă de porțelan cu monogramă și tacâmuri de argint aranjate cu o riglă. În cele din urmă, așezară articolele de cristal Baccarat, învârtind paharele în mâinile cu mânuși albe, pentru a vedea dacă au vreun cusur.

Lily se uită cum ospătarii înlocuiau cu atenție fiecare lumânare de pe fiecare masă, cu nuanțele lor mătăsoase crem așezate pe un suport din argint sterlin. Un membru al personalului cercetă podeaua să vadă dacă nu existau semne sau urme ale vreunui lucru inoportun, chiar dacă podeaua fusese aspirată de două ori în ziua aceea: o dată dimineața și din nou după servirea recepției de prânz.

Nimic nu era nelalocul lui.

Mai mulți ospătari aliniază scaunele pentru ca acestea să fie aranjate în perfectă ordine în jurul fiecărei mese. Femeile de serviciu șterseseră de praf tablourile care făceau cinste peretilor, iar angajații intrau și ieșeau cu stropitori verzi pentru palmierii din fiecare colț al încăperii.

Ca într-un dans coregrafiat perfect, un al doilea rând de ospătari se ivi cu mici boluri din argint pentru baghetele care aveau să fie servite oaspeților.

Iar în mijloc, ca un dirijor care orchestra o simfonie desăvârșită, se afla Giorgio, cu batista din buzunar reflectând lumina; se asigura că totul este pus la punct, supervizându-și ospătarii loiali cu cea mai mare atenție, măsurând unghiurile tacâmurilor și aliniindu-și ospătarii pentru a se asigura că aspectul lor era corespunzător.

Sidney era de negăsit. Lily se încruntă enervată. Unde putea fi?

Atunci când pe o ușă laterală se ivi un cap, iar Lily își auzi numele, ea se întoarse.

– Lily?

Vianne Conti, soția lui Giorgio, își înclină capul într-o parte și îi făcu semn să intre în salonașul pe care-l avea la restaurant.

Lily îi zâmbi frumoasei soții a lui Giorgio. Deși Vianne nu petrecea mult timp la Valentino's, fiecare angajat al lui Giorgio o adora, iar Lily trebui să recunoască faptul că și ea o admira pe Vianne. Asculta cu atenție atunci când Giorgio povestea despre soția lui talentată, independentă.

– Bună seara, Vianne, salută Lily.

Zâmbetul lui Vianne avea o nuanță de tristețe, iar degetele ei se jucau cu colierul de perle din jurul gâtului. Părul ei blond era coafat clasic franțuzește și urme slabe de Chanel No. 5 persistau în aer în salonașul ei, decorat cu canapele bleumarin cu paspoal crem și trandafiri albi, în vase de cristal, pe măsuțe de cafea cu lămpi care împrumutau camerei o tihnă blândă.

Lily nu putu decât să admire costumul bleumarin elegant croit pe care-l purta Vianne, cu jacheta Eisenhower șic pusă ca o bluză în jurul părții superioare a corpului și potrivită cu o curea în jurul taliei ei subțiri.

– Dragă Lily, văd că ne ajuți în seara asta, mulțumesc. Crede mă, draga mea, înțeleg că e ceva care depășește cu mult datoria pe care o ai. Luă mâna lui Lily. Îmi pare rău. A fost un *dezastru* de ultim moment. Alungi cuvântul *dezastru* și zăbovi pe silaba finală ca o franțuzoaică, ce era. Te rog, ia loc.

Lily oftă și se așeză lângă Vianne pe o canapea.

– Ei bine, prefer să te întreb despre ținuta ta decât să discut despre ce fac eu în veșmintele unei vânzătoare de țigări.

Surprinse ochii ca niște albastrele ai lui Vianne cu propriul ei zâmbet.

– Ah! Materialul? Vianne lăsă să-i scape un râset încântător. Desigur. E unul dintre costumele vechi ale lui Giorgio, reajustat pentru femei. Cusătoresele mele sunt epuizate de cât de multe fac și am reușit să fac ceva cu singurul material pe care l aveam disponibil pentru bluze:

mai multe despre misterioasa, minunata Vianne, dornică să vorbească despre succesul femeii mai în vârstă în industria modei, despre atelierul ei de modă aflat mai jos pe Park Avenue și despre felul în care reușea să-și combine cariera cu o căsătorie modernă perfectă. Vianne și Giorgio erau celebri în New York, deseori făcând cinste copertelor revistelor sau figurând în articole pe pagini duble în simpaticul lor apartament de la primul etaj al clădirii care găzduia restaurantul.

Însă Lily știa și că femeia din fața ei trecuse printr-o poveste dramatică, personală, după ultimul război, despre care nu vorbea nimeni. Lily admira puterea și hotărârea lui Vianne, ascensiunea ei în universul afacerilor din New York, atât de dominat de bărbați, și spera ca și ea să poată împrumuta o parte mică din asta.

Vianne îi dădu o ceașcă de cafea perfectă. Aroma era excelentă, rafinată, dar includea note adânci bogate și satisfăcătoare. Chiar era nevoie să-l rețină pe Joe Martinson.

Când Vianne îi oferă o farfurie de *biscotti*, Lily luă unul și-l puse pe farfuria ei.

– Lily, spuse Vianne. Se uită pe fereastră preț de o clipă; mulțimi de oameni se grăbeau pe East 63rd Street. Între ei, mulți erau femei angajate și bărbați mai în vârstă.

Știi, deși eu și Giorgio ne străduim continuu să ne adaptăm la condițiile de război, unii oameni, unii newyorkezi înstăriți, clienții noștri, ei bine...

– Vor să-și ducă viața în continuare de parcă nu ar fi război?

Vianne încuviință din cap.

– Sidney, în calitate de gazdă, îi cunoaște pe mulți dintre cei mai valoroși clienți ai noștri, *chérie*. Relaționează cu ei destul de bine și aduce oameni care ne sunt utili.

„Altfel spus, e un snob.“

Vianne își duse ceașca de cafea la gură.

– Iar în seara asta, avem de-a face cu un contingent de bancheri și musafirii lor cărora le place Broadway-ul și care doresc să recreeze atmosfera sălii de teatru în Valentino's, cu tot cu vânzătoarele de țigări. Avem nevoie de toată echipa la lucru și apreciem faptul că ne ajută.

viscoza! Știi, nu am considerat niciodată mătasea un lucru sigur, însă de-abia aștept să se termine războiul ca să putem lucra cu mătase din nou.

– Uluitor ce poți face cu materiale de o calitate inferioară, fără a irosi nimic din ce-ar putea fi de folos.

Vianne dădu aprobator din cap, iar buzele ei arcuite formară un zâmbet calm. Apoi, însă, oftă.

– Oh, *chérie*. Sunt atât de îngrijorată din cauza iubitei mele Franțe. Paris... am atât de mulți prieteni dragi acolo, Lily. Și nu am cum să aflu dacă mai trăiesc.

Lily privi în podea. Cât de egoistă fusese cu preocuparea ei prostească față de fusta peplum pe care o purta pentru o seară, în timp ce Vianne avea prieteni ale căror vieți erau grav amenințate sub regimul nazist.

– Îmi pare rău, Vianne. Mă tem că acum când Hitler a supus Regimul de la Vichy...

– N-am putea spune că guvernarea din Vichy a lui Pétain ar fi fost de vreun folos.

Vianne se așază pe o canapea, își încrucișă gleznele elegante și ridică un ibric argintiu de cafea.

– O, e prea teribil de vorbit despre asta. Cafea? Amestecul special de la Valentino's pentru tine? Accentul ei franțuzesc era cântat și blând. Cel puțin îți pot oferi demnitatea unei pauze înainte de a fi obligată să-ți asumi treaba asta ridicolă. Se uită la Lily. Giorgio m a rugat să ți prezint scuzele lui, draga mea.

– Recunosc, nu e în fișa postului.

Spera doar că va reuși să treacă peste asta. Dacă Martina ar vorbi cu ceilalți din bucătărie, spunându-le cum a fost obligată Lily să se costumeze și să distreze clientela, și-ar pierde orice fel de respect dobândit cu greu de la personalul masculin mai în vârstă.

Dar chiar și Martina părase să dea dovadă de înțelegere în seara aceea, dând la iveală o latură pe care Lily nu o mai observase înainte. Dacă ar trebui să lucreze împreună, poslbil una dintre ele ca *master chef*, iar cealaltă ca *chef de cuisine*, atunci ar trebui să se înțeleagă. Și cel puțin Giorgio o rugase pe Vianne să-i ceară scuze. Conta și asta.

Lily își încrucișă brațele în poală, nerăbdătoare să afie

Ospătarii noștri vor lucra peste program, iar tu, draga mea, vei fi plătită mărinimos pentru contribuția ta. Îmi pare rău dacă te-ai simțit jignită de Sidney. Vianne dădu dezaprobat din cap. Își mută privirea în jos. Uneori, abordările lui nu sunt subtile.

Lily ridică o sprânceană.

– Ei bine, știi că vă sunt loială ție și lui Giorgio, și dacă aveți nevoie să vă scot din încurcătură în seara asta, atunci vă stau la dispoziție, Vianne.

Vianne încuviință din cap.

– Mulțumesc, draga mea. Se mișcă pe scaunul pe care stătea. Vreau să-și vorbesc și despre o chestiune mai... delicată.

Lily își puse ceașca de cafea pe masă. Urma oare Vianne să-i mărturisească vreun lucru? Lily își acoperi cu mâinile fusta jenant de scurtă. De ce ar vrea o femeie de importanța lui Vianne să-i încredințeze ei un secret?

– Mama ta a organizat o reuniune de prânz în una dintre încăperile din spate, pentru mâine, Lily. Vreau să știi asta ca să nu fii – cum să spun – șocată?

Lily își dădu ochii peste cap și-și încrucișă picioarele.

– Nu mi-a spus nimic despre vreun prânz.

– A sunat astăzi la restaurant și a rezervat o încăpere privată. Însă este îngrijorată că invitații ei s-ar putea supăra dacă ar da de fiica ei. Spune că s-ar putea simți ofensați dacă te-ar vedea îmbrăcată ca o angajată de rând.

Lily își duse mâna la gură, uluită de aroganța mamei ei.

– Vă pot asigura că nu-mi tratez niciodată locul meu de muncă aici decât ca pe un privilegiu. Îmi pare rău de atitudinea mamei. Este complet opusă convingerii mele.

Vianne afișă o expresie amabilă.

– Câteva doamne din Upper East Side sunt invitatele ei. Mi-a spus strict confidențial că dacă s-ar întâmpla să te vadă Katherine Carter, acest lucru i-ar plăcea, dată fiind relația ta apropiată cu fiul ei, Nathaniel.

– Nu, spuse Lily absolut hotărâtă.

Vianne se încruntă.

– Cumva nu ne-ai spus ceva? Nu ești logodită cu băiatul ăsta?

Nu sunt logodită cu Nathaniel Carter. Nici vorbă!

Lily își străpunse buza inferioară cu dinții.

Vianne vorbi pe un ton mai intim.

– Eu pun preț pe independența mea mai presus de orice și am depus eforturi mari pentru a mi-o păstra și pentru a avea o căsnicie minunată. Însă, dacă se fac planuri de căsătorie cu o familie atât de dedicată manierelor tradiționale precum este familia Carter, s-ar putea prea bine ca ei să-ți limiteze disponibilitatea pentru muncă. Fără îndoială, ca logodnică a lui, domnul Carter se va aștepta să fii disponibilă să-ți petreci timpul cu el câteva seri pe săptămână. Noi am avea nevoie de tine aici șase nopți pe săptămână, dacă ai fi aleasă *master chef*. Oricât de minunată ai fi, nu ai putea fi în două locuri simultan.

Lily expiră cu zgomot.

– Oh. Cu toată sinceritatea, mă voi asigura în mod special că nu mă voi arăta mamei mele și invitatelor ei mâine și că sunt pe deplin dedicată instruirii pentru poziția de *master chef*. Nu am nici o înțelegere cu domnul Carter și nu am nici un sentiment față de el, nici măcar o dorință de a avea o relație în afară de prietenia de familie. Mama mea speră că lucrurile vor sta altfel, însă te asigur că e doar o fantezie de a ei.

Vianne încuviință din cap.

– Giorgio mi-a spus să vorbesc cu tine. I s-a părut că subiectul ar fi cel mai bine abordat de la femeie la femeie.

– Dacă s-ar întâmpla ca Tom... să fie chemat la război, reuși Lily să spună șoptit, vă puteți baza pe mine pe deplin, dacă voi fi suficient de norocoasă să fiu aleasă *master chef* la Valentino's.

Ochii frumoși ai lui Vianne se intersectară cu ai lui Lily.

Lily tresări. Oare Vianne observase dificultatea ei de a vorbi despre Tom?

– Nu am nici o dorință să mă logodesc. Te rog să înțelegi asta.

– Dacă-ți vei schimba vreodată părerea cu privire la familia Carter, te rog să ne anunți, Lily. Te vom sprijini, însă cu o familie ca a lui...

– *Lily Rose*? Sunetul inconfundabil al răcnetului lui Sidney în coridorul de afară o întrerupse pe Lily. Unde este fata aia? I am spus că am nevoie de ea imediat și nu o

văd aici, unde trebuie să fie.

– Nu voi dezamăgi Valentino's, Vianne, zise Lily. Promit. Fără a sta pe gânduri, se aplecă în față și strânse mâna moale a femeii. Valentino's este casa mea. Iar toată lumea de aici este familia mea. Inclusiv...

– Sidney.

Vianne îi zâmbi bărbatului.

Sidney intră intempestiv în încăpere. Ochii îi aterizară pe Lily și zâmbi superior.

– Ah, perfect, spuse el. Va fi foarte bine.

Lily își intersectă privirea cu a lui Vianne, iar femeia mai în vârstă dădu dezaprobat din cap și ridică din umeri într-o manieră care putea fi privită doar drept franțuzească. În timp ce ieșea din încăpere, își puse o mână pe umărul lui Lily.

– Mulțumesc, *chérie*, zise ea.

– Sidney. Lily confruntă privirea chiorășă a ospătarului. Voi face asta cu o singură condiție.

El își încrucișă brațele.

– Nu se va mai întâmpla niciodată, nu vei lansa zvonuri în bucătărie cu privire la asta, iar de acum înainte, vei ține minte că nu ești șeful meu și că, dacă vrei să vorbești cu mine, mă vei considera bucătarul-șef ucenic al lui Giorgio, posibil înlocuit al lui Marco și la fel de pricepută în profesia mea așa cum ești și tu; nu sunt unul dintre subalternii tăi; nu mă vei trata ca pe o ospătăriță cu care o poți face pe șeful.

– Dar nu am nici o ospătăriță, spuse el simplu. Angajăm doar bărbați pentru restaurant.

Lily nu cedă.

Ochii lui luciră preț de un moment, însă apoi oftă.

– Acolo a fost mai mult decât o singură condiție.

– Da, așa e.

El ținu ușa deschisă pentru ea.

– Nu, tu primul, îl invită Lily.

Ea nu se mișcă și-l făcu pe el să plece cel dintâi.

Capitolul 12

Lily

Încăperea privată din partea din spate a restaurantului scânteia de diamante, unul lângă altul. Femeile își comparau colierele Harry Winston și cerceii Cartier. Porții de fructe de mare erau așezate, splendide, pe mese de mahon lustruite, decorate cu lămpi de mătase și fețe de în albe. Ospătarii așteptau discret în umbră.

Sidney o pusese pe Lily să înregistreze toate hainele de samur la sosirea oaspeților. Ea le etichetă ordonat pe toate și le duse în anticamera alăturată. Acum, ora zece și jumătate, fumul de țigară îngroșa aerul și, afară, începuse furtuna. Ploua torențial și tunetele bubuiră peste Manhattan. Lily își târșâi picioarele în încăperea încălzită; purta fustă roșie, jachetă asortată strâmtă, din satin roșu, și pălărie pillbox. Umerii și gâtul o dureau din cauza cutiei Lucky Strike pline cu țigări. Nimeni nu era deranjat de vreme, iar din frânturile de conversație pe care le auzi Lily, nimeni nu era preocupat de război. Moștenitori și moștenitoare din New York conversau cu bancheri și oameni de afaceri și cu cele mai noi vedete de pe Broadway.

Imediat după miezul nopții, din partea cealaltă se auzi un țipăt strident. Grupul de oaspeți servit de Lily tăcu mîlc, iar o fată îmbrăcată într-o rochie de mătase de culoarea mierii, care cădea până la podea și părea demnă de o premieră hollywoodiană a anilor '30, își făcu loc prin mulțime și se opri cu răsufierea întretăiată în fața lui Lily. Își puse mâinile în șold și dădu din degete.

– Hei, fata cu țigările, aș putea jura că semeni leit cu o cunoștință veche de-ale mele!

Mâinile lui Lily se strânsură în jurul cutiei pe care o ducea. În fața ei o avea pe Penelope Hudson, o fată pe care o cunoscuse la cursurile pentru debutantele în societate. În jurul lui Penelope, câțiva oaspeți șoptiră ținându-și mâinile la gură. Dacă mama lui Lily ar afla vreodată că fusese văzută în ținuta asta de o fată pe care o cunoșteau

ei, i ar interzice lui Lily să mai pună piciorul vreodată în restaurant.

– Oh, ca să vezi, îi aruncă Penelope o privire uimită înainte de a izbucni din nou în râs. Măi să fie, Lily Rose! Iubito, nu vreau să întreb, dar spune-mi: Ce Dumnezeu faci?

Măinile lui Lily deveniră lipicioase. Își întoarse capul să vadă cine mai auzise. Unul dintre ospătari o privi preocupat pe Lily și merse repede la gramofon. „I’ve Got a Gal in Kalamazoo“ a lui Glenn Miller umplu încăperea.

– Bună, Penelope, salută Lily.

Cu cât ieșea mai repede din ținuta asta, cu atât mai bine, însă nu erau semne că petrecerea avea să se termine prea curând. Inspirând adânc și abținându se să dea răspunsul care-i stătea pe buze, Lily se forță în schimb să se concentreze la cât de delicioasă era cafeaua lui Joe și la cum avea să se asigure data următoare, când avea să treacă pe acolo, că va face cunoștință cu el și va afla tot ceea ce va putea afla.

– Măi să fie..., fluieră Penelope. Ia te uită unde ai ajuns. Se pare că nu ți-a servit la nimic educația primită, draga mea.

– Oh, știi cum e, Penelope, spuse Lily. *Dragul* de Giorgio a vrut să ajut ca o glumă. Așa că am vrut să arăt că țin la glume.

Desigur, afirmația ei era pe cât de adevărată posibil. În noaptea aceea ajuta restaurantul. Își ridică bărbia.

Penelope își puse mâinile pe șolduri.

– Serios?

Lily se apropie de ea.

– Draga mea, nu spune nimănui că m-ai văzut. Încercăm să păcălim lumea că e pe bune ceea ce fac. Iar Giorgio se va supăra pe tine dacă va crede că știi cine sunt cu adevărat.

Penelope se bosumfiă.

– În plus, s-ar putea să nu-ți mai permită să vii la Valentino’s, draga mea, dacă te vei scăpa cu vorba, adăugă Lily.

Apoi așteptă.

Penelope își dresă glasul și stătu o vreme.

În cazul ăsta, mă duc să găsesc pe cineva care vrea să danseze.

O privi cu interes pe Lily, din cap până-n picioare.

– Mi-a făcut plăcere să te văd, dragă. Mă bucur că nu ți-ai pierdut simțul umorului pe care-l aveai în școala pentru debutante.

Penelope încercă să zâmbească.

– Și eu sunt încântată să te văd, murmură Lily.

O salută din cap. Simț al umorului? Ha!

Petrecerea începu să se domolească doar în primele ore ale dimineții, iar Lily avu în sfârșit șansa de a-și dezlega cutia de pe umerii care o dureau și se simțeau grei. Pahare de cristal Baccarat părăsite, farfurii cu monogramă și scrumiere din argint încărcate cu mucuri de țigară împodobeau măsuțele de cafea. Afară, ploaia se prelingea pe ochiurile de fereastră, iar sunetul tunetelor huruia pe cerul îndepărtat.

Lily se aplecă să adune câteva pahare de șampanie rătăcite, răsturnate pe covorul gros. Turnă toate rămășițele de lichid acidulat într-o găleată de metal și duse paharele goale la bar. În timp ce făcea asta, simți o mână pe umăr. Se întoarse și văzu un domn bine îmbrăcat, de vreo șaizeci de ani. Privirea lui licări, iar el arătă spre cutia cu țigări a lui Lily.

– Bună. Crezi că ai putea să-mi dai un ultim pachet?

În pofida oboselii și a iritării pe care o simțea cu privire la tot acest episod, Lily se întinse către cutie.

– Sigur că pot, domnule, răspunse ea. Nu au rămas prea multe din care să alegeți, însă vedeți ce vă place din ce este aici.

Bărbatul alese un pachet și aprinse o țigară, în timp ce se uita la Lily; în fum, ochii i se îngustară.

– Iartă-mă că-ți spun asta, însă te exprimi foarte bine pentru o vânzătoare de țigări.

Bărbatul însuși avea un ușor accent: est-european.

– Ei bine, asta pentru că, strict vorbind, nu sunt vânzătoare de țigări.

– Dacă ar fi să mă aventurez, aș spune că ai un accent foarte social.

Își băgă mâna liberă în buzunarul pantalonilor și mișcă niște monede.

– De-abia aștept să scap de costumul ăsta, recunosc.

El își scutură capul, în semn de înțelegere.

Lily îi zâmbi. Nevoia de a-și aminti că va reveni la munca pe care o adora păru copleșitoare; domnul care stătea lângă ea avea o privire amabilă.

– De fapt, mă pregătesc pentru funcția de *master chef*, spuse ea, masându-și umerii. Ochii lui se măriră. Trebuia să fac cunoștință cu furnizorul nostru de cafea în seara asta, însă familia Conti m-a rugat să ajut aici în loc de asta. Numele meu este Lily Rose.

– Păi cafeaua este foarte bună aici, spuse bărbatul. Nu ar trebui să spun chiar eu asta.

– Cred că este cea mai bună din New York.

Bărbatul își vântură țigara în aer și îi zâmbi.

– Ei, ca să vezi! Sunt Joe Martinson, spuse el în timp ce-i întindea mâna. Eu furnizez boabele de cafea.

Lily făcu un pas în spate. Oh, noaptea asta fusese incredibilă! Dacă s-ar mai găsi încurcată în încă o situație jenantă înainte de a ieși pe ușa din față, își jură că se va duce în vestiar și nu va mai ieși de acolo niciodată.

– Oh, glumiți, domnule Martinson? Eram nerăbdătoare să fac cunoștință cu dumneavoastră în seara asta și mi-am promis că voi face tot posibilul să am ocazia să vorbesc cu dumneavoastră data viitoare. Însă, iată, sunteți aici!

– Aici sunt!

Își fiutură țigara în aer.

Lily gândi rapid.

– Bineînțeles, am ratat eu întâlnirea cu dumneavoastră în seara asta, și am regretat nespus de mult lucrul acesta, însă am avut ocazia de a gusta din cafeaua dumneavoastră, împreună cu doamna Conti, înainte de a veni aici, și știți ce?

– Ia să auzim.

– Mi-a dat energie toată noaptea. Nu am căscat nici măcar o singură dată.

Lily își puse mâinile în șold și îi zâmbi direct lui Joe Martinson.

Ei bine, mă bucur că ți a plăcut și îmi pare rău că nu

am avut ocazia de a vedea cum ai face o ceașcă cu boabele de cafea de la mine, însă i-am văzut pe ceilalți doi colegi și s-au descurcat bine amândoi.

– Oh, bine..., oftă Lily. Am aflat în seara asta cum ați muncit suplimentar ca să prăjiți separat diferite tipuri de boabe de cafea de înaltă calitate înainte de a le amesteca. Și am învățat despre cât de important este să-ți faci treaba într-un mod unic, într-o manieră care nu mai este abordată de altcineva; în plus, am învățat că efortul acela suplimentar contează enorm dacă vrei să ai succes.

Domnul Martinson încuviință încet din cap.

– Dacă ai înțeles asta, cred că Valentino's se va afla pe mâini bune dacă vei fi la conducere. Mi-a făcut plăcere să te cunosc, Lily Rose. Îți urez noroc la pregătirea pentru post.

Lily dădu mâna cu bărbatul și îi zâmbi cât de senin putut la aproape două dimineața.

– Bună seara tuturor.

Lily se întoarse brusc când auzi sunetul vocii.

Tom se afla în ușă, cu o mână pe mânerul de bronz, cu bluza de bucătar încă pe el și picioarele îmbrăcate în perechea aia de blugi decolorați. Tresări când o văzu pe Lily în ținuta de vânzătoare de țigări.

– Bună, Tom, spuse ea.

Oh, dragul de Tom. Promisese că avea să o aștepte, să o conducă acasă și iată-l. Lily îi zâmbi recunoscătoare, cu o emoție declanșată de faptul că făcuse asta pentru ea.

Una dintre ultimele invitate rămase în încăpere șuieră gros.

– Chiar la fix, murmură fata. Ce faci, iubitule... Eu și Carlotta tocmai vorbeam despre cum avem nevoie de cineva să ne țină companie. Ai vrea să cânti cu noi într-un club? Toți suntem gătiți și pregătiți de plecare.

– Îmi pare rău, chiar nu pot.

Tonul lui Tom fu blând. Merse să o ajute pe Lily cu tava grea și o duse la bar pentru ea.

– Hei, fata cu țigările! strigă una dintre femei.

Camera somptuoasă, bogată, încremeni. Ospătarii rămași nu se mai mișcară și toată lumea se uită la doamna în stare de ebrietate.

Pregătește un whisky superiorului tău. Hai, grăbește-te!

Nările lui Lily fremătară.

– Pardon?

Își înghiți cuvintele pe care voia să le repeadă către ea.

– Nu prea cred, răspunse Tom.

Se întoarse să stea lângă ea, ștergându-și mâinile de cârpa pe care și-o pusese pe umeri. Gătise în toată vremea asta?

Lily îndrăzni să-i arunce o privire. Era greu să-i descifrezi expresia, însă el îi atinse ușor mâna cu o mișcare foarte discretă, iar degetele lui îi mângâiară palma.

Oh, haide. Bea ceva. După aceea, cluburile vor fi grozave. Eu și Carlotta suntem nerăbdătoare. Doar nu ai venit aici din alt motiv decât să te joci cu noi, frumosule, nu-i așa?

Femeia își înclină capul către Tom.

– Am urcat pentru că lucram, spuse Tom cu glas egal. Iar Lily, femeia căreia îi spuneți fata cu țigările, este aici de aproape douăzeci și patru de ore, una după alta. Cum a făcut imposibilul să deservească petrecerea asta după programul ei normal de lucru ca bucătar secund, m-am gândit să-i ofer ceva să mănânce și să o conduc în siguranță acasă.

Lily se uită cu îndoială pe fereastră. Ploaia continua să cadă în averse pe sticlă.

Prin vâlul de fum al țigării, ochii femeii deveniră două linii.

– Hei, fata cu țigările, sâsâi ea. Întoarce-te la viața ta ponosită, cenușie și lasă în pace tipii arătoși.

Tom își lăsă mâna să-i alunece în jos și-și înfășură degetele în jurul degetelor lui Lily.

Ochii lui Lily se lărgiră, iar ea nici măcar nu încercă să-și ascundă zâmbetul ștrengăresc.

Mâna lui era caldă, degetele erau moi.

Cum stătea acolo și-l ținea ca o școlăriță pe Tom de mână, un bărbat de vârstă mijlocie, cu o eșarfă de cașmir în jurul umerilor, apără în ușa camerei private.

Veniți? Am făcut o gaură în colecția de trabucuri a lui

Giorgio și plecăm, strigă el femeilor.

Femeile scoaseră țipete stridente și ieșiră din cameră, cu pas împleticit.

– Ar trebui să-i spun lui Giorgio despre ele, mormăi Tom. De fapt, o voi face. Ce s-a întâmplat a fost lipsit de bun-simț. Giorgio ar fi consternat.

– Nu, spuse Lily. Nu o face.

– De ce?

Tom își încordă fălcile.

Ospătarii se agitău în jurul lor, iar Tom luă o tavă și începu să adune farfurii murdare. Lily muncea lângă el.

– Nu-mi permit să mă plâng, Tom. Nu vreau să risc să-l supăr pe Giorgio. Știi cât preț pune pe oaspeții săi și s-ar putea ca, din punctul lui de vedere, lucrurile să nu stea așa cum le vedem noi. Crede-mă, probabil ar considera că a fost o glumă.

Tom se întoarse spre ea, iar privirea lui întunecată era serioasă.

Lily coborî tonul vocii.

– Dacă-mi voi pierde locul de muncă, mama se va asigura că nu mă voi mai angaja niciodată. Își imblânzi vocea. Tom, trebuie să înțelegi că locul de muncă la Valentino's este singura mea șansă la libertate.

– Părinții tăi îți fac zile fripte din nou. De ce fac asta?

Lily puse una peste alta patru farfurii murdare.

– Cum a spus Josie, se așteaptă să ajung în Upper East Side, orice altceva la sud de zona asta e în afara jocului.

Îi aruncă o privire pe sub gene.

Tom își puse tava pe bar și se uită la ea. Ochii lui pătrunseră în ai ei.

– Tu ce vrei, Lily?

Ea îi susținu privirea. „Pe tine... dar nu te pot avea. Nu ar trebui să las treaba asta să continue, pentru că va interveni mama și te voi pierde. Se va asigura că așa va fi.”

– Ceva real, șopti ea. Să fiu cu cineva care înțelege ce înseamnă să trăiești cu pasiune, să-ți trăiești viața având atât un loc de muncă pe care-l iubești, cât și o persoană pe care o iubești; totul în același timp. Țsta este visul meu. Nici mai mult, nici mai puțin.

Sunt perfect de acord, șopti el.

Lily își ținu respirația. Se legănă atunci când privirea i se intersectă cu uitătura catifelată a lui Tom. Lily își închise ochii.

Simți cum brațele lui Tom se înfășurară în jurul mijlocului ei. O ridică rapid în brațe și o duse pe coridor.

– Ești terminată de oboseală, *cara*, murmură el.

Lily îl auzi pe jumătate, însă coridorul se clătina violent. Ceva mai departe, el deschise ușa unei camere. Pleoapele lui Lily se închiseră. Abia reuși să-și dea seama că avea în față unul dintre saloanele private luxoase ale familiei Conti, pregătite pentru oaspeții veniți din afara orașului. În mijlocul camerei se afla un pat uriaș cu o piesă masivă Art Deco, din lemn, instalată în peretele din spatele lui și așternuturi de un auriu intens, cu o serie de perne moi pe care o fată își putea odihni capul timp de ore întregi.

– Unul dintre apartamentele familiei Conti pentru oaspeți, șopti Tom. Al tău în noaptea asta.

Ea căscă din toată flința ei, clătinându-se pe tocuri, iar camera se învârti.

– Toarnă cu găleata. Dacă va spune cineva ceva, voi spune adevărul. Că erai obosită.

– Tom...

Fata își dori să cadă pe patul uriaș și să nu se mai ridice niciodată de acolo.

Cu blândețe, îi luă brațul și o conduse la pat. Se întinse în față și întoarse cearșafurile moi, mătăsoase.

O cuprinse un val de epuizare.

– Și tu trebuie să dormi.

Cuvintele îi erau neclare, nedeslușite.

– Nu te îngrijora pentru mine. Lily, pot să te întreb dacă ții un rând de haine de schimb la muncă? Pentru că dacă ții, poți face duș la parter și apoi îți poți continua ziua de dimineață.

– Mereu. Tu nu?

Incapabilă să-ți țină capul drept, își lăsă pantofii să-i alunece din picioare și se prăbuși pe pat.

– Bineînțeles, șopti el. Hai, dormi.

– Tom? zise ea.

El se opri la jumătatea drumului către ușă.

Unde te duci?

– O să fac o grămadă din hainele de blană pierdute din vestiar, răspunse el. O să dorm dincolo de ușa camerei tale. Dacă vrei, poți încuia.

– Nu, nu poți face asta, șopti ea, reușind să-i surâdă călduros.

Se întinse și sunetul ploii răpăi pe ferestre. Lily îi arătă șezlongul din partea cealaltă a camerei.

– Și tu ești aici de dimineață devreme.

El se opri, cu mâinile băgate în buzunare. Ea observă ravagiile produse de oboseală pe fața lui.

– Ești sigură?

Ochii lui zăboviră în ai ei, întunecându-se.

Afară se văzură fulgere. Deasupra se rostogoliră tunete.

– Nu știi că există fantome peste tot în New York? Le poți ține la distanță pentru mine, șopti ea. În toiul nopții, am o imaginație destul de bogată.

– Nu mai spune! șopti el.

Lily închise ochii.

– Noapte bună, Tom, îi ură ea.

Îl auzi cum se întindea pe șezlong.

– Noapte bună, *cara*. Vise plăcute!

– Vise plăcute, Tom!

Lily se scufundă la loc în pernele moi cu pene și totul se întunecă în clipa în care își sprijini capul pe ele.

Capitolul 13

Lily

Lumina soarelui licări prin spațiile dintre draperiile de catifea groase care înfrumusețau camera pentru oaspeți, în dimineața după petrecerea pentru Bank of America și invitații lor înstăriți. Lily își îndreptă spatele în timp ce stătea în patul cu care nu era obișnuită. Se uită prin încăperea frumoasă. Tom plecase, iar totul era liniștit. Se scufundă la loc în pernele ei moi, ridicându-și încheietura mâinii pentru a vedea cât era ceasul: ora 1.

Pe o masă lângă pat văzu o tavă din argint pe care erau un pahar cu suc de portocale, un croasant proaspăt și vase mici cu gem și unt. Ochii lui Lily se încălziră. Lângă tavă era un bilet scris pe hârtie crem, pliată sub forma unui trandafir. Își mușcă buza în timp ce deschise biletul.

Dimineață, când am plecat, dormeai ca un înger. Bucură-te de micul dejun și nu te grăbi să vii la muncă. Te-ai spetit pentru Valentino's. I-am spus lui Giorgio că ai dormit aici și este absolut bucuros că ai făcut-o. Nu i-am spus despre invitații aceia oribili, însă cred că sunt norocoși că nu am făcut-o! Apropo, Giorgio îți apreciază strașnic ajutorul pe care l-ai dat aseară. Mi-a spus chiar el. Și te admir pentru asta, cara. Deși continui să cred că ești cel mai bun bucătar pe care-l avem.

Tom x

Lily citi biletul de două ori, îmbrățișându-și genunchii și zâmbind ca o caraghioasă. În cele din urmă, se întinse după tava cu micul dejun; prețui fiecare îmbucătură din croasantul cremos. După ce termină, se dădu jos din pat, căutându-și pantofii.

Făcu patul cu iscusință, asigurându-se că încăperea arăta exact așa cum arătase cu o noapte înainte, când picase practic în ea. Lily luă tava și aproape că terminase de traversat camera când auzi sunetul unei voci familiare prin panourile din perete.

Sidney.

Și mama ei.

Lily încremeni. Recepția de prânz a Victoriei. Cea despre care o avertizase Vianne. Cea la care Lily nu trebuia să-și arate fața. Lily scutură din cap. Deși, pentru șeful ei, era acceptabil ca ea să vândă țigări și să poarte o pălărie ca aceea în fața clienței sale înstărite, mama ei nu putuse suporta să-și vadă fiica în timp ce făcea lucrul care-i plăcea. Era vorba despre ceva profund greșit în ambele situații, însă în momentul acela îi era prea greu de identificat ce anume.

– Florile proaspete vor ajunge la jumătatea dimineții și am organizat încăperea cu aranjarea mesei exact așa cum ați cerut dvs. pentru recepția de prânz, doamnă Rose.

Lily făcu pași timizi pe podea, dorindu-și ca totul să stea la locul lui pe tavă și să nu scoată nici un sunet.

– Arată absolut perfect. Sunt convinsă că toată lumea va fi încântată. Cum este o ocazie aparte pentru doamna Carter, cred că trandafirii rozii vor fi foarte potriviți. Un roșu intens ar fi prea mult pentru o femeie al cărei fiu tocmai a plecat la război.

Replica murmurată a lui Sidney nu se auzi, însă la sunetul apropierei pașilor, Lily merse șovăielnică înapoi în încăpere.

Se uită cu groază cum unul dintre panourile de lemn din perete se deschise cu o izbitură.

Preț de o secundă oribilă, se află față în față cu Sidney. Privirea lui se plimbă în fix două secunde de la părul nearanjat al lui Lily la tava cu trandafirul în mica lui vază. Cu ochii licărind, închise panoul cu un clichet ferm.

Lily se dădu și mai înapoi în spatele camerei și-și închise ochii. Nimeni întreg la minte nu i-ar fi spus nimic lui Sidney cel clevetitor. Trăia pentru conversațiile despre cei mai buni oameni din New York. Iar faptul că tocmai o văzuse cu o tavă romantică pentru micul dejun într-o încăpere privată? Lily speră doar și se rugă ca asta să nu i se întoarcă întreit.

Lily rămase în bucătărie până la nouă și jumătate, înviorată de un duș rapid pe care-l făcuse în vestiarul femeilor; purta o uniformă curată de bucătar, din

vestiarul ei. La vederea bucătarilor ocupați care amestecau prin sosurile bogate, pregăteau dulciuri în culori pastel și tăiau legume proaspete de la piață, se simți suficient de inspirată, chiar și după ce fusese trează jumătate de noapte. Tom se uită la ea de la postul lui, în timp ce mâinile îi lucrau cu iscusință. Îi făcu cu ochiul.

Lily răspunse timidă zâmbetului lui, înainte de a se uita prin încăpere. În bucătărie se instalase un abur transparent. Încălzirea de care Giorgio era atât de mândru era pornită, că era sau nu era soare. Fețele tuturor erau lucioase de sudoare, la toate posturile. Furtuna din noaptea anterioară făcuse loc unei dimineți umede.

Martina se zorea deja de-a lungul liniei, verificând calitatea produselor de la piață. Se opri în fața lui Lily.

– Bună dimineata, salută ea și coborî tonul vocii. Felul în care ți-a vorbit Sidney aseară a fost oribil.

Lily amuți.

– Oh?

Martina îi dăduse dovadă de compasiune cu o zi înainte, când Sidney îi vorbise atât de nepăsător, însă Lily nu era suficient de încrezătoare încât să presupună că celui de-al doilea bucătar secund începea să-i placă de ea. La urma urmei, eforturile lui Lily de a fi prietenoasă eșuaseră luni la rând. Iar faptul că se aflau acum în competiție păruse să transforme posibilitatea ca ele două să se înțeleagă vreodată în una din ce în ce mai îndepărtată.

Însă acum Martina aruncă o privire prin încăperea aglomerată. Păru să-și cântărească opțiunile.

Lily așteptă. Dacă era să fie sinceră, ura ostilitatea dintre ele. Astfel că îi zâmbi Martinei încurajator.

Cealaltă fată își aranjă manșetele.

– Nu am dormit noaptea trecută după ce ți-a făcut. Pe chipul ei trecură o multitudine de expresii înainte să vorbească din nou. Adevărul este că îmi pare rău dacă ți-am părut cam nepoliticoasă. E toată presiunea de aici. Nu fac bine față. Nu este vina ta. Strânse din buze. Chiar dacă, în adâncul sufletului, știu că ești un bucătar strașnic de talentat și-mi fac griji că ești mai bună decât mine.

Lily încuviință din cap, cu ezitare.

Sidney nu ar fi trebuit să te trateze așa cum a făcut o,

continuă Martina. Doar pentru că ai putea fi o prezentatoare de modă, nu meritați tratamentul acela și m-a făcut să mă gândesc la felul în care te tratam eu. Nu bine, mă tem, când tu, de fapt, ai fost doar prietenoasă cu mine. Și, Martina se uită în bucătărie, ca să fiu sinceră, m-am săturat de felul în care îți vorbește și Leo. Nu te teme să i te opui.

Strânse din ochi.

Lily își alege cuvinte cu atenție.

– Știi, urăsc faptul că noi, două femei, suntem puse să ne măsurăm forțele una cu cealaltă.

Martina îi zâmbi șovăitor.

– Ei bine, poate că ar trebui să fim mai unite. Să nu punem paie pe foc.

Dintr-un impuls, Lily întinse mâna.

Martina dădu mâna cu ea, iar pe obraz îi apărură o urmă de gropiță.

– *Chef?* Jimmy se ivi lângă Lily, cu fața nerasă și ochii verzi străbătuți de firisoare roșii. Poți veni pentru un moment?

Lily își croi drum în jurul blatului principal, pe lângă alți bucătari nădușiți, până la postul lui Jimmy.

Jimmy se opri din filetat peștele.

– Astăzi, aproape toate aperitivele din meniu sunt fructe de mare, *chef*. Stridii Cape Cod, stridii Blue Point, scoici mici și cocktail de creveți, laolaltă cu limbă-de-mare. Nu știu cine a fost la furnizori, dar știu că s-a îndrăgostit de afurisitele de fructe de mare.

Lily cercetă cu atenție meniul pe care-l avea Jimmy lângă el, iar ochii îi zăboviră pe imaginea unui soldat și pe semnul care spunea „Sprijiniți-i pe cei care apără America“.

– Ei bine, Jimmy, în cazul ăsta, voi face și eu file de limbă-de-mare, alături de tine.

Lily își suflecă mânecile, cu un sentiment de bucurie și optimism după discuția cu Martina. În mod sigur fusese o ușurare, iar lucrurile nu fuseseră chiar atât de rele noaptea trecută. Făcuse cunoștință cu Joe Martinson. Iar Tom...

Își ascunde zâmbetul tainic și dezosă și filetă,

concentrându-se pe carnea moale a peștelui alb. Cu cât îl cunoștea mai bine pe Tom, cu atât mai mult se îndrăgostea de el.

– *Chef?*

După câteva minute, Leo fu lângă ea. Pufăia și gâfăia, iar fața îi era deja roșie.

– Leo.

– Giorgio vrea *boeuf bourguignon* în meniul de restaurant pentru recepția de prânz. Însă tot ce am eu este carne de oaie. Carne de oaie! Nu voi lucra cu ea. Înțeleg că ești responsabilă de acest fiasco?

Jimmy continua să lucreze lângă ea, în timp ce sprâncenele i se apropiau din ce în ce mai mult.

Leo o privi.

– Zilele astea aș putea la fel de bine să fiu o nevastă care-i pregătește cina soțului ei.

– Nu vom avea dialogul ăsta, răspunse Lily, amintindu-și de cuvintele Martinei, simțindu-se, într-un mod straniu, chiar mai încrezătoare pentru a-l înfrunta pe bărbatul dificil de lângă ea, știind că avea mai multă susținere printre angajații de rang superior din bucătărie. Mergi la postul tău, *chef*. Toți trebuie să ne descurcăm.

Însă Leo nu se clinti.

– Acum cinci ani, serveam *sauerbraten* din carne de vită cu clătite de cartofi, miel în stil englezesc cu bacon și *vert pre*¹⁰, *filet mignons*¹¹...

Lily își închise ochii.

– Știu, *chef*. Însă acum trebuie să te întorci la lucru.

– Ascultă-mă bine, domnișoară Rose. Mussolini va restabili ordinea în Europa. Iar noi ne vom recăpăta antricoatele.

Leo se ținu mândru.

Lily își duse o mână la cap.

– Pentru numele lui Dumnezeu, *chef*.

Însă fălcile lui Leo erau încordate.

– În vechea mea țară, nu ai fi obținut niciodată locul ăsta de muncă. Dacă am fi avut un conducător cum se cuvine, precum Il Duce, ai fi acasă unde îți este locul.

– *Poftim?*

Mușchi de vită, friptură la minut, antricoate prăjite de

carne de vită *au jus*, șuncă de Praga importată. Astea sunt lucrurile pe care le-am pierdut de când ai intrat maiestuos în bucătăria asta! Lumea a înnebunit și se va îndrepta din nou. Ascultă-mă bine. Iar Italia va străluci din nou.

Lily se strădui să rămână calmă.

– Ei bine, îi poți mulțumi președintelui Roosevelt că încă avem carne de miel din Franța, friptură la minut, spaghetti cu sos de carne și *boeuf bourguignon*¹² în meniu în ciuda *atrocităților* pe care Il Duce le controlează în țara ta de origine. Înapoi la muncă, *chef*!

Leo își scoase pieptul în afară.

– Cum *îndrăznești* să vorbești așa despre...

Însă Lily nu dădu înapoi.

Când am spus că nu vom avea dialogul ăsta, am vorbit serios. Este un monolog. Eu vorbesc, tu asculți. Acum, gata, întoarce-te la muncă, *chef*!

Leo își lăsă brațele să-i alunece pe lângă corp. Se înroși, deschise și închise gură și plecă.

Deasupra mesei pentru păstrarea caldă a mâncării, expresia feței Martinei era afectuoasă.

După o jumătate de oră, după ce terminase cu ajutorul dat lui Jimmy, aveau pregătită o grămadă de file delicat de limbă-de-mare pentru recepția de prânz a mamei ei. Creveții erau curățați, stridiile dezghiocate, iar scoicile mici spălate.

Lily observă că tânărul *commis chef*, Paul, umbla de colo colo.

Îl duse la capătul liniei.

– Tom?

– Da, *chef*?

Paul te va ajuta în dimineața asta. Urmează o tură grea. Jimmy îți va trimite mult pește.

– Da, bucătar secund, îi făcu Tom cu ochiul.

Lily își dădu ochii peste cap și apoi îi zâmbi, însă, lângă ea, Paul oftă de încântare.

– Grozav, sunt onorat. Mulțumesc, nu vă voi dezamăgi, spuse Paul.

– Atunci haide, Paul.

Tom se întoarse cu spatele.

Iată ne!

Giorgio intră pe ușă dinspre încăperile în care aerul era controlat, cu doi ospătari; arăta la fel de calm și de agreabil ca întotdeauna.

– Cine spune că nu putem impresiona doamnele din înalta societate pe timp de război?

Ospătarii puseră o frumoasă sculptură în gheață pe tejgheaua principală. Jimmy și Leo se dădură înapoi pentru a face loc uluitoarei creații, o lebădă de dimensiuni reale, cu aripi cioplite complex și ascunse pe părțile laterale.

Giorgio începu să aplaude, iar angajații din bucătărie îi urmară exemplul.

Prietenii mei, pentru Julius, al cărui talent este insurmontabil, atât când este vorba despre produsele de patiserie, cât și când este vorba de gheață. L-am cerut să preia funcția oficială de sculptor în gheață, având în vedere că l-am pierdut pe Henry în război.

Lily aplaudă împreună cu ceilalți angajați. Probabil că Julius se trezise cu mult înainte de zori pentru a crea acea frumusețe și pentru a reuși în același timp să-și supravegheze personalul, pentru a se asigura că toate activitățile de coacere pentru restaurant pentru ziua respectivă erau executate. Brusc, simți croasantul untos pe care l-mâncase la micul dejun ca pe un răsfăț și mai mare.

– Vreau să mai adaug un lucru, dragii mei, spuse Giorgio.

Încăperea era tăcută. Se auzeau doar sunetul oalelor care bulbuceau, precum și hodorogeala discretă a cuptoarelor, care străpungeau liniștea.

– Sunteți bătaia inimii acestui restaurant. Iar acesta, și arată spre lebădă, este un exemplu a ceea ce echipa noastră minunată poate realiza atunci când suntem la ananghie. Bucătăria vui de un chiot de veselie. Dacă putem crea frumusețe în una dintre cele mai urâte epoci, în mod sigur realizăm ceva merituos.

Dinspre recepția de prânz a doamnelor se revărsară complimente. Farfuriile trimise cu file de limbă-de-mare *bonne femme*¹³ reveniseră elegant curate, fără nici un rest

de mâncare irosit, iar delicata înghețată cu zmeură a lui Tom îi câștigă mesaje fermecătoare de la femeile din înalta societate.

Lily îl ajută pe Julius cu ultimele retușuri la un tort cu blat Chantilly, când bucătăria amuți.

Sidney se afla în ușă, evident cercetând încăperea înainte de a o zări pe Lily.

– Bucătăria? strigă Sidney. Avem un vizitator. Lily Rose? Înapoi în bucătărie acum, să înțeleg?

Lily își ridică mâna la gură.

Katherine Carter era magnifică, îmbrăcată într-o haină albă din blană de nurcă. Ea merse elegantă prin bucătărie și o prinse pe Lily într-o îmbrățișare strânsă, atingând ușor obrazul lui Lily cu buzele ei roșii și asaltând o cu Guerlain Shalimar.

– Doamnă Carter, vă rog.

Ce Doamne ferește se întâmplă? În mod sigur mama ei nu o încurajase pe Katherine Carter să intre dezinvoltă acolo, ca o sirenă într-o baltă rece roind de pești?

Însă Katherine se uită la ea, iar toată lumea se zgâi; bucătarii bărbați rămaseră cu gurile căscate la vederea frumoasei femei, în timp ce haina ei se deschisese și dăduse la iveală o ispititoare rochie roz pal și picioare parcă fără sfârșit, îmbrăcate în mătase interzisă.

Lily se crispă de jenă. Mătasea ar fi trebuit să ajungă la fabricarea de parașute pentru război. Încercă să se retragă. Atitudinea mamei ei și a prietenelor ei față de război și față de oamenii care se speteau în bucătărie părea să oglindească atât de urât atitudinea femeilor pe care le cunoscuse cu o noapte mai devreme. Lily se simți străbătură de un profund sentiment de rușine și nu putu spune nimic pentru că Katherine era un client important la Valentino's. Singurul lucru pe care-l putu face Lily fu să se uite cu oroare în jos.

Sidney. O văzuse cu ceea ce-i rămăsese din micul dejun, într-un apartament pentru oaspeți, și-și luase revanșa.

– Draga mea, spuse Katherine insensibilă la rânjetul satisfăcut și afectat la lui Sidney. Fată dragă. Se întoarse către toată bucătăria și grăi cu o voce demnă de deschiderea unor expoziții sau de fermecat președinți:

Sunt atât de încântată să spun că această fată, această imagine a frumuseții își aduce contribuția la efortul de război. Prin faptul că este aici cu voi, prin faptul că vă face onoare cu prezența ei, nici nu știți la ce renunță.

Lily simți că i se urcase culoarea în obraji, corpul îi încremenise; încercă disperată să găsească cea mai apropiată scăpare, însă ochii i se fixară, nemișcați, pe fața confuză a Martinei. „Oh, nu, te rog, nu. Nu vreau să-mi distrug progresul cu Martina înainte de a fi avut cu adevărat o șansă.“

Lily vru să înghită, însă i se pusese un nod în gât.

Katherine o strânse și mai tare de braț pe Lily.

– Fiul meu, Nathaniel, spuse ea lăsându-și tonul vocii să coboare pentru efectul dramatic, a plecat la război ieri. Cât o privește pe această ființă încântătoare, despre care sperăm cu toții că va fi mai apropiată de familie decât ar fi putut visa oricine, pe vremea când Lily și Nathaniel erau plimbați în cărucioarele lor, de bonele lor, prin Central Park... ei bine, vreau să spun că scrisorile lui Lily sunt cele pe care fiul meu le va aștepta cât timp el va fi pe front.

Lily se uită rugător prin încăpere. Tom! Unde era Tom? Nu putea suporta. Însă Sidney își încrucișă brațele, dând aprobator din cap către Katherine și încruntându-se către Lily.

Iat o aici, lucrând cu voi toți în bucătărie, în timp ce dragul meu Nathaniel merge la război. Cine s-ar fi gândit că voi sta aici și vă voi vorbi într-un subsol, în timp ce prețioasa fică a prietenei mele lucrează ca unul dintre voi?

Leo izbucni într-un râs potolit, în vreme ce Lily se strânse în sine, incapabilă încă să-l vadă pe Tom printre bucătarii adunați pe lângă blat, printre bonete înalte care blocau privirea, spălători de vase cu cârpe pentru uscat vesela aruncate peste umeri, personalul cu fețe roșii, mâini asprite de tocat, spălat, răzuirea cojilor în coșurile de gunoi, uitându-se cu gurile căscate la femeia dintre ai cărei semeni mai văzuseră probabil doar în revistele de societate pe care le foloseau pentru a ambala pește cu cartofi prăjiți, fețe epuizate de sudoarea nesfârșită a muncii de acolo. Aburul se agăța de ei într-o ceață mată,

încălcită, deasupra mesei cu vase aburinde în care se afla mâncare preparată, în timp ce cratițele clocoteau pe plite, sosurile trebuiau amestecate, deserturile se coceau în cuptoare. Avea să distrugă restul prânzului.

– Doamnă Carter, mulțumesc, dar trebuie să ne întoarcem la muncă, spuse Lily.

Dar Katherine își întoarse ochii albaștri mari, nevinovați către ea.

– Sper că înțelegeți toți ce fată minunată, talentată lucrează cu voi aici. Prânzul acela a fost pur și simplu minunat. Încântător. Toți m-ați făcut fericită astăzi –, o zi care, vă spun, ar fi trebuit să fie una dintre cele mai rele și cele mai grele din toată viața mea.

Să facem o plecăciune? bombăni Leo.

Personalul din bucătărie fu străbătut de un murmur.

Lily trase de gulerul înalt al bluzei ei de bucătar. Disperată, căută o față prietenoasă.

Apoi, se întâmplă. Văzu privirea lui Tom. Stătea deoparte, singur și, pentru o fracțiune de secundă, îi susținu privirea, dar apoi îi întoarse spate. Cu capul plecat, merse la loc la postul lui.

Katherine își întoarse privirea strălucitoare către Sidney.

– O pot împrumuta pe Lily să vînă și să spună la revedere invitatelor mamei ei?

Lily ridică o mână.

– Nu pot, lucrez, Katherine. Te rog.

Ochii ei își croiră cu greu drum prin mulțimea aparent copleșitoare de oameni, angajații ei, colegii ei, oameni pe care trebuia să-i vadă zi de zi. Intimitatea ei fusese zguduită. Tot ceea ce ea se luptase să ascundă fusese marcat vizibil pentru toți. Și în toată această vreme, ea îl căută pe Tom. Însă, în liniștea groaznică, interminabilă, nu-l văzu. Îl auzi și atât. Îl auzi cum lucra, umbla cu o tigaie.

Lily fu copleșită de un sentiment de amețală. Simți o încordare în piept și o căldură incredibilă pe față, în gât și urechi. Se trezi că se lupta să nu-i dea lacrimile, se lupta cu nevoia de a o lua la goană din încăperea aceea, până în Central Park, unde să se așeze pe o bancă și să dea

firmituri porumbeilor. Pentru că ei nu ar fi judecat o, nu ar fi privit-o din cauza locului din care venea. Ceea ce nu putea pretinde de la ființele umane.

Katherine strânse mâna lui Lily.

– Înțeleg, draga mea, spuse ea. Și, de fapt, nu vrem să o supărăm pe mama ta, nu-i așa? Știu cât de sensibilă este draga de Victoria față de cum ai ales să onorezi bucătăria Valentino's cu prezența ta, ca angajat pe durata războiului. Asta până când se va întoarce Nathaniel.

Lily își închise ochii și, în fața tăcerii întregului personal de bucătărie, Katherine și Sidney ieșiră pe ușă, defilând.

Leo veni din spatele lui Lily și-i vorbi la ureche.

– Mami nu este de acord ca draga de Lily să se joace de-a bucătarul? Mă gândeam eu. Mă întreb dacă Giorgio știe că nu e decât o treabă temporară pentru Lily a noastră.

Stomacul lui Lily se întări, însă stătu acolo, la fel cum o făcea când, acasă, o cicălea mama ei.

– Nu e ca noi ceilalți. Știam eu. Și iată. Cum Dumnezeu ne-am putea baza pe ea să fie bucătar-șef când ea o va lua la fugă în minutul în care se va sfârși războiul?

Cu o tresărire, Lily se întoarse către Leo, făcându-și forțat loc pe lângă el, mergând repede către postul lui Tom. Nu-i mai păsa cine o vedea. De ce ar mai fi contat? Toate secretele ei erau expuse. Însă nu putea și nu avea să piardă prietenia, relația cu Tom, care devenea din ce în ce mai profundă. Iar în momentul acela, faptul că asta conta mai mult decât orice altceva fu extrem de clar.

Martina le ordonă tuturor să revină la lucru, le spuse să continue și să nu strice restul prânzului. Distracția se terminase, spuse Martina. Lily, abia conștientă de asta, recunoscătoare, într-un mod straniu, de capacitatea celeilalte femei bucătar secund de a prelua controlul, se opri brusc lângă Tom.

Dar el pur și simplu se întoarse la postul lui, cu o expresie clară în ochil căprui. Arăta de parcă ea îi frânsese inima.

Garnitură din fasole verde, mazăre verde și vârfuri de sparanghel, trase în unt
Mușchiuleț de vită

Tocană de vită înăbușită în vin roșu, adesea de Burgundia
Expresie culinară care desemnează felul simplu în care
sunt gătite bucatele

Capitolul 14

Lily

Lily ieși repede din bucătărie în momentul în care se termină servirea chinuitoare. După-amiaza fu un coșmar. Leo se plimbase de colo colo, cu capul sus, imitând accentul moale al lui Katherine Carter la tot pasul. Până la urmă, Lily îi spusese din nou să tacă, însă el îi râsesse în față. Tom tăcuse, iar Martina păstrase o tăcere aparent respectuoasă, atrăgând atenția personalului, punând din nou o mână pe brațul lui Lily.

Afară, pe coridor, Lily se rezemă de perete, așteptând să treacă de ea personalul grăbit care pleca. După ce se eliberase totul, fugi în vestiare, se dezbracă de ținuta de bucătar, se îmbracă în costumul albastru și ieși repede pe ușă pentru a-l găsi pe Tom.

Însă în sala cu vinuri, se opri brusc.

– Sidney, spuse ea, mergând la el, cu pumnii încleștați

El își săltă capul din locul în care inspecta colecția de vinuri învechite.

– Ah, Lily, răspunse el, având aparența unui cățel nevinovat.

Lily își simți respirația întretăiată. Se uită aspru la el, dureros de conștientă că trebuia să-l găsească pe Tom, iar asta repede. Trebuia să-l prindă înainte ca el să plece acasă.

– Nu vreau să se mai întâmple niciodată așa ceva, zise ea printre dinți. Nu ai nici un drept să aduci prietenii familiei mele în bucătărie, în fața personalului meu, să mă umilești așa. A fost neprofesionist și nepoliticos. Ar trebui să te reclam lui Giorgio. Dar cum el e ocupat cu cel puțin trei activități, avertizarea mea ar trebui să fie suficientă.

Sidney nu făcu decât să-și încrucișeze brațele. Ochii i se încrețiră de amuzament.

– Deci, logodită cu Nathaniel Carter, Lily? Te rog să ne pui să planificăm micul dejun de nuntă. Știi, toată lumea de aici va găti pentru tine în curând, nu văd care e problema, dragă. Singura problemă este că nu sunt sigur

de ceea ce făceai ieri noapte în apartamentul acela cu chipeșul Tom Morelli?

Lily merse clătinat înapoi, înfricoșată.

Sidney se uită chiorâș și mai aproape la ea.

– Să-ți fie clar, Lily Rose. Când vei fi căsătorită cu Nathaniel Carter, îmi vei putea spune ce să fac. Până atunci, îți sunt superior și sunt mai în vârstă decât tine, iar Giorgio are încredere în mine cu privire la toate aspectele care țin de restaurant. Dacă un oaspete pe cât de ilustru este Katherine Carter vrea un tur privat al toaletelor, i-l vom oferi. M-am făcut înțeleș?

Lily își încrucișă brațele. Încăperea răcoroasă, tăcută se golise și era liniștită.

Să-ți fie ție foarte clar un lucru. Nu sunt logodită cu Nathaniel Carter. Nu voi fi niciodată, iar ca bucătar-șef ucenic sunt mai mult decât egalul tău aici. Iar dacă voi deveni bucătar-șef, eu voi spune cine va fi primit în bucătăria mea, iar tu mă vei întreba înainte de a aduce oaspeți în zona de lucru a restaurantului. Pentru că angajații mei nu sunt ponei pe care să-i pui la expoziție!

– Oh, cât de ciudat că insiști atât de mult că nu ești logodită cu Nathaniel. Sidney își trase la loc manșetele jachetei lui negre și se uită la ceas. Pentru că, azi-dimineață, am auzit că erai.

„Mama.“

Chiar atunci, dinspre scări se auziră vocile lui Tom și ale tânărului *commis chef* Paul.

Lily se uită aspru la Sidney.

– Viața mea privată nu te privește deloc.

O tăie în momentul în care auzi chicotitul lui Sidney. Iar în timp ce tropăia în sus pe scări, jură că-l auzise fredonând o melodie.

Tom era la jumătatea drumului pe scări către ușa de acces a personalului și vorbea cu Paul. Vocea tânărului răsuna ascuțită și surescitată peste păcănitul pantofilor pe lemn.

– Tom! strigă Lily, după ce ieșise pe trotuar, iar Paul dispăruse.

Tom se opri.

În cele din urmă, se întoarse cu fața spre ea.

Lily se opri lângă el; respira greu, oribil de conștientă de străinii care se înghesuiau în jurul lor. Câțiva oameni bombăniră în timp ce-și croiau drumul pe lângă ei.

– Hei, spuse ea cu sufletul la gură.

– Hei, Lily.

Suna perfect politicoș, însă mergea cu pași mari pe strada aglomerată, oprindu-se doar atunci când ajunse la colțul Park Avenue; ochii lui căutau un spațiu în mulțime.

Lily merse înainte lângă el.

– Nimic din ceea ce a spus ea despre Nathaniel nu este adevărat.

El făcu colțul și se opri lângă stâlpii de lângă intrarea principală a restaurantului.

E în regulă. Nu ți face griji.

Lily ținea un ochi pe ușile duble de stejar ale restaurantului. Prefera să fugă tocmai până la casa lui Josie decât să mai îndure o altă întâlnire cu cineva din anturajul mamei ei.

– Nathaniel Carter este ultima persoană cu care vreau să mă căsătoresc. Nu simt nimic pentru el, Tom.

Își frânse mâinile.

Tom se încruntă.

Sunetele autobuzelor și ale mașinilor păreau să facă o larmă groaznică.

Inima lui Lily bubuia și ceva o împinse să meargă mai departe. Ceva puternic se deschidea în ea, ceva ce nu putea controla. Nu s-ar fi putut suporta pe ea însăși dacă l-ar fi rănit pe Tom în ziua aceea. Nu s-ar fi putut suporta pe ea dacă i-ar fi pierdut prietenia. Pentru că el era un bărbat în care avea nevoie să creadă pe cât de profund credea în ea însăși. Prietenia lui ajunsese să fie atât de importantă pentru ea încât avea să lupte pentru ea, pentru a-l convinge că stima ei pentru el era sinceră. Sentimentele ei pentru el creșteau și ea nu suporta ca el să-și facă o idee greșită despre ea.

Lily își frecă palmele de fustă.

– Tom.

El se uită în jos.

– Nu ar trebui să te limitezi. El ți-ar putea oferi o viață de neegalat.

Lily simți că i se uscaseră gura.

Nori denși, cenușii se mișcau pe cerul de deasupra clădirilor înalte. Atmosfera era încărcată. Trebuia să plouă.

Lily își alegea cuvintele cu atenție.

– În ziua când tu și eu am gătit împreună în casa bunicii mele, ei bine, pentru mine, a însemnat mai mult decât orice altceva.

El își ridică brusc privirea pentru a o întâlni pe a ei, însă o tăie în jos pe bulevardul aglomerat, mergând cu pași mari către felinarele stradale elegante care anunțau intrarea la metrou. Sări în jos pe scări, repede.

Ea ținu pasul cu el, smucindu-și brațele pentru a evita ciocnirea cu alți navetiști, îndepărtându-și părul din ochi, simțindu-și fruntea lucioasă de sudoare.

El trecu în goană către peronul lui. Ochii lui îi cercetară fața, iar ea se uită la el.

– Tom, dacă discursul lui Katherine Carter ar fi însemnat ceva pentru mine, aș fi urmat-o pe ea, nu pe tine.

Lily își încleștă pumnii. Spusese adevărul.

El scutură dezaprobat din cap, încet, însă, în sfârșit, păru că ea reușise să-l facă să înțeleagă.

– *Cara?* vorbi el răgușit.

Ea aproape că se scufundă în peretele murdar al stației de metrou.

Însă, în ciuda mulțimilor care galopau în jurul lor, a strigătelor, a vuietului trenurilor care veneau, era ca și cum ei doi erau într-o bulă. În acel moment, Lily știa că voia să realizeze ceva din ceea ce se întâmpla între ei, pentru că, pentru prima oară în viață, simți agitația unei afecțiuni pentru un bărbat care era real.

Fața lui se brăzdă de concentrare. În mijlocul stației aglomerate, cuvintele lui se auziră la fel de clar de parcă s-ar fi aflat amândoi într-o cameră goală.

– Nu este vorba numai despre Nathaniel. Îmi dau seama că nu ai sentimente pentru el. Dar ce se va întâmpla după război? Bărbații se vor întoarce. Bărbați înstăriți din clasa ta, care-ți pot oferi viața pe care ai avut-o întotdeauna sau mai mult.

Urăsc ideea asta. Șopti cuvintele. Nu mă insulta. Te rog.

Ce încerci să mi spui, Lily? Pentru că eu...

– Încerc să fiu eu însămi.

Vocea îi cedă, iar ea încercă să zâmbească, însă ochii lui se uitară către trenul care venea.

– Meriți cele mai bune lucruri, *cara*. Eu nu-ți pot da asta. Repede, o trase către trenul care venea, luându-i mâna și croindu-și drum prin mulțime pentru a ajunge la uși. Mergi în Village? strigă el.

Ea-și ridică mâinile și încuviință din cap. „Da, dacă tu mergi acolo.“ Abia dându-și seama de ce anume făcea, se strecură lângă el, în tren.

Închise ochii; corpul îi era legănat și săltat de tren, ținând-o aproape de el, lipită de el, în timp ce capul ei era lângă umărul lui. Inspiră sacadat, conștientă doar de corpul lui aflat atât de aproape de al ei, de ritmul constant al respirației lui, de senzația dată de haina lui bleumarin, de atracția mâinii lui drepte de lângă ea. Își aminti senzația pe care o avusese când îi simțise mâna în a ei, doar cu o noapte mai devreme, când i-o ținuse în timp ce acele femei o umiliseră.

Iar acum, iată-i.

După ce trenul se opri trepidând, Tom își făcu drum printre ceilalți navetiști de pe peron. Lily se împiedică, iar el o prinse, vârându-i brațul în al lui, iar toată partea aceea de corp i se mistui la senzația mâinii lui pe brațul ei, ca și cum ar fi fost electrică, aprinsă. O duse pe străzile aglomerate, iar ea îl însoți, dorind să-și strige sentimentele pentru acest bărbat. Pentru că acela era adevărul, chiar dacă nu putea recunoaște decât față de ea însăși. În jurul lor, oamenii se grăbeau la casele lor, întorși de la muncă, femei, bărbați, toată lumea cu haine închise la culoare și pălării de fetru, toată lumea cu fețele împovărate de război, de muncă și de griji.

Când ajunseră la Washington Square Park, Tom se întoarse brusc cu fața către ea.

– *Cara*, spuse el. Ea îi cercetă fața. Haide să stăm jos împreună.

Îi arată o bancă sub cel mai mare copac bătrân din parc.

Lily încuviință din cap. Când se așeză, el își suflecă mânecile hainei, iar respirația i se făcu vălătuci în aerul

rece al după amiezii. Se uită la un porumbel de pe alee, încruntându-se în timp ce el ridică și ciugulea o firmitură.

– Nu am nici un mod ușor de a-ți spune asta. Am fost selectat de comisia de recrutare. Mama a sunat la restaurant azi-dimineață. Mesajul i-a fost telegrafiat la ora 11.

Lui Lily i se tăie respirația, iar căldura pe care o simțise la atingerea lui Tom dispăru într-o clipă.

– Nu.

Simți un sloi în suflet.

– Trebuie să mă prezint la un centru de încorporare militară în câteva zile, pentru examinarea fizică. Voi afla în ce tabără de instrucție voi fi trimis după ce voi depune jurământul militar.

– Oh, Tom.

Ea își duse degetele la buze.

– M-a frământat toată ziua vestea asta. El se întoarse către ea, îi trase cu blândețe mâinile de la gură și le ținu în mână lui, în vreme ce degetele lui îi mângâiau degetele ei. Probabil ar trebui să explic de ce am amânat înrolarea.

Pe obraz i se zbătu un mușchi, iar antebrațul bronzat se sprijini pe piciorul lui. În ziua aceea, ochii lui aveau culoarea mierii bogate și erau imposibil de sondat.

– Nu m-am înrolat din cauza mamei mele.

Continuă, șopti ea. Voia să și rezeme capul de umărul lui, însă, ochii ei se plimbau pe fiecare contur al feței lui. O față pe care era posibil să nu o mai revadă timp de luni întregi. Războiul trena. Spune-mi totul, râse ea sarcastic. Nu e ca și cum eu aș avea secrete care să nu fi fost date în vileag astăzi.

„Și încă unele false, ca să vezi.“

O adiere rece agită frunzele din mărețul copac bătrân.

– Familia mea se trage din neam de pescari, în care femeile erau bucătari pasionați, însă bunicul meu, tatăl mamei, deținea un restaurant într-un mic sat maritim denumit Marzamemi, la capătul sudic al Siciliei. Când s-a născut mama, mama ei a murit, așa că ea a crescut cu frații ei gemeni mai mari, pe care îi adora, și cu tatăl ei.

– Marzamemi, șopti Lily. Ce nume încântător, Tom. Groaznic ce i s-a întâmplat bunicii tale.

Tom oftă greu. Expresia feței i se întunecă.

– După moartea prematură a bunicii mele, bunicul s-a dedicat trup și suflet restaurantului său și creșterii celor trei copii ai lui. Era hotărât să facă din restaurant cel mai bun din regiune și era mândru de cei doi băieți chipeși și de frumoasa fiică, Gia. Când a început Primul Război Mondial, mama a lucrat la restaurant de când avea 15 ani, înlocuindu-și frații. A învățat rapid și nu după mult timp stăpânea prepararea faimosului pește-spadă afumat, a *pesto*-ului sicilian cu tomate coapte, busuioc și migdale, a crochetelor cu brânză și mentă și a chifteluțelor noastre din orez, cu șuncă și brânză.

Lily se rezemă. În Italia, mâncarea ar putea avea o biblie proprie.

– În scuarul din oraș, Piazza Regina Margherita, continuă Tom, cu voce joasă și caimă, restaurantul bunicului meu avea mese acoperite cu fețe de in albe și scaune vopsite în albastru, cu uriașe ghivece de mușcate presărate din loc în loc. Până la urmă, oamenii au venit de peste tot pentru felurile lui de mâncare, printre care se aflau și *panelle*, apetisantele lui clătite crocante pe care, aparent, doar Gia le poate stăpâni.

Doi copii alergară în jurul lor, jucându-se cu un câine pe peluza din fața lor, cu mâinile în mănuși cu un deget, colorate aprins.

– Dar apoi, se întunecă vocea lui Tom, gemenii au fost uciși în război.

Lily căscă ochii mari.

– Amândoi?

El dădu afirmativ din cap, în timp ce se uita fix în față, iar falca i se încordase.

– Iar în 1918, bunicul meu a murit de inimă rea.

– Biata Gia, șopti ea.

– Avea optsprezece ani și era foarte îndrăgostită de tatăl meu, spuse Tom. După ravagiile războiului, acesta s-a căsătorit cu mama și a adus-o în America, și el cu propriile lui visuri mari.

– Dar el nu a avut o viață lungă, șopti Lily.

Se întoarse către Tom, însă ochii lui priveau fix în față și totuși erau undeva departe.

Nu, zise el blând. A murit mult prea tânăr. Tăcu preț de o clipă. Înțelege; nu m-am înrolat pentru că mama a suferit deja atât de multe pierderi. Nu suportam să-i fac asta. Eu și Natalia suntem tot ceea ce are.

Lily nu spuse nimic. O străbătu un fior.

El își întoarse fața către ea.

– Hai cu mine acasă, rosti el clar. Haide să faci cunoștință cu mama mea așa cum se cuvine. Acum. Pentru că s-ar putea să nu...

Inima lui Lily tresări. Ridică un deget.

– Nu spune asta, șopti ea, cu inima plină pentru mama lui, pentru tot ceea ce suferise. Mi-ar plăcea să vin și să vorbesc mai mult cu Gia.

El se ridică în picioare, așteptând o, întinzându-i mâna; plecară, cu degetele împreunate; Lily se simți mai în largul ei acum că totul era clar între ei.

Capitolul 15

– Fii binevenită pe strada unde locuiesc eu! MacDougal Street. O familie italiană care locuiește pe o stradă cu nume scoțian, spuse el.

Ea merse lângă el, din Washington Square Park către MacDougal Street, în acea parte a New Yorkului pe care Lily o cunoștea și o iubea atât de mult. Iar acum, pe lângă faptul că aici era casa lui Josie, zona Village îi devenise și mai dragă datorită lui Tom.

În jurul lor, sunetele de la radiouri și flecăreala oamenilor ajungeau pe trotuar dinspre obișnuitele case înșiruite ale vechii zone Village, unele dintre ele cu studiourile din lemn ale artiștilor cocoțate pe acoperișuri.

– Cât îmi place! spuse ea.

Tom își duse mâna la pălărie pentru a saluta doi trecători care o priviseră pe Lily cu interes.

Nu mult mai departe, în jos pe MacDougal Street, el scoase un rând de chei și deschise ușa din față a uneia dintre casele în șir. În anticamera micuță, o scară lată cât să încapă doi oameni urca la etajul de sus.

– După tine, spuse Tom. Aici locuim noi. Mergi direct la ultimul etaj.

Stomacul lui Lily flutură de emoție în timp ce urca pe scara îngustă.

Însă în momentul în care Gia ieși în ușă, echipată cu un șorț de gătit, fața ei se destinse într-un zâmbet frumos.

– Lily, spuse ea. Ce surpriză minunată! În timp ce ei intrau în bucătăria casei Morelli, ea o sărută pe Lily pe obraz. Mă bucur să te văd din nou, zise ea, după care ochii săi negri minunați se întoarseră direct către fiul ei; bucelele castanii erau desfăcute.

Gia merse către Tom și-l strânse bine în brațe, ținându-l și închizându-și ochii. Când se retrase, Lily observă modul rapid, grăitor în care femeia mai în vârstă își șterse obrazul.

– Faci *caponata*¹⁴?

Accentul vioi al lui Tom păru mai pronunțat aici, acasă.

– Da, *tesoro*.

Își mai aruncă o dată privirea către chipeșul ei fiu, înainte de a reveni la gătit.

Lily își încrucișă brațele în față, neștiind unde să le țină, pentru că nu voia ca Tom sau Gia să vadă cum îi tremurau.

În spatele Giei, pe blatul îngust al bucătăriei, erau două vinete grase, o ceapă, usturoi, măslina și o grămadă de roșii. Ghivece pline cu ierburi aromatice verzi mărgineau pervazul proaspăt vopsit, iar recipiente cu ingrediente erau stivuite dedesubt. O masă veche, din lemn, era așezată în mijlocul încăperii, atât de asemănătoare cu masa mare de lemn a lui Josie. Lily se simți acasă.

– Lily? Întrebă Gia. Ești binevenită să rămâi la cină.

Lily simți privirea lui Tom.

– Ne-ar plăcea să rămâi, spuse el.

– Câtă vreme nu dăm de bucluc cu ai tăi, pentru că te ținem departe de familie? adăugă Gia.

– Nu cred că mama va avea chef de o cină uriașă în seara asta, spuse Lily, iar apoi se îmbujoră.

Ultimul lucru pe care ar fi vrut să-l menționeze erau evenimentele jenante ale zilei. Se concentrează pe deliciul de culori din bucătărie.

– Te interesează să gătești cu ierburi aromatice, Lily? Întrebă Gia.

Bunica mea locuiește în apropiere; ea mi a făcut cunoștință cu ele mai demult.

– De ce nu-i arăți lui Lily grădina ta, Tom? spuse Gia.

Tom se rezemă de blat.

– Sigur.

Lily se uită la ingredientele minunate. Trebuia să se concentreze pe altceva. Ultimul lucru de care avea nevoie Tom sau Gia era panica ei despre plecarea lui la război; Gia încerca atât de evident să o facă să se simtă binevenită și să se concentreze pe activități normale de familie.

– Doamnă Morelli?

– Spune-mi Gia, Lily.

– Gia, te-ar deranja dacă, după ce ne vom întoarce, te-aș urmări cum faci *caponata*? Mi-ar plăcea să învăț să o fac.

– Este una dintre rețetele noastre siciliene preferate. Se uită la vinete. Eu încep pregătirile cât tu cobori cu Tom.

Lily încuviință din cap. Nu era suficient de sigură pe ea ca să poată vorbi. Casa aceea, mama aceea iubitoare.

– Mulțumesc, șopti ea. Apreciez.

– Cu plăcere, răspunse Gia.

După ce ieșiră, soarele străpunse norii de un cenușiu intens ai după-amiezii târzii, îmbăind parcela de pământ din spate în ultima lumină strălucitoare a zilei muribunde. Rânduri de legume frumos îngrijite se puteau vedea: mazărea, păstârnacul și cartofii erau plantați ordonat, pe lângă dovlecii verzi și bostani.

Lily își umbri ochii de soare în timp ce se uita la grădină.

– Oh, Tom, șopti ea.

El își băgă mâinile în buzunare. Lily se aplecă pentru a și trece mâinile peste un bostan gras.

– Grădina aparține atât acestei case, cât și celei de alături. Am dat jos gardul și am făcut o parcelă comună de legume și ierburi aromatice, în '39, când a izbucnit războiul în Europa.

– Îmi place, spuse ea. E magic.

– Ambele familii din aceste case sunt italiene. Ne-am pus mintea la contribuție și am știut că trebuia să facem ceva pentru ca evenimentele din țara noastră de origine să ni se pară mai suportabile. Elena, pe care ai cunoscut-o la magazinul alimentar, locuiește alături. Aici ești în centrul italian al Americii. Iar asta este propria noastră grădină a victoriei.

Lily se încordă ușor când auzi numele Elenei, însă nu putu lăsa asta să-i afecteze aprecierea pentru ceea ce avea în față. Posibilitățile... Ceea ce vedea părea mai substanțial decât orice altceva văzuse de o vreme.

– Când vine vorba despre legume, fiecare familie din clădire este autosuficientă, adăugă Tom. Avem fiecare propriile spații de grădină de care să avem grijă.

– Ce idee minunată!

În spatele clădirii cu apartamente în care ea locuia împreună cu părinții exista o grădină comună mare. Toată era o peluză și tufișuri îngrijite. Ce ar spune părinții ei de ideea unei grădini de legume?

– Știu că în unele părți din țară există o oarecare animozitate față de noi, americanii italieni, ce să mai

spunem despre americanii germani și americanii japonezi, însă, după cum vezi, ne aducem contribuția la efortul de a fi patriotici.

El își săltă capul, cu o expresie gravă.

Lily se aplecă deasupra unui rând de ierburi aromatice de lângă ușa din spate, întinzând mâna pentru a atinge pătrunjelul care se legăna, crenguțele de sovârf.

– Ca și Giorgio.

– Lily...

Lily se ridică. Ochii ei îi cercetară fața, îi absorbiră trăsăturile. Și le imprimă în memorie cât mai putea.

– Oh, sper să mai fie doar câteva săptămâni până se va termina războiul. Dacă ar fi după mine, ar mai dura câteva zile, iar tu nu ai pleca.

El vorbi domol.

– Deja am pierdut doi băieți italieni de aici.

Ea-și întoarse fața dinspre el, își încrucișă brațele și închise ochii.

În spatele ei, vocea lui sună moale.

– În cartierul ăsta, părerile despre Mussolini sunt multe și împărțite. Ne-a divizat în anii '40. Scoase un oftat greu. Sincer să flu, când voi fi recrutat, sper să ajung cumva în Italia. Nu am fost niciodată acolo. *Cara*, vreau să o văd cu ochii mei.

Lily își strânse cardiganul mai bine pe corp.

– S-a făcut brusc frig aici.

Se întoarse către el.

El stătu acolo preț de o clipă, cu ochii absorbiți de ea.

– Hai să mergem înăuntru.

Sus, Gia termina de așezat o masă rotundă pentru luat masa într-o încăpere confortabilă separată de bucătărie. Natalia își băgă capul prin ușa de la bucătărie. Purta o rochie din bumbac, de culoare albastru-deschis, iar părul ei negru ondulat îi atârna ușor în jurul umerilor.

– Hei, Lily, o salută ea, în timp ce ochii îi licăriră în direcția fratelui ei. Tom? zise ea cu voce domoală. Întinse mâna către el și și-o rezemă de brațul lui. M-a spus mama. Nu... știu ce să spun.

Ochii ei se întoarseră iar către mama lor.

Expresia feței lui Tom spunea totul. „Nu o supăra pe

Gia oftă.

– Noi, sicilienii, știm să supraviețuim vremurilor ostile, Lily. Pentru un moment, se opri din amestecat. Bunicii lui Tom, părinții răposatului meu soț, sunt încă acolo.

Lily își duse o mână către față.

– Nu mi-am dat seama.

– Eu și tatăl lui Tom am migrat în America acum mai mult de douăzeci de ani. Lucrurile erau... complicate acasă, în Sicilia. Apoi a venit Mussolini, iar acum războiul. Îmi este greu să mă gândesc la toți consătenii noștri, la verii care-și duc viața sub regimul fascist.

– Oh, nouă, celor care suntem în siguranță aici, ne este imposibil să ne imaginăm, se înfioră Lily.

Lily se uită peste umărul Giei, în timp ce aceasta adăuga roșiile tocate la *caponata*, lăsând amestecul să mai stea pe foc încă o vreme și presărând pătrunjel deasupra.

– Cred că Tom ți-a spus că vrea să meargă în Italia dacă Aliații vor invada într-un final. Pare ironic, știi? Venim aici pentru o viață mai bună, iar fiul meu s-ar putea întoarce să lupte în țara pe care am lăsat-o în urmă. Uneori, soarta se mișcă în feluri pe care nu ni le-am fi imaginat niciodată.

– Mi-a zis, da, spuse Lily. E de înțeles că nu te-ai gândit niciodată că el s-ar putea întoarce acolo în condiții de război.

Ultimul cuvânt ieși domol, iar ea susținu un moment privirea femeii mai în vârstă.

Gia pregăti o salată verde.

– Da, ei bine, am mai văzut asta.

Lily le ajută pe Gia și pe Natalia să aducă în bucătărie un bol ceramic cu verdețuri proaspete pentru salată, punând *caponata* caldă într-un uriaș vas colorat. Natalia tăie felii o pâine italiană albă și le puse pe masă.

Tom se întoarce; purta blugi curați și o cămașă albă și arăta de parcă ar fi făcut duș. Părul închis la culoare era pieptănat și încă umed.

Lily trebui să se forțeze să se uite în altă parte. Tot ce voia să facă era să-l privească.

– Ia loc, Lily, spuse Gia. Și tu, Tom. Eu și Natalia vom servi masa. Ai un oaspete, fiule.

Gia.“

Natalia îi zâmbi trist lui Tom și zăbovi în ușă, ca și cum nu știa unde să meargă.

– Mă bucur să te revăd, Natalia, zise Lily emoționată de sentimentul sincer pe care i-l arătase fratelui ei.

– Mă duc să mă îmbrosc, spuse Tom.

Privirea Giei își urmări preț de un moment fiul, în timp ce el dispărea pe hol. Își îndreptă spatele.

– Haide să-ți arăt cum se face *caponata*.

– Mulțumesc, Gia.

Lily o urmă în bucătărie, iar Natalia se duse la fereastră ca să se uite la stradă.

Măinile Giei se mișcă rapid.

Nu mi place să pun prea mult ulei de măsline.

Turnă o cantitate mică într-o tigaie de fontă și o puse peste foc, înainte de a adăuga vinetele tăiate bucăți, precum și niște sovârf tocat, aseasonând cu un vârf de sare.

– Altfel, ajungi la o *caponata* care înoată. Am mâncat așa și nu e bună. Și nici nu-mi place ca vânăta să fie făcută cuburi prea mici. Bucățile absorb uleiul de măsline și nu obții savoarea cremoasă încântătoare și textura atât de importantă în acest fel de mâncare.

Lily se uită cu atenție, emoționată și inspirată de felul în care mama pragmatică a lui Tom reușea să se concentreze pe gătit. Poate că era lucrul care o ajuta să evadeze, așa cum era și pentru Lily. În timp ce Gia scutură tigaia, iar vinetele deveneau aurii, Lily realiză din nou că gătitul, aprecierea ei pentru mâncare, pentru crearea de rețete de bucate delicioase care să bucure oamenii avea să fie ceea ce o va ajuta cât timp Tom va fi plecat la război.

Gia adăugă ceapă, usturoi și piper negru și le lăsă alte câteva minute să se gătească.

– Apoi adăugăm câteva capere și măsline, pentru intensitatea aromei, spuse ea, în timp ce adăuga un strop de oțet.

– Mi-a plăcut grădina voastră, spuse Lily. Simt mirosul ingredientelor proaspete, eliberat la gătit.

Gia rămase concentrată pe cratița ei, care sfârâia.

– A fost o necesitate din cauza războiului.

Da.

Îl lovi ușor cu cârpa de uscat vesela.

Tom se feri de ea, iar fața i se luminează de un zâmbet băiețesc care sparse atmosfera mai gravă din bucătărie.

Gia amestecă salata cu o cantitate mică de ulei de măsline și de oțet. Pe masă era o farfurie de roșii cherry de culoare roșu aprins și de busuioc.

– În Sicilia, am mânca salata asta cu *mozzarella di bufala*, spuse Gia, făcută cu lapte de bivoliță din zona mediteraneeană, însă, din păcate, unele lucruri nu le putem aduce aici.

– Superb, spuse Lily în timp ce savura explozia de arome proaspete simțite pe limbă. Până și pâinea avea un gust exotic. Legumele voastre sunt incredibile, îi zise Giei. Iar bucatele tale sunt minunate.

Pentru o vreme, se înfipseră în mâncarea delicioasă.

Tom le turnă pahare de vin roșu dintr-o carafă.

– Lily se va confrunta cu o provocare uriașă la Valentino's. Ea și celălalt bucătar secund al nostru trebuie să concureze pentru rolul de bucătar-șef. Lily s-ar putea ocupa singură de restaurant chiar în aceste timpuri în care accesul nostru la legume bune se restrânge, iar portofelele oamenilor devin din ce în ce mai subțiri. Nu doar că vor fi în joc zeci de locuri de muncă și de angajați pe care să-i gestioneze, ci este vorba și despre unul dintre cele mai bune restaurante din New York. Dacă mâncarea nu va fi la înălțime...

– Oamenii vorbesc deja despre o piață neagră pentru carnea de pui. Însă cum se va descurca restaurantul fără carne suficientă e greu de spus, zise Gia.

– Carnea și grăsimea sunt la fel de bune muniții pentru războaie ca tancurile și avioanele, fu de acord Tom.

Lily luă o pauză de la mâncat; mâncarea excelentă îi înviorase papilele gustative și-i intensificase apetitul.

– Cred că singurul mod de a merge înainte este să obișnuim treptat clientela Valentino's cu măruntaiele, sinceră să fiu.

– Succes! strâmbă Natalia din nas.

– Fiica mea, americanca.

Gia o atinse jucăuș pe braț pe Natalia.

Americanii vor trebui convinși din ce în ce mai mult să

mănânce ficat, rinichi, inimi, creier, burți și mațe, spuse Tom. Iar asta te include și pe tine, Nat.

Natalia termină ce avea de mâncat din farfurie.

– Ei bine, scuză-mă, dar mă duc să iau desertul și vă las pe voi cu discuția asta fermecătoare.

Gia întinse mâna și o atinse ușor pe cea a fiicei ei, în timp ce Natalia adună farfuriile goale.

– Lily, nu îndrăznesc să cred că ți-aș putea fi un ajutor real, însă, dacă voi putea face ceva cât va fi Tom plecat, mi-ar plăcea să contribui.

Lily văzu privirea lui Tom, cu o expresie plină de încurajare și afecțiune. Se părea că mama lui Tom nu avea în comun cu Lily doar aprecierea pentru bucate, ci și nevoia de a se ține ocupată atunci când situația devenea dificilă.

– Ar fi minunat, spuse Lily.

„Dacă voi obține postul, fapt care, pe baza performanței mele curente și a micii escapade de azi din bucătărie, pare din ce în ce mai puțin probabil.“ Își mușcă nesigură buza și-și întoarse atenția către Natalia, care revenea legănându-se în cameră, în timp ce ducea o prăjitură cremoasă cu ricotta, presărată cu zahăr pudră și cu o crustă făcută din biscuiți copti aurii.

– Gustă din prăjitura cu ricotta a mamei. Suficientă vorbărie despre organe în dieta americană.

– Ei bine, arată uluitor, spuse Lily, cu adevărat fascinată de desertul care arăta apetisant.

Natalia puse tarta pe masă și ridică un cuțit în timp ce se adresă tuturor.

– Am de gând să mă înscriu ca operator radio undeva în Pacific, așa că voi pleca de aici. Nu aș putea face ce faci tu, Lily, asta e sigur.

– Oh, sunt sigur că mâncarea va fi apetisantă acolo unde vei merge, Nat, zise Tom.

Natalia tăie felii din tartă și-i zâmbi mânzește.

– Nu-mi aminti, spuse ea. De asta profit cât de mult pot de bucatele gătite de mama, înainte să plec.

Lily crezu că ajunsese în rai când gustă din crusta de biscuiți și din umplutura de ricotta care i se topi în gură.

Gia, grăi ea, cu toată sinceritatea îți spun că sunt

cuprinsă de venerație în fața abilităților tale. Textura este sublimă. Crusta crocantă și mijlocul dumnezeiesc de bogat sunt cu adevărat speciale. Mă întreb dacă Giorgio știe despre acest desert sicilian.

Fața Giei se luminează de zâmbet.

– Sunt onorată, draga mea. Fața îi deveni rozie. E chiar un compliment din partea unui bucătar ca tine.

Natalia tuși; pe sub gene, Lily văzu expresia de pe fața lui Tom. Îi zâmbea mamei lui.

Iar în momentul acela, Lily realizează, ea însăși cu un zâmbet pe față, că era chiar ceva semnificativ pentru un bărbat care avea să plece la război.

După ce serviră cafeaua, Lily o îmbrățișă pe Gia, care o rugă să țină legătura. Afară, oamenii se plimbau în lumina apusului, familii ieșite să se destindă, cupluri braț la braț.

– *Passegiata*, zise Tom. Oameni care se plimbă seara. Ca în Italia.

Tom? Întrebă Lily în timp ce stăteau lângă casă, pe trotuar.

El stătu în ușa, cu mâinile în buzunare.

– Am de gând să merg pe jos până acasă în seara asta. Nu vreau să merg cu metroul.

El ezită un moment.

– Vrei să te conduc, *cara*?

Ea îi zâmbi și dădu aprobator din cap.

El păși pe trotuar, uitându-se la ea, întinzând mâna și jucându-se cu una dintre buclele care i se așezaseră pe obraz.

– Atâta frumusețe, șopti el.

– Oh, nu stau niciodată la locul lor, spuse ea, abia conștientă de propria voce.

El își retrase încet mâna, se întoarse și merse lângă ea. Când ajunseră la capătul străzii, își întinse din nou mâna și o luă pe a ei. Iar Lily merse tot restul drumului până acasă, lângă el, în liniște, într-o liniște dureroasă, minunată, insuportabilă, în vreme ce mâna lui caldă o cuprindea pe a ei.

Odată ce ajunseră la marginea zonei rezidențiale Gramercy Park, Lily se uită la el, în timp ce formele

întunecate ale copacilor atrăgeau atenția de dincolo de poarta închisă a vechiului scuar.

Ochii lui Tom se întunecară ușor, iar ea își duse o mână la obraz. În tăcere, el o luă și o ținu preț de o clipă.

– Am cheile de la parcul privat, zise ea. Ai vrea să te plimbi cu mine acolo?

– Mi-ar plăcea, *cara*, șopti el. Câtă vreme nu mă vor împușca părinții tăi.

Lily îi zâmbi forțat. Se întoarse și merse către parc. Cu mâini surprinzător de sigure și de stabile, cu inima bătându-i să-i iasă din piept, deschise poarta.

Lily se opri la capătul unei cărări întortocheate familiare, la poalele unui arbore măreț ale cărui ramuri se arcuiau deasupra; singurele sunete erau pașii domoli ai oamenilor pe pavajul de după gardul înalt din fier forjat și adierea vântului printre copaci. Apusul catifelat aducea ceva magic grădinii, copacilor și florilor care mărgineau cărările de pietriș sinuoase ce străluceau după ploile abundente recente.

Aerul încremeni.

Lily se concentrează pe copaci, pe siluetele lor care se estompau în noapte. Sunetul propriei ei respirații îi păru mai zgomotos decât orice altceva.

– Ne va fi dor de blugii ăia ai tăi în bucătărie, Tom, spuse Lily, deodată timidă.

El își ridică privirea; ochii li se intersectară.

– În următoarele luni voi mărșălui mai mult decât voi găti și voi învăța cum să curăț arme, nu tigăi.

Lily tremură. El era bucătar, nu soldat.

El făcu un pas mai aproape de ea.

– În tot timpul cât voi fi plecat, amintește-ți un singur lucru. Voi lupta pentru... ceea ce voi lăsa în urma mea, *cara*.

El îi luă mâna, iar ea își săltă capul ca să se uite la el. Ochii li se întâlniră; ai lui întrebau ceva. Ea își dădu capul pe spate, ducându-se și mai aproape. El își puse mâna sub bărbia ei. Brațele lui Lily se mișcă în jurul gâtului lui, iar el se aplecă și buzele lui le întâlniră pe ale ei, atât de catifelate.

Scrie mi, *cara mia*, îi șopti el în păr.

Ea își ținu ochii strâns închiși.

Tom îi mângâie părul cu vârfurile degetelor; capul lui se rezemă de capul ei și stătură nemișcați în timp ce adieri blânde șoptiră printre copaci secretele pe care doar soarta le știa.

Preparat pe bază de vinete, din bucătăria siciliană

Capitolul 16

Josie

Noiembrie, 1942

Josie își trecu vasele de la micul dejun prin leșia de săpun, iar apoi le lustrui cu o cârpă curată de șters vesela, până când străluciră. Asta avea să reducă din treburile zilnice ale lui Emmeline, când ea avea să vină la ora 11.

Josie oftă la vederea bucătăriei ei goale, tăcute. În anii '20, nu era nici o seară în care încăperea aceea să fi fost liniștită. În cele mai multe nopți, bucătăria ei primitoare era plină de râsetele prietenilor. Până la ora 6, se aduna un grup vesel în jurul mesei ei vechi, de lemn; beau vin, degustau biscuiți și delicioase măsline și brânzeturi înainte ca Josie să scoată din cuptor bucate fierbinți, care clocoteau; apoi ieșeau seara, la unul dintre teatrele locale, la reprezentațiile de comedie sau în cluburile de jazz din zona Village.

Prin ce renaștere trecuseră toți și cum crezuseră că nu aveau să îmbătrânească niciodată.

Josie își luă pelerina bleumarin din cârligul de pe perete, își aranjă pălăria de fetru, în timp ce părul ei cărunț și des, lung până la umeri, ieșea bogat de sub borul ei. Ochii ei albaștri reflectați de oglinda de pe perete erau în continuare la fel de luminoși ca ai nepoatei ei. Când ieși, zâmbi autoportretului tatălui ei de lângă ușa de la subsol. El păru să-i facă cu ochiul dezinvolt, deși părăsise această lume de multă vreme.

Îl pusese acolo, în locul în care avea să l vadă în fiecare zi, pentru a-și aminti că lui trebuia să-i mulțumească pentru viața de care se bucura acum. Un artist chinuit toată viața lui, ducând o existență precară acolo, în zona Village, reușise, în sfârșit, să dea lovitura pe când ajunsese în vârstă de optzeci de ani, când un colecționar serios se îndrăgostise de toată opera lui nevândută, o cumpăraseră pe toată și vânduse Muzeului Metropolitan una dintre pânzele lui superbe, cu o reprezentare a Manhattanului.

După aceea, tablourile lui Peter Quigley deveniseră articole de colecționat.

Tatăl lui Josie îi lăsase totul ei și, datorită veniturilor din moștenire, putuse să vândă apartamentul mai degrabă formal în care locuise cu soțul ei Hank; Hank murise pe când era tânăr. Își cumpăraseră propria ei locuință în Bank Street, fix în mijlocul cartierului Village în care crescuse. Nu durase mult și reluase legăturile cu vechii prieteni; nu întâmpină probleme și-și făcu chiar și prieteni noi. Era ca și cum reluase totul de unde rămăsese atunci când se căsătorise cu Hank și se mutase în Upper East Side. Problema era că, acum, mulți dintre vechii ei prieteni muriseră. Așa că zilele acestea lucrurile erau mai domoale.

Josie închise ușa de la subsol cu un clichet și merse în sus pe treptele din piatră până la trotuar, strângându-și pelerina în jurul corpului, pentru a se feri de vântul învolburat care împrăstia frunze ruginii pe stradă. Merse cu pași mari prin Washington Square Park, bucurându-se de aerul rece de pe obraji, în culorile aurii magnifice ale copacilor pe fundalul cerului albastru; ghetetele cu șireturi scârțâiau pe aleile cu pietriș.

Grăbindu-se către metrou, își ignoră răsuflarea ușor întretăiată care părea să o urmărească în ultima vreme, sări în tren, iar mintea ei ageră îi observă pe ceilalți pasageri. Arătau extenuați, îngrijorați.

În zona de centru a orașului, Josie traversă Grand Central Terminal, ținând capul sus, în timp ce tavanele înalte din marmură răsunau de anunțuri înăbușite, iar oamenii se grăbeau chiar și acum către o destinație, în pofida groaznicului război.

Și asta era tot. Avea ceva de făcut, un loc în care să fie. Ideea aceea fusese cea care o sprijinise în confruntarea cu înaintarea în vârstă. Deși prietenele care-i rămăseseră începuseră să-și piardă din energia pe care ea încă părea să o albă, Josie își cercetase sufletul și ajunsese la concluzia că, pentru a face față bătrâneții, avea nevoie de un scop, pentru că, dacă nu ar fi avut unul, ar fi putut la fel de bine să moară.

Cât fusese căsătorită, nu avusese un scop. Toți anii aceia

păreau să se estompeze într-un vârtej. Iar dacă Victoria ar fi obținut ce și-ar fi dorit, draga ei de Lily ar fi avut aceeași soartă. Josie știa că, dacă Lily s-ar fi căsătorit cu Nathaniel, ar fi fost ca și cum ar fi devenit captivă într-o colivie de aur. Regulile aveau să fie stricte, iar ea nu ar fi realizat niciodată nimic pentru ea însăși.

Josie știa, însă, în timp ce continua către 42nd Street, că problema era că refuza să intervină în mod deschis. Jacob o adora pe Victoria, iar Josie respectase o regulă strictă de a nu interveni în mod nedorit în căsătoria lor. Ceea ce făcuse fusese să-i ofere lui Lily toată iubirea ei, pentru că, în acea fată superbă, văzuse atât de mult din ea însăși.

Josie merse hotărâtă către Bryant Park, oprindu-se, destul de sleită, lângă marea Bibliotecă Publică din New York, unde grupurile obișnuite de voluntari surâzători stăteau în fața maiestuoasei clădiri. Josie își aruncă pelerina în jurul unui umăr și-și făcu drum către taraba din lemn, pregătită pentru campania „Cărți pentru victorie“.

– Bună dimineața, doamnă Rose, o salută o tânără.

Josie le zâmbi foarte cuceritor femeilor. Nu o deranja nici cât negru sub unghie că ea avea aproape optzeci de ani și lucra cu o echipă de femei de vârsta lui Lily.

– Doamnă Rose, în loc de sortat astăzi, o interceptă tânăra pe când se apropia de grămezile mari de cărți deja stivuite în fața ușilor grele de la intrarea în bibliotecă, ați putea să vă ocupați de tarabă? Să le spuneți oamenilor care lasă cărți sau care vor să întrebe despre noi că acceptăm cărțile care nu sunt într-o stare bună pentru maculatură, că vom primi cărți rare ca să adunăm bani pentru campania „Cărți pentru victorie“ și că nu cerem cărți pentru copii sau cărți pe subiecte care le privesc pe femei.

– Oh, ce păcat!

Fata zâmbi.

– Dacă oamenii vor să doneze aceste cărți, le vom da familiilor din comunitățile industriale, unde se desfășoară activitățile de producție pentru efortul de război.

Excelent, zise Josie.

Acceptă o ceașcă de cafea caldă de la o altă tânără care părea să aibă șaptesprezece ani și care se ocupa de samovar în acea zi, strângându-și degetele înmănușate în jurul cării și mulțumindu-i. Luă o gură de cafea înviorătoare.

– Foarte bine, spuse ea.

– Toate cărțile potrivite pentru bărbații noștri din armată vor fi trimise către depozite, continuă fata. După aceea, vor fi distribuite bazelor militare, navale și maritime comerciale din apropiere. Fata scutură din cap. Până acum a trebuit să refuzăm mii de cărți. Total nepotrivite, mă tem.

Josie simți că-i tremurară buzele. Total nepotrivite? Asta era ceea ce fusese ea toată viața.

De fapt, în timp ce o mamă cu doi băieți se apropie cu o geantă de cărți, iar Jose se aplecă în față să-i întâmpine și să-i îndrume, se îngrijoră că istoricul ei, povestea ei fusese mai degrabă ștearsă din memoria familiei. Știa că Victoria nu-i spusese lui Lily despre mediul neînstrăit din care provenea, despre tatăl ei, un artist chinuit, despre mama ei care începuse să calce haine pentru a achita facturile. Iar Lily nu știa nici cum fusese căsătoria lui Josie. Poate că venise vremea să remedieze acest lucru. Însă cum să o facă?

Un singur lucru era sigur; trebuia să o facă la timpul potrivit.

Capitolul 17

Lily

Lily își luă liber în ziua în care Tom plecă la război. Își făcu drum prin Grand Central Station pentru a se vedea cu el; aerul înviorător, rece al după-amiezii newyorkeze îi înfioră oasele. Trupe de soldați se îngrămădeau în sălile principale, se auzeau vocile oamenilor care-și luau la revedere de la cei dragi, răsunând prin gară cu ecou. Ferestrele uriașe din Grand Central erau acoperite cu vopsea, pentru a bloca lumina, iar nasturii străluceau sub luminile artificiale, evidențiind piepturile slăbuțe, îmbrăcate în uniformă, ale băieților, care erau obligați să devină bărbați înainte de a fi avut timp să-și dea seama cine erau.

Lily își desfăcu haina, pentru că se simți asaltată de o stare de greață, de grija familiară care o făcuse să nu pună geană peste geană cu o noapte mai devreme, în timp ce același refren îi răsuna în minte. „Dacă nu avea să-l mai vadă niciodată? Dacă el nu avea să se întoarcă?”

Când Tom o luă în brațe, ținând-o aproape, Lily încercă să-i zâmbească vitejește Giei peste umărul lui, stând în spatele lor, palidă și nesigură, în timp ce Natalia încerca să mențină o conversație constantă, pentru ca mama ei să nu se prăbușească.

Tom o ținu în tăcere; inima lui bătu lângă pieptul ei, iar mâna lui îi trecu prin păr.

– Fii cu băgare de seamă, îi șopti ea în umăr. Întoarce-te la mine, Tom.

El o sărută pe creștetul capului.

– La revedere, *cara mia*. Preț de o clipă, el își trecu degetul peste bărbia ei, privind-o atent în ochi. Să gătești așa cum îți place inimii tale, draga mea. Îmi voi imagina carnea de vită gătită în stil beef Wellington și, înainte să-ți dai seama, vom fi din nou împreună.

Ea reuși să-i zâmbească înlăcrimată.

În momentul acela, totul încremeni. Fiecare persoană din terminalul de gară aglomerat, sinistru, se întoarse la

sunetul organistului care intona acordurile imnului național. Tom își înfășură brațul în jurul lui Lily, ținând-o aproape, cu spatele la el, strângând-o cu putere, în timp ce muzica umplea sălile, iar Lily își trecu o mână peste ochi. Alte femei din jurul ei plângeau nestingherite în batiste.

După ce muzica se opri, urmă un moment de tăcere, iar Tom își cuprinse mama în brațe.

Trenul șuieră, zgomotos și profund. Un sentiment de goliciune se instalează în stomacul lui Lily. Își lipi un zâmbet curajos pe față. Știa că Natalia se mișca să se apropie mai mult de ea.

– Oh, îmi va fi dor de el, spuse Natalia și o prinse pe Lily de braț.

Lily o ținu de mână pe sora lui Tom de parcă ar fi murit dacă i-ar fi dat drumul.

– Și mie, reuși să spună. Și mie.

– Dragul meu, oh, băiatul meu!

Ochii Giei cercetară fața frumoasă a fiului ei, uitându-se la el, implorând, de parcă l-ar fi văzut pentru ultima oară.

Lily tremură și simți că Natalia o ținea și mai strâns de braț.

– La revedere! îi spuse Tom lui Lily, după ce le îmbrățișase din nou pe Natalia și pe Gia.

Lily îi trimise din nou bezele, acolo, în fața tuturor, lăsând lacrimile să i se reverse nestingherite pe obraji. Când trenul șuieră încă o dată prelung, îl urmări cu inima și-și închise ochii din cauza inevitabilului insuportabil al faptului că el avea să devină doar un număr, unul dintre miile de soldați, încetând să mai fie acel Tom a cărui prezență calmă și conduită amabilă aduceau ceva în plus bucătăriei. Era doar un alt soldat plecat la război.

Doar ieri îi spusese că avea să-i fie ras părul și toate hainele predate. Îl făcuse să-i promită că-și va lăsa blugil preferați acasă, cu Gia, așa încât să fie acolo când el avea să se întoarcă în New York.

Gia lăsă să-i scape un hohot de plâns. Natalia era chiar lângă ea, cu brațul în jurul umărului Giei, iar mâna liberă strânsă în mâna lui Lily. Lily se zgâi la spatele lui care se îndepărta, rezistând nevoii de a fugi către el pentru un ultim sărut înainte ca el să urce în tren și să dispară

înăuntru.

Când trenul plecă și locomotiva lui insondabilă hurui pe șine, Gia își ridică mâna într-o fluturare fragilă. Natalia rămase aproape, ținând cealaltă mână a mamei, iar Lily își căută în poșetă o batistă, pe care o flutură pentru un moment, înainte de a-și sufla cu putere nasul în ea. Oare ce îl aștepta?

Fața Giei păru să se descompună în timp ce trenul se îndepărta. Mama lui Tom, obligată să renunțe la fiul ei pentru această luptă, ca atâtea alte mame, se întoarse și le îmbrățișă pe Lily și pe Natalia.

– Să ții legătura cu mine, Lily, reuși să spună Gia, înainte să-și dea drumul de-a binelea hohotelor de plâns de la care se abținuse vitejește, pentru fiul ei.

Lily dădu din cap a aprobare.

– Bineînțeles că o voi face, Gia, răspunse ea.

Iar în clipa aceea, Lily știu că dacă ea și Tom aveau să rămână apropiați, ea și Gia vor deveni prietene, pentru că momentul acela le adusese împreună, două femei care-și luaseră la revedere de la bărbatul pe care-l adorau.

Natalia se dădu înapoi și se uită la Lily.

– Îi ești dragă fratelui meu. Și mie îmi place de tine.

Lily o îmbrățișă pe sora lui Tom, încercând să asculte ultimele sunete ale trenului care plecase, în timp ce se agăța de senzația că era încă în brațele lui Tom; voia să încapsuleze amintirile, ca și cum știa că avea să revadă de multe ori acest moment în lunile și în anii următori.

Lily ieși șovăieinică din Grand Central Station, îmbrățișându-le pentru o ultimă dată, fără speranță, pe Gia și pe Natalia, în mulțimea involburată de afară, înainte de a și băga mâinile în buzunarele hainei și de a pleca fără să știe încotro merge. Nu avea în minte nici o destinație. Trecu de un colț la dreapta pe Fifth Avenue, ținând privirea în jos, trecând pe lângă femei ieșite la plimbare, care duceau în brațe pungi de cumpărături de la casele de modă și din magazinele elegante care mărgineau frumosul bulevard. Lily nici măcar nu se uită la buticurile somptuoase, la manechinele îmbrăcate în cele mai recente mode ale vremii de război, expuse în

vitrine.

Ce importanță mai aveau toate? Lui Lily aproape că-i veni să hohotească de râs. Ce însemnau toate astea când țara era pe cale să piardă încă o generație de tineri?

Continuă să meargă cu pași mari, acum mai hotărâtă. Furia pe care o simțise la moartea lui Marco licări în ea, crescuse, până când nu o mai putu suporta. Scrâșni din dinți, tot drumul până în Central Park, unde făcu la stânga și se opri în fața hotelului Plaza, respirând greu. Trebuia să traverseze drumul. Trebuia să se așeze undeva.

Lily intră în parc. Găsi o bancă lângă lac și se prăbuși pe ea adunându-și haina, din cauza frigului după-amiezii. Părea că iarna venise dintr-odată, acum că Tom plecase. Își împreună mâinile, uitându-se la modul inevitabil în care apa curgea mai departe, la clădirile newyorkeze care se reflectau la suprafață, ca mai apoi să pâlpaie și să dispară în neant, la cea mai mică adiere.

Când Lily se ridică în sfârșit în picioare, ghemuindu-se pentru a se proteja de după-amiaza rece, se uită insistent la parc în lumina care se stinge, la copacii străni și întunecați pe fundalul zgârie-norilor conturați dincolo de ei, înainte de a se întoarce și de a merge spre tren.

Însă nu poposi la Gramercy Park. Merse direct în Greenwich Village, cu mâinile bătute în buzunare, cu privirea în jos, contra vântului supărător care fluiera în copacii din Washington Square Park. Merse mai departe grăbită, hotărâtă să nu se gândească la sutele de morminte vechi de sub peluzele pe unde se plimba; nu se concentra pe poveștile cu fantome și cu o miasmă verde care fusese văzută plutind deasupra parcului, după întuneric.

În loc de asta merse de-i sfârșită călcăiele până în Bleecker Street și un sentiment de tristețe o apăsă când se gândi la ultima oară când se plimbase pe acolo la brațul lui Tom, când se gândi la cât de goală avea să-i pară acea zonă, din moment ce știa că el nu mai era acolo.

Deschizând ușa magazinului Albertina's, în timp ce-și masa mâinile din cauza frigului, cumpără pulpe de pui, ouă proaspete și ulei de măsline, înveselindu-se oarecum în momentul în care Lino, proprietarul, o recunoscuse și o

salută.

Din nou afară, în frig, Lily se opri automat la taraba cu fructe și legume preferată de bunica ei și luă ingrediente pentru o salată proaspătă, iar apoi apucă și doi covrigi sărați, calzi.

Până să ajungă la ușa de la subsolul casei lui Josie, Lily începu să clănțane din dinți și era sigură că mâinile îi erau roșii, în ciuda mănușilor de piele pe care le purta. Își scoase una cu dinții, scoase cheia pe care Josie i-o dăduse cu ani în urmă și împinse ușa, punându-și pungile cu cumpărături pe masa din bucătărie.

– Buni? strigă ea, împiedicându-se de scări.

Răspunsul înăbușit al bunicii veni din baie.

În baie, draga mea.

Lily zâmbi. Cât de mult îi plăcea să revină mereu acolo. Coborî din nou la subsol, ca să gătească.

După o jumătate de oră, ellberându-se de o parte din furia ei fărâmițând covrigii într-un pesmet perfect, îmbracă pulpele de pui în făină cu sare și piper, ou bătut și le trecu prin aluat. Le scoase din cuptor, picură deasupra lor un amestec de muștar, miere și oțet și le puse pe două farfurii cu salata proaspătă, de un verde fraged.

Josie coborî, minunată într-un caftan albastru-închis, de sub care se ivea o pereche de pantaloni de catifea.

– Dragă mea. Merse către Lily și o îmbrățișă. Cum mă mai răsfeți!

Lily își scoase șorțul de bucătărie al lui Josie și puse pe masă două farfurii, de fiecare parte a unui bol cu trandafiri de un galben intens. Bunica avea cunoștințele ei în Village; din casa ei nu lipseau niciodată florile.

Josie luă o sticlă de vin alb din frigider și turnă în două pahare.

– Dragă mea, te simți bine? întrebă ea. Nu vreau să fiu indiscretă, dar ești cam palidă.

Lily nu-i destăinui că trebuia să se forțeze să mănânce în seara aceea, însă cel puțin puiul era ușor, stratul de pesmet era crocant, avea o oarecare consolare în asta. Se rezemă de masă și-și sprijini o mână în bărbie.

– Tom a plecat la război astăzi, spuse ea.

Nu avea rost să ocolească adevărul când era vorba despre bunica ei. Oricum Josie ar fi aflat, tot de la ea.

Josie luă o gură de vin și-și puse paharul pe masă.

– Înțeleg, zise ea. Își întinse mâna peste masă și o puse peste a lui Lily. Tom este încântător, draga mea, grăi ea în grabă. Mi-a plăcut foarte mult de el. Chiar mi-a plăcut. Își rezemă bărbia în mâini în felul pe care Lily îl adora. Și aș fi fost neghioabă dacă n-aș fi observat atracția dintre voi doi în ziua în care a fost el aici.

Lily încuviință din cap, incapabilă să se oprească din vorbit.

– Îl iubesc, buni. Sunt sigură de asta. Ușurarea de a spune adevărul unui membru al familiei ei și siguranța faptului că o putea face fără să fie judecată fu prea mult. Lily îi zâmbi înlăcrimată lui Josie. Deci, asta este situația, șopti ea.

– Nu sunt surprinsă. Mi-a plăcut de el înainte ca tu să ajungi la ușă în rochia ta cu buline verzi, zise Josie. Știi, spuse ea și tonul îi deveni intim, știu cum te simți, draga mea.

Lily își ridică brusc privirea.

Zâmbetul lui Josie era mic și trist.

– Când eram tânără, ah, cam de vârsta ta, m-am îndrăgostit.

Lily căscă ochii de mirare.

– Era pictor. Unul dintre studenții tatălui meu. Mama mea nu a vrut să accepte să mă căsătoresc cu el. Josie chicoti, însă ochii ei frumoși erau atinși de tristețe. Nu avea să mă lase să mă căsătoresc cu un artist. Nu încă unul în familie.

– Habar n-am avut...

– Iar când a apărut bunicul tău, ei bine, el era meticulos și creativ, întreprinzător, un bărbat de succes; afacerea lui cu pălării de damă era chiar în vogă în Upper East Side. El a fost alegerea rezonabilă, draga mea.

– Și tânărul artist?

– Nu știu ce s-a întâmplat cu el. Singurul mod de a face față pierderii a fost, din păcate, să renunț și să sper că el își va găsi fericirea cu altcineva.

Dar l ai iubit.

Ochii albaștri ai lui Lily străpunseră privirea lui Josie.

Josie își înclină capul într-o parte. Încet, dădu aprobator din cap.

– Nu m-am mai îndrăgostit niciodată așa.

– Atât de trecător, totuși, șopti Lily. Cum ai făcut față?

– Îmi doresc doar să o fi confruntat pe mama mea. Să fi fost mai puternică. Se uită la Lily. Să fi lucrat și eu undeva, pentru ca venitul soțului meu să nu fi fost singurul mijloc de susținere.

Lily luă o gură din vinul ei. Strânse din buze.

Josie oftă. Știa că Victoria nu-i spusese niciodată lui Lily cât de sărac fusese, de fapt, tatăl lui Josie, cum se chinuise să-și plătească chiria, facturile, să o scoată la capăt și să pună mâncare pe masă, în timp ce insistase încăpățânat cu arta lui. Lily știa doar că predase artă și că avusese succes și fusese faimos. Preț de cinci minute, înainte să moară.

Josie nu avea de gând să-i spună lui Lily ce avusese de îndurat pe când era copil; nopțile reci de noiembrie, precum aceasta, fără nici un fel de mâncare pe masă; certurile părinților; mama care o grăbea în camera ei rece și goală, în timp ce ei, o copilă, îi era frig și foame. Era motivul pentru care adora mâncarea, pentru care nu o luase niciodată drept sigură și pentru care nu irosise niciodată nici o firmitură.

Josie nu avea de gând să o înfurie pe Victoria făcându-i cunoscut lui Lily aspectul sărăciei familiei, o parte din istoricul care fusese atât de clar șters de pe hartă; însă, la naiba, avea să o avertizeze pe Lily că renunțarea la iubire pentru siguranță nu avea să ducă la o viață fericită.

Pentru că Lily se putea întreține bine singură. Nu avea nevoie de un bărbat care să-i asigure toate cele trebuitoare. Își îmbogățea propriile abilități și, ca o adevărată femeie modernă, putea contribui și, deci, avea mai multă libertate în alegerea unui partener. Josie credea cu tărie în asta.

– Știi, lucrurile vor fi foarte diferite pentru tine, spuse Josie cu atenție. Războiul ăsta, deși ia din bărbați, le dă femeilor ocazii pe care nu le-au mai avut. Profită din plin de ocazii, draga mea. Deoarece, cu cât îți construiești mai

mult cariera, cu atât poți contribui mai mult la venitul gospodăriei tale pe viitor. Tu nu te vei baza niciodată complet pe un bărbat ca să-ți asigure ceea ce ai nevoie. Iar asta înseamnă că poți face alegerea potrivită pentru tine.

Lily îi susținu privirea și, în momentul acela, întinse o mână și o acoperi pe a lui Josie.

– Dedică-te pasiunii tale cât timp el este plecat, șopti Josie. Fii un pionier în sectorul restaurantelor. Ai muncit din greu. Vei inspira și alte femei. Sunt nespuse de mândră de tine, știi asta.

O flacără licări în ochii lui Lily.

Capitolul 18

Lily

Decembrie, 1942

Duminica următoare, acasă, Lily căscă în timp ce se îndrepta spre micul dejun. Se strecură pe scaunul de la masă, lângă mama ei. Victoria bea cafea neagră; purta o rochie de culoare albastru-deschis, era machiată perfect, avea părul aranjat, iar perlele se aflau la locul lor.

– Mă bazez pe tine să *nu* ne distrezi azi cu nici una dintre discuțiile despre bucătăria aia. Am nevoie de tine în salonaș, imediat după slujba de la biserică, să ne ajuti să pregătim pachete cu provizii pentru Crucea Roșie. Nu uita cine ești și nu te face de râs sau nu ne face de râs pe tatăl tău sau pe mine.

Aveam de gând să mai studiez posibile rețete potrivite pe vreme de război, pentru restaurant, după biserică. Giorgio Conti va hotărî în curând dacă bucătarul-șef voi fi eu sau va fi Martina. Evită să menționeze că asta se întâmpla pentru că plecase Tom. Sunt sigură că vei înțelege, vreau să demonstrez să sunt interesată, prin prezentarea unor idei despre ceea ce pot face.

– Nu-ți dădeam de ales.

Tatăl ei își lăsă ziarul jos și se uită la Lily peste ochelarii lui de citit.

– Am auzit de la... un alt bucătar de la Valentino's, zise Lily, interpretând interesul tatălui ei drept încurajare, că sicilienii folosesc măruntaie în bucătăria lor. Trebuie să înțeleg exact ce folosesc, așa că am împrumutat câteva cărți de bucate de la Valentino's. Va trebui să le studiez astăzi.

– Măruntaie? Victoria își ridică șervetul și-și acoperi gura. Auzi încotro se îndreaptă familia asta, Jacob! Măruntaie!

Lily îi aruncă o privire tatălui ei și continuă:

– Mă tem că și Giorgio Conti va fi îngrozit de gândul de a folosi măruntaie. Pur și simplu trebuie să-mi dau seama

cum să fac felurile de mâncare acceptabile pentru americani. Se încruntă. Va fi o chestiune de reeducare a simțului gustului.

– Pentru numele lui Dumnezeu! Victoria aruncă o privire către cealaltă parte a încăperii, unde fata lor în casă stătea, îmbrăcată în șorțul ei apretat și rochia ei neagră, cu privire drept în față. Nu suntem vagabonzi. Nu vom mânca asemenea țăranilor, chiar dacă țara va trebui să strângă cureaua pentru băieți.

Tatăl îi făcu lui Lily cu ochiul.

– Da, dar ideea este că restaurantul va avea nevoie de inovări dacă vrea să supraviețuiască războiului, draga mea Victoria. Slavă Domnului, vedem asta și în industria modei. Ar trebui să vezi regulile. Comitetul de Producție pentru Război a insistat că nu trebuie să mai avem ochiuri duble sau plisare, glugi, nu mai mult de un buzunar și doar doi nasturi la manșeta unei rochii. Din fericire pentru mine, eu nu sunt în producția de încălțăminte. Cred că, în curând, pantofii vor fi fabricați din pânză de cânepă și rafie. Până acum, pălăriile nu au fost afectate. Însă menținerea standardelor devine o provocare majoră în acest război, peste tot.

Lily se aplecă în față.

– Da, exact asta este, tată. Este vorba despre menținerea standardelor pe cât de ridicate putem, în confruntarea cu austeritatea și raționalizarea impuse de război. Este vorba și despre patriotism, mamă. Și, dacă, pentru o vreme, va trebui să mâncăm toți măruntaie, ei bine, nu se poate spune că e un sacrificiu uriaș, față de ceea ce vor face băieții noștri pentru noi toți.

– Știu ce este patriotismul, Lillian. În ultimul război, am înfășurat pansamente.

Victoria își lovi cu putere șervetul de masă. Îi făcu semn fetei în casă să plece.

Lily nu ezită.

– M-am mai gândit la alt lucru pe care l-am putea face ca familie.

Tatăl ei își scutură ziarul și-și dresе glasul.

– Mamă, tată, în curtea din spate, există o întreagă grădină.

Am observat, spuse tatăl.

– Nu înțelegeți? Întrebă Lily. Cred că ar trebui să o transformăm într-o grădină a victoriei.

Victoria își scăpă ceașca de cafea pe farfuriuță, cu un zăngănit.

– Mamă...

Vocea Victoriei era ascuțită și tremura. Întinse o mână și o puse peste a soțului ei.

– Cea mai aprinsă dorință a mea este ca, atunci când tu și Nathaniel vă veți logodi, în sfârșit, să organizăm ceremonia în grădină. Slavă Domnului, ultimul lucru pe care aș vrea să-l creadă familia Carter este că nu ne permitem ceremonii de nuntă corespunzătoare. Însă ce vrei tu să faci cu acest vis al meu, acum? Să l demolezi și să scoți și florile? Mă îndoiesc. Mă îndoiesc, draga mea.

Lily se uită în tavan.

Însă tatăl ei puse ziarul jos.

– Am citit despre grădinile acestea. Spune-mi mai multe, Lily.

Victoria se prinse de masă.

– Nu voi permite asta. Ți vei aminti care-ți sunt prioritățile, Lily. Dai cu piciorul la tot.

– De curând, am văzut o minunată grădină a victoriei în zona Village, tată. Era împărțită între două case. Se autosusțineau și și cultivau toate legumele. Era organizată de două familii italiene.

– E vina mamei tale, Jacob! spuse Victoria. De ce s-a mutat Josie în zona Village după ce a murit tatăl tău, când avea o casă perfect decentă în Upper East Side? Ți spun eu, Jacob! Fiica ta are aceeași nebunie ca mama ta. Moștenire genetică, licăriră ochii Victoriei.

– Grădina pe care am văzut-o eu nu are nimic de-a face cu Josie, continuă Lily. Erau două imobile închiriate. Sunt prietenă cu unul dintre chiriași.

Îi scăpase! Însă, copleșită de un sentiment brusc de afecțiune pentru Tom, Gia și Natalia, Lily se uită hotărâtă către mama ei.

Victoria își duse batista la gură.

– Ești *nebună*?

Tatăl o mângâie pe spate pe Victoria.

Victoria se ridică în picioare și merse la fereastră. Stătu acolo, cu umerii rigizi.

– *Imobile închiriate?* Care imobile închiriate? Ce caută fiica noastră în case înșiruite?

Lily rostogoli cuvintele.

– Când am mers la Bridgeport la grădinile furnizorilor, mi-am dat seama cât de multe din legumele și fructele noastre vor trebui să meargă la hrănirea combatanților și a combatantelor din străinătate. Dacă ne-am crește propriile legume și fructe, atunci am aduce o oarecare contribuție la disponibilitatea unor provizii pentru război, nu înțelegeți? Deși ne simțim toți neajutorați în fața acestui conflict, asta este ceva ce putem face pentru a ajuta.

Jacob dădu aprobator din cap.

– Cum... am prieteni care au plecat la război, mi-am dat seama că ar trebui să facem tot ce putem aici.

– Chiar ai putea coordona bucătăria unuia dintre cele mai importante restaurante din New York, preciză tatăl ei. Sunt deja mândru de tine.

– *Jacob!*

Victoria își aruncă brațele în aer.

– Serios! Sunt singura persoană rațională din familia asta?

Lily continuă grăbită, încurajată de cuvintele tatălui ei, ignorând-o pe mamă.

– Imaginează-ți că am putea transforma unele dintre parcurile și grădinile noastre în grădini ale victoriei, coșuri de produse pentru oraș, tată, în timp ce furnizorii se concentrează pe aprovizionarea soldaților. Cu cât facem mai multe, cu atât creștem moralul. Iar ca să privăm oamenii de fructe și legume, ei bine, nu vrem să facem asta, nu-i așa?

Victoria își săltă ceasul cu aur și diamante.

– Nu voi transforma grădina din spate într-o tarabă de piață. Se grăbi către ușă. Stai de vorbă cu fiica ta, Jacob. Fă-o să vadă lucrurile cu înțelepciune, spuse ea. Nici nu merită să mai fiu prezentă pentru asta aici.

Tatăl lui Lily așteaptă până când Victoria dispăru. Se aplecă în față, către Lily, și coborî tonul vocii.

Nu vreau un război civil în casa mea, însă am o altă idee care s-ar putea să dea roade, draga mea.

– Suflitul meu este dedicat ideii acesteia, tată.

El își coborî vocea, aruncând o privire rapidă către holul gol.

– Da, dar ce spui de asta? De ce să nu sugerezi, în schimb, ca Valentino's să pornească o grădină a victoriei, undeva în Manhattan? Ai face exact ceea ce aveai de gând și ar face minuni pentru afacerea familiei Conti. Dacă vei vrea să aduci niște legume și fructe acasă, pentru noi, nu voi avea nici o problemă cu asta. Gândește-te.

Lily prinse mâna tatălui ei.

– Tată, ești un geniu.

El își dresă glasul și și împături șervetul.

– Draga mea? Te rog să mă ajuți. Mergi și pregătește-te pentru biserică.

Lily îl strânse de braț.

– Voi face planuri pentru grădina victoriei, în minte, cât voi fi acolo. Laolaltă cu niște rețete minunate cu măruntaie, adăugă ea, iar ochii îi scânteiară.

Tatăl ei îi flutură a semn să plece, însă îi zâmbi.

Ajunsă sus, în camera ei, în ciuda instrucțiunilor urlate din hol de mama ei, Lily își scoase caietul pentru Valentino's, a cărui secțiune din față era deja plină de rețete adaptate și de idei. Se așeză pe locul de la fereastra care dădea spre scuar și începu să deseneze schițe ale unor plantări, bazate pe grădina victoriei din spatele casei Giei.

Lily își duse creionul la buze. Dacă Valentino's ar putea să-și cultive propriile legume și fructe și să facă față propriilor necesități? Dacă ar ruga-o pe Gia să ajute și dacă i-ar transmite sugestia ei lui Giorgio, laolaltă cu lista ei din ce în ce mai mare de idei de rețete? Tot ce trebuia să facă era să găsească un loc pentru grădina victoriei. Iar ideea de a lucra cu mama lui Tom îi făcu inima să se avânte în zbor.

– De fapt, îi spuse Lily lui Giorgio luni dimineată, așezată în fața lui la biroul acestuia, am o idee despre locul exact în care ne-am putea cultiva fructele și legumele proprii și

am vorbit cu cineva care dorește să ne ajute să l transformăm într-o grădină a victoriei.

Giorgio bătu ușor cu stiloul de birou.

– Am relații de lungă durată cu furnizorii mei, cu Tony, Raffaele și Ernesto. Deși ideea ta de a ne cultiva propriile legume și fructe are merit, nu-mi permit să-i supăr pe acești bărbați buni. Sunt convins că înțelegi. Trebuie să menținem stabile lucrurile pentru Valentino's, nu să facem modificări care îi vor înfuria pe furnizorii noștri loiali.

– Dar, că ne plac sau nu, schimbările au început, Giorgio. Lily trase aer în piept. M-am gândit la furnizorii noștri. Aș propune ca proviziile lui Tony și ale verișorilor lui, care sunt destinate restaurantului, să fie distribuite în schimb pentru a ne hrăni soldații pe durata războiului. Ar putea fi un gest filantropic. În condițiile raționalizării benzinei, naveta de două ore și jumătate până la Bridgeport va deveni și ea foarte dificilă până când se va termina războiul.

– Susțin filantropia, însă furnizorii mei sunt secretul succesului restaurantului.

– Dacă Valentino's va deveni autosuficient, își jucă Lily ultima carte, va fi publicitate bună pentru tine, Giorgio. Înțelegi? Oamenii vor citi despre cum Valentino's nu bagă mâna în proviziile de război, ci-și cultivă propriile legume și fructe. Cred că e mai probabil ca oamenii care poate că s-au încruntat în fața răsfățului precum cinele luate în restaurante rafinate pe timpul războiului și al raționalizării alimentelor să continue să vină aici dacă ar ști că îți aduci contribuția, și nu doar atât. Și nu ar fi nici vorbă despre compromiterea calității.

Giorgio se jucă nervos cu cravata.

Lily merse mai departe.

– Dacă presa ar ști că nu afectăm atât de necesarele provizii de război pentru trupe, s-ar putea să și scrie favorabil despre asta.

– Există o problemă.

Giorgio se încruntă.

– Da, Giorgio?

– Unde propui să găsim acest spațiu despre care vorbești, pentru a cultiva o grădină suficient de mare ca să

aprovizioneze Valentino's? În Manhattan? Își aruncă mâinile în aer. Una este să ai idei mărețe, iar alta este să le pui în aplicare.

– Vila Schwab. Lily scoase o scrisoare și o puse pe masă. Casa ocupă un întreg cvartal de teren pe Riverside Drive.

Giorgio se aplecă în față pentru a vedea documentul pe care Lily îl pusese pe biroul lui.

– De la moartea lui Charles M. Schwab, în 1939, spuse Lily, grădina a devenit sălbatică, iar proprietatea a ajuns dărăpănată. Se zvonește că, după război, vila va fi dărâmată. Însă am vorbit deja azi-dimineață cu administratorii curenți, iar ei sunt interesați de planul meu. Va trebui să apelăm la o echipă de grădinari femei, însă nu ai face decât să le faci un serviciu. Sunt convinsă că ar lucra terenul. Și cunosc o femeie care ar putea planifica și proiecta totul și s-ar putea ocupa de necesitățile în schimbare în fiecare sezon. Lucrează, însă s-a oferit să facă asta în timpul ei liber. Am vorbit și cu ea.

Giorgio ridică informațiile despre vila Schwab.

– Încerc să mă asigur că suntem cu un pas în față, zise Lily. Mai mult, ceea ce rămâne din producția grădinii victoriei ar putea fi donat pentru efortul de război.

Giorgio își dresе glasul.

– Este inovator, Lily, draga mea. Trebuie să recunosc, îmi place ideea. Ar fi o chestiune de rezolvare a unor aspecte practice, deși trebuie să mă gândesc la asta.

– Bineînțeles. Mulțumesc, Giorgio.

El bătu ușor cu stiloul în birou.

– Dacă vei ajunge să te ocupi de restaurant și vei introduce idei impetuoase precum aceasta, Lily, atunci Valentino's fle va înflori, fie se va prăpădi în timpul războiului. Iar eu, unul, știu că a doua opțiune nu ne este sortită.

– Ei bine, știi ce spun eu? Întrebă Lily. Eu spun că vom înflori.

El își scutură capul și zâmbi.

– Bine, Lily. Astăzi, vă urmărim pe tine și pe Martina. Încă nu s-a luat nici o hotărâre finală.

– Da, Giorgio.

Lily își trase umerii în spate și se ridică în picioare.

Pe coridor, ospătarii forfoteau ducând tăvi de tacâmuri și sticlărie, grăbindu-se în restaurant.

Jos, Julius pregătise deja o tavă de plăcinte calde cu mere, îmbietoare, iar *entremétier*-ul alegea legumele pentru acea zi, pe masa laterală lungă. Când Giorgio intră cu pași mari și chemă pe toată lumea la o ședință, oamenii se strecurară la masa lungă pentru personal la care erau servite prânzurile în subsol, fără băjbâiala și bârfele obișnuite. În schimb, privirile tuturor erau ațintite asupra lui Giorgio.

Lily scoase un scaun lângă Jimmy; scaunul pe care de obicei îl ocupa Tom era vădit neocupat în fața ei. Înghiți cu noduri și se forță să se uite către capul mesei.

Giorgio se uită la angajații din bucătărie și ochii lui zăboviră pe scaunul lui Tom, preț de o clipă.

– Prietenii mei, zise el, astăzi este o zi tristă pentru Valentino's. În cei câțiva ani în care ne-a fost alături la Valentino's, Tom s-a dovedit mai mult decât capabil și a excelat în fiecare aspect al rolului său de *chef de cuisine*. Giorgio privi în jos pentru un moment, prinzându-se de spătarul unui scaun. Însă trebuie să acceptăm faptul că a trebuit să plece. Fără avertizare. Recrutat... la fel ca toți ceilalți tineri bărbați.

– Fie ca Tom să se întoarcă acasă cu bine, murmură Leo.

Sunete de acord înăbușite se auziră la masă.

– În această privință, după cum probabil știți, avem două candidate la rolul de bucătar-șef.

Lily își împinse în sus mânecile ei albe de bucătăreasă.

– Lily sau Martina vor conduce bucătăria de acum încolo.

Echipa fu traversată de un oftat aprins. Lily își ținu capul sus, ignorând privirile despre care știa că erau schimbate între unii dintre colegii ei bărbați.

– Voi lua hotărârea cât de curând posibil, având în vedere plecarea lui Tom. Vreau ca fiecare dintre voi două să le adreseze câteva cuvinte colegilor, despre cum ați conduce voi bucătăria pentru noi toți, vă rog. Prima, Martina.

Lily abia auzi discursul Martinei, intrucât încerca să-și adune gândurile. Când îi veni rândul, se ridică în picioare.

Poate că ne aflăm la subsolul Valentino's, zise ea. Însă, noi, angajații de la bucătărie, suntem pulsul restaurantului. Împreună, toți avem în comun pasiunea noastră pentru bucate. În calitate de bucătar-șef, ar fi o onoare pentru mine să vă coordonez pe toți, deoarece împărtășim plăcerea noastră de a găti și angajamentul nostru de a produce creațiile culinare cele mai rafinate din New York. Făcu o pauză și-și coborî tonul vocii. Când cineva intră în acest restaurant, cu minunatul lui design Art Deco, este captat de magia sa; e ca și cum ar intra într-o altă lume. Că e sau nu război, trebuie să continuăm să aducem această magie în bucatele gătite de noi. Acesta este motivul pentru care oamenii vor continua să vină la Valentino's, pentru că nimeni altcineva nu poate face ceea ce facem noi.

Doi dintre angajații din bucătărie se aplecară în față. Încăperea era liniștită.

– Giorgio a reușit să țină restaurantul în viață în perioada prohibiției, a crizei economice, iar acum, noi îl vom face să treacă de acest război. Am lucrat pe cont propriu pentru a veni cu idei noi, inovatoare de rețete, pentru a mă asigura că Valentino's prosperă, în ciuda războiului și în ciuda raționalizării din ce în ce mai stricte. În acest sens, am început o carte de bucate create pentru vreme de război, pe care să o folosim și la care puteți contribui oricare dintre voi, dacă veți avea o idee. Dacă voi fi bucătar-șef, mă voi strădui să ajut Valentino's să continue să se adapteze. Aș fi onorată să conduc bucătăria, pentru ca Valentino's să rămână giuvaierul New Yorkului, în timp ce noi continuăm să avansăm, să inovăm, să deschidem căi noi pentru bucate, în Manhattan.

După o tăcere de un moment, Jimmy începu cu aplauze lente, iar în curând ceilalți angajați i se alăturară.

– Foarte bine. Mulțumesc, Lily, mulțumesc, Martina.

Giorgio păru preocupat.

– E timpul să intrați pentru pregătiri.

Angajații din bucătărie începură să-și împingă scaunele la loc. Inima lui Lily bătea să-i iasă din piept. Nu avea nici o idee cum se descurcase. Știa că nu trebuie să permită

încercărilor constante ale lui Leo de a o face cu ou și cu oțet să-i reducă din entuziasmul de a încerca lucruri noi, însă își făcea griji că, dacă ar fi riscat prea mult și ar fi dat impresia că vrea să meargă prea departe, avea să piardă susținerea celor cărora le făcea plăcere situația așa cum era.

Iar războiul dicta totul în zilele acelea. Conducerea unei bucătării s-ar putea dovedi un excelent exercițiu de echilibru. Lily spera doar că discursul ei avusese tonul potrivit.

Vocea lui Giorgio răsună în încăpere.

– Astăzi, Leo îi va ține locul lui Tom. Iar eu voi lua hotărârea după tura asta.

Lily și-ar fi dorit ca tura să fi durat o viață. Nu voia să audă inevitabilele vești rele, însă mult prea curând, Giorgio era la ușă.

– Ah, Martina, Lily, zise el.

Lily dădu aprobator din cap.

– Da.

Îi examinează fața Martinei.

Însă fata se încruntă, cu ochii în jos.

Giorgio zâmbi.

– Am luat o hotărâre. Lily, vreau să vorbesc în primul rând cu Martina. Când voi termina, te voi chema.

Lily încuviință din cap, ținând privirea în pământ pentru a-și ascunde valul de emoții care o străbăteau. Iar faptul că Giorgio voise să vorbească în primul rând cu Martina nu putea însemna decât un singur lucru, bineînțeles. Avea să-i dea Martinei șansa de a accepta postul de bucătar-șef înainte ca el să vorbească cu Lily.

Îmbujorată, își feri ochii de privirile curioase ale tuturor angajaților din bucătărie, în timp ce mergea în josul liniei de servire. Ei bine, cel puțin mama ei avea să fie mulțumită!

Cu energia unei marionete din lemn, începu să toace ciuperci pentru *entremétier*. El nădușea deasupra unei grămezi de roșii, lângă ea.

După exact cinci minute, Martina o atinse ușor pe umăr.

– Te așteaptă, spuse ea.

Lily examinează fața Martinei. Fața fetei era inundată de bucurie, iar ochii îi erau strălucitori. Se îndepărtă repede, strigând instrucțiuni întregii bucătării.

Degetele lui Lily se strânseseră pe mânerul cuțitului pe care-l ținea. Îl lăasă jos, cu precizie.

– Gata, zise ea.

– Foarte bine, *chef*, zise bucătarul.

Lily se uită prin bucătărie și se strecură din încăpere. Giorgio era în biroul lui Marco.

– Ei bine, draga mea. Te rog să iei loc.

Lily alunecă pe un scaun.

– Felicitări, Lily! continuă Giorgio. Vei fi următorul bucătar-șef al Valentino's. Martina a acceptat bucuroasă rolul de *chef de cuisine*. Mi a fost clar că abilitățile tale, Lily, sunt mai potrivite pentru coordonarea personalului, pentru conceperea și crearea de rețete și găsirea unor moduri de a ne obține legumele și fructele și de a ne gândi meniurile, în timp ce Martina este excelentă atunci când vine vorba de urmat instrucțiuni și de gătit. Sunt încântat că am ajuns la hotărârea asta și îți urez toate cele bune în acest rol foarte important și foarte apreciat. Sunt sigur că ne vei face cinste.

Lily își acoperi gura cu mâna. Încet, pe fața ei se ivi un zâmbet.

Nu pot să ți spun cât de mult înseamnă acest lucru pentru mine, grăi ea. Îți promit un lucru. Nu te voi dezamăgi niciodată, absolut niciodată!

Partea a doua

Capitolul 19

Lily

Spre sfârșitul verii, 1943

Zona de sud a Manhattanului trecuse printr-o nouă noapte umedă, istovitoare. Lily stătea singură în biroul ei de la Valentino's, iar jurnalul ei, care dădea acum pe dinafară cu rețete de bucate pe timp de război, era deschis lângă ea pe birou. În aer pluteau amintiri ale vremurilor petrecute împreună cu Tom, absorbiți de rețete, descoperind primul articol din caietul ei, rețeta specială de ravioli cu castane à la Giorgio. Zilele acelea păreau atât de departe.

Afară, newyorkezii se întâlneau, cumpărau obligațiuni de război, donau sânge, însă Lily nu-și putea îndepărta ochii de unele dintre poveștile locale mai sumbre, povești despre episoade teribile de rasism suferite de infanteriștii negri din New York în taberele de instrucție din Sud, care duseseră la înmulțirea revoltelor ce devastaseră Harlemul în ultimele săptămâni. Citise cu oroare despre operațiunea denumită German American Bund, o organizație pro-nazistă aflată în Yorkville, Manhattan, unde locuiseră chiar bunicii ei. În același timp, bande irlandeze catolice atacau tineri evrei și vandalizau sinagogi, în vreme ce poliția părea indiferentă.

În fiecare noapte, lăsa biroul ordonat înainte de a stinge lumina și de a spune o rugăciune din toată inima pentru adoratul ei Tom. De când fusese trimis în misiune în Italia, urmărirea știrile despre războiul de acolo cu o îngrijorare din ce în ce mai mare.

De când trupele Aliaților – mai mult de un milion de bărbați – invadaseră Sicilia în iulie, răscolise zărele zi de zi. După ce-l goniseră pe Rommel din Africa de Nord – campania în care murise Marco –, Aliații se mutaseră în Sicilia, iar acum se confruntau cu o provocare mult mai mare: Italia.

Era locul în care Tom își dorise să meargă, iar acum tot

ce putea face ea era să spere și să se roage ca teritoriul strămoșilor lui să-l protejeze.

Veștile bune erau foarte puține, însă era imposibil să nu urmărești știrile. I se făcea rău când vedea fotografii ale unor băieți americani târându-și picioarele de-a lungul unor drumuri vechi, prăfuite din Sicilia, în timp ce fețele le erau acoperite de praf și muște. Sate în ruină se înălțau în spatele lor, iar distrugerea războiului făcea ravagii într-un peisaj sumbru, fără sfârșit.

Însă acum, în vreme ce forțele americane și britanice înaintau în Italia continentală, ziarele avertizau că terenul foarte ușor de apărat avea să le îngreuneze considerabil avansul. Ea și Gia erau absorbite împreună de ziare pline de proclamații cu privire la văi adânci, căi ferate de la est la vest în toată coloana centrală a peninsulei, care puneau la dispoziție linii sigure, întărite pentru germani, pentru mareșalul Albert Kesselring, considerat un maestru al războiului în defensivă. Toată lumea știa că ocuparea Italiei avea să fie o campanie chinuitoare și costisitoare. După cum se spunea, bătălia pentru țara natală a lui Tom avea să fie o corvoadă îndelungată și costisitoare.

Iar Tom se afla în chiar centrul ei. Era undeva în marș spre Roma. Ascunsese scrisorile de la Tom într-o cutie tăinuită, în birou. Acum avea două scrisori noi, una pe care el o scrisese cu șase luni mai devreme, care ajunsese în această zi.

Africa de Nord, februarie 1943

Cara mia,

Suntem aici de trei luni, iar la cum se mișcă lucrurile, ar trebui să terminăm în curând. Deși trupul meu se află aici, sufletul meu se află de cealaltă parte a lumii, cu tine.

Aici, în mijlocul războiului, suntem martorii celui mai rău comportament uman posibil și văd lucruri pe care nu le voi uita niciodată, însă, în același timp, vedem și modurile în care oamenii relaționează, iar acest lucru este încurajator.

Încă visez la rețeta aceea de beef Wellington pe care mi-ai promis-o. Îți mărturisesc, gândul la asta este o

distragere binevenită de la rațiile noastre cârnați, fasole, fructe la conservă, țigări și, dacă avem noroc, niște ciocolată și brânză procesată cu biscuiți uscați.

În această parte a lumii, evenimentele se derulează rapid. Devin mândru să fiu membru al forțelor americane care-i forțează pe naziști în mare!

Însă, cel mai mult și cel mai mult, tot ceea ce sper este că îți merge bine acolo și că grădina aceea a victoriei este verde și delicioasă. Îmbrățișează-o pe mama din partea mea și îți trimit toată dragostea din lume.

Îmi este dor de tine, iubirea mea, și visez la ziua în care te voi ține din nou în brațe.

Tom al tău

** * **

Sicilia, vara, 1943

Cara mia,

Cum ești? Gândul că mă voi întoarce acasă la tine mă face să nu renunț, pe măsură ce zilele se estompează în jurul meu, mă gândesc deseori la vara din New York – copacii verzi, nopțile umede fierbinți, Central Park, înghețată. Și la tine.

Sosirea în Sicilia mea natală a fost emoționantă, incredibilă și plină de zgomot de arme și de legănatul mării, care ne-a propulsat spre coastă. Am fost copleșit de emoție în timp ce invadam coasta sudică a insulei.

Ușurarea de pe chipurile localnicilor, unii dintre ei aflați pe plaja aceea ca să ne întâmpine, a fost o mărturie a suferinței teribile pe care au îndurat-o. Am fost doborât de o tristețe sinceră la vederea patriei mele pentru prima oară, în împrejurări ca acestea. La fiecare persoană pe care am văzut-o, la fiecare copil, bărbat în vârstă sau femeie, m-am întrebat dacă nu erau cumva rudele mele.

Vechiul oraș Gela fusese bombardat din plin de forțele Axei, străzile erau în ruine, iar casele vechi erau dărâmate și prăfuite, tot orașul copleșit de distrugere. Vederea rămășițelor bântuite ale clădirilor odinioară mărețe, mâzgălite cu sloganuri care-l celebrau pe „Il Duce” a fost ceva ce nu voi uita niciodată.

Zile în șir ne-am hurducăit prin Gela într-un mic jeep,

căutând forțe răzlețe ale Axei care s ar fi putut ascunde. În timp ce treceam de-a lungul aleilor antice, uneori chiar pe scări, voiam să urlu că aceste locuri sunt prețioase și vechi de secole, însă nimănui nu-i mai pasă de asta. Apoi am început lungul marș către Messina; inginerii noștri au plecat înainte, pentru a detona mine.

Nu-ți pot spune ce a însemnat pentru mine să mărșăluiesc prin zona rurală a Siciliei. M-am împotrivit impulsului de necontrolat de a mă opri și de a-mi plimba ochii pe dealurile din depărtare, de a zăbovi în satele antice în care este posibil să fi pășit strămoșii mei, ducându-și existența pe acest pământ încins, uscat, prăfuit.

Pentru moment, totul în jurul meu pare atât de activ, de viu, de plin de tempoul nesocotit, haotic, dar sistematizat al războiului. Este ca și cum viața explodează peste tot în jurul meu și, în același timp, am sentimentul acesta profund de acasă. Draga mea, ai grijă de tine și sper să fii bine.

Toată iubirea mea, mereu, cara,
Tom al tău

Lily puse scrisorile în cutia ei de carton și le ascunse pe toate după o grămadă de cărți vechi de bucate, pe raftul lui Marco. Acasă, ținea o altă grămadă de scrisori într-o cutie din dormitorul ei. Scrisorile de la Nathaniel. Îi citea respectuoasă misivele trimise din Pacific. Îi răspundea pe cât de bine putea și urmărea avansul Aliaților către Japonia, însă primele ei gânduri se îndreptau mereu către Sicilia.

Acum, Lily se obligă să revină cu gândurile la New York, deși inima ei tânjea spre alte continente. Își trecu o mână obosită peste ochi. Chiar dacă era recunoscătoare că putea face ceva potrivit ca să mențină frontul de acasă, în acest proces muncise până la epuizare. Era evident că trebuia să angajeze cel puțin un bucătar secund. Până acum, se ocupase ea de vechiul rol, precum și de cel de *master chef*, iar fiecare funcție trebuia îndeplinită corespunzător.

Săptămâna trecută, Paul, entuziastul tânăr *commis chef*

care devenise atât de priceput în a oferi asistență la fiecare post, și care ajunsese să fie apreciat de tot personalul, se înrolase în cele din urmă la instructajul pentru piloți. Lily știa că trebuia să mai aducă oameni în echipa ei.

Fiecare candidatură de pe lista ei scurtă era a câte unei femei. Ca majoritatea restaurantelor din Statele Unite, Valentino's avea să aibă în curând personal alcătuit din femei, cu doar câțiva bărbați vârstnici și de vârstă mijlocie înaintată care să completeze echipa.

Lily își scoase capul pe ușa biroului. Martina era în continuare în bucătărie și făcea ordine la postul de *chef de cuisine*, lustruind vasele lui Tom până când străluciră.

Martina? Întrebă Lily. Putem vorbi câteva clipe?

Martina lăsă cârpa de lustruit și se apropie de biroul lui Lily, cu o ușoară oboseală în mersul ei plin de sine.

Lily se uită încruntată la femeia devenită *chef de cuisine*. Observase semne de atracție între Martina și *poissonier*-ul ei, Jimmy. Deși era cu douăzeci de ani mai mare decât Martina, simțul umorului și bunătatea lui Jimmy i-ar fi oferit un minunat contrast femeii harnice, pasionate, care se afla în fața lui Lily acum. Pentru Martina o poveste de dragoste ar fi fost minunată, iar Lily spera doar că în timp ceva avea să se înfripe din ceea ce ea simțea că se întâmplă între ei.

Era greu de imaginat că fuseseră odată rivale. Lily nu avea nici cea mai vagă idee despre cum ar fi reușit să se descurce în ultimele câteva luni dacă nu ar fi fost Martina. Talentul ei înăscut și pasiunea pentru gătit, precum și etica ei profesională de neclintit erau bunuri de neprețuit pentru Valentino's, iar Lily se asigura întotdeauna că Giorgio înțelegea ce giuvaier era Martina.

– Intră, Martina, ia loc.

Lily îi dădu Martinei un teanc de hârtii.

După câteva minute, Martina îi dădu lui Lily trei dintre candidaturi și-și încrucișă brațele.

– Cred că aceasta. Și acestea două, spuse ea. Par să fle chiar ceea ce ne trebuie. Și chiar avem nevoie de mai mulți angajați.

Martina susținu privirea lui Lily preț de o clipă.

Lily se uită peste pagini.

– Exact, murmură ea. Cu privire la cele două surori, Meg și Ellen Anderson, mă gândeam să le luăm pe amândouă ca bucătari secunzi. Iar inima mea a ales-o pe Agnes Romano, având în vedere că și-a pierdut soțul în război și are trei copii pe care trebuie să-i crească singură. Experiența ei la restaurantul din Brooklyn pare să fie temeinică. A lucrat la fiecare post. Martina căscă prelung. Du-te acasă, draga mea. Odihnește-te.

Martina se ridică, însă la jumătatea drumului către ușă se opri aruncându-i o privire ciudată.

– Lily? Întrebă ea aproape timid. Lily se uită la ea. Crezi că Jimmy este chipeș?

Lily lăsă jos pixul și și înclină capul într-o parte.

– Jimmy este strașnic.

Așteptă. Oare avea Martina de gând să i se destăinuie și să-i confirme ceea ce ea spera că era adevărat?

Martina ezită.

– Ei bine, și eu cred asta.

Lily îi zâmbi călduros fetei. Se uită la bucătăria goală, la spațiul de lucru vacant al lui Tom, ca o gaură dureroasă într-un loc de altfel liniștit.

– Există și au existat și alți bărbați minunați aici, la Valentino's.

Pronunțase cuvintele blând. Poate pentru că fusese atât de absorbită de scrisoarea lui Tom, fu brusc copleșită de un sentiment de dor.

Ochii Martinei se măriră:

– E ceva ce nu-mi spui, Lily?

Lily se ridică și-și luă haina. O bătu ușor pe braț pe Martina. Din nefericire, fusese nevoită să-și țină secrete sentimentele pe care le avea pentru Tom. Dacă Sidney ar fi aflat, tot Manhattanul ar fi știut, inclusiv mama ei, Katherine Carter, ca să nu mai spunem de Giorgio și de Vianne. Pentru moment, povestea ei de dragoste cu Tom trebuia să rămână deliciosul ei secret, însă, speră ea, Martina nu va trebui să păstreze o asemenea taină, dacă sentimentele ei pentru Jimmy ar fi dus undeva.

– Nu, nu chiar, Martina. Sunt sigură că Jimmy te admiră. Cum ar putea fi altfel?

În timp ce trecea în grabă pe lângă celălalt bucătar, Lily văzu că Martina se îmbujorase.

Capitolul 20

Toamna, 1943

Părul lui Lily, prins la spate cu agrafe, se lipea de fruntea umedă în timp ce mergea cu valul de muncitori care se îndreptau către gara din Gramercy Park, vineri dimineață. Trecuseră printr-o vară fierbinte, plină de umezeală și chiar și acum, în septembrie, rochia petrecută, cu o croială nouă, pe care o purta, creată pentru a economisi material fără nasturi acoperiți, părea că se lipește de ea, viscoza folosită pe timp de război nepermițându-i pielii să respire. Fiecare ziar, de la fiecare tarabă, urla vești despre campania din Italia, iar vederea neobositelor titluri alb-negru o făcea să i se ridice părul de pe ceafă și brațe.

În fiecare dimineață, stătea cu ochii pe știri. Noul guvern al Italiei se predase britanicilor și Statelor Unite ale Americii, iar Italia fusese de acord să se alăture Aliaților, însă germanii preluaseră controlul armatei italiene, îl eliberaseră pe Mussolini și-l puseseră în capul unui guvern marionetă în nordul Italiei, blocându-le Aliaților încercările de a avansa mai mult în țară. Se părea că eliberarea Italiei de Germania nazistă avea să fie o treabă îndelungată și chinuitoare. Lily nu știa unde era Tom. Însă în fiecare noapte își strângea cu putere palmele și se ruga pentru întoarcerea lui cu bine.

În momentul în care intră pe ușa pentru angajați, Giorgio o chemă în biroul lui.

Își ridică privirea din ziarul pe care-l întinsese pe birou.

– Dumnezeu să fie de partea țării mele, murmură el.

– Așa sper, șopti Lily.

Se forță să nu se panicheze cu privire la Tom. Nu existau garanții pentru nici un soldat implicat în război.

Giorgio își frecă palmele și se ridică în picioare.

– Prima tură de candidați este în anticameră. Te rog să stai lângă mine, în timp ce îi aduc aici.

Lily se trânti pe scaun. În camera liniștită zumzăia un ventilator negru care trimitea o adiere binevenită pe fața ei.

Vom intervieva împreună candidatele pentru poziția de bucătar secund, apoi te rog să mergi în bucătărie, continuă el. Mă voi ocupa eu de poziția de *commis chef* și-ți voi trimite direct ție candidata pe care o voi alege.

– Da, Giorgio.

Giorgio își aranjă costumul făcut la comandă. Făcu o pauză de o clipă.

– Te descurci bine ca *master chef*, Lily.

Lily strânse din buze.

– Mulțumesc.

El se întoarse și ieși din cameră.

Lily încercă să ordoneze ziarele, însă, ca de obicei, îi săriră în ochi imaginile soldaților americani înconjurați de praf și tancuri. Parcurgând fotografiile în modul smintit pe care-l adoptase ca să vadă dacă vreunul dintre băieți nu era cumva Tom, făcu o grimasă și puse ziarele pe o masă în spatele camerei.

– Domnișoară Rose, aici sunt domnișoara Meg și domnișoara Ellen Anderson. Giorgio reveni în birou, conducând o femeie înaltă, blondă și o femeie scundă cu păr ondulat, deschis la culoare. Surori, menționează el. Le privi. Deși n-ai spune.

– Oh, știu, răspunse femeia scundă pe nume Ellen. Oamenii rămân mereu încurcați când le spunem că suntem surori. Când intrau în restaurantul lui tata, nu și dădeau niciodată seama.

– Vă rog, spuse Giorgio. Luați loc.

Ellen se prăbuși.

– Ah, ce binecuvântare. Mă omoară picioarele, știți. Nu sunt obișnuită cu pantofii ăștia. Nu voi lucra niciodată încălțată cu ei; nu vă faceți griji din cauza asta!

Lily își acoperi gura cu o mână, înăbușindu-și un zâmbet.

Când Ellen zâmbi, pe obraz i se formă o gropiță.

Sora mai înaltă, Meg, se tolăni pe scaunul ei, încrucișându-și picioarele. Își scoase mânușile, iar pe al treilea deget al mâinii ei stângi sclipi un inel de logodnă cu diamant. Lily observă că privirea lui Giorgio se îndreptase spre inel și rămăsese fixată pe el.

Ei bine, suntem pur și simplu onorate să fim aici și mai

mult decât entuziasmate cu privire la locul de muncă, zise Ellen. Iubim gătitul. Și știm restaurantele ca-n palmă.

Meg se jucă cu inelul.

– Serios? Giorgio își puse mâinile pe masă. Ne puteți da detalii despre asta?

– Oh, ei bine, vedeți, tatăl nostru a avut un restaurant în Midtown¹⁵, aproape toată viața lui de adult și ne-a angajat pe când aveam doar doisprezece ani, răspunse Ellen. Am început de la cămară, știți, trebuia să o ținem ordonată, curată, și eram trimise de bucătari după cumpărături. Apoi am avansat la tăierea de legume, iar apoi tata ne-a trecut la filetat de pește. A insistat să învățăm cum să dezosăm și cum să gătim la perfecție fiecare tip de pește. Vă spun, era amuzant la vremea când aveam paisprezece ani. Apoi ne-a avansat la preparat de grătare, prăjit și sotat, înainte de a ne învăța cum să gătim orice, de la produse de patiserie și ecleruri până la chifle Boston. Asta a fost partea mea preferată. Deserturile!

Giorgio stătea nemișcat.

– Continuați.

– Până am împlinit optsprezece ani, coordonam pe rând toată bucătăria, ca bucătari secunzi. Câte o noapte fiecare. În nopțile în care nu eram de serviciu ca bucătari secunzi, tata ne punea să gătim oriunde era nevoie de noi, pe orice post. De când ne-am născut, ne am dus viața numai în restaurante.

– Atunci, zece ani de experiență, zise Lily.

– Ah, da. Chiar mai mult. Am început să gătim pe taburete, lângă tatăl nostru, pe când eram fete. Însă, după Pearl Harbor... ei bine, știți, tatăl nostru este un patriot adevărat. A vândut restaurantul și s-a angajat la Departamentul de Război. Tot timpul liber și-l petrece cu activități de voluntariat.

Giorgio bătu biroul cu degetele.

– Meg Anderson, dumneavoastră vorbiți? întrebă el adresându-se fetei tăcute care avea inelul de logodnă.

Meg dădu din umeri.

– Da, doar că Ellen vorbește suficient pentru amândouă.

Lily își reținu un zâmbet. Ceva o făcea să creadă că fetele acestea aveau să aducă ceva în plus bucătăriei. Din

ceea ce spusese, erau mai mult decât încrezătoare când era vorba de mâncare. Și bănuia că nu ar tolera prostii din partea bărbaților! Ellen ar avea sigur câte o replică scurtă de efect dacă Leo ar fi nepolitic; bănuia că Meg i-ar arunca o privire posomorâtă, l-ar ignora și ar continua cu lucrul. Nu, ele două ar fi o completare splendidă a personalului de bucătărie.

Ellen se îmbujoră de plăcere.

– Așa a fost dintotdeauna. Una dintre noi vorbește, cealaltă este tăcută. Însă pot garanta pentru sora mea. Nu vă va dezamăgi. Este la fel de pasionată de gătit ca și mine și amândouă am fi onorate să lucrăm la Valentino's.

– Tocmai asta voiam să întreb, adăugă Lily. Cum vi se pare să lucrați la un restaurant de distincția Valentino's?

– Oh, suntem încântate, răspunse Ellen.

Lily se simți amuzată. Ellen vorbise despre sentimentele lor ca pereche?

– Șansa de a fi bucătar secund într-un loc faimos ca acesta? Păi este un vis devenit realitate și nu vă vom dezamăgi. Știm că putem coordona bucătăria, fără nici o problemă.

Expresia afișată de Lily deveni gravă.

– Bucătăria funcționează bine, însă ritmul este intens, zise ea. Cum faceți față presiunii?

Ellen este mereu pe cât de bonomă și binedispusă pare acum, spuse Meg.

Giorgio se uită la fată cu o expresie care emana respect.

– Iar Meg este pe cât de tăcută și constantă pare. Logodnicul ei este plecat în Pacific pe durata războiului. În cazul nostru, totul e la vedere. Meg este tăcută, dar muncește din greu, zise Ellen. Tatăl nostru ne-a învățat că nu poți ajunge nicăieri fără să muncești bine, onest.

Lily îi aruncă o privire lui Giorgio.

– Bun, zise Giorgio. Vă rog să așteptați afară cinci minute, în timp ce mă pun de acord cu bucătarul nostru șef.

După jumătate de oră, Lily le invită pe Meg și pe Ellen în bucătărie, de probă ca bucătari secunzi pentru ziua respectivă. Fusese mulțumită de felul în care fetele se

despărțiră imediat, Ellen mergând în susul ierarhiei din bucătărie, iar Meg începând de la responsabilul de cămară. Lily zâmbi atunci când auzi râsetul vesel al lui Ellen, răsunător în bucătărie. Fata era ca o rază de lumină.

Lily se întoarse în biroul ei, la ușa căruia îl găsi pe Giorgio cu o altă femeie, îmbrăcată într-o haină albastră și care purta o pălărie asortată.

– Agnes Romano, spuse el. Noul tău *commis chef*.

– Fii binevenită, Agnes!

Lily dădu mâna cu femeia.

– Din când în când, în funcție de cum îmi vor permite treburile, voi mai veni pe la voi, adăugă Giorgio. Dacă aveți întrebări, vă rog să i le adresați direct lui Lily sau Martinei care este *chef de cuisine*.

– Am înțeles, domnule Conti, răspunse Agnes.

– Vrei să ieși loc? o întrebă Lily pe noua angajată.

Femeia scundă, cu păr castaniu-închis, care avea un aer pragmatic, dădu din cap în mod afirmativ.

– Am citit ceva despre experiența ta, spuse Lily. Fusese emoționată de relatarea femeii despre cum soțul ei fusese ucis anul anterior, în noiembrie, în partea franceză a Marocului. Îmi pare rău de evenimentele prin care ai trecut. M-a emoționat cererea ta de angajare. Însă, bineînțeles, mi-am dorit să te angajez datorită experienței tale și a unei etici profesionale evidente.

Riduri mici îi încrețiră ochii lui Agnes, însă ea se ținu bine. Clipi de câteva ori.

– Trebuie să hrănesc trei copii și tot ce știu să fac este să gătesc. Locul acesta de muncă este un adevărat pas înainte pentru mine. Așa că, iată-mă.

– Îmi pare foarte rău pentru pierderea suferită.

Agnes își înfundă mâinile în buzunarele hainei.

– Da, ei bine, mai sunt multe alte femei ca mine. Înseamnă doar că trebuie să lucrăm în afara casei, pentru a câștiga un ban pentru copiii noștri, știi.

Lily încuvilnă din cap, entuziasmându-se cu privire la femeia aceasta.

– Ei bine, hai să te echipăm și să te pregătim de muncă. Te voi pune pe rând la posturi, în funcție de cine are mai multă nevoie. Lily îi zâmbi lui Agnes. Astăzi, te rog să

începi cu Rosa, *entremétier* ul nostru. De fapt, vom folosi din ce în ce mai multe legume în felurile de mâncare pe care le vom servi, adăugă Lily.

– Domnul Conti mi-a spus despre grădina victoriei gestionată de o femeie, menționează Agnes. Valentino's capătă renume pentru că ne angajează pe noi, femeile.

Lily chicoti.

– Ah, da, avem o echipă adevărată de femei talentate. Bine ai venit la Valentino's!

Se ridică în picioare și o conduse pe Agnes la vestiare. În timp ce trecea prin bucătăria condusă de ea, Lily simți un fior de entuziasm cu privire la echipa ei din ce în ce mai mare de femei bucătar.

Midtown Manhattan este porțiunea centrală a orașului New York

Cara DC

Capitolul 21

Victoria

Exact la ora prânzului, Victoria își aranjă masa de lucru, închise capacul și încuie, punând cu grijă cheia micuță în poșetă. Își scoase mânușile albe și pălăria asortată, se strecură pe ușă în lift, pășind în strada umbroasă.

Până în East Village, Victoria șezu cu spatele drept, cu mâinile încrucișate în poala rochiei ei galbene, cu gândurile gonind la rochii de nuntă, organizatori de petreceri, fiorari, biserică (aspect nenegociabil), lista de invitați, costumul mamei miresei, cadouri de nuntă și, desigur, un loc pentru micul dejun ulterior minunatei ceremonii care avea să emoționeze pe toată lumea.

Dosarele pe care le crease în pregătirea nunții lui Lily și a lui Nathaniel erau absolut pline de mostre de materiale, pagini lucioase decupate din reviste de modă, note pe hârtie parfumată scrise după conversații cu posibili furnizori și chiar și unele schițe pe care reușise să le facă ea singură. Victoria era cu atât mai mândră de ele.

Planificarea nunții lui Lily era pe cale să devină o ocupație cu normă întreagă și, în timp ce Jacob lucra peste program la magazinul de pălării, iar Lily nu și vedea capul de treabă la Valentino's, Victoria avea în sfârșit ceva de făcut, ceva în care credea cu tot sufletul și ceva pentru care, știa ea că, în cele din urmă, Lily îi va fi recunoscătoare.

Victoria coborî din tren, croindu-și drum pe străzile aglomerate din Lower East Side și ocolind copiii care se jucau pe trotuare și alergau în jurul ei în grupuri mai degrabă dezordonate, toți cu picioare subțiri ieșite din pantaloni scurți și rochii de bumbac. *Serios*. Victoria trecu pe lângă magazine alimentare, drogherii și măcelării. Cel puțin, în ultimul deceniu, fuseseră îndepărtate toate cărucioarele din piață! Altfel, capătul ăsta de oraș ar fi un tărăboi.

Merse mai departe către East 7th Street, către firma de pălării a familiei Rose.

Capitolul 21

Victoria

Exact la ora prânzului, Victoria își aranjă masa de lucru, închise capacul și încuie, punând cu grijă cheia micuță în poșetă. Își scoase mânușile albe și pălăria asortată, se strecură pe ușă în lift, pășind în strada umbroasă.

Până în East Village, Victoria șezu cu spatele drept, cu mâinile încrucișate în poala rochiei ei galbene, cu gândurile gonind la rochii de nuntă, organizatori de petreceri, florari, biserică (aspect nenegociabil), lista de invitați, costumul mamei miresei, cadouri de nuntă și, desigur, un loc pentru micul dejun ulterior minunatei ceremonii care avea să emoționeze pe toată lumea.

Dosarele pe care le crease în pregătirea nunții lui Lily și a lui Nathaniel erau absolut pline de mostre de materiale, pagini lucioase decupate din reviste de modă, note pe hârtie parfumată scrise după conversații cu posibili furnizori și chiar și unele schițe pe care reușise să le facă ea singură. Victoria era cu atât mai mândră de ele.

Planificarea nunții lui Lily era pe cale să devină o ocupație cu normă întreagă și, în timp ce Jacob lucra peste program la magazinul de pălării, iar Lily nu și vedea capul de treabă la Valentino's, Victoria avea în sfârșit ceva de făcut, ceva în care credea cu tot sufletul și ceva pentru care, știa ea că, în cele din urmă, Lily îi va fi recunoscătoare.

Victoria coborî din tren, croindu-și drum pe străzile aglomerate din Lower East Side și ocolind copiii care se jucau pe trotuare și alergau în jurul ei în grupuri mai degrabă dezordonate, toți cu picioare subțiri ieșite din pantaloni scurți și rochii de bumbac. *Serios*. Victoria trecu pe lângă magazine alimentare, drogherii și măcelării. Cel puțin, în ultimul deceniu, fuseseră îndepărtate toate cărucioarele din piață! Altfel, capătul ăsta de oraș ar fi un tărăboi.

Merse mai departe către East 7th Street, către firma de pălării a familiei Rose.

Deși prezența ei ocazională la locul de muncă al lui Jacob era importantă, cel mai bun mod de a-și susține soțul era, evident, să-i poarte una dintre pălăriile făcute la comandă. Văzuse dintotdeauna cu ochi buni purtarea modelelor de pălărie ale familiei Rose în timp ce socializa cu cercul ei de prieteni, pentru că toată lumea știa că femeile erau cele care te întrebau cine era modistul tău.

Însă Victoria avea anumite limite. Se cutremură de groază când își aminti cum încercase Jacob să o convingă să-i poarte una dintre ultimele sale șepci, ce să mai spună de una dintre înflorătoarele berete conice pe care le crease el pentru angajate, pe durata războiului. Cu severitate, îi impusese să nu cumva să o facă pe Lily să poarte așa ceva, pur și simplu pentru că Victoria era sigură că dacă Jacob ar fi rugat-o, ridicola ei fată ar fi făcut-o!

Victoria păși pe terasa din lemn și împinse ușa de sticlă a magazinului de pălării al familiei Rose, combinat cu un sediu de vânzare en gros, atelier și birouri. În anul anterior, Jacob și angajații lui concepuseră aproape 20 000 de pălării. Pălăriile lui costau peste 20 de dolari, ceea ce le dădea un anumit grad de rafinament.

Își scoase mânușile odată ce intră pe ușă, trecându-și privirea peste calapoadele pentru pălării stivuite pe rafturi și peste pălăriile finisate așezate pe capetele manechinelor, toate pe fundalul unor sunete discrete ieșite din atelier.

Cum toate cele patru vânzătoare erau ocupate cu clienți, Victoria își găsi de lucru cu examinarea colecției prêt-à-porter expuse pe rafturi din lemn de-a lungul pereților magazinului, cu un mic zâmbet pe față când o auzi pe una dintre vânzătoare că spunea unui client, cu înflăcărare, că, desigur, pot modifica pălăriile pe loc sau pot crea una din cele noi.

Ochii Victoriei scrutară gama de produse, de la pălăriile cu boruri înguste până la pălăriile fedora. Finisajele din catifea franceză, dantela Alençon, panglicile, fetrul cel mai moale, împletiturile de paie, detaliile din pene și culorile ca de giuvaier alcătuiau o adevărată desfătare.

Când una dintre fete o zări în sfârșit, frumos îmbujorată

de jenă la vederea doamnei Rose, Victoria îi zâmbi scurt, amabil. Fata dispăru undeva în spate, unde muncitorii lui Jacob lucrau cu uneltele tradiționale, aplecați peste mașinile lor de cusut vechi și modelând pălăriile pe calapoadele originale ale lui Hank Rose, de toate formele și de toate dimensiunile, precum și pe unele dintre calapoadele mai recente create chiar de Jacob.

Victoria nu putea scăpa de senzația că pășea într-un veac diferit când venea să viziteze locul. Se simțea mai degrabă ca o doamnă din epoca victoriană, când o vânzătoare o înformă că soțul ei va veni în câteva clipe și o întrebă dacă ar vrea o ceașcă de cafea între timp.

Victoria refuză cafeaua, făcu semn fetei să se întoarcă la lucru și continuă să se amuze încercând să și dea seama care modele ar fi cele mai potrivite pentru o nuntă grandioasă în Upper East Side. Confecții pastel blânde pentru domnișoarele de onoare, ceva mai remarcabil pentru mama miresei.

Când apăru Jacob, care se uită la Victoria peste ochelarii lui semilună și îi zâmbi dezarmant, cu ochii căprui luminându-se, Victoria se îmbujoră și îi făcu un semn discret cu mâna.

Își întinse brațul, înaintă și o sărută pe obraz. Victoria își strecură palma înmănușată în a lui, iar el deschise ușa și o conduse afară.

– Draga mea, spuse el legănându-și bastonul în timp ce mergea pe strada aglomerată. Astăzi vreau să te duc într-un loc unic și foarte special.

– Hmm.

Victoria strânse din ochi și se feri de un cerc hula care se rostogolea dezlănțuit pe trotuar.

Soțul ei i se părea în continuare foarte interesant. De fapt, încă îl iubea. Asta era problema și apărarea ei, știa, mai ales atunci când se trezea atât de des că-și compara viața cu splendorile vieții lui Katherine Carter.

Victoria îi zărise pe Jacob Rose la o petrecere pe plajă în Hamptons, la locuința uneia dintre prietenele ei. Ochii lui strălucitori, zâmbetul amuzat, felul în care ieșise din mare într-un costum de baie, părul negru lucios și înălțimea lui de un metru nouăzeci. În plus, moștenitor al unei renumite

și de succes afaceri newyorkeze cu pălării.

Nu avusese nevoie să investească mult timp pentru a-l convinge pe Jacob Rose că era perfectă pentru el și, chiar dacă uneori se supăra pe fiica lor, care semăna cu Jacob în atât de multe privințe, Victoria știa că ea avea mereu dreptate când era vorba de căsătorii și treburi ale inimii. De fapt, în opinia ei, era specialistă.

Ce bine ar fi fost să fie atât de ușor să o convingă pe Lily că superbul Nathaniel era alegerea potrivită pentru ea, pe cât fusese să-l convingă pe Jacob că Victoria era perechea lui! Însă Victoria mai știa și că Lily îi semăna ei atunci când era vorba despre încăpățănare, iar asta era ceea ce trebuia să învingă.

Și va învinge.

– Sper că mergem spre nordul orașului.

Jacob îi strânse mâna.

– Crede-mă. Îți va plăcea ceea ce vei vedea.

– Ei bine, mai vedem.

Victoria strânse din buze când simți mirosul de hamburgeri și cartofi prăjiți dus de vânt din locurile de servit prânzul, în timp ce muncitori se îngrămădeau pe trotuare în așteptarea momentului în care își vor da comenzile. Fete cu corzi de sărit alergau în susul și în josul străzii. Victoria își aminti de ce vizita doar rareori zona Lower East Side.

Pe Houston Street, Jacob se opri chiar lângă fațada veche a unui magazin, cu un indicator în culorile roz și verde care lumina în căldura de afară: Russ and Daughters¹⁶.

Victoria își ridică privirea către indicatorul vopsit? *Fiiice?*

– Sper că nu vrei să-mi demonstrezi că ai dreptate, Jacob.

În afara magazinului se formase o coadă. Jacob chicoti.

– Înăuntru, spuse el, este raiul. Al să vezi, Vicky.

Victoria lăsă să-i iasă un oftat greu. Așteptase cu nerăbdare să meargă cu trenul înapoi în centru și apoi într-un fermecător bistro franțuzesc unde ei doi să poată împărți o carafă de vin și *confit* de pui, iar apoi o felie mică de prăjitură *dacquoise* cu alune de pădure. Ar fi putut gusta din straturile de beza cu aromă de alune și

din umplutura consistentă. În schimb, iată unde se afla.

Victoria se trase la o parte când din magazinul apetisant ieșiră oameni, balansând chifle cu fieceuri roz lucioase de somon și brânză cremoasă pe bucăți de hârtie transparentă.

Jacob o înghionti.

– Draga mea, e cel mai bun sendviș din care vei gusta vreodată.

Victoria își mușcă buza.

După ce ajunseră, în sfârșit, înăuntru, Victoria își aruncă privirea către teigheaua întinsă pe lungimea magazinului. Somoni afumați erau înșiruiți în vitrine de sticlă, pe lângă vase cu caviar și o gamă de icre, brânzeturi cremoase și herîng. Cei care serveau și cei care feliau lucrau, îmbrăcați în haîne albe, preluând comenzile și flecărînd cu clienții obișnuiți.

Pe peretele din spatele magazinului erau puse fotografii de familie. Jacob își găsi ocupație conversând cu unul dintre cei care serveau la teighea.

– Ce mai face fiica dumneavoastră la Valentino's? întrebă bărbatul.

– Oh, excelent, răspunse Jacob.

– Să vă prepar sendvișul?

Victoria își aduse poșeta la piept.

Două chifle rumenite cu cremă de brânză și o felie de somon afumat, zise Jacob. Și două pricomigdale cu caramel.

Cât ai clipi, bărbatul îi dădu sendvișurile, iar stomacul îi chiorăi Victoriei; nu se putuse abține.

Jacob își trecu din nou brațul pe sub al ei, ieșînd împreună din magazin, într-un parc de după colț. Așezându-se pe o bancă lângă o peluză îngrijită, îi înmână o chiflă.

– Draga mea, aromele vieții, asta vei găsi aici, spuse el.

– Oh, fii serios, Jacob.

Victoria se uită la chifla crocantă prăjită cu somonul afumat satinat și crema de brânză. Luă o îmbucătură. Aromele îi inundară papilele gustative, iar ea se jură că nu-i va spune niciodată lui Jacob că era lucrul cel mai delicios pe care l gustase vreodată.

Russ și Fiicele

Capitol 22

Lily

Toamna, 1943

Sâmbătă, Lily se strecură afară din restaurant imediat după servirea recepției de prânz. Stătu dreaptă în tren tot drumul până la grădina victoriei de la vila Schwab, cocoțată pe scaunul ei, în timp ce ținea scrisorile de la Tom. Nu se putea abține să nu surâdă ca o nebună.

Pe măsură ce trenul înainta, Lily desfăcu cele mai recente scrisori pe care Tom le trimisese prin poșta victoriei și le citi pentru a mia oară.

Pantelleria, Italia, vara, 1943

Cara mia,

Habar nu ai de cât de dor îmi e de tine. Nu pot scrie despre asta într-un mod adecvat pentru că ceea ce simt este atât de profund încât este prea mult să poată fi exprimat în cuvinte. Toți simțim asta, toți soldații, pentru că suntem departe de familiile noastre.

Draga mea, am fost rănit ușor în acțiune, nimic de care să-ți faci griji – te rog să nu-i spui mamei. Pentru serviciile mele, am primit decorația Purple Heart. În afară de asta, totul este destul de bine.

Pentru o scurtă perioadă, sunt internat într-un spital cu personal de la o mare universitate vestică de acasă, bărbați inteligenți și strașnici. Sunt înconjurat de alți infanteriști răniți, însă mă consider norocos pentru că sunt foarte rezistent.

În afară de asta, cara, câte ceva despre insula asta. Aici casele sunt construite din piatră atât de groasă încât încăperile sunt răcoroase vara și călduroase iarna când afară se răcește. Italienii își duc viața din roadele pământului, cultivă struguri, roșii, cepe, grâu. Deseori, copiii umblă desculți sau poartă încălțăminte cu tălpi de lemn. Le plac bomboanele și ne întreabă tot timpul dacă

nu avem! Le dăm, pentru că pe insulă nu sunt bomboane și nu e nici un magazin. Copiii înoată în mare și pur și simplu le place. Când vor fi vremuri mai bune, vom reveni aici în vizită și-ți voi arăta totul, iubirea mea.

Locul ăsta îmi pare uitat.

Cara, sufletul și gândurile mele se îndreaptă mereu către tine,

Tom al tău

** * **

Italia, vara, 1943

Cara mia,

Acum că am ieșit din spital, te visez. Noaptea trecută am visat că mă întorsesem la Valentino's. Te certai cu Leo, iar eu îți admiram îndrăzneala și speram că nimeni nu va observa cum zâmbeam de unul singur. Gândul la acasă și mai ales la tine, cara, este unul frumos, cât și dureros.

Că veni vorba de casă, tuturor ne este dor, iar cei mai mulți din grupul meu sunt din Vestul Mijlociu, din Wisconsin și Illinois. Bărbații din Wisconsin sunt grozavi. Doi dintre ei sunt producători de brânzeturi. Vorbim despre cașcaval marmorat cu boabe de piper, ceea ce mă face să salivez, iar bucătarul din mine încearcă să-și dea seama de felurile în care l-aș putea folosi în rețete. Este aici chiar și un bucătar responsabil de burgeri. Insistă că e bine să adaugi un strat mic de unt în partea de sus a burgerului, iar ceilalți îl susțin și-mi spun că stratul de unt contează enorm! Salivez când mă gândesc la unt!

Sper că cenzorii nu au tăiat prea multe din scrisoarea asta și, cara mia, slavă Domnului, nu-mi vor cenzura iubirea pentru tine, iar în momentul ăsta, doar ea contează. Poate că va fi mereu tot ceea ce contează, în cele din urmă, pentru tot restul vieții mele. Te iubesc, draga mea.

Cara, frumoasa mea Lily Rose, iată, nu mă mai pot abține. Vreau să mă însor cu tine. Vreau să-mi petrec tot restul vieții cu tine, să te iubesc. ăsta este adevărul și vreau să ne bucurăm de cea mai bună viață. Aș fi onorat să-mi petrec restul zilelor cu tine. Însă, mai mult decât

orice, vreau să fii fericită, așa că, te rog, orice s ar întâmpla, ține minte asta.

*Toată dragostea mea,
Tom al tău*

După ce coborî din tren, Lily strânse bine în mână cererea în căsătorie a lui Tom cât merse pe 73rd Street către vila Schwab, prea speriată să o pună în geanta de mână din care ar fi putut cădea și ar fi putut fi luată de vânt. Dimineată, în momentul în care putuse să o facă, își luase o pauză de cincisprezece minute, grăbindu-se afară și plimbându se pe străzile din Manhattan, minunat de zăpăcită, cu inima bătându-i să-i iasă din piept, știind că avea fața îmbujorată și ochii strălucitori. Tot ce-i mai trebuia era o umbrelă sau un baston ca să se ridice în aer!

Întoarsă în bucătărie, se forță să păstreze un comportament profesionist în tura ei de prânz, când, de fapt, tot ce voia era să meargă și să stea în biroul ei, să se învârtă pe roțile scaunului ei, ca o fetiță.

Să se mărite cu Tom? Cel mai îndrăgit, cel mai dulce vis. Îl iubea. Îl iubea pe Tom cu toată ființa ei și, așa cum îi spusese Josie dintotdeauna, asta era lucrul cel mai important din lume.

Lily nu avea de gând să lase ca vreun lucru să o împiedice să fie cu el. Chiar dacă asta însemna să și țină logodna secretă, intimă, împărtășită doar cu cei în care chiar putea avea încredere. Și știa că prima persoană cu care trebuia să vorbească era mama lui Tom, Gia. Sentimentul de iubire pe care îl avea pentru Tom, pentru familia lui, pentru faptul că avea să fie norocoasă că făcea parte din ea de acum înainte, era mai mult decât ar fi îndrăznit să viseze vreodată.

Își imaginează apartamentul primitiv în care vor locui, vor găti împreună, vor merge acasă de la locul de muncă pe care-l vor avea la Valentino's și vor mânca mese delicioase, în care îi vor invita pe Gia, Natalia, prietenii bucătari, iar toți se vor bucura de New York, împreună. Ah, era perfect. Divin! Abia putea respira de entuziasm.

Cărucioarele stradale cu umbrele colorate, care vindeau

băuturi răcoritoare, erau tentante în căldura înăbușitoare care zăbovea în oraș, chiar dacă vara era gata, însă Lily nu le dădu atenție și merse mai departe.

Străzile de aici vibrau de vocile vânzătorilor de ziare care anunțau că producția din Statele Unite crescuse brusc și că Germania nazistă nu-și putea apăra propriile orașe de avioanele de bombardament ale Aliaților, fabricate acasă.

Impunătoarea casă Schwab, cu turnulețe și fleșe ocupa un întreg cvartal către râu. Lily se grăbi la colțul cu Riverside Drive, trecând prin sofisticatele porți de fier care marcau intrarea pe proprietatea veche, somptuoasă, cu fântâni bogat ornamentate și alei cu pietriș ce evocau era de aur a New Yorkului. Întreg locul era la fel de romantic precum Valentino's, iar Lily adora faptul că restaurantul folosea această încântătoare proprietate veche pentru legume.

Merse direct la uriașa grădină a victoriei, în care femeii îmbrăcate în rochii de vară ușoare, cu eșarfe înfășurate în jurul capetelor, mărunteau pământul sub soarele arzător.

Pe lotul restaurantului, Gia lucra împreună cu unul dintre grădinarii voluntari; plivea în jurul unei parcele de sfeclă, iar o grămadă verde de resturi era întinsă lângă genunchii ei; se uită în sus.

– Lily, spuse ea, întinzându-se să o prindă de mână pe Lily și să se ridice.

– Bună ziua, se aplecă Lily să o îmbrățișeze pe Gia.

Gia își șterse o mână de frunte.

– Mă bucur să te văd. Giorgio Conti era hotărât să ne lase fără roșii de dimineață. A trebuit să duc muncă de convingere să lase câteva pentru meniurile de weekend de la Valentino's. I-am spus că sunt în relații speciale cu *master chef*-ul lui!

Lily băgă de seamă ultimele roșii din solul fertil.

– Tot ceea ce crești tu prosperă, Gia. Probabil că Giorgio s-a gândit că până luni îi vei pregăti repede o recoltă nouă. Ești un adevărat magician, pot să jur.

Gia își scoase mânușile de grădinărit.

Vin des aici seara. Și sunt aici oricând nu lucrez în

magazin. Se uită la grădină, cu o expresie gravă. Cum și Tom, și Natalia sunt plecați, am nevoie de ceva să mă distragă. Ți mulțumesc pentru ocazia pe care mi-ai dat-o.

Lily strânse mâna Giei. Umbre grăitoare înfloriră în jurul ochilor femeii mai în vârstă. Cum Tom era atât de departe în campania italiană, iar Natalia se alăturase Corpului de Armată Auxiliar al Femeilor, ca operator radio în Asia, Lily știa că Gia se afunda în muncă pentru a nu se mai îngrijora continuu.

– Giorgio chiar a spus că e încântat de menta mea.

Un zâmbet blând traversă fața Giei.

– E o recoltă frumoasă. Și va fi servită cu aperitivul de supă de roșii diseară, spuse Lily, înainte de a adăuga emoționată: Gia, vreau să vorbesc cu tine liniștită un moment.

Gia zâmbi.

– Hai să mergem împreună pe la stratul cu ierburi aromatice.

Lily își îngropă mâna în brațul mamei lui Tom. Își dorea binecuvântarea Giei și nu putea lăsa să treacă o altă săptămână fără să-i răspundă lui Tom.

– Tom m-a cerut în căsătorie.

Gia se întoarse încet către Lily.

– Te căsătorești cu Tom?

Lily îi dădu Giei scrisoarea.

– Îl iubesc, răspunse Lily. Îl iubesc pe fiul tău și vreau să-mi petrec restul vieții cu el, însă mi-ar plăcea... adică ar însemna mult pentru mine să avem binecuvântarea ta.

Gia citi cu atenție ultimul paragraf. Treptat, își duse o mână la gură.

– Lily. Te ador, știi asta. Se uită în sus, făcându-și vânt cu scrisoarea. Dar părinții tăi îl vor accepta pe Tom? Și, îmi pare rău să spun asta, noi suntem săraci. Tom nu-ți poate oferi lucrurile cu care ești obișnuită, draga mea.

Îndoiala se ivi în ochii Giei, însă îi susținu privirea lui Lily.

Lily vorbi șoptit.

– Gia, îl iubesc pe Tom. Asta este tot ceea ce contează pentru mine. Suntem amândoi bucătari. Ne iubim unul pe celălalt. Cine ce are nu înseamnă nimic pentru mine.

Iubirea mea pentru el este mai profundă decât asta. Vreau să mă logodesc cu el cu binecuvântarea ta.

Gia dădu încet din cap a încuviințare.

– Știi că-mi ești foarte dragă, Lily. Știu cât de mult ții Tom la tine. Amândoi meritați toată fericirea și nu pot decât să vă binecuvântezez, draga mea fată. Însă chiar sper că familia ta va fi la fel de degajată ca tine.

Lily își puse mâna pe mâna Giei.

– Gia, pentru moment, voi ține logodna secretă. Ți înțeleg preocupările și voi aștepta până când Tom se va întoarce acasă pentru a-l prezenta părinților mei, pentru că știu că nu vor putea să nu-l iubească atunci când îl vor cunoaște.

Sunt încântată să aud veștile acestea, șopti Gia în umărul lui Lily. Însă te rog să te gândești la ce renunți dacă te căsătorești și intri în familia noastră umilă.

Se dădu înapoi.

Lily o îmbrățișă pe Gia cu putere.

– Nu renunț la nimic, dar câștig totul, șopti ea. Eu sunt cea norocoasă.

Duminică după-amiază târziu, Lily se ghemui pe bancheta de la fereastră din dormitorul ei. Fâșii aurii din razele unei veri târzii îi intrau prin geam.

Preaiubitule Tom,

Îmi este dor de tine la tot pasul. Nu ai idee cât de mult. Ți sunt alături cu tot sufletul în fiecare zi și sunt încântată să citesc detaliile din scrisorile tale. Cele din Sicilia de-abia au ajuns astăzi și văd perfect ceea ce descrii.

Oh, nu mă mai pot abține. Bineînțeles că mă voi căsători cu tine! Un lucru pe care l-am învățat din războiul ăsta este că fiecare zi este un dar. Aleg să-mi petrec restul zilelor cu tine.

Simt o emoție atât de intensă când scriu aceste cuvinte! Cât entuziasm îmi dau, câtă bucurie, preaiubitule Tom. Aștept cu atât de fericită nerăbdare viitorul nostru și întoarcerea ta. Trebuie să ai grijă de tine. Te rog, promite-mi asta. Avem atâtea de realizat atunci când soarele va răsări din nou asupra lumii.

Eu sunt bine, iau niște decizii interesante în ceea ce privește meniul. N-ai crede cât de mult am reușit să anticipez reacțiile ilustrei noastre clientele. Ultima încântare va fi carne de vită felii, în sos alb, pe pâine prăjită – nu-i așa că sună minunat? Îți imaginezi că le va plăcea. Însă, până acum, oamenii muncesc cot la cot și nu se plâng prea mult.

Mama ta face o treabă excelentă cu grădina victoriei pentru restaurant. Avem conopidă, țelină pentru rădăcină, cicoare și fenicul, păstârnac și fasole în teacă.

I-am spus mamei tale despre logodna noastră. Cred că voi aștepta până când te vei întoarce pentru a le da vestea minunată părinților mei. Astfel, te pot cunoaște direct. Sunt convinsă că, după ce vor face cunoștință cu tine, nu ți vor putea rezista. Josie sigur nu o poate face!

Între timp, nu vreau să afle despre noi de la altcineva, așa că voi ține vestea asta minunată pentru noi, până când te vei întoarce cu bine.

O logodnă secretă! Câtă emoție! O face să pară mai reală, mai specială pentru mine. Mai ales fără bârfele din înalta societate, care să ne facă arșice cât timp tu nu ești aici.

Nu, te voi ține în suflet. Atât de mult, încât e dureros.

Cât privește munca, îmi fac griji că Giorgio ar putea sugera că logodna mi ar afecta capacitatea de a lucra.

Așa că hai să-i spunem și lui împreună, când vei reveni.

Iubirea mea îți aparține și-ți va aparține mereu.

Te rog să rămâi în siguranță, vita în stil Wellington va fi gătită la perfecție, vei vedea.

Lily a ta

Lily reciti scrisoarea, se încruntă la ea și se zgâi pe fereastră la apus. Când o auzi pe mama ei că-i deschide ușa de la dormitor, Lily își strecură scrisoarea sub perna pe care stătea și se ridică, împreunându-și mâinile în față.

– Ei bine, zise Victoria, am vești bune.

Lily se uită la mama ei.

Victoria se juca nervos cu perlele pe care le purta. Când vorbea, tonul vocii îi crescuse. Își drese glasul și împinse un

plic în mâna lui Lily.

– Iată. A venit plicul ăsta. E splendid.

Lily se încruntă la scrisoare, întorcând-o. Scrisul înclinat al lui Nathaniel se vedea pe plic. Ordonat, cu litere egale. Nu se putu abține să nu-l compare cu stilul repezit, adorabil al lui Tom.

Victoria își încrucișă mâinile la spate. În timp ce făcea asta, Lily se încruntă. Oare Victoriei îi tremurau mâinile?

– Mamă? spuse ea. Te simți bine?

Victoria dădu din cap aprobator. Însă ezită.

– Mai vrei ceva? întrebă Lily.

Cât îi displăcea lucrul ăsta. Cât îi displăcea că singura interacțiune pe care o avusese cu propria mamă weekendul acesta fusese adusul unei scrisori de la Nathaniel.

– O voi citi, bineînțeles, adăugă ea.

Victoria căscă ochii mari.

– Să o citim împreună, draga mea?

Lily se prăbuși pe locul ei de la fereastră, asigurându-se că pică pe perna care ascundea cererea lui Tom. Oftă, luând cuțitul de scrisori, care era încă la îndemână, din fericire, și lăsându-l să alunece sub marginea plicului.

I se păru că scrisoarea era umedă, ca și cum fusese atinsă cu aburi. Strânse din ochi. Nu, nici măcar Victoria nu s ar umili în felul ăsta...

Însă ochii Victoriei sorbiră scrisul ordonat de pe hârtia subțire.

– De ce nu o citești? Haide, Lily.

– De ce ții cu tot dinadinsul să o fac?

– Oh, pe toți sfinții!

Victoria înșfăcă scrisoarea, cu privirea zburând pe pagină, cu pieptul respirând din greu sub bluza crem, cu unghiile date cu ojă, urmărind scrisoarea la fel de repede ca ochii. O citi cu voce tare cu același ton nefiresc de tremurător.

Draga mea,

Dragă Lily, oh, nu mai pot aștepta...

Lily se ridică în picioare.

Victoria continuă.

Hai să ne oficializăm logodna. Știi cât de fericiți vor fi toți cei în cauză – eu cel mai mult, Lily. Nu-ți imaginezi cum faptul de a ști că te voi avea pe tine ca să mă întorc acasă va face să merite zilele și nopțile acestea lungi pe nava asta infernală sau le va face măcar suportabile. Faptul că știu că mă vei aștepta, că tu, cel puțin, te distrezi cu planificarea nunții noastre, ne va da amândurora ceva minunat pe care să ne concentrăm.

Te rog, acceptă-mi cererea. Nu suport gândul de a nu mă întoarce acasă la tine. Când mă gândesc la New York, în sufletul meu ești tu. Cred că distanța față de tine a clarificat și mai mult această situație. Știi, nu mi-ai dat o fotografie când am plecat, când mi-am luat la revedere acum peste un an în Gramercy, însă eu aveam una. Una făcută pe când tu aveai optsprezece ani și erai debutantă.

O fată atât de uluitoare. Știam chiar și atunci că eram îndrăgostit de tine, că altcineva nu mai există pentru mine. Însă nu mă puteam apropia de tine când erau atât de mulți băieți în jur. Iar tu păreai să-i ignori pur și simplu pe toți, ceea ce nu făcea decât să agraveze situația! Sau îmi dădea speranță. Speranță că s-ar putea să fiu eu cel la care te gândeai cu adevărat. Îmi pare rău că am așteptat atât de multă vreme. Însă de patru ani sunt îndrăgostit de tine. A trebuit să vină războiul ca să-mi iau inima în dinți să te cer în căsătorie. Oh, Lily, te rog să spui că accepți de data asta. Fă-mă cel mai fericit bărbat în viață. Ne scriem de mai mult de un an și cred că a venit vremea să oficializăm totul, iubirea mea. Te rog, trimite-mi un semn. O telegramă, o scrisoare. Între timp, voi aștepta, însă să știi că devine imposibil. Am nevoie de ceva care să mă facă să merg mai departe!

Cu toată dragostea mea, întotdeauna, Nathaniel

– Draga mea, șopti Victoria. Nu poți refuza asta.

Lily lăsă privirea în podea. Cât de mult mai ușor ar fi dacă Nathaniel nu ar fi îndrăgostit de ea. Ultimul lucru pe care-l voia era să-l rănească, însă ar fi și mai crud să-l păcălească în continuare.

Mamă, spuse ea cu o voce îndepărtată. De ce Țineai atât de mult să-mi citești scrisoarea?

– Ei bine, dragă, nu ai fost aici tot weekendul. Ai fost la restaurant și apoi la grădina aia a ta. Am vrut să o citim împreună.

Lily își încrucișă mâinile. Când vorbi, vocea îi era extrem de calmă.

– A fost trecută prin aburi pentru a fi deschisă, mamă.

Sprâncenele Victoriei se ridicară până la acoperiș. Dădu din umeri.

– Cenzorii. Știi cum sunt. Războiul ne-a întors țara cu susul în jos!

Lily zâmbea tensionată.

Trebuie să mă duc la culcare. Voi începe lucrul devreme și, știi, deodată, nu-mi este foame. Te rog să mă scuzi.

Lily merse către ușă. Avea să facă o baie. În momentul acela, dădea pe dinafară din cauza șocului provocat de îndrăzneala mamei ei de a-i deschide corespondența, a iubirii pentru Tom, a eliberării rezultate din acceptarea cererii lui, a disperării de a fi singură pentru a se putea gândi la viitorul lor și a face planuri, în vreme ce vina o măcina în legătură cu Nathaniel... Victoria o apucă ferm de braț.

Dragă, îl vei accepta. Lungești povestea. Iar asta nu face decât ca totul să fie mai dificil pentru noi toți.

Lily strânse din buze. Impulsul de a striga, de a-i spune mamei adevărul despre viața ei amenința să o copleșească. Însă o voce interioară întunecată îi reaminti care era realitatea. Dacă ar recunoaște situația cu Tom, și-ar risca locul de muncă, ar risca să piardă Valentino's și, în sufletul ei, știa că și-ar putea pierde chiar și familia. Pentru că logodna ei cu Tom ar putea-o îndepărta de mama, fapt care, la rândul lui, l-ar distruge pe tatăl ei.

Nimeni nu ar alege secretele dacă ar avea o opțiune mai bună. Însă, pentru moment, nu avu de ales decât să-l țină pe Tom în sufletul ei și să păstreze liniștea.

Lily își puse mâna pe brațul mamei o clipă, păstră tăcerea, făcu stânga împrejur și ieși din camera ei.

Luni dimineață, Lily umbla de colo colo în fața biroului lui Giorgio, ținând bine la piept un dosar de rețete. Rețete pe care spera că Giorgio avea să le aprobe ca italian, însă, suspecta ea, nu ca american. Repetase și tot repetase discursul pe care avea să-l țină.

– Lily.

Giorgio deschise ușa biroului.

– Măi să fie, arăți de parcă ai fi văzut fantoma restaurantului.

Lily se prăbuși pe un scaun în fața lui și-și făcu aer cu notițele.

Fruntea lui se brăzdă.

– Cu ce te pot ajuta, draga mea?

Lily își mușcă buza.

– Am niște propuneri care să ne ajute în toamna și iarna care vor veni, însă mă tem că nu vor fi acceptate de clientela noastră din Upper East Side.

Giorgio se ridică și închise ușa.

– Pe mine mă vor respinge, nu pe tine. El se lăsă din nou pe scaun. Foi niște hârtii pe birou și îi dădu lui Lily câteva pagini. Chiar acum, problema e că nu există cauciuc pentru anvelopele camionului.

– Camionul frigorific?

Giorgio oftă.

Am pus ca anvelopele să fie recauciucate, însă nu vor mai ține mult. Știi, nu pot scoate camionul din serviciu, depindem prea mult de el. Lipsa asta de cauciuc mă îngrijorează mult.

Lily examinează anunțul din fața ei. Trecuse mai mult de un an de când toată lumea își predase galoșii învechiți pentru campania referitoare la cauciuc, însă acel tip de cauciuc nu era potrivit pentru anvelope.

Giorgio continuă în timp ce ea citea.

– Apoi e problema benzinei. Chiar dacă am obține o rație mulțumitoare pentru cumpărăturile noastre de bază, pentru că avem o afacere, nu ne este de folos când vezi că stațiile de alimentare cu benzină se golesc. Cum ar trebui să ne descurcăm?

Își sprijini capul pe mâini.

Lily citise despre operațiuni ale germanilor pe coasta de

est, prin care rezervoarele cu benzină erau scufundate pe atât de repede pe cât SUA încercau să le aducă de la sondele petroliere din Caraibe.

– Ei bine, este evident că nu putem aștepta ore întregi la coadă în fiecare dimineață pentru benzină, spuse ea. Automobilul ei Bantam fusese scos din serviciu de multă vreme, așa cum ea și tatăl ei planificaseră. Avusese doar o cartelă de tip A, care-i permitea cam unsprezece litri de benzină pe săptămână.

– Nu prea putem îngrămădi în tren produse de la piețe pentru o zi întreagă, afirmă Giorgio.

– Mi-aș dori să pot spune ceva util, Giorgio.

– Ei bine, draga mea, ne poate bucura faptul că au fost eliminate rațiile impuse cafelei. Joe Martinson m-a aprovizionat bine și nu vreau să știu cum, însă, e ceva, cel puțin. Se pare că au foarte multă cafea în Brazilia.

Giorgio luă caietele în care erau notate rațiile, uitându-se cum rândurile de bonuri roșii pentru cărnuri, brânzeturi și grăsimi deveneau din ce în ce mai mici pe măsură ce lunile treceau, iar bonurile se apropiau de data expirării.

Aruncă o privire către ușa închisă.

– Sute de afaceri încalcă sistemele de raționalizare, chiar dacă Oficiul de Administrare a Prețurilor efectuează inspecții. Între noi fie vorba, *poate* că am cumpărat unele provizii pe sub mână, ce să mai spun de benzină atunci când am putut, cu bani în plus, plătind peste plafon, însă nu sunt singurul. Înțelegeți?

Lily dădu din cap, în mod afirmativ.

El își aduse palmele împreună.

– Nu cumpăr cantități prea mari. Însă trebuie să țin restaurantul în viață și să țin toți oamenii de aici angajați.

– Vreau să ajut, și despre asta voiam să vorbesc cu tine. Se încruntă la dosarul ei de rețete și le deschise. Giorgio, cred că este posibil ca oamenii să mănânce alte alimente atunci când arată asemănător cu unele cu care sunt familiarizați.

Giorgio o privi și bătu cu creionul în birou.

Lily își luă inima în dinți.

Mă gândesc să modelăm carnea tocată sub formă de

cotlet. Știu că sună nebunește, Giorgio. Însă, în momentul acesta, sper că oaspeții restaurantului o vor accepta.

Giorgio râse zgomotos.

– Deja mă simt mai vesel. Newyorkezii înstăriți nu fac aproape nici un compromis cu privire la stilul lor de viață și, dacă nu le putem furniza ce vor, trebuie să venim cu alternative. Îmi place abordarea ta.

Ea coborî tonul vocii.

– Mă îngrijorează atitudinea lor, Giorgio. Unii oameni par să nu fie conștienți că este război.

Mama ei, de exemplu. Nu putea fi ea cea care să dea cu piatra.

– *Santa Maria*, cât de adevărat, murmură el cuvintele, apoi ceva se schimbă în vocea lui.

– Aruncă o privire. Lily îi dădu un teanc din rețetele ei. Mă gândesc să fac ruladă din ficat și să folosesc rinichi în plăcinte, cu o porție mică de carne de vită.

El examinează pagina.

– Limbă afumată de vită à la Madeira...

Lily îl privi și continuă.

– Voi folosi conserve de carne de vită uscată și le voi combina cu grăsime pentru frăgezirea aluaturilor, făină, lapte și ardei roșu și le voi numi „carne de vită felii, bătută“. Adaptez să pară mai apetisantă, adăugând niște condimente și piper. Tom mi a spus că au avut ceva asemănător acum câteva luni, în armată.

Giorgio își săltă capul când ea îl menționează pe Tom.

Lily se îmbujoră.

– Ai vești de la el?

Ea încuviință încet din cap:

– Da. Da, am.

Se uită dincolo de ea preț de o clipă.

– Lily, acum mergi și încearcă rețetele acelea. Va trebui să convingi bucătarii.

Lily expiră prelung.

– Știu asta. În momentul ăsta, trebuie să-i conving pe toți cu privire la tot, însă cel puțin știu ce vreau.

Giorgio își ridică privirea încercând să o prindă pe a ei, însă ea se ridicase în picioare și se întorsese să iasă.

Capitolul 23

Lily

Noiembrie, 1943

Într-o după amiază domoală de toamnă, Lily umbla de colo colo în restaurant, pe lângă barul Valentino's. Giorgio examinează schițele pe care Jimmy le realizează pentru cocteilul de fructe de mare din seara aceea. Era o adevărată realizare pe vreme de război, însă, între ei fie vorba, Jimmy și Lily erau mândri de ceea ce creaseră după o vizită extrem de devreme la piețele de pește din Fulton, ca să poată ajunge înaintea celorlalți bucătari.

– Asta este bine.

Giorgio dădu înapoi diagramele cu stridii, scoici și creveți, ca și un desen al unei sculpturi în gheață, o piatră neregulată pe care o creaseră cu Julius târziu noaptea trecută.

Lily zâmbi ușurată și strecură desenele la loc în colecția ei din ce în ce mai mare de rețete de bucate pentru vreme de război.

– Mulțumesc, Giorgio, spuse ea. Îl pun imediat pe Jimmy să se ocupe de asta.

Giorgio o bătu ușor pe umăr și plecă. În anticameră se auzi sunând telefonul.

– Valentino's. Cu ce vă pot ajuta? enunță foarte clar șeful de sală în telefonul de pe biroul său. Se uită tăios la Lily, în timp ce ținea mâna peste receptor. Îi făcu semn să vină.

Mâna lui Lily se lăsă, iar schițele lui Jimmy atârnară în aer.

Suieratul slab al aspiratorului de praf zumzăia în fundal, iar femeile de serviciu fieceau ca niște vrăbii în timp ce lustruiau și curățau de praf anticamera după servirea prânzului.

Nimeni nu o mai sunase niciodată pe Lily la telefonul restaurantului.

Șeful de sală îi întinse telefonul.

– Doar două minute.

Ceva întunecat se desfășură în interiorul lui Lily. Luă receptorul, ținându-l la distanță de buchetul de flori care ocupa cea mai mare parte din biroul de recepție al restaurantului.

– Alo? Sunt Lily Rose.

– Lily.

Vocea era slabă și îndepărtată.

– Gia?

Lily își acoperi urechea liberă cu mâna, pentru a bloca sunetele aspiratoarelor și ale conversațiilor.

– Oh, Lily.

Vocea Giei tremură. Se auzi cum trase brusc aer în piept.

„Nu Tom. Te rog, nu Tom.“

Am primit o telegramă. Urmă o pauză nesigură. Lily prinse cablul telefonului. Tom a fost dat dispărut în Italia... S-a întâmplat în timpul debarcării Aliaților la Salerno. L-au pierdut.

Vocea Giei se înalță într-un suspin teribil.

Lily se prinse de masa lustruită. Jurnalul ei cu rețete de bucate căzu și pagini desprinse umplute cu toate notițele ei se adunară pe podea.

– Când? Ce s-a întâmplat?

– Nu știu. Tot ce știu este că a dispărut.

Mâna lui Lily tremură pe receptor

Bine, dar dispărut nu înseamnă...

Nu putu spune cuvântul. Vocea îi fremătă și-și ridică brusc capul către tavan, încercând să se concentreze pe tencuială, pe lumini. „Nu Tom. Nu.“

– Fiul meu, băiatul meu...

– Draga mea Gia, șopti Lily.

– Lily..., vom ține sigur legătura.

Lily lăsă receptorul.

Șeful de sală se uită în jos la ea, cu o expresie de dezaprobare cu greu disimulată. Scoase o cârpă, merse la telefon și șterse receptorul pe care ea tocmai îl ținuse.

Lily își duse mâna la gură, suspină, se aplecă să-și ridice de pe podea tot ceea ce muncise și fugi înapoi către coridor, însă când ajunse în ușă, dădu pripită de Vianne.

Soția lui Giorgio o prinse pe Lily de umeri.

Lily, draga mea?

Şeful de sală veni către ele.

– Despre problema apelurilor telefonice către angajați, doamnă Conti.

– Nu acum, Howard. *Attendez*, zise Vianne, fluturându-și mâna către el. Lily? Vrei să iei loc?

Lily o lăsa pe Vianne să o conducă. Pereții solizi ai coridorului păreau să curgă de fiecare parte ca două şuvoaie de apă.

Tom nu avea să primească acceptarea cererii lui în căsătorie. Dacă nu avusese niciodată şansa să ştie că ea şi-ar fi petrecut restul vieţii cu el?

Vianne deschise uşa salonaşului ei.

Lily se poticni în prag.

Giorgio spune că ai stat foarte târziu la birou după servirea cinei, şase nopți pe săptămână. Te simți bine, draga mea?

Lily trase jurnalul legat în care se aflau propriile ei rețete de bucate pentru vreme de război. Caietul era acum plin de toate ideile pe care le schițase noaptea târziu, transferate din mintea și sufletul ei pe hârtie. Gândul la sfârșitul războiului și la întoarcerea lui Tom o făcuse să nu renunțe.

Vianne stătea în tăcere în fața ei.

În pofda războiului, în pofda rațiilor, Lily se silise și găsisese moduri de a adapta carnea sărată de vită în carne prăjită, de a crea pandișpan fără ou, de a găti bile pane prăjite încântătoare folosind pâine în stil italian veche de o zi, grăsimi pentru frăgezire, ceapă, ierburi aromatice și zeama aromată a supelor. Muncise atât de din greu pentru ca lucrurile să meargă, iar acum... Era de neconceput.

Se uită în sus la Vianne.

– Îmi pare rău. Doar că...

Nu se putu destăinui că știa. Nu-i putu spune lui Vianne că fusese prima persoană care auzise că Tom era dat dispărut, pentru că familia Conti și-ar fi dat seama că se întâmpla ceva.

Și totuși, el era logodnicul ei!

Lily înghiți, însă i se pusese un nod dur în gât.

Cu blândețe, Vianne o atinse pe Lily pe umăr.

Lily?

Lily își scutură capul și simți din nou un nod în gât.

– Vrei să te duc acasă cu mașina? Am niște benzină pentru afacerea mea și am putea spune că a fost esențial.

Lily duse o mână la gură.

– Cred că trebuie să mergi acasă.

Nu acasă. Acasă nu mai era acasă...

– Lily, draga mea. Vreau să știi că..., se uită în jur preț de o clipă, iar privirea i se îndreaptă în jos. Înțeleg. Am trecut și eu prin ultimul război și eram tânără.

Lily strânse din buze și se uită în lateral. Își înăbuși un zâmbet apos.

– Vianne, ești o inspirație, spuse ea. Lily se cutremură. Își împinse scaunul și se ridică în picioare. Ești sigură că Giorgio se poate descurca fără mine în noaptea asta?

– Sunt sigură. Trebuie să te odihnești, draga mea.

Ochii albaștri inteligenți ai femeii mai în vârstă examină fața fetei.

– Trebuie să merg să văd pe cineva.

– Lily, oricine ar fi, e un bărbat norocos.

Lily se uită la Vianne pentru un moment, apoi se întoarse și ieși în grabă pe ușă.

Abia dându-și seama de ceea ce făcea, Lily se grăbi să iasă din gara din Greenwich Village, ținându-și strâns haina, protejându-se de rafalele de vânt și de frunzele căzătoare care se agitău prin Washington Square Park. Merse în timp ce-și ținea capul plecat, pe sub arcadă spre MacDougal Street, încercând să stăpânească valul de amintiri care o asaltau, de ultima oară de când venise aici, braț la braț cu Tom, de oamenii de acolo care-l salutau, în timp ce ei îi zâmbeau cu interes. Se simțise ca și cum era iubita lui. Acum, doar câțiva copii răzleți se jucau pe stradă, iar femeii și bărbați în vârstă își vedeau de treabă cu gulerele ridicate, care să-i ferească de aerul rece.

Lily se opri să-și tragă răsuflarea lângă casa în care locuia Gia. Ușa din față a clădirii era întredeschisă. Simți bătăile puternice ale inimii în timp ce își târa picioarele urcând scara către apartamentul Giei. Se uită preț de o clipă la ușa închisă, vopsită în alb, care se descojea pe ici, pe colo, înainte de a întinde mâna pentru a ciocăni.

Gia deschise ușa într-o secundă.

Cum stătea acolo, față în față cu mama lui Tom, dispariția lui păru extrem de reală și de amenințătoare. Fața ei palidă era străbătută de lacrimi.

Lily o privi fix pe Gia timp de o secundă neajutorată, înainte ca, nu știu cum, să pice una în brațele celeilalte. Lily își ascunse fața în umărul mamei lui Tom, inspirând mirosul de pânză proaspăt spălată și săpun parfumat, aromele unui acasă, ale păcii, iubirii și confortului. Urî gândul că Tom ar fi putut fi prins într-un loc umed și rece, o celulă de închisoare... sau mai rău.

– Lily, scumpa mea, murmură Gia. Își slăbi strânsoarea și o ținu pe Lily în fața ei, în timp ce vorbea cu o voce șovăielnică. Tom este un luptător. Are un motiv să supraviețuiască. Lily își lăsă brațele să-i atârne moi. Tu ești motivul acela.

Lily încuviință încet din cap. Trebuia să fie curajoasă pentru Gia. Știa că făcuse bine că venise acolo.

– Și te are pe tine. Pe tine și pe Natalia. Trebuie să ne rugăm să fim puternice pentru ca el să reziste, să-și țină spiritul viu.

Gia își dădu pe spate cu mâna buclele de pe frunte.

– Intră și voi face cafea.

După câteva momente, Lily se descălță și-și ghemui picioarele sub ea, pe canapeaua moale a Giei. Când Gia se întoarse cu două cești de cafea, Lily își plantă din nou picioarele pe podea.

– Îmi pare atât de rău. Nu prea-mi dau seama de ceea ce fac.

Gia așeză ceștile de cafea.

– Draga mea, sunt canapele vechi. Te-ai descălțat. Ghemuiește-te cât dorești.

Lily își lăsă capul în jos și se uită în podea.

– Pare atât de multă vreme de când a plecat. Și totuși, mă simt ca și cum doar săptămâna trecută stăteam aici, cu tine.

– Da.

– Când vin în locuința ta mă simt ca și cum vin acasă. Aici îi simt prezența foarte puternic, Gia.

Șopti ultimele cuvinte, cu fața îmbujorată de

destăinuirea care i scăpase.

– Este greu, diflcil, după ce ai ținut un copil în brațe, să-ți imaginezi așa ceva. Știu că sunt doar una dintre multe alte mame.

Gia își lăsa ceașca de cafea și se uită pe fereastră.

– Natalia este bine? Întrebă Lily.

Gia dădu afirmativ din cap, curajoasă.

– Oh, da. Scrisori splendide, relaxate despre celelalte fete, despre prietenie, cu descrieri doar vagi.

Vocea lui Lily sună chinuită.

– Trebuie să fim curajoase cu privire la Tom. Nu-i așa, Gia?

– Dacă trăiește, am speranță.

Vorbi cu o siguranță calmă.

Lily scoase o bucată de hârtie din geanta ei de mână.

Gia o luă absentă.

– Am făcut niște planuri pentru plantările dinspre sfârșitul iernii, pentru sfeclă, varză, ceapă și păstârnac și dovleci de iarnă. Te voi ajuta să le plantezi. Vocea îi cedă, însă continuă șovăielnic. Tom nu ar vrea să ne oprim din ceea ce facem pentru a ajuta, nu-i așa?

Gia dădu aprobator din cap, ochii i se umplură de lacrimi.

– Grădina pe care o construim este o grădină a victoriei. Cred că, dacă rezistăm, asta este ceea ce trebuie să se întâmple. Trebuie.

– Ai dreptate, șopti Lily. Trebuie să ne concentrăm pe victorie. Pe libertate și pe un viitor mai bun pentru noi toți.

Mai târziu, înapoi în Gramercy Park, întunericul impus al obscurității păru să învăluie strada. Parcul privat era nemișcat și liniștit, iar în apartamentul părinților ei nu se auzea nici un sunet în afară de ticăitul ceasului cu pendulă.

– Lily!

Luminile din hol licăriră.

Mama ei era îmbrăcată într-o rochie de mătase bleumarin, cu mâneci lungi, care-i cuprindea corsajul și se evaza până la genunchi. La piept avea prinsă o floare de mătase crem. În jurul încheieturilor mâinilor și al lobilor

urechilor străluceau diamante, iar părul ei închis la culoare era coafat sofisticat și cu eleganță.

Victoria strâmbă din gură la vederea ținutei lui Lily.

– Îmi amintești când te-am încurajat eu să te îmbraci ca un bărbat?

Lily se uită la pantalonii cu care se îmbrăcase dimineață pe întuneric, abia dându-și seama de ei.

– Femeile încep să poarte pantaloni. Este mult mai practic, având în vedere că atât de multe dintre noi muncim.

Victoria își dădu ochii peste cap.

– Grăbește-te. Știi că avem o cină programată.

Lily își trecu o mână peste păr.

Nu, mamă. Nu în seara asta.

Privi într-o parte, la familiaritatea lămpilor de perete care luminau holul lung al apartamentului lor. Încălzirea era pornită, iar covorul se simțea moale sub picioare. Poate că Tom era înfometat, se ascundea în hambarul cuiva, în frig, fără să știe dacă avea să scape viu vreodată.

Lily își înfășură brațele în jurul corpului. De ce nu putea să o ia în brațe pe mama ei, cum o făcea orice altă fiică, și să i se destăinuie?

Victoria închise ochii.

– Am acceptat o invitație. Mergem la familia Carter, e hotărât. Extenuarea asta a ta începe să devină obositoare.

– Poftim?

Lily de-abia își dădu seama de ruptura din vocea ei.

– Ți-am spus acum o săptămână. Nu este o reuniune mare, doar vreo douăzeci de persoane. Nu te poți retrage acum. Ar fi nepolitic și lipsit de cordialitate.

– Am avut o zi groaznică la Valentino's.

Lily își încleștă pumnii.

– Ei bine, cu atât mai mult ai motive să ieși cu familia și să-ți limpezești gândurile.

Victoria se întoarse pe hol.

– Haide.

Lily se clătină. Se întinse către masa lustruită din hol, iar degetele îi băjbăiră să se prindă de marginea ei.

– Bucătarul... nostru șef este dat dispărut în Italia. În debarcarea Aliatilor la Salerno.

Iar mâine toată lumea de la muncă avea să știe. Găia îl va informa telefonic pe Giorgio în seara asta. Lily va fi nevoită să pretindă că, asemenea celorlalți angajați din bucătărie, îl deplângea pe Tom doar în calitate profesională. Lily căută pe fața mamei ei o urmă de înțelegere.

– Mamă?

Victoria zâmbi tensionată.

– Lily, îmbracă-te și poartă-te ca o fată normală.

Lily se împotrivi lacrimilor care amenințau să i se reverse pe obraji.

Victoria se grăbi în salonaș. Lily o urmă, mergând cu greutate prin casă.

Serios! făcu Victoria o grimasă. Pentru numele lui Dumnezeu, revino-ți.

Victoria zori până la birou, agitându-se cu ordonarea hârtiilor, notelor, dosarelor, decupajelor din reviste.

Lily își încleștă pumnii. Poate că ar trebui să-i spună mamei ei. Dacă faptul că Tom era dat dispărut ar convinge-o?

– Mamă... Dar chiar atunci Lily zări hârtiile pe care mama ei le ordona. Încet, se mișcă în partea cealaltă a încăperii. Mamă?

În fața ei erau răspândite mai multe imagini. Rochii de nuntă, liste cu nume de organizatori de evenimente. O scrisoare de la biserica Church of the Heavenly Rest.

Încet, Lily întinse o mână către scrisoare, își văzu numele. Pe al lui Nathaniel. Confirmarea unei date: 10 septembrie 1960. Se dădu înapoi clătînându-se.

– Mamă?

Victoria se întoarse, ridică o sprânceană și-și puse mâinile în șold.

Lily își dori să articuleze cuvinte, însă pur și simplu nu ieșeau.

Tatăl ei intră în salonaș; purta o cămașă pentru o cină formală și pantaloni negri. Își întinse brațele, pentru ca Victoria să-i încheie butonii manșetelor.

– Tată?

Lily simți că sângele i se urcase în obraji. Duse o mână la gură. Arătă spre birou cu cealaltă mână.

Părinții ei schimbă priviri. Luminile părură să arunce umbre bizare pe perete.

– Îmi face atât de multă plăcere să consider că vei fi îngrijită bine după terminarea războiului, anunță Victoria. Dragă, mai târziu, toate aceste lucruri vor fi perfect rezonabile.

Lily se zgâi la birou.

– Eu și Katherine de-abia așteptăm.

Lily ridică brusc capul.

– Singurul mod de a supraviețui acestui război este să planificăm din timp pentru când se va termina. De fapt, murmură Victoria, dacă nu am fi planificat nunta asta, cred că aș fi fost înnebunită de griji pentru tine.

Scuză mă, spuse Lily, conștientă că fața îi era stacojie și că mâinile îi tremurau.

Se îndepărtă de tatăl ei, prea supărată să-și poată pronunța cuvintele.

– Doar gândește-te! Draga mea, va fi din nou disponibilă mătasea. Minunat. Ocuparea Parisului a avut un efect atât de îngrozitor asupra industriei modei.

Lily ieși legănându-se din încăpere. În hol, se sprijini de peretele vopsit aib. Cum se ajunsese aici? Cum se divizase totul în două? Locul ei de muncă, familia ei. Nathaniel, Tom. The Village, Gramercy Park. Buni, mama.

Privirea i se fixă pe fotografia ei preferată cu Josie care se uita direct la ea, cu ochii albaștri limpezi. Lily se duse din nou către salonaș.

Tatăl ei își turna un pahar cu whisky.

Victoria era așezată pe canapea, cu picioarele încrucișate la nivelul gleznelor. Își ridică fața către Lily, cu o privire la fel de nevinovată ca a unui copil.

Privirea lui Lily se intersectă cu a mamei ei. Și chiar atunci, realizează care era răspunsul. Lily grăi nefiresc de egal:

– Mamă, tată. A venit vremea să mă mut de aici.

Victoria se aib. Privirea ea pălpâi în direcția lui Jacob.

Iar atunci, cu pumnii încleștați pe lângă ea, Lily enunță printre dinți cuvintele pe care ar fi trebuit să le spună cu luni în urmă. Cu mult înainte ca Nathaniel să plece la război. Trase aer în piept.

Nu mă pot căsători cu Nathaniel și nu o voi face.
Tatăl ei se sprijini de birou, în timp ce fața i se umbri.

– Draga mea...

Pieptul lui Lily săltă.

– Vreau să vă opriți din planificarea unei nunti care nu va avea loc niciodată. Și mă voi muta, îmi voi plăti singură chiria. Tot ceea ce vă cer este să-mi respectați hotărârea asta. Așa cum ați face în cazul oricărei alte persoane adulte.

Victoria își încrucișă brațele.

Camera păru să se micșoreze în jurul lui Lily, însă gândurile ei erau foarte clare.

– Asta nu este viața ta, mamă. Este a mea. Mi-ar plăcea să am binecuvântarea ta, respectul tău pentru toată munca grea care m-a adus acolo unde mă afiu. Însă se pare că este puțin probabil să le obțin.

Susțin privirea mamei preț de o interminabilă secundă.

Apoi, în timp ce nu contenea de dat din gură, cu obraji roșii de furie, cu mâinile trăgând de perlele pe care le purta, Victoria dădu dezaprobat din cap, se uită aspru la fiica ei, se ridică și ieși din încăpere, trântind ușa în urma ei.

Tatăl ei își trecu o mână peste fața obosită, ochii i se intersectară cu ai lui Lily pentru un moment, iar agonia pe care o simțea îi era foarte clar afișată în expresie.

Însă Lily rămase hotărâtă.

După un moment chinuitor, se uită trist la Lily, ridică din umeri către ea și merse la Victoria, închizând încet ușa în urma lui, în timp ce pășea regulat pe hol.

Lily merse încet în dormitorul ei. În zece minute, își făcuse o geantă.

Pe stradă, strigă un taximetru.

– Greenwich Village, spuse ea când se strecură în mașină.

Iar în interiorul întunecat, se uită pe geam, în timp ce pe obraji îi curgeau șuvoaie de lacrimi.

Peste Bank Street se crăpa de zori. Lily stătea, trează, la fereastra dormitorului pentru oaspeți din casa lui Josie, uitându-se la cer, zgâindu-se la lumina gri, sidefie. Cosmo

era ghemuit în poala ei. După ce Josie îi făcuse o ciocolată caldă și o îndopase cu biscuiți noaptea trecută, Lily se ridicase în capul oaselor, cu gândurile învoiburate, rugându-se ca Tom să fie undeva, oriunde, în siguranță sub același cer; era dezamăgită de refuzul mamei ei de a o accepta așa cum era; era tristă că tatăl ei nu o confruntase pe Victoria. Își dori ca lucrurile să poată fi diferite. Ca Tom să se întoarcă acasă. În poală ținea o scrisoare veche, subțire, îndoită, de la el.

Iarna, 1942

Cara mia,

Nu vreau să pretind că lucrurile vor fi la fel când mă voi întoarce. Tu te vei fi schimbat. Eu mă voi fi schimbat. Amândoi vom fi trecut prin lucruri pe care este posibil ca nici unul dintre noi să nu le înțeleagă niciodată. Văd lucruri care... ei bine.

Mă bucur de camaraderia celorlalți de aici. Ne ținem motivați unul pe altul. Până la urmă, uneori, este tot ceea ce putem face. Să ai astfel de oameni lângă tine, să te înconjori de persoane care te susțin și nu te distrug este cel mai important lucru în viață. Promite-mi că vei face același lucru ca să rezisti. Înconjoară-te cu prieteni, cu persoane cărora chiar le pasă de tine.

Însă, cara, să știi un lucru. Să știi că, în ciuda a ceea ce oricare dintre noi trăiește, ceea ce nu se va schimba este iubirea mea pentru tine. În ciuda despărțirii noastre impuse, sentimentele de tandrețe pe care le am pentru tine cresc în mine cu fiecare zi. Se spune că inima devine mai puternică cu cât e distanța mai mare. Gândește-te la mine ca la fortăreața ta îndepărtată, tot așa cum eu mă gândesc la tine ca la fortăreața mea.

Atunci când lucrurile devin dificile pentru oricare dintre noi, trebuie să ne amintim că nu suntem singuri, că iubirea noastră ne va face să rezistăm până când ne vom reîntâlni. Nu contează unde suntem, cu cine suntem sau ce facem, noi suntem mereu împreună, indiferent de ce s-ar întâmpla. Să ții minte asta, mereu.

*Toată dragostea mea,
Tom al tău*

Capitolul 24

Victoria

– Se va răzgândi, spuse Jacob. Doar vorbim despre Lily.

Victoria privea spre parc. În camera lui Lily, în timp ce stătea pe bancheta de la geam a fiicei ei, își închise ochii și-și aminti de fetița care fugea în jurul parcului în timp ce ea stătea pe o bancă și o privea; părul fetei era prins în două cosițe lungi, castanii. Amintirile o mistuiau atât de mult, încât o dureau. Însă, pe măsură ce Lily crescuse mai mare, mai independentă, se îndepărtase de mama ei și fugise mereu la casa lui Josie atunci când avusese nevoie să vorbească. Iar Josie o încurajase. De fiecare dată când Lily se îndrăgostise sau nu mai simpatizase pe cineva la vreun dans organizat de școală, fugise în Greenwich Village să-i povestească lui Josie toate bârfele, să-i relateze toate veștile. Când veneau notele, direct la Josie, toate problemele cu prietenele, toate hotărârile privind rochiile... Victoria fusese lăsată pe dinafară complet.

Adevărul era că Josie și Lily alcătuiau un club de două persoane, mână în mână.

Într-adevăr, mama lui Jacob se modelase într-un fel de membră în vârstă a avangardei, refuzând să îmbătrânească cu grație de când bietul Hank murise, mergând la teatru, asociindu-se cu persoanele acelea din Village! Nu era deloc conduita așteptată de la o văduvă din Upper East Side. Existau reguli, iar Josie părea hotărâtă să le încalce pe fiecare în parte.

Ea, Victoria, trebuia să fie cea care să-și aducă fiica pe calea cea bună.

Victoria oftă. Acum, când încerca să realizeze ceva ce ar fi făcut ca Lily să devină una dintre cele mai invidiate fete din New York, când Nathaniel, un bărbat încântător, corect, bun, era îndrăgostit de ea, de ce insistă ea să fugă la Josie, ce să mai spună de adorarea unei femei precum Vianne Conti, dintre toți?

Cu o săptămână în urmă, Lily îi tot dăduse timp de zece minute despre cum o admira pe creatoarea franțuzoaică

de modă, datorită succesului ei comercial, creativității, determinării și pasiunii ei de a reuși. De ce nu putea Lily să înțeleagă că ar trebui să meargă la Vianne pentru probele pentru rochie, nu să aspire să devină femeia aceea?

Ideea era ridicolă.

– Dacă mama mea m-ar fi încurajat să mă căsătoresc cu un bărbat ca Nathaniel Carter, îi zise ea lui Jacob. Nu aş fi...

– Te-ai fi căsătorit cu el într-o secundă.

Jacob luă loc pe scaunul grațios acoperit în pânză florală, care stătea gol în fața măsuței de toaletă a lui Lily. Se uită la ea, cu ochii lui căprui limpezi.

Victoria își îndreptă mâna la gură.

– Nu am vrut să spun asta, șopti ea. Nu chiar așa, dragul meu.

Jacob își înclină capul într-o parte.

– Este chiar atât de rea? întrebă el. Viața noastră împreună?

– Nu.

Vorbele Victoriei erau moi.

– Însă, pentru Lily. Ce ocazie! Haide, Jacob. Nu te scrânti.

El își înclină capul într-o parte.

– Știi că te ador, chiar și intrigile tale le ador, dar nu lăsa lucrul ăsta să devină o obsesie, draga mea.

Victoria strânse din buze.

– Ar trebui să merg să supervizez prepararea prânzului.

În timp ce trecea pe lângă soțul ei, el o apucă de mână și o ținu preț de o clipă.

– Te iubesc, spuse el.

– Și eu pe tine.

Victoria trase aer pe nas, scutură din cap și ieși din încăpere. Ieșită în hol, se opri pentru un moment, dând cu nasul de amintirile pe care și le creaseră în viața petrecută împreună. Tot ceea ce făcuseră se învârtise în jurul lui Lily; iar cum, își pierduse fiica. Lily îi scăpase printre degete.

Oh, Victoria o invidiase deseori pe Katherine și diamantele ei, vacanțele ei petrecute în Europa, blănurile ei și operele ei de artă neprețuite; fusese deseori

îngrijorată că nu putea ține pasul cu unele dintre celelalte prietene mai înstărite ale lui Katherine, cu capacitățile de cheltuială ale soților lor; încercase întotdeauna să-l impulsioneze pe Jacob. Dar el, destul de încăpățânat, rămăsese mereu el însuși. Și trebui să admită că-l respecta pentru asta.

Ea văzuse ocazia aceasta pentru Lily și profitase de ea. Își transferase energiile către fiica ei. Dacă ea nu putuse avea toate bogățiile din lume, de ce să nu le aibă frumoasa ei fiică?

Victoria scutură din cap și merse în bucătărie să o supervizeze pe fata în casă.

În dimineața următoare, Victoria își dădu la o parte micul dejun mâncat pe jumătate și merse sus, în baia ei, trecând pe lângă dormitorul tăcut, gol al lui Lily, ignorând durerea sâcâitoare care i se furișase în viscere. Își îmborsă fața, își atinse ușor încheieturile mâinilor cu câteva picături de parfum, își adună lucrurile și ieși.

Prinse trenul către casa lui Josie.

– Fiica mea este aici? Întrebă ea, în timp ce stătea ca o neghioabă caraghioasă și punea întrebarea evidentă pe treptele din fața casei proprii soacre.

Victoria se îmbujoră în timp ce Josie nu făcu decât să se uite la ea, cu ochii ei albaștri mari limpezi ca ai unei fete, stând acolo într-un cardigan crem curgător absolut neelegant, peste o cămașă ecosez clar demodată.

Josie deschise larg ușa din fața casei, dându-se la o parte pentru a o lăsa pe Victoria să intre. Mirosul de copt se ridică din bucătărie.

Victoria se întoarse către soacra ei, deschise gura, încercă să reverse o tiradă întoarsă pe toate fețele toată noaptea; constată însă că Josie îi întorsese spatele. Mama lui Jacob avusese tupeul să-i întoarcă spatele Victoriei și se îndrepta repede în jos pe scările care duceau la subsol.

– Cafea, Victoria? strigă Josie. Tocmai am pus la făcut. Cât de amabil din partea ta că mă vizitezi. Știi, chiar *speram* că vei veni.

Victoria își împreună sprâncenele și se îndreptă spre subsol după soacra ei; își scoase acul de la pălărie,

mănușile, jacheta verde pe corp a costumului ei foarte la modă.

Josie turnă încet cafea în două cești și-i dădu ei una. Expresia de pe fața ei era de nepătruns.

Victoria își trase un scaun și se trânti pe el la masa de bucătărie a lui Josie. Se uită prin încăpere, în timp ce Josie își găsi de lucru cu niște biscuiți. Biscuiți pe care probabil Lily îi copsese înainte de a fugi devreme la Valentino's.

Victoria stătea țeapănă ca un lemn.

– E aici, nu-i așa? O ai.

Josie tăcu atunci când își trase un scaun, așezându-se la masa ei.

– Lily nu este un pachet, Victoria.

Victoria își săltă capul și râse.

Josie luă o gură din cafea, înainte de a o reacheza încet.

– Victoria...

– Crezi că te poți băga și că poți introduce în mintea fiicei mele ideile tale ridicole. Ei bine, nu înghit așa ceva. Deloc.

– Nu fac deloc asta. Lily poate lua hotărâri singură, răspunse Josie.

Victoria își încleștă dinții. Oh, femeia asta era mereu copleșitoare. Atât de încrezătoare. Victoria bătut ușor cu unghiile în masă.

Pot să te rog ceva? întrebă Josie.

Victoria se uită aspru la soacra ei.

– Mi se pare că ești hotărâtă să fii observată, Victoria. Ești hotărâtă să fii cineva.

Victoria strânse din buze și se încruntă. În cele din urmă, ridică din umeri.

– Știi, ca să fii observată, nu trebuie să te folosești de copiii tăi, spuse Josie cu o voce blândă.

Victoria rămase cu gura deschisă.

– Cum îndrăznești? Nu ai avut niciodată habar despre cum se fac lucrurile.

– Întreab-o pe Lily, răspunse Josie. Ea știe exact cum să facă lucrurile.

Victoria dădu pe gât cafeaua, își puse mănușile, pălăria și ieși repede pe ușa de la subsol.

Capitolul 25

Lily

Lily zăbovi deasupra unui cuptor din bucătăria Valentino's. Aroma de plăcintă savuroasă umplea aerul, în timp ce, afară, ploaia curgea pe ferestrele aburite. În momentul în care îi indică Lily, Rosa se aplecă și scoase un fel de mâncare experimentală, care clocotea. Se întoarse către toată lumea, în timp ce un zâmbet timid i se așternu pe toată fața.

– Exact asta ne dorim, spuse Lily. Bravo, Rosa!

Sper că, atunci când o voi tăia, să nu vă schimbați toți părerea, *chef*.

Rosa ținu un cuțit deasupra vasului.

– Arată apetisant, zise Ellen.

Bucătarul secund, vesel, se aplecă mai aproape pentru a inhala legumele acoperite cu brânză topită. Zâmbi, iar în obraz i se formă o gropiță de încântare.

– Oh, nu e mare lucru, spuse Rosa. Am folosit ce legume am găsit, le-am pus în vasul ăsta pentru plăcinte și le-am aseasonat cu mult piper și un vârf de sare. Lily mi-a dat niște ierburi aromatice din grădina victoriei.

Sună ca o plăcintă de rămas-bun, mormăi Leo.

Agnes își drese glasul

– Păi, Leo, Lily și Gia Moreili au făcut ceva extraordinar cu grădina victoriei.

Îi aruncă o privire lui Lily.

– Și, dacă nu ar fi făcut-o, Rosa nu ar avea în fiecare zi aceste legume minunate.

– *Sicilianos*, murmură Leo în barbă.

Agnes se crispă.

– Ce ai spus?

Încet, Lily își săltă capul din vasul Rosei. Auzise despre felul în care italienii din nordul Italiei îi disprețuiau pe cei din sud, atunci când, uneori, Giorgio lăsase să-i scape câteva glume pe lângă Tom. Însă atitudinea lui Leo avea ceva mai sinistru.

Nările lui Leo fremătară.

Gia Morelli este o *siciliana*.

– Leo. Lily coborî tonul vocii. În bucătăria mea nu e loc de prejudecăți meschine.

Bucătarii tăceau.

– Acum, zise Lily. De ce nu ne povestești despre noua ta rețetă, Rosa?

– Ei bine, am făcut un sos din untură, amidon de porumb, zeamă de supă de legume și condimente. Am turnat sosul peste legume, apoi am pus un strat gros de piure de cartofi deasupra. Am presărat brânză și am sperat ca nebuna că, la sfârșit, voi obține un prânz bun, hrănitor.

– Martina, cred că l-am putea servi în mici vase ca garnitură, propuse Lily. Tu ce crezi?

Privirea Martinei era concentrată pe vas.

– Cred că este o idee excelentă. Bravo, Rosa!

Ellen puse o mână pe spatele tinerei Rosa.

– Trebuie să recunosc, plăcinta aceea arată tare bine. Ce-ar fi să o împărțim la prânz împreună?

Fața Rosei se făcu rozie.

– Mie îmi seamănă cu un minunat fel de mâncare de prânz pentru angajați, adăugă Lily.

Rosa începuse să taie plăcinta. Martina luă felia pe care i-o dăduse Rosa, iar ceilalți se aliniară pentru porțiile lor.

Ellen cufundă o lingură în mâncarea cu aspect satisfăcător și luă o îmbucătură.

– E delicioasă. Catifelată și încântătoare.

Zâmbi și i se ivi gropița din obraz.

Lângă ea, Meg scoase zgomote de apreciere.

Rosa radie de bucurie.

Un zgomot o făcu pe Lily să tresară. Se întoarse și se trezi față în față cu Vianne, care purta o rochie roșie din lână, pe corp, cu o broșă cu perle prinsă la piept. O blană i se odihnea peste umăr.

Rosa se întoarse către Lily, cu o întrebare în privire.

– Curaj, îi zise Lily.

– Mă scuzați, doamnă, doriți să luați o îmbucătură din plăcinta făcută de mine?

– Oh, la, la, dar bineînțeles. Dacă aveți cum să-mi dați o felie!

Rosa se îmbujoră din nou în timp ce tăie o felie generoasă pentru Vianne.

– Rosa devine un *entremétier* extraordinar, afirmă Lily.

Și zâmbi din inimă atunci când Rosa se îmbujoră de plăcere.

– Doamnă, plăcinta asta va avea succes, zise Rosa, radiind cu sinceritate în fața lui Vianne.

Leo se apropie. Se uită la plăcintă, dădu din umeri și se îmbujoră la vederea frumoasei Vianne.

Vianne luă o îmbucătură și-și îndreptă furculița către ei.

– Ei bine, dragii mei, cred că ați creat o masă satisfăcătoare. Îl voi încuraja pe Giorgio să o treacă în meniu! Este o hrană perfectă la Valentino's, pe vreme de război.

În bucătărie se auzi un chiot de veselie.

– Lily? spuse Vianne în timp ce angajații începură să se întoarcă la posturile lor. Ai ceva de făcut azi, după prânz, draga mea?

– Testăm mai multe rețete, răspunse Lily. Le-am rugat pe fetele mele să vină cu o serie de idei noi pentru iarna care va veni. Am examinat cărțile de bucate siciliene ale Giei.

Încruntătura lui Vianne era doar una ușoară.

– Martina? strigă Lily.

Fata se opri, cu mâinile poziționate deasupra postului.

De ce nu i spui doamnei Vianne despre ideile tale.

Martina își ridică bărbia.

– Aș fi încântată. Mă gândeam la *cotechino* servit cu linte și piure de cartofi.

– Da? o îmboldi Lily.

– Aș putea face cârnații folosind piele de porc, precum și carne, exact așa cum făceau în Modena. *Cotechino* a fost creat în Modena în secolul al XVI-lea, pentru conservarea cărnii de porc în timpul unui asediu. Mama mi-a spus despre el.

– Și ce altceva, Martina? Te rog, spune-ne mai multe, o încurajă Lily.

– Ei bine, mă întrebam dacă aș putea folosi porții ieftine de carne de vită pentru tocană și slănină în loc de mușchiul pe care îl prefera Marco, ceapă obișnuită în loc de *grelot* și fără ciuperci, și din plin rozmarin, cimbru,

pătrunjel și pastă de tomate, pentru un *beef bourguignon*, în stil de război. Morcovi proaspeți și țelină.

Pe buzele lui Vianne apăru un zâmbet mic.

– Cealaltă idee pe care am avut-o e cea de substitut de rață. Ochii Martinei se luminau. M-am gândit că putem lua carne pentru cârnați, cepe, mere și salvie proaspătă, să distribuim carnea pentru cârnați într-un strat, peste ea să pun mere proaspăt date pe răzătoare, ceapă și salvie și să le modelăm sub formă de piept de rață, apoi să acoperim și să coacem. Chiar iese ceva foarte gustos.

Vianne rămase cu furculița suspendată în aer.

– Sunt convinsă că lui Giorgio i-ar plăcea să audă mai multe din propunerile acestea.

Ne face pe noi, bărbații, redundanți! bombăni Leo.

– Oh, revino-ți, Leo. Noi, fetele, suntem genii când e vorba să facem ceva din nimic, spuse Vianne.

Leo se înroși în timp ce se uita în jos.

– Iar asta e cu adevărat o abilitate, zise Agnes calmă, lângă Lily.

Lily o strânse pe Agnes de braț.

– Meg inventează un pandișpan fără ouă, continuă Lily. Ellen se ocupă de un substitut de smântână, folosind lapte praf, zahăr, lapte și grăsime pentru frăgezire, iar Agnes de o budincă cu mere, pentru vreme de război, folosind pesmet și esență de migdale, cu sirop de arțar, fără făină.

Vianne se întoarse către Ellen.

– Martina, ai putea coordona tu această sesiune de gătit pentru vreme de război? Vreau să o duc pe Lily într-un loc special în după-amiaza asta.

– Bineînțeles că pot, răspunse Martina.

Vianne bătu ușor cu unghiile date cu ojă roșie în bancul lung.

– Ne putem vedea în anticamera din față la trei și jumătate, Lily?

– Ești sigură, Vianne?

– Ai aici o rochie bună?

– Ei bine, presupun că da. Lily coborî tonul vocii. Mama nu are tendința să-mi cumpere haine care nu sunt de bună calitate, dacă mă înțelegi.

Lily fu sigură că Vianne îi făcuse cu ochiul.

Vianne ieși din bucătărie, lăsând o dâră de parfum Shalimar în urma ei, iar subsolul zumzăi de sunetele pregătirii pentru prânz.

După câteva ore, Lily se schimbă în costumul de lână verde-închis despre care abia de-și amintea că îl pusese pe ea la patru dimineața. Mama ei se plânsese când Lily îl alesese cu un an în urmă, pentru că, asemenea modelor de război ale multor alte femei, avea culoarea unei uniforme militare; dar Josie o complimentă pentru el când îl întinsese pe pat cu o noaptea trecută. Lily se asigură că bluza de viscoză de dedesubt stătea cum trebuie și că pantofii ei erau lustruiți în așa fel încât să treacă până și testul pe care Giorgio îl aplica ospătarilor săi.

Vianne era deja în anticameră. Înlocuise eșarfa de blană cu o haină lungă din blană de nură.

– Șoferul nostru este afară, în mașină.

Ieși maiestuos prin ușa de acces principală, în timp ce portarul îi ținu deschise ușile duble.

Afară, Lily își recăpătă răsuflarea când simți răcoarea aerului începutului de iarnă. Portarul ținu deschisă portiera Pontiacului lui Giorgio, iar ea se strecură înăuntru, unde mirosea a piele și a lac.

Vianne conversă cu șoferul, un ospătar în vârstă care părea să lucreze și ca șofer, iar Lily se mulțumi să privească pe geam la zgârie-nori și la noua priveliște cu angajate care purtau haine, pălării și pantaloni și se mișcau grăbite pe străzile din Manhattan, dispărând în stațiile de metrou, așa cum obișnuiau să o facă bărbații.

Sedanul trecu pe nesimțite în partea de mijloc a orașului, oprindu-se la Herald Square.

Sper că a fost acceptabilă călătoria, doamnelor? se întoarse ospătarul în vârstă către Vianne și Lily.

Zâmbi obraznic.

– A fost încântătoare, răspunse Vianne.

– Mulțumesc din suflet, adăugă Lily.

El le făcu cu ochiul, înainte de a ieși să le deschidă portierele. În fața lor se arătă faimosul magazin cu cinci niveluri, care ocupa aproape un întreg cvartal.

– Ah, Macy's, murmură Lily.

Femei frumos îmbrăcate intrau și ieșeau pe ușile deschise de portari, exact ca la Valentino's. Lily zâmbi la micul episod de nostalgie pe care-l resimți pentru deplasările pentru cumpărături de dinainte de război, pe care le făcuse aici cu mama ei.

– Am decis că aveai nevoie de o pauză, spuse Vianne, așteptând ca Lily să o ajungă din urmă. Vianne îi mulțumi portarului, își puse geanta de mână din piele de lac peste braț și intră la fermecătorul parter. În plus, m-am gândit că s-ar putea să-ți placă să vezi ceva în afară de bucătăria aceea.

Lily îi zâmbi timid, surprinsă că Vianne era interesată de ea.

Vianne zâmbi răpitor.

– Și adevărul este că vreau să-ți cer părerea despre cea mai recentă colecție a mea. În calitate ta de profesionistă, ești exact tipul de clientă pe care sper să o atrag. Cei de la Macy's m-au rugat să creez o linie specială pentru ei, iar astăzi arunc o ultimă privire asupra modelor pentru vreme de război pe care le-am conceput în ultimele câteva luni.

O pală de aer cald le întâmpină. Vianne pluti mai departe. Oamenii se zgâiau la creatoarea de modă urmată de Lily.

Lily acceptă o pulverizare cu parfum de la o asistentă de vânzare excelent îmbrăcată, în vreme ce Vianne merse la biroul administratorului pentru a anunța că sosise. Lily nu-și putu abține oftatul la vederea magnificului magazin cu tejghelele lui încadrate de lemn, cu panouri de sticlă, pline cu mănuși, eșarfe din viscoză și articole luxoase de papetărie. Lifturile circulau cu ușurință la etajele superioare, iar angajatele conversau fermecător cu clienții, introducând plățile în numerar în tuburi pneumatice.

Un bărbat la șaiszeci și ceva de ani, îmbrăcat într-un costum formal, cu cravată neagră, luă mâna lui Vianne, o duse la buze și o sărută, în timp ce degetele lui albe, cu unghii tăiate pătrat, îi țineau cu atenție unghiile ei date cu oje roșie. Ea avea ceva care era delicat și totuși Vianne era una dintre cele mai puternice femei pe care le cunoștea

Lily. Peste încăpere se așternu liniștea.

– Măi să fie, *bonjour*, domnule Straus, salută Vianne. Flutură vag în direcția lui Lily. Trebuie să faci cunoștință cu Lillian Rose, care este întruchiparea noii femei muncitoare către care doresc să-mi îndrept noua mea colecție: Vianne at Macy's.

Lily înaintă, iar bărbatul îi luă mâna, îi examinează fața preț de o clipă, după care încuviință din cap și oftă.

– Încântătoare, șopti el.

– Sunt încântată, spuse Lily, simțindu-se oarecum copleșită de atenția care i se acorda.

– Înapoi la muncă, strigă el cârdului de asistente de vânzare care se opriseră de tot și se zgâiau la el cu gurile căscate. Încăperea cu tavan înalt își reluă zumzetul și conversațiile.

– Jack Straus este proprietarul Macy's, o informă Vianne pe Lily. Asistentele sunt oarecum impresionate să-l vadă aici.

Domnul Straus se deplasă prin magazin.

– Am crescut cu Macy's, menționează el. Am fost aici, aveam doi ani când s-a deschis magazinul din Herald Square!

Personalul forfoti în jurul teșghelelor, trimițând priviri pe ascuns domnului Straus, în timp ce acesta arăta drumul către un lift cu lambriuri în celălalt capăt al magazinului. O asistentă de vânzări, îmbrăcată într-o uniformă bleumarin, îi duse înăuntru.

– La încăperile de vizionare private, Diana, spuse domnul Straus femeii care apăsă butonul pentru etajul corespunzător.

Ușile liftului se închiseră.

Ușile sofisticate se deschiseră larg după câteva momente, ducând direct într-o încăpere a cărei podea era acoperită de un covor catifelat, cu modele florale învolburate. Ferestrele uriașe erau prevăzute cu draperii din mătase curgătoare, iar trandafiri pastelați erau așezați în vase de cristal pe mese de mahon lustruit, înșiruite pe margini. La un capăt, erau grupate câteva canapele în stil Ludovic XV. Domnul Straus le invită să ia loc.

După ce Lily și Vianne se așezară, o altă femeie începu să toarne cafea. Îi dădu lui Vianne o ceașcă, execută o

semireverență și așteaptă în timp ce Vianne bău.

– Ah, perfect.

Vianne zâmbi și se sprijini pe spate, încrucișându-și picioarele la nivelul gleznelor.

– Lily, draga mea, vrei niște cafea?

– Oh, mulțumesc, răspunse Lily.

Acceptă o elegantă ceașcă de espresso, oftând de plăcere în momentul în care simți gustul amestecului special al lui Joe Martinson.

O femeie îmbrăcată cu o bluză de mătase cu guler mare și o fustă neagră strânsă bine pe corp și evazată în jurul genunchilor se ivi pe o ușă din lemn.

– Suntem pregătiți, domnule?

Suntem, Beryl, îi dădu domnul Straus răspunsul.

Beryl veni să stea lângă canapea, iar în următoarea jumătate de oră, o paradă de modele defilă în încăpere. Vianne examinează ținutele, în timp ce îi cererea lui Lily să-și spună părerea și în timp ce „Moonlight Serenade“ a lui Glenn Miller însoțea noua ei propunere de colecție pentru Macy's. Începură cu fuste plisate, mai scurte pentru a minimiza consumul de materiale, precum și cu jachete cu pernițe la umeri, masculine, croite să pună în evidență talia. Urmară paltoanele lungi cu gulere din blană și fuste asortate, ținute care se terminau cu pălării elegante cu voaletă care acoperea fața în modul cel mai măgulitor pentru trecerea de la o întâlnire de afaceri la alta în New York.

O fată veni în blugi și o eșarfă legată în jurul capului, iar Vianne se întoarse către Lily, cu o întrebare în privire.

– Pentru angajatele pragmatice, spuse ea. Fetele care lucrează pământul și ne țin aprovizionați cu fructe și legume. Ideea este să te simți confortabil și compatibil cu rolul tău în cadrul forței de muncă.

– Foarte practic, aprecie Lily. Chicoti. Numai de ne-ar permite Giorgio nouă, femeilor, să purtăm blugi în Valentino's!

– Ei bine, treaba asta va fi foarte dificilă, draga mea. Vianne îi strânse mâna lui Lily. Însă, că e război sau pace, simt un fior de entuziasm pentru hainele de zi cu zi ale femeilor în deceniile care vor veni.

Urmără rochii de iarnă, din satin, care aveau numărul de nasturi acoperiți conform regulilor pe vreme de război, corsaje și mâneci festonate, funde prinse la piept și bijuterii care străluceau, pentru ținute de după-amiază, costume cu mici cape din lână și pălării înclinate, vesele, pentru plimbările de după-amiază și, în cele din urmă, ținutele de seară.

Lily își permise să se lase dusă de val. Nu se putu abține să nu-și imagineze că mergea într-un loc special cu Tom, iar ea purta rochiile decoltate, din viscoză, parte peste parte, care cădeau până la podea sau rochiile drăguțe cu broșe diamantate și pantofi cu vârf decupat.

Vianne se consultă cu Beryl, apoi reveni lângă Lily.

Cum ți s-a părut, Lily?

– A fost încântător. Lily oftă. Deși mă simt oarecum vinovată că stau aici în timp ce ceilalți lucrează.

Vianne o privi.

– Știi, din când în când, ai voie să iei o pauză. De fapt, este important să o faci.

Lily își mușcă buza. S-ar putea destăinui acestei femei uluitoare, elegante – care avea o carieră de succes și care ar putea înțelege mai mult decât credea Lily? Trase aer în piept și îi dădu înainte.

– Recunosc, vreau să mă mut mai aproape de Valentino's, afirmă ea. Trebuia să și aleagă cuvintele cu atenție. M-ar scuti de naveta zilnică.

Vianne ridică o farfurie cu pricomigdale multicolore și i-o oferă lui Lily. Lily luă una și se uită la ea, lovită de îngrijorarea pentru Tom. Unde era? Și, dacă trăia, avea acces la mâncare? Se simți atât de neajutorată. Dacă s-ar fi putut îmbarca și pleca spre Italia ca să-l găsească, ar fi făcut-o. Nu vru să-și imagineze prin ce trecea Gia.

– Ce spun părinții tăi? Sunt sigură că nu ar vrea să te muți?

Lily își mușcă buza. Deja o făcuse.

– Este din motive practice.

Vianne nu zise nimic preț de o clipă.

Lily își puse pricomigdala la loc pe farfurie.

– Știi că ai putea lua unul dintre apartamentele de deasupra Valentino's. Eu și Giorgio deținem câteva în

clădire, iar acum două sunt nelocuite.

Lily tresări. Se uită în camera opulentă, frumoasă. Văzuse cam ce și-ar putea permite din salariul ei de bucătar, în ziarul de dimineață, și sfârșise prin a împături ziarul și a-l pune deoparte. Giorgio o plătea cu o treime mai puțin decât îl plătise pe Marco pentru aceeași muncă. Dacă ar fi fost plătită cum s-ar fi convenit, și-ar fi permis o locuință demnă de un *master chef*.

– Mulțumesc, Vianne, răspunse ea.

Vianne puse o mână pe brațul lui Lily.

– Voi vorbi cu Giorgio. Are noimă, draga mea.

Lily îi zâmbi femeii mai în vârstă. Oferta ei era minunată. Dacă ar putea prinde liftul la etajul superior după muncă și s-ar relaxa în propria ei casă, ar ajuta o mult să se distanțeze de serviciile și planurile de nuntă făcute de mama ei. Nu ar fi corect să stea cu Josie pe termen lung. Își adora bunica, însă nu voia să o împovăreze prin prezența ei ca oaspete. Și i-ar permite să se concentreze pe viața pe care dorea să și-o clădească pentru ea însăși, pe cariera pe care o iubea și pe bărbatul pe care-l adora. Lily fu sigură că Josie ar fi mândră de ea.

– Doamna Conti. Beryl reveni în încăpere, cu o fată emoționată în spate, care avea o panglică de măsurat în jurul gâtului. Doriți să veniți și să aruncați o privire finală ținutei dumneavoastră?

Vianne se ridică în picioare.

Lily se ridică și ea.

– Vianne, sunt recunoscătoare că m-ai adus cu tine.

Vianne își coborî tonul vocii.

– Te-ai simțit bine astăzi?

– Desigur, șopti Lily. Recunosc, mi-a plăcut mult.

Vianne se aplecă și și apăsă degetele pe mâna lui Lily.

– Ai arăta superb în hainele mele. Sper ca într-o zi să-ți fac eu hainele, poate atunci când te vei căsători cu vreun bărbat chipeș. Cu cineva de succes, cum e Giorgio al meu. Lily îi zâmbi scurt. Îți sunt recunoscătoare că ai venit cu mine azi, draga mea.

Vianne o trase pe Lily într-o îmbrățișare, înainte de a se întoarce și a lua brațul lui Beryl.

Lily ieși din atmosfera magică a Macy's pe străzile New

Yorkului la vreme de război.

Capitolul 26

Josie

Josie ieși pe Bank Street. În New York zăboveau ultimele rămășițe de căldură și, dacă era să fie cinstită, Josie nu era încântată de ideea unei alte ierni friguroase, de război. Își înfășură șalul în jurul umerilor, pentru a se proteja de adierea rece, și merse în josul Bank Street, lăsând să cadă o monedă de 10 cenți în pălăria unui bărbat în vârstă și oprindu-se să converseze cu el preț de câteva momente. El îi zâmbi, în timp ce ochii umezi îi luciră ca ai unui tânăr, apoi Josie își târî picioare către oriunde se îndrepta în ziua aceea.

Medicul. Un loc de evitat pe cât de mult posibil. Fusese atât de sigură că durerile de piept răzlețe pe care le simțise în ultima vreme nu însemnau nimic. Însă, după o vreme, după ce durerile ușoare se transformară în arsuri categorice, făcu lucrul corect, merse la analize, iar cu o săptămână mai devreme medicul îi vorbise o veșnicie despre afecțiuni ale inimii și spusese ceva despre faptul că „știa el, Creatorul lui Josie, când va veni vremea“.

Își cunoștea medicul de mulți ani, însă nu fusese impresionată. Doar treaba lui era să vindece boli, nu să vorbească despre creatori. Și totuși, în ultimele nopți, nu putuse adormi, agitându-se pentru că, dacă lucrurile aveau să se sfârșească pentru ea, nu dorea ca familia ei să-și facă griji. Nu așa voia să-și încheie viața.

În acest scop, nu avea să le spună nimic despre boala ei.

Josie deschise ușa cabinetului medical, doar câțiva pași mai jos de Albertina's. Avea să intre un pic la magazin și să ia niște *cannoli* de la minunata Gia Morelli, după ce va fi terminat cu asta. Cu cât era gata mai repede, cu atât mai bine. Cu atât mai repede putea reveni la toate lucrurile pe care le aprecia atât de mult.

Medicul se uită peste rezultatele analizelor.

– Cred că trebuie să te muți cu familia. Medicamentele pe care ți le-am dat îți vor ameliora simptomele afecțiunii

cardiace, însă nu vreau să mai locuiești singură.

– Ultimul lucru pe care îl vreau este să fiu o povară pentru familia mea, spuse Josie medicului în vârstă care stătea în fața ei.

El o privi pe deasupra ochelarilor semilună.

– Nu cred că înțeleg ce vrei să spui.

Josie se aplecă în față.

– Toți sunt ocupați. Nu-i voi îngrijora cu asta.

– Fiul tău? Nu te-ai putea muta cu el și cu soția lui?

Josie răsuflă anevoie.

– Aș fi moartă într-o săptămână.

Medicul își încrucișă brațele. Se sprijini de spătarul scaunului.

Nu poți ruga pe nimeni să vină și să stea cu tine?

Josie se uită la el. Ideea îi veni treptat.

– Emmeline.

Medicul încuviință din cap.

– Nepoata ta?

Josie scutură capul.

– Oh, nu. Lily stă la mine doar pentru o vreme. Nu o voi opri să se mute, să fie independentă și să trăiască singură, de îndată ce va dori să facă asta. Însă, dacă și atunci când se va întâmpla asta, voi avea încredere în Emmeline, care mă ajută cu treburi prin casă zilele astea. Și doar în Emmeline, pentru că asta îmi va necăji prea mult familia. Mai ales pe Lily. Sunt convinsă că voi putea pregăti o cameră comodă pentru ea. Josie se uită la el cu o privire onestă. Sper doar că locuitul cu o bătrână ca mine să nu fie extrem de plictisitor pentru ea, biata. Cel puțin va fi plătită să o facă.

Fața medicului se luminează cu o urmă de zâmbet. Își termină notițele, puse la loc capacul pe pixul lui auriu și privi serios.

– Josie. Ne știm de destul de multă vreme ca să fim conștienți de faptul că ultimul lucru pe care îl riscă Emmeline cu tine e plictiseala.

Josie ridică o sprânceană și chicoti zgomotos.

După zece minute, Josie intră la Albertina's, iar înfățișarea Giei Morelli care stătea după teighea o făcu să

se oprească și să o privească. Femeia, de obicei îmbujorată, cu spatele drept, era palidă și retrasă și, în loc să converseze cu clienții în modul ei prietenos obișnuit, tăia slănină și strângea măslina cu energia unui câine bătrân și trist.

Josie refuză să fie asistată de o altă vânzătoare și așteptă, în schimb, ca Gia să se intersecteze cu ea.

– Gia, spuse ea atunci când femeia fu, în sfârșit, liberă. Cum te simți, draga mea?

Buza frumoasei femei începu să tremure, iar Josie examinează imediat încăperea în căutarea lui Lino, fermecătorul proprietar al Albertina's. Atunci când îl văzu, merse direct la el, îl spuse că o lua pe Gia acasă cu ea înainte ca biata femeie să se prăbușească și o sprijini pe Gia de brațul ei, în timp ce, în mâna liberă ținea bine o cutie albă plină cu *cannoli* și *biscotti* italienești.

Ajunsa acasă, o invită pe mama lui Tom Morelli să ia loc în zona cea mai caldă de la masa ei din bucătărie, unde soarele intra prin fereastra de la subsol, făcu o cafea și puse *cannoli* și *biscotti* asortați pe o farfurie în culori luminoase, cu dungi albastre și albe. Puse și câțiva dintre biscuiții de casă făcuți de Lily, pentru ceva în plus, și nu-și lăsă la vedere geanta de mână în care avea afurisitele de tablete pentru inimă.

V a spus Lily.

Gia căscase ochi uriași.

Josie întinse o mână și o puse pe degetele înroșite, cu unghii tăiate scurt, ale Giei.

– Da, mi-a spus că Tom al tău este dat dispărut, draga mea. Mă tem că este bolnavă de îngrijorare. Am avut norocul să-l cunosc și, îți spun sincer, este unul dintre cei mai încântători bărbați pe care i-am întâlnit vreodată.

Gia își îngropă fața în mâini.

Josie luă loc.

– Mai bine îți dai drumul, nu ține în tine, spuse ea în timp ce masa brațul Giei.

Gia încuviință din cap, ștergându-și obrazii.

– Până acum nu am putut să plâng, șopti ea.

Josie îi dădu o ceașcă de cafea, iar Gia lăsă să-i iasă un oftat greu. Bău.

Cannoli, insistă Josie, iar Gia reuși să zâmbască înlăcrimată.

Gia luă o îmbucătură în ciuda durerii și grijii pentru Tom și închise ochii când simți gustul divin al prăjiturii. Apoi își încrucișă mâinile pe masă.

– Doamnă Rose.

– Oh, fără doamnă Rose. Spune-mi Josie. Toată lumea-mi spune așa.

– Josie, mă îngrijorează părinții lui Lily. Sper că nu îi vor face o vină lui Tom din statutul lui. Văd cât de profund se adoră Lily și Tom unul pe celălalt, însă înțeleg că unele persoane ar putea considera drept aberații aceste povești de dragoste pe vreme de război.

Josie stătu dreaptă pe scaunul ei.

– Ei bine, eu le văd altfel. Consider că poveștile de dragoste precum cea dintre Tom și Lily sunt ceva atât de special încât trebuie să fie apreciate, Gia. Nu mi-ar plăcea ca vreunul dintre ei să-și amintească asta cu părere de rău.

– Doamnă Rose... Josie, sper că părinții lui Lily au mintea deschisă și amabilitatea pe care le aveți dumneavoastră.

– Ei bine, draga mea, eu și mama lui Lily avem păreri opuse despre aproape orice pe lume, însă nu am permis niciodată acestui lucru să mă împiedice.

Se uită la Gia.

Ochii negri ai Giei se strânsură, lumînându-se și sugerând cât era de frumoasă.

– Cred că eu și cu tine vom fi prietene bune.

Josie își strânse cardiganul în jurul corpului. Aerul din bucătăria ei de obicei călduroasă părea oarecum rece.

– Sunt sigură de asta, confirmă ea.

Dacă îi stătea în putere, avea să rămână pe pământul acesta atât cât era în stare, pentru un singur motiv: să o oprească pe Victoria să încurce complet ițele.

Capitolul 27

Lily

Aerul rece burnița de partea cealaltă a râului Hudson, îmbrăcând grădina victoriei într-o ceață albă, palidă. Iarna venea repede, iar Lily pune paie în jurul napilor, răsădind legumele de iarnă, în timp ce, în fața ei, bătrâna vilă se deslușea ca o fantomă gri. Lângă ea lucra Gia; degetele îi erau roșii și dureroase. În jurul lor, păstârnacul, dovleceii de iarnă și cartofii se arătau viguroși și sănătoși, în pofida frigului. Cumva, aveau o consolare în faptul că natura mergea mai departe, indiferent de distrugerea adusă de oameni.

Gia șezu pe vine, strângând eșarfa roșie pe care o purta pentru a nu permite părului des să-i atârne pe față.

– Ar trebui să ne oprim și să bem o cafea.

– Cred că da, răspunse Lily. Se uită la femeia mai în vârstă de lângă ea. Oh, îmi fac griji că lucrezi prea mult, Gia.

Gia se ridică în picioare, arcuindu-se înapoi, cu mâinile sprijinindu-și șalele.

– Sunt bine. Se uită în jos la Lily. Știi că e o distragere, Lily. Nu mă lasă să mă gândesc și, pentru moment, este un lucru bun.

Lily o urmă pe Gia de-a lungul rândurilor ordonate, îngrijite cu atenție, în timp ce picioarele le scârțâiau la contactul cu frunzele galbene înghețate. Chiar dacă mare parte din grădină era ocupată cu legume, copacii bătrâni continuau să se înalțe peste peluzele largi, cu banchete din piatră și urme ale unor grădini de trandafiri elegante, rămășițe ale unei epoci acum dispărute.

Gia se opri la coșul pe care-l lăsase la capătul rândului, scoțând termosul înalt cu cafea și turnând lichidul fierbinte în căni de email. Lily își înfășură palmele în jurul băuturii calde delicioase, lăsându-și degetele să se dezghețe preț de câteva clipe, înainte de a bea prima gură. Era mulțumită că se îmbrăcase în pantaloni în ziua aceea. Gândul de a fi aici cu picioarele dezgolate, când ciorapii

aproape că dispăruseră și fetele își desenau linii negre pe pulpe, nu era deloc atrăgător.

Gia se întinse și îi dădu lui Lily o brișă cu coacăze.

– Mănâncă asta, Lily, spuse ea. Ești prea slabă.

Lily luă o îmbucătură din prăjitura crocantă a Giei, făcută în casă. Mânca, însă continua să scadă în greutate, în timp ce stomacul îi era răscolit de griji, iar ea se chinuia să doarmă. Noaptea târziu, chiar și în căldura camerei din casa lui Josie, în care dormise dintotdeauna, se lupta cu coșmaruri în care Tom era pus în cele mai rele situații, captiv și rătăcit în frigul european.

Gia se uită dincolo de parcela înghețată, la locul în care Giorgio stătea de vorbă cu câțiva voluntari ai Giei. În ciuda presiunii la care era supus, Giorgio făcea în continuare o impresie bună, în haina lui bleumarin și cu fularul cireșiu.

Mâna liberă a Giei dădu la o parte eșarfa de bumbac pe care o purta.

– Dacă nu se va întoarce acasă?

– Nu! Lily se aplecă, luând distanță față de Gia. Îl voi aștepta mereu pe Tom. Îl iubesc, Gia.

Îi era dor de el zi de zi, de felul în care se învârtea în bucătărie în blugii lui, de modul în care se dedica cu tot sufletul gătitului, de cum ținea la ea și de cum îi vorbea așa cum nu o mai făcuse nimeni altcineva. Își închise ochii.

– Știi, îmi făceam griji că Tom nu-și va permite să te țină așa cum erai obișnuită. Gia se uită la grădina ei. Așa că am vorbit cu bunica ta.

Lily se întoarse către Gia.

– Ai vorbit? Pot doar să-mi imaginez ce a avut buni de zis despre asta.

– Mi-a plăcut cu adevărat de ea și m-a liniștit. Amândouă aveți convingeri sănătoase despre unele lucruri. Gia se uită la râu. Îmi doresc să am și eu. Îmi doresc să nu fi văzut deja atât de mult război.

– Știu, șopti Lily.

Războiului nu-i păsa că un bărbat drag era iubit acasă. Nu alegea pe cine să ia.

Din cerul plumburiu începu să cadă o ploaie ușoară, iar

Lily își închise ochii și trimise în sus a mia rugăciune.

Două zile mai târziu, Lily era în trenul spre Valentino's și își ținea mâinile înmănușate pe cele două valize așezate de o parte și de cealaltă a ei. O îmbrățișase cu putere pe Josie, o ținuse bine și îi spusese cât de mult apreciază că locuise la ea în ultimele săptămâni, dar că venise vremea să meargă mai departe. Giorgio fusese repede de acord ca ea să locuiască în unul dintre apartamentele de la Valentino's și, chiar dacă avea să-i fie dor de bunica ei, știa că așa era cel mai bine.

Trenul hurui spre nordul orașului. În mijlocul agitației de a locui singură pentru prima oară în viața ei se aflau gândurile chinuitoare la Tom.

„Oh, te rog. Adu-l cu bine înapoi.“

Își sprijini capul de geamul trenului. Cu un gol în stomac, știu că asta era o călătorie cu sens unic și că nu avea să se întoarcă niciodată să locuiască acasă.

În dimineața următoare, Lily ridică jaluzeaua din garsoniera pe care Vianne o pregătise pentru ea, la etajul al treilea, deasupra restaurantului. Lumina gri trecu prin fereastră, iar valizele ei erau așezate goale într-un colț, pe podea. Toate hainele erau deja puse în dulapul de mahon, iar lângă pat pusese câteva romane. La loc de cinste se afia o fotografie cu ramă din argint, a ei cu Josie, în care Josie stătea în fotoliul ei cireșiu, iar Lily stătea în spate, aplecându-se peste umărul bunicii, cu brațele înfășurate în jurul ei, în timp ce amândouă zâmbeau către cameră. Erau două suflete pereche născute la o distanță de decenii.

Lily mângâie rama preț de o clipă, înainte de a-și lua ținuta de bucătar de pe scaunul pe care o pusese cu o noapte înainte și de a-și aduna în baie lucrurile pe care trebuia să le spele.

Făcu rapid un duș și stând pe pragul primei ei locuințe departe de casa copilăriei, în timp ce pe piele simțea încă senzația de bine dată de apa caldă cu săpun, încăperea păru să plutească în jurul ei. Lumina soarelui hlbernal spărsese norii, iar sunetele New Yorkului trezit la viață se filtrară în apartamentul ei.

Intră cu pași mari în bucătăria restaurantului, salutându-l pe Julius care se afla deja la cuptorul pe care-l folosea la copt și scotea chifle fierbinți, proaspete, pentru acea zi. Lily își pregăti o cafea, acceptă o chiflă caldă și unt de la el și luă în biroul ei ziarul care fusese adus devreme pentru angajații de la bucătărie.

În dimineața aceea, o trimisese pe Martina la piață cu Giorgio, conștientă că trebuia să înceapă să-și susțină echipa loială, dacă voia să fie un lider eficient. Era hotărâtă să le dea ocazii noi de a prospera.

Capitolul 28

Lily răsfoi ziarul. În Rusia, armata sovietică avansa spre ridicarea asediului Leningradului. Planurile lui Stalin, Roosevelt și Churchill cu privire la o presiune simultană pusă asupra Germaniei erau implementate, laolaltă cu un acord privind înțelegerile postbelice. Stalin nu-și dorea alte diversiuni mai adânc în est. Deși Churchill nu avea încredere în Stalin, Roosevelt voia să arate că nu se va opune Rusiei. Lily se încruntă.

Trase aer adânc în piept și citi mai departe despre Italia. Nimic nou: Aliații se concentrau pe eliberarea Romei de sub germani. Chiar dacă Mussolini fusese demis în septembrie, continua să fie șef al guvernului marionetă din nordul Italiei; în plus, germanii dețineau în continuare controlul asupra armatei italiene.

Sunetul sosirii lui Ellen și a lui Meg în bucătărie o distrase în mod binevenit. Lily împături ziarul și-l aduse cu ea. Aveau obraji rozii, iar subsolul se învioră de râsul lui Ellen, în timp ce Meg își scotea mânușile. Julius făcu o glumă, iar Ellen îl strânse de braț.

Jimmy intră cu pași mari în bucătărie, desfăcându-și fularul, cu o expresie nerăbdătoare.

– Bună dimineața, Lily.

Dădu din cap în mod aprobator către Ellen și Meg.

– Noaptea trecută, noi trei am avut o conversație...

– Oh, da.

Ellen îi zâmbi afabilului *poissonier*, iar Jimmy îi făcu la rândul lui cu ochiul.

– Ia să aud.

Lily își puse farfuria curată pe suportul pentru vase de lângă chiuvetă și-și îndreptă boneta.

Ellen duse o mână la gură.

Lily se întinse, complet trează acum.

– Vă ascult.

– Ne-am gândit că ar trebui să ieșim ca un grup, Lily, spuse Ellen.

Ochii ei trecură de la Jimmy la Lily și înapoi.

– Știi, să ieșim la dans.

Martina și Rosa intrară, urmate de Leo.

Lily se uită la mica ei echipă de bucătari principali.

Ellen o strânse pe Meg de braț.

– Ce zici, Lily?

Julius se opri din frământatul aluatului, zâmbindu-le indulgent fetelor.

– Lily, adevărul este că vrem toți să sărbătorim tot ceea ce ai făcut pentru noi, spuse Jimmy.

Îl bătu ușor pe spate pe Leo, aproape răsturnându-l pe plinuțul *rôtisseur*.

– Nu-i așa, Leo?

Leo își trecu o mână peste bărbie.

– Poate.

Oh, haide, Leo. Noi, bărbații, ne am putea amăgi că avem din nou douăzeci și șase de ani, spuse Jimmy, în timp ce ridurile din jurul ochilor i se încrețiră, iar ochii îi licăriră. Și să vă scoatem în oraș, fetelor. Cu tot respectul, Lily.

Îi zâmbi larg.

Martina ridică din sprâncene.

Iar Lily văzu felul în care Jimmy îi făcuse cu ochiul. Martina se îmbujoră, iar gropița din obraji i se ivi în timp ce zâmbi către podea.

– Martina? spuse Lily. De ce nu alegi tu locul în care să mergem toți?

– Ei bine, uite care e treaba. Martina își dresă glasul, uitându-se timidă către Jimmy. Știți că nu am ieșit niciodată în zona Village până acum. Cum locuiesc în Queens, cu mama. Pur și simplu nu am apucat să fac asta. Însă am auzit de cluburile de acolo.

– Ei bine, draga mea, ți-ai găsit fata potrivită pentru asta, răspunse Lily. Nu-ți pot spune cât de mult îmi place zona Village.

Jimmy se aplecă pe blatul din spatele lui Lily.

– Vorbești despre vreun club de jazz, Martina?

Martina încuviință din cap, cu ochii mari.

– Clar, Jimmy.

Jimmy îi făcu din nou cu ochiul, iar Martina se îmbujoră.

Cluburile de Jazz sunt pe 52nd Street, zise Jimmy. Cele

mai bune. Însă sunt foarte selective când vine vorba despre cei pe care-i primesc, continuă el, cu ochii încă pe Martina. Știi, pe mine nu m-ar lăsa să calc înăuntru. Poate că le-ar lăsa pe Martina și pe Lily, dar mă tem pentru noi, bărbații.

Lily își domoli un zâmbet.

– Sunt de multă vreme interesată să merg să o aud pe Billie Holiday la Café Society din Sheridan Square.

– E locul deținut de Barney Josephson, adăugă Julius. Locul nepotrivit pentru persoanele potrivite?

Ellen chicoti.

– Pare să fim perfect compatibili!

Lily nu-și putu reține un zâmbet ștrengăresc.

Julius dădu dezaprobat din cap.

– N-am crezut niciodată că voi spune asta, însă foarte bine, Martina și Lily, haideți. Să merg în subsolul acela din Sheridan Square. Bărbați la costum, femeii cu pălăril și îmbrăcate în rochil. Te bagi, Leo?

Bucătarul plinuț își aruncă mâinile în aer și încuviință din cap.

– Se pare că da.

– Sâmbătă noaptea, după ce terminăm de servit? întrebă Lily.

– Asta înseamnă mâine! scânci Ellen.

Sunt de acord, răspunse Agnes.

– Toți suntem, zise Jimmy. Mâine-noapte.

Julius își ridică făcălețul deasupra capului.

– De-abia aștept, prieteni.

Sâmbătă, cât timp serviră cina, toți îngânară melodii. Martina și Rosa se învârtiră prin bucătărie după ce terminară de curățat bancul de lucru principal.

– Bun, ne revedem aici în jumătate de oră! preciză Lily.

– Nu știu dacă e suficient timp pentru mine ca să mă aranjez.

Jimmy îi făcu cu ochiul Martinei.

Martina îi dădu una cu o cârpă.

– A, da? Ei bine, dacă o pot face eu, o poți face și tu.

– Însă tu ești superbă, zise el.

Lily îi rânji lui Jimmy și se grăbi să iasă cu celelalte fete,

Ochii ei negri străluceau, iar buclele îi erau pieptănate în sus pe cap. Și Rosa purta negru, iar genele ei lungi arătau imposibil de bogate pe fundalul obrazilor ei luminoși, în vreme ce rochia ei lucea de paiete și bijuterii pe corsaj.

– Așteptați, porunci Meg.

Toată lumea tăcu.

Solemn, fata întinse o mână în vestiarul ei. Scoase o coadă de șurubelniță, un clips pentru prins cracul pantalonilor când mergi pe bicicletă și un creion pentru sprâncene.

– Oh, ei, ei, ei! fluieră Ellen. Ia te uită cine s-a pregătit pentru petrecere!

Meg strânse din ochi și asamblă șmecheria.

Bun, cine e prima? întrebă ea.

– Ei bine, eu, bineînțeles, draga mea, murmură Lily. Cine spune că nu putem avea dresuri pe vreme de război?

Înaintă, își puse piciorul pe bancheta lungă din vestiare și o lăsă pe Meg să-i prindă brățara piciorului de bicicletă de picior, să mânuiască coada de șurubelniță și să tragă o linie perfect dreaptă de la coapsă până la gleznă, folosind creionul pentru sprâncene.

Fetele se aliniază una câte una și, în curând, toate aveau linii negre desenate care arătau la fel de sexy ca orice pereche de dresuri de mătase.

Ei bine, să mergem, frumoaselor, șopti Lily. Cred că bărbații vor leșina de admirație. De-abia aștept să văd fața lui Jimmy.

Meg chicoti în palmă, însă Lily fu sigură că o văzuse pe Martina că se îmbujora.

După ce ajunseră în centru, Lily îi conduse în Sheridan Square. Ellen râdea lângă ea, în timp ce Jimmy se ținuse constant aproape de Martina de când plecaseră din Valentino's. Acum, zăboveau în spatele tuturor. Leo și Julius continuau să converseze cu toată lumea, pe rând.

Lily coborî repede pe scara care ducea la subsol și, conform obiceiului, fură conduși direct în Café Society.

Lily se opri preț de o clipă, cu brațul prins de al lui Ellen; Meg era aproape, în spatele lor. Se adaptă la întuneric și la fumul de țigară, înainte de a-și sălta capul către scenă și a

dar se opri brusc pe scări. Preț de o clipă, rămase locului. Tom și-ar dori ca ea să iasă în oraș și să se distreze. Nu i-ar plăcea ca ea să stea închisă tot timpul.

Trase aer în piept și coborî. Lily adusese o rochie la vestiare de dimineată, ca să se poată pregăti odată cu ceilalți. Nu voia să irosească timp fugind în sus și în jos pe scări până la garsonieră, când toată lumea își intra în rol aici, jos.

Se dezbracă repede și-și scoase rochia roșie de seară. Ellen îi închise rândul lung de nasturi acoperiți de pe spatele rochiei decoltate. Lily se întoarse, iar Ellen își duse o mână la obraz, cu gura deschisă de uimire. Meg și Agnes li se alăturară.

Măi să fie, ești una dintre cele mai frumoase fete pe care le-am văzut vreodată, grăi Agnes.

Se întinse în față și îndreptă umărul drept al rochiei lui Lily, dându-se înapoi și admirând modul în care corsajul cu bijuterii se aduna sub bust, înainte de a se evaza într-o fustă jucăușă.

– Toate sunteți cele mai frumoase ființe din încăpere, spuse Lily, cu voce caldă.

– Ei bine, trebuie să ne machiem și să ne aranjăm părul înainte ca vreuna dintre noi să poată confirma asta, răspunse Agnes.

Lily chicoti când o auzi pe femeia pragmatică de lângă ea. Își dădu cu ruj roșu, își pudră nasul și-și pulveriză niște prețios Chanel No. 5 pe încheieturile mâinilor. Își perie părul până când îi străluci, înainte de a-l trage în sus și al ridica elegant.

– Oau, șopti Ellen. Nu e rău pentru o mână de bucătărese!

Se opriră toate din ce făceau și se uitară în oglindă pentru o clipă. Agnes purta o rochie cu un corsaj din catifea neagră și o fustă din mătase crem, Meg una albastru-deschis cu mâneci transparente, cu părul blond tras în sus și întins. Ellen radia în roz pal cu un strat de dantelă cu model de trandafiri și o fustă cu ochiuri. Rosa și Martina o lăsară pe Lily fără răsufare. Martina era îmbrăcată într-o rochie neagră strânsă pe corp, cu o bandă aurie de a lungul bustului, decorată cu bijuterii.

lăsa să i scape o răsufiare întretăiată.

– Oau, șopti Ellen. Uite-o.

Pe scena mică, înconjurată de mese îngrămădite până la picioarele ei, Billie Holiday fredona o versiune vioaie a cântecului tragic „Strange Fruit“.

– Piesa asta mă înflorează, spuse Meg.

– Așa și trebuie, zise Julius. Bun, Lily, cât de repede te poți mișca? Întrebă el când văzu un grup care pleca de la o masă.

Lily se îndreptă către ea, însă Julius îi puse o mână pe braț. Lily se opri la jumătatea pasului. Își duse mâna la gură. Un bărbat aib, bine îmbrăcat, confrunta un cuplu de afro-americani care erau așezați liniștiți la o masă de lângă aceea care tocmai fusese eliberată. De îndată ce se întâmplă asta, doi bărbați în costume negre, cu papion, îl conduseră afară pe bărbatul alb. Ceilalți din grupul lui, toți părând să fie înstăriți, îl urmară, cu expresii sceptice pe fețe.

Lily se întoarse către Julius, uitându-se cu ochi mirați.

– Ei bine, da, spuse Julius. Cred că a insultat cuplul de afro-americani. Însă Barney Josephson nu tolerează discriminarea. Asta este diferența dintre Café Society din Village și cluburile din 52nd Street. Julius își croi cale prin mulțime. Haideți, zise el. Hai să profităm de plecarea nătărăilor acelor și să ne așezăm chiar în față ca să o vedem pe doamna Holiday.

Stătu lângă mese și le făcu semn cu brațul, pentru ca toți să ia loc.

Nu știu dacă Billie Holiday își dăduse seama sau nu de agitație, însă Lily putu jura că fața ei se luminase de zâmbet la sosirea lui Julius și a grupului său nou și că-și dăduse capul pe spate, etalându-și șirul dublu de perle din jurul gâtului. Începu să fredoneze „They Can’t Take That Away from Me“.

Câteva ore mai târziu, Lily se prăbuși din nou pe scaunul ei. O prinse pe Ellen de braț.

– Oh, cât de distractiv! zise ea. Nu m-am gândit niciodată că-mi va face atât de multă plăcere să dansez cu o mulțime de bărbați de vârstă mijlocie!

Ellen o luă pe Lily de mână.

– Și uite ce se întâmplă acolo, adăugă ea, în timp ce i se adâncea gropița din obraji.

Meg îngâna piese cu Rosa, Leo și Julius. Agnes plecase acasă mai devreme, pentru a-i da liber mamei ei și a se ocupa de copii, Julius se afla de cealaltă parte a mesei, iar capul Martinei se sprijinea pe umărul lui Jimmy, în vreme ce bărbia lui se odihnea pe creștetul capului ei.

Ellen le trimise un sărut Martinei și lui Jimmy.

– O pereche de îndrăgostiți, dacă nu mă înșel. Prima poveste de dragoste din Valentino's, în vreme de război!

Lily trase aer în piept și o străbătu un fior. De-abia reuși să-i transmită lui Ellen unul dintre acele zâmbete curajoase, în vreme de război.

Odată ieșirea lor în oraș terminată, Martina merse lângă Lily pe strada întunecată, în timp ce ceilalți erau în față, râdeau și cântau, iar vocile lor răsunau în aerul răcoros al nopții.

– Lily? grăi Martina. Lily se opri. Sper că nu jeleşti sau că nu ești îngrijorată cu privire la cineva special. Am observat că uneori ai fost absentă în noaptea asta.

Lily se opri în întuneric. Două fete trecură în grabă pe lângă ea. Ceilalți erau mult în față. Să se destăinuie Martinei? Odată, Martina ar fi fost ultima persoană în care ar fi avut încredere. Lily se jucă nervoasă cu colierul pe care-l purta. Își puse brațul pe al Martinei. Un lucru era clar. Martina nu bârfea.

– Știi, zise ea. Sunt îndrăgostită de Tom.

Martina continuă să meargă. Nu tresări deloc.

– Mi-am dat seama. Mi s-a părut evident.

Lily își mușcă buza.

– Deci se pare că nu sunt atât de bună pe cât credeam când vine vorba să-mi maschez sentimentele.

– Știi, îmi pare rău de felul în care te-am tratat la început. Am făcut o presupunere despre tine. Și nu ar fi trebuit. Nu ești deloc ca unele dintre fetele din societate.

Lily tremură.

– Nu.

Martina tăcu lângă ea.

Lily oftă.

– Nu am fost niciodată, Martina.

– Sper că nu vei considera clasa o barieră în calea prieteniei.

Martina își coborî tonul vocii.

– Niciodată, răspunse Lily. Niciodată nu am crezut asta, să știi.

– Îmi pare rău că eu am făcut-o odată. Vocea Martinei suna blândă în întuneric. Cât vă privește pe tine și pe Tom, lucrurile nu ar trebui să fie complicate.

Lily își strânse poșeta.

– Știu. Și eu simt asta. Adevărul este că nu pot suporta gândul că nu se va întoarce acasă.

Martina merse lângă ea. Se sprijini cu brațul de brațul lui Lily; râsetele celorlalți răsunară pe strada întunecată.

Capitolul 29

Luni dimineăta, Giorgio intră cu pași mari în bucătărie, evident în căutarea unui lucru sau a unei persoane. Începu să adulmece aerul, privind peste tot ca un detectiv în căutarea unui indiciu.

– Rosa, murmură el când, în sfârșit, ajunse la postul ei. Știi cât de mult îmi place supa cremă de homar! Și sunt convins că asta miroso!

Ochii Rosei se luminară.

– Ei bine, domnule, Lily mi-a spus să flerb cozile în apă sărată pentru doar cinci minute, pentru a obține o zeamă și, în plus, să gătesc în prealabil homarul și să obțin pe cât de multă aromă posibil cu ingredientele reduse. Pofuți, aruncați o privire.

Giorgio își frecă palmele una de cealaltă.

– Ce fată isteată!

Rosa afundă o lingură curată în oala care clocotea.

– Vedeți, apoi urmează baza *mirepoix* și un amestec de ierburi aromatice proaspete din grădina victoriei, niște pastă de tomate și făină pentru a îngroșa supa. În plus, ardei de Cayenne.

Perfect, Rosa, spuse Lily sprijinindu și o mână pe spatele Rosei.

Giorgio luă lingura și închise ochii de plăcere.

– Savuros, Rosa. Lily, putem vorbi în biroul tău preț de o clipă?

– Desigur.

Își șterse mâinile cu o cârpă curată și-l urmă pe Giorgio în încăperea ei. În ciuda tulburărilor cu părinții ei și a dorului îngrozitor pe care i-l ducea lui Josie, Lily aprecia faptul că nu trebuia să facă naveta la muncă. Ora de somn suplimentară în flecare noapte se dovedea a fi o binecuvântare, iar garsoniera pe care i o pregătise Vianne i se potrivea de minune.

Giorgio închise ușa biroului.

– Am organizat ceva cu Paddy Jackson.

Lily avea o părere foarte bună despre furnizorul lor loial de carne.

Vreau să duc hotdogi și cafea în Staten Island, la Stapleton, ca să oferim trupelor care se pregătesc să plece la război și să-i întâmpinăm pe cei care se întorc acasă. Paddy poate furniza hotdogii, iar eu am cumpărat o tarabă. Tu și echipa ta de femei ați vrea să gătiți? Paddy poate duce carnea și pâinea la Staten Island, iar eu mă voi ocupa de livrarea tarabei acolo.

Lily își împreună mâinile de bucurie.

– Desigur, Giorgio. Voi vorbi cu Martina și cu Ellen. Putem lucra pe rând.

– Multe din trupele care pleacă știu despre Valentino's. Mica noastră tarabă va fi ultimul gust care le va rămâne despre America. Și vreau ca, înainte să plece la război, să vadă că echipa mea de bucătari le zâmbește.

– Cred că este un plan strașnic de bun, Giorgio.

Giorgio zâmbi, însă Lily văzu ridurile de îngrijorare de pe fruntea lui.

– Nu știu ce m-aș face fără tine, Lily.

Capitolul 30

După câteva zile, un vânt înghețat se agita pe punțile feribotului din Staten Island, iar apa cenușie se învoldura sub vas. Lily își trase fularul de cașmir mai strâns la gât, grozav de bucuroasă pentru că purta pantaloni groși și pentru faptul că mama ei nu-i superviza hainele pe care alesese să le poarte în ziua aceea. Feribotul sălta în bazin, trosnind și gemând în ceață. Lily își făcu mâinile căuș peste gură și suflă în degete, pentru a le încălzi.

O gropiță se formă în obrazul lui Ellen, sub pălăria ei de pescar groasă, din lână.

– Nu m-am gândit niciodată că vom face asta, Lily.

Lily strânse mâna înghețată a fetei, în timp ce debarcau de pe feribot.

Gardul de plasă de sârmă care înconjura portul de îmbarcare se putea desluși în fața lor. Înăuntru, zeci de trupe stăteau la punctele de adunare, în timp ce ghetele grele li se scufundau în bălțile întunecate formate pe cimentul crăpat. Un vas al marinei, uriaș, era acostat la chei. Un flux constant de tineri care-și duceau ranile își făcea lent drum către schela de acces la bord, cu spatele aplecat, înainte de a dispărea, într-un sfârșit, în gura navei, cu partea laterală străpunsă de nituri.

Lily nu-și putea desprinde ochii de bărbații de lângă enorma navă pentru transportul trupelor. Citise în ziare că porturile din New York ajunseseră să fie cunoscute drept „Ultima oprire SUA“. În timp ce soldații se îmbarcau pe nave către Marea Britanie, șantierul naval Brooklyn fabrica aceste nave de luptă monstruoase, amenințătoare, pe lângă vasele portavion, și repara mii de vase ale Aliatilor. Prezența acolo părea să facă totul stăruitor de real.

În același timp, New Yorkul devenise un adăpost pentru mii de refugiați plecați din calea lui Hitler. Unii dintre oamenii de știință, artiștii și scriitorii de top ai Europei traversaseră mări și oceane pentru a ajunge aici.

Însă trupele din New York care plecau să le apere țările lor erau formate doar din băieți. Dacă Lily s-ar fi uitat

îndeaproape, le ar fi văzut surâsurile curajoase pe fețe. Preț de o clipă, se uită la ei, examinând recruții pentru a vedea dacă nu cumva era unul dintre băieții cu care crescuse ea. Băieți cu care dansase odinioară, vorbind despre visurile și planurile și speranțele lor. Nici unul dintre aceste visuri nu inclusesse plecatul la război.

Cât își dorea o șansă de a-l revedea pe Tom al ei, de a mai avea încă o zi cu el și de a-l îmbrățișa.

Își croiră drum către boxa de acces în stație.

– Lily Rose, de la restaurantul Valentino's, spuse Lily. Sunt aici să le servim hotdog băieților.

Infanteristul o privi pe Lily din cap până în picioare.

– Aveți un act de identitate, domnișoară?

Ellen și Lily își scoaseră actele de identitate.

Soldatul le făcu semn cu mâna să intre.

– Va trebui să vă prezentați la biroul comandantului portului. E clădirea albă din lemn de la stânga voastră.

Asistentul comandantului de port le duse la taraba cu hotdog a lui Giorgio, iar Lily puse în mișcare vasele cu abur, în timp ce Ellen ridică umbrela cu firma „Valentino's“.

Cele trei vase pentru păstrarea caldă a alimentelor erau pline de cârnați de la Paddy, proaspeți, de pe piața de carne, pe care Lily îi fierseese timp de șapte minute exact, înainte de a i scoate cu clești și a i pune în chiflele pregătite de Giorgio, împreună cu muștar și ketchup. Ellen se ocupă de prăjitul de cepe într-o tigaie pe una dintre plite.

În scurt timp, o coadă de băieți nerăbdători se întindea de la tarabă lor până la fâșia de ciment de pe țărm, iar Lily pregăti rapid cani de cafea proaspătă de la Valentino's pe care Giorgio le organizase împreună cu Joe Martinson pentru ziua respectivă.

– Ah, Valentino's, grăi un tânăr infanterist. Este locul din New York pe care-l preferă părinții mei.

– Ei bine, ai tău au bun-gust. Este și locul meu preferat, răspunse Lily, în timp ce-i dădea o ceașcă de cafea aburindă.

– Cum te numești?

William Day, spuse tânărul.

William, când te vei întoarce, să vii să ne vizitezi și să le spui că bucătarul-șef Lily Rose îți va pregăti supă cremă de homar.

William se îmbujoră de mirare și-și strânse hotdogul și cafeaua caldă în mâinile albe de cât de reci erau.

Ellen și Lily își zâmbiră.

La scurtă vreme, aerul se umpluse de conversațiile băieților și de mirosul de cafea, cârnați și pâine încălzită.

– Știi ce, spuse Ellen, lângă Lily, nu m-am gândit niciodată că războiul va fi o perioadă în care-mi voi face atât de mulți prieteni buni. Continuă timidă. Iar tu devii o prietenă foarte importantă pentru mine, Lily.

– Oh, Ellen, răspunse Lily, în timp ce-și ținea atenția pe ceas, pentru a nu lăsa cârnații să fiarbă prea mult. Mă simt incredibil de în largul meu în mica noastră familie din restaurant.

Expresia feței lui Ellen se întunecă, înainte de a se întoarce către un recrutar care părea dureros de tânăr.

– Poftă bună și să-ți amintești de noi când te întorci.

– Oh, îmi voi aminti, domnișoară, și mi-ar plăcea să vă pot scrie. Nu am văzut niciodată o fată atât de drăguță, îi zise el în timp ce-i făcea cu ochiul.

Ellen oftă.

– Sunt convinsă că ai o mulțime de fete cărora să le scrii.

Fii atentă să nu se ardă ceapa, îi răspunse tânărul și i făcu din nou cu ochiul.

Lily întoarse cârnații, păstrând o cratiță caldă și pe celelalte două în fierbere, până când aproape terminară tot și hrăniseră ceea ce părea să fie cam o mie de soldați. Nava cea mare șuieră adânc. Venise vremea ca toți acei băieți să plece.

Ellen începu să deretice, în timp ce Lily mai dădea de mâncare ultimilor dintre băieții care așteptau. Un tânăr cu obraji și nasul roșii de frig veni în față.

– Domnișoară, spuse el, nu aveți idee cât de dor îmi va fi de hotdogii americani.

– Ceapă? întrebă Lily.

În spatele ei, Ellen fluiera încet o melodie cadențată.

– Da, vă rog, și ketchup, fără muștar, zise el.

Lily îi dădu hotdogul. Îi zâmbi atunci când el luă o

îmbucătură și mormăi a apreciere.

– De unde ești? întrebă ea.

– Din Paris, Kentucky, răspunse el, uitându-se la ea cu toată seriozitatea.

– Și încotro mergi? continuă ea cu ochii la ultimul grup de bărbați rămași în jurul camionului.

– Nu pot spune, zise el, cu voce moale.

Pulsul lui Lily se accelerează. Degetele ei înghețate se strânseseră în jurul fotografiei cu Tom pe care o ținea în poșetă. Știind că era puțin probabil ca Ellen să audă cu tot zgomotul și toată agitația din jurul tarabei, se aplecă în față.

– Logodnicul meu, spuse ea, a dispărut în timpul campaniei italiene. Vrei... Adică, dacă ți-aș da fotografia asta, ai putea să le-o arăți oamenilor și să întrebi dacă a auzit cineva de el?

Tânărul se încruntă concentrat la fotografia cu Tom.

– Vreți să renunțați la ceva atât de prețios?

– Aș renunța la orice ca să știu că Tom al meu este viu. Numele lui este Tom Morelli.

Băiatul întinse mâna după fotografie, o ținu în degetele roșii de frig.

– Voi vedea ce voi putea face. Se uită la ea. Și dacă aud ceva? Dacă cineva știe ceva despre Tom Morelli al dumneavoastră?

Lily se uită către Ellen.

– Atunci trimite de veste lui Lily Rose, la Valentino's, pe Park Avenue.

El ținu fotografia lui Tom aproape de piept.

– Tom Morelli, grăi el. Și Lily Rose.

Încuviință din cap și imită un salut față de ea.

– Mulțumesc, îi zise fata.

Ea îi privi spatele în timp ce el pleca.

Capitolul 31

Lily

Primăvara, 1944

Iarna se prefăcu în primăvară, însă aerul mai cald și mugurii care dichisiseră orașul veniră cu o altă tragedie pentru Valentino's. Într-o dimineață însorită, Lily, în bucătărie, își ținea capul plecat, la fel ca și echipa adunată în jurul ei. Lacrimile curgeau liber pe fața Martinei, iar ceilalți respirau greu și își căutau batiste în buzunarele uniformelor. Giorgio murmură cuvintele unei rugăciuni liniștite, iar, într-un final, toți ridicară capetele.

– Ne vom aminti cu mare drag de tânărul nostru *commis chef* Paul. A adus bucurie vieților noastre, spuse Giorgio. Își șterse o lacrimă de pe fața extenuată. Dragul nostru băiat a fost un pilot curajos în campania din Pacific. A făcut ceea ce și-a dorit să facă. Să ia parte la război și să zboare. Și pentru că ne-am adunat în memoria tânărului Paul, ne rugăm și pentru dragul nostru Marco, dar și pentru Tom, adăugă Giorgio. Ne rugăm să ne fie trimis înapoi cu bine și în curând.

Lily își vârî adânc mâinile în buzunarele fustei. Lângă ea, preț de o clipă, Martina își puse un braț în jurul umărului ei. Încă nu aveau vești. Însă ea și Gia continuau să aștepte în liniște, cu speranță, poate, cumva, avea să se întâmple o minune, iar el să fie bine.

Angajații din bucătărie reveniră la posturile lor.

Giorgio merse către Lily.

Acum că Lenîngradul, în sfârșit, nu mai este asediat, următoarea oprire pentru Aliați ar trebui să fie iubita noastră Roma, draga mea.

El îi examinează fața.

Lily dădu aprobator din cap; știa că era palidă. Nu era destul de sigură pe ea ca să poată vorbi.

– Am văzut multe la viața mea, însă prețul cerut de acest război devine inimaginabil. Liniile de defensivă germane din jurul Monte Cassino se dovedesc aproape imposibil de

străpuns. Sunt îngrijorat.

Dădu dezaprobator din cap și făcu stânga împrejur.

Războiul dura mai mult decât își imaginase oricare dintre ei.

După ce se termină cu servirea unei recepții lungi de prânz, Lily o văzu pe Vianne în ușa bucătăriei. Strâmbă din nas la cea mai recentă creație a ei și a lui Leo: o rețetă care folosea Spam¹⁷ și cartofi.

– Leo, nu cred că felul ăsta de mâncare va merge mai sus de prânzul personalului de bucătărie.

Leo se sprijini de locul în care, cu câțiva ani mai devreme, crease capodopere în calitate de *rôtisseur* pentru Valentino's. Își puse cârpa peste umăr și dădu dezaprobator din cap înspre carnea conservată roz care clocotea pe arzător.

– E o calamitate de fel de mâncare, *chef*.

– Sunt de acord cu tine în privința asta.

Lily oftă greu. Își șterse mâinile și merse la Vianne.

Vianne observă agitația din bucătărie.

– Lily, în seara asta am o mică adunare cu prieteni în apartamentul meu, iar Giorgio m-a întrebat dacă ai putea să ne trimiți niște mâncare?

– Bineînțeles, Vianne. Singura problemă este că proviziile sunt limitate.

Vianne încuviință din cap; ochii ei frumoși erau gravi.

– Știu.

Lily ridică o sprânceană.

– Ei bine, pot pregăti niște *consommé* de pui, pot asambla o caserolă din mielul pe care urma să-l fierbem înăbușit cu tăiței cu ou și o plăcintă cu mere pentru desert?

– Perfect. Lily? Draga mea, de ce nu urci să bei un pahar cu noi? Nu este normal să fii mereu prinsă în muncă. Știi, ai voie să te distrezi din când în când. Zâmbi luminos. Vino la noi, ca invitata mea. Te rog.

– Oh, Vianne. Nu trebuie să faci asta.

– Dar insist. Vino și vezi ce ar trebui să facă o fată de vârsta ta atunci când are nopți libere, *chérie*.

Lily îi zâmbi frumoasei femei, iar Vianne făcu stânga

împrejur și plecă.

În noaptea aceea, Lily ezită în fața apartamentului luxos al lui Vianne și al lui Giorgio, apartament aflat la etajul de sus al clădirii în care se afla restaurantul. Rochia neagră dintr-un amestec de mătase și viscoză, cu o curea *diamanté*, îi îmbrățișa silueta și cădea până la genunchi. Își ridicase părul din față, în timp ce restul se revărsa în onduleuri. În ultimul moment, aplicase o idee de ruj roșu intens, niște fard și apoi mascara pentru a-și scoate în evidență ochii de un albastru intens.

Atunci când fata în casă a familiei Conti deschise ușa să o primească, Lily se opri să privească. O urmă pe servitoarea în uniformă printr-un larg hol de primire, splendid, cu o scară lată care ducea la o galerie cu complicate balustrade din fier ce dădeau spre intrare.

O femeie tânără, evident manechin, era așezată pe o canapea de catifea albastru pal, iar în spatele ei se afla o imagine mărită a Parisului. Fata era înconjurată de multe tinere fermecătoare. Pe cap purta o beretă roz; bluza de aceeași culoare avea un papion în partea din față, o talie strâmtată cu o curea subțire și o fustă din mătase, cu pliuri.

Alte două femei stăteau rezemate pe o canapea aurită, fluturând țigări în portțigarete elegante, uitându-se la Lily cu priviri leneșe, arzătoare, în timp ce beau șampanie. În spatele lor, pe un stativ care părea trimis direct din studioul lui Vianne, erau atârinate ținute couture; în spatele femeilor, Giorgio stătea în picioare, într-un smoching din al cărui buzunar ieșea o batistă de mătase albă; vorbea cu doi bărbați în vârstă bine îmbrăcați.

Lily, bine ai venit! Traversă cu pași mari încăperea, către ea. Arăți minunat, murmură el. Pur și simplu minunat.

Lily se uită mirată la încăperea frumoasă, la paravanele de mătase și la uriașii palmieri în ghivecele din colțuri; jazz parizian se auzea de la un gramofon, însoțit de sunetele catifelate ale conversațiilor sofisticate. Poate că ar fi trebuit să fie manechin, nu bucătar...

– Șampanie, dragă Lily? Întrebă Giorgio.

Lily își mută din nou atenția la Giorgio.

– N-am mai băut șampanie de o veșnicie.

Buzele lui se mișcă într-un zâmbet.

– De ce? se aplecă el în față. New Yorkul este mult mai distractiv dacă bei șampanie.

– Ei bine, trebuie să recunosc, s-ar putea să ai dreptate, Giorgio.

Îi zâmbi cuceritor.

– Să nu cumva să pleci.

Se grăbi și reveni cu un pahar de cristal plin cu șampanie.

– Lily? Mâncarea ta a fost senzațională, strigă Vianne din partea cealaltă a încăperii. Mulțumesc, draga mea.

Lily încuviință din cap și i zâmbi, la rândul ei, lui Vianne.

Vianne o privi de peste un pahar cu șampanie, în timp ce o țigară i se legăna în portțigaret, ceea ce nu făcea decât să completeze eleganța rochiei ei dramatice, de culoare roșu intens, lungă până la podea și care îi îmbrăca la perfecție curbele corpului ei.

– Am o idee, *chérie*, murmură Vianne.

– Vianne are mereu o idee, zise una dintre manechine. Uneori, sunt costisitoare, însă sunt mereu mărețe. De fapt, sunt mereu costisitoare, râse fata. Poa' că asta le face atât de ale naibii de mărețe!

Camera fu traversată de un val de râsete.

– Ei bine, Lily este suficient de fermecătoare ca să intre în Copa¹⁸, spuse Vianne.

În încăpere se lăsă tăcere.

– Copacabana? Întrebă Lily și simți cum se agită ceva în ea. Nu am mai fost acolo din 1940.

Era adevărat. Simți o tresărire de regret pentru unele aspecte ale vechii ei vieți. Viața la care avea să renunțe atunci când se va fi căsătorit cu Tom.

Însă doar pentru un minut. De fiecare dată când se gândea la el, voia să se îmbrățișeze singură și să primească toate posibilitățile viitorului lor împreună. Și presimțea ea că, dacă Tom ar fi venit la Copa, ar fi dansat mai bine decât orice alt bărbat pe care-l știa ea. Dacă dansa la fel de bine precum gătea, avea să fle și un

minunat partener de dans, era sigură.

– Ei bine, patru ani înseamnă mult prea mult să te ții departe de Copa, spuse Giorgio cu ochi sclipitori.

– Și va fi o seară minunată, dragii mei! adăugă Vianne. Îi făcu cu ochiul lui Lily. Draga mea, dacă te vei mișca un pic pe muzică de jazz, vei fi cu totul nouă. Nu-ți face griji. Te aducem înapoi până la dimineată, *chérie*.

Lily își ridică paharul.

– Ei bine, recunosc, chiar îmi place să dansez, îi spuse ea femeii incredibil de frumoase.

– O să fie foarte amuzant, spuse Giorgio și se îndepărtă agale în cealaltă parte a încăperii, pocnind din degete și făcând pe grozavul în pantofii lui de piele de lac.

Lily clipi din cauza blițurilor fotografiilor adunați la intrarea privată în Copacabana, chiar în spatele hotelului Fourteen pe East 60th Street, lângă Central Park. Energia degajată de frontul newyorkez de acasă în timpul războiului își făcea simțită prezența încă de pe trotuare.

Auzise povești despre fetișcanele înnebunite de muzica swing și pop tradițional, care făceau tărăboi în fața cinematografului Paramount, leșinate după Frank Sinatra, un substitut adorat pentru băieții care plecaseră la război. Iată-i aici, în fața clubului, cozi de oaspeți optimiști, muncitori în fabricile de apărare, care aveau bani doldora, îngrămădiți pe trotuare așa cum făceau și la teatrele de pe Broadway și cinematografele din Times Square, cu spectacolele lor generoase.

Oamenii se înghesuiau unii în alții, stând la coadă pentru șansa de a intra în faimosul club de noapte de la subsol, însă Vianne trecu repede pe lângă ei, mergând țănoș flx către portar. Îi șopti ceva la ureche și le flutură tuturor din mână înainte de a-și introduce anturajul ei de manechine în vestibul, într-un vârtej de pene de struț, satin și pantofi de piele de lac cu toc mic.

Giorgio luă brațul lui Lily și merse tacticos chiar în urma frumoasei lui soții, în fața cozii.

– Domnule Conti!

Ochii portarului licăriră la vederea vestitului patron de restaurant din New York.

Seara bună, Luigi, salută Giorgio. Ce mai faci?

– Domnule Conti, o fotografie?

Un fotograf cu pălărie de fetru gri își croi drum în fața cozilor de ziariști.

Giorgio zâmbi mânzește. Lily inspiră exaltanta atmosferă newyorkeză. De când începuse războiul, aproape că uitase de cât de palpitant putea fi Manhattanul.

– Zâmbește, îi șopti Giorgio. Vrei, nu vrei, în seara asta, draga mea, vom ajunge subiect al paginilor de societate.

Lily afișă cel mai curajos zâmbet care-i reuși. Tom și-ar fi dorit ca ea să fie curajoasă pentru el, știa asta.

– Cine este simpatica domnișorică a serii, Giorgio?

Un ziarist trase un creion de după ureche și ridică un carnețel.

Lily deschise gura și o închise; era pregătită să-i spună câte ceva de la obraz bărbatului, despre presupunerea că ea ar fi acceptat să i se adreseze cineva în felul acela, însă Giorgio râse puternic lângă ea.

– Ei bine, această *domnișorică* nu e nici mai mult, nici mai puțin decât bucătarul-șef al Valentino's. V-o prezint pe minunata și talentata Lily Rose!

– O păpușică.

Ziaristul își duse mâna la pălărie făcându-i semn lui Giorgio.

– Publicitate, șopti Giorgio. Mulțumesc că înțelegi, Lily.

Lily le zâmbi orbitor reporterilor.

– Oh, nu e nici o problemă, murmură ea, simțindu-se afectuoasă față de Giorgio.

Becurile de bliț se mai aprinseră de câteva ori înainte ca Giorgio să ridice o mână.

– Îmi pare rău, băieți, trebuie să intru. Prietenii mei sunt în club.

Își flutură fularul aib, din cașmir, și le zâmbi. Blițurile se dezlănțuiră, iar Lily își feri capul în timp ce urcă cele trei trepte către vestibul și coborâra spre ușa de acces privat.

După ce ajunseră la subsol, un însoțitor de vârstă mijlocie, care purta smoching, veni să-l întâmpine pe Giorgio.

Domnule Conti, salută el. Masa dumneavoastră obișnuită?

– Mulțumesc, Riccardo.

– Ești un obișnuit la Copa, Giorgio? Întrebă Lily.

– De ce nu? răspunse el.

Înăuntru, lumini intense îți luau ochii, iar faimoasele fete de la Copa dansau pe scenă în rochii de bal argintii, cu paiete, purtând diademe pe cap. În spatele lor, o bandă de jazz în toată puterea cuvântului cânta tare „Groovin’ High” a lui Dizzy Gillespie. Erau numai locuri în picioare în jurul sutelor de mese care ocupau centrul sălii, luminate de lumânări. Oamenii își petreceau vremea fumând și discutând în spațiul roz și verde, dansând pe sub coloanele uriașe de palmieri albi, care erau răspândite în tot clubul. Ospătarii își făceau drum prin zona de restaurant în timp ce țineau platouri deasupra capetelor.

Riccardo îi conduse pe Giorgio și pe Lily la o masă aflată aproape în față. Haina lui Vianne era aruncată pe un scaun, la fel ca și două din jachetele manechinelor, însă pe ele nu le văzură.

– Șampanie pentru început, domnule Conti? Întrebă Riccardo.

Giorgio pocni din degete a aprobare.

– O sticlă, Riccardo.

Doriți ceva din meniu în seara aceasta?

Giorgio se rezemă în scaunul lui cu margini aurii și se uită la ea.

– În seara asta, vreau să încerci ceva nou aici, Lily.

Lily se abținu de la a recunoaște că îi chiorăia stomacul de foame.

– Ei bine, aș fi interesată să văd ce servesc cei de la Copa pe vreme de război!

– Riccardo? Lily e o epicuriană. Adu-ne un platou din celebra voastră mâncare chinezească.

– Serviți mâncare chinezească acum?

Lily se întoarse către ospătar.

– Bineînțeles, domnișoară. Zilele astea, ne specializăm în mâncarea chinezească, aici, la Copa.

– Măi să fie, șopti Lily. Nu știam asta. Mâncare chinezească într-un club brazilian? Ce idee minunată!

Gândurile îi dansară pline de posibilități.

Giorgio surâse, pur și simplu.

Șampania apărură cât ai bate din palme, iar ospătarul o deschise și le turnă la fiecare în câte un pahar.

Ochii lui Lily rămaseră largi de mirare când se opriră pe sticlă: era un Moët & Chandon de colecție.

– *Chow mein* cu pui.

Un ospătar luă capacul din argint de pe platoul uriaș, înfrumusețat cu tăiței lucioși, legume și bucăți grase de pui. Desfăcu șervetul lui Lily cu o fiuturare și i-l puse în poală.

– Copa are cinci bucătari cu normă întreagă aici, care prepară o serie de feluri de mâncare chinezească, spuse Giorgio.

Lily se uită îndelung, fermecată, la mâncarea extraordinară.

Giorgio luă perechea de bețișoare de lângă farfurie. Lily inhală aromele exotice și luă o îmbucătură. Era minunat.

După o jumătate de oră, apărură Vianne și anturajul ei de manechine.

– Sunteți plictisitori, dragii mei, zise Vianne. Se rezemă de spătarul scaunului lui Giorgio și-și fiutură țigara înspre ringul de dans.

– Vrei să dansezi, Lily?

Cum să nu!

Mulțimea se dădu la o parte pentru Vianne în timp ce traversară încăperea aglomerată.

Trupa interpretează „People Will Say We're in Love“, iar Lily se legănă pe ritm pe ringul de dans, în timp ce Giorgio dansă cu Vianne, până când luminile se opriră, iar primele note din „As Time Goes By“ a lui Rudy Vallee năvăliră în sală.

După tot dansul, Lily răsuflă greu, însă Vianne se afla lângă ea, trăgând-o de braț.

– Urmărește scena, *chérie*.

La scurt timp, se aprinse un reflector și o femeie blondă, zveltă, îmbrăcată într-o rochie albă, mulată, cu guler de blană de nure și diamante prelingându-se de la încheieturile mâinilor și de la urechi stătea în fața microfonului. Încet, își săltă capul; mulțimea vui.

Peggy Lee, șopti Giorgio. Ea e cea pentru care au venit toți.

O chitară singuratică începu cu primele note din „Fools Rush In“, iar domnișoara Lee captivă încăperea cu vocea ei expresivă, senzuală.

– Nu că e superbă? întrebă Vianne în timp ce-și trecea brațul prin al lui Lily.

Și chiar acolo, cu muzica învârtindu-se în jurul ei în acest club fabulos din inima New Yorkului, împreună cu minunații Vianne și Giorgio, Lily nu-și putu stăpâni zâmbetul până la urechi. Pentru că, în ciuda războiului, în momentul acela lumea părea mai plină de posibilități decât își imaginase ea vreodată. Își dorea doar ca Tom să fie în siguranță; astfel, nu exista nici un motiv pentru care ea și el să nu poată trăi, munci, iubi și râde exact așa cum o făceau Vianne și Giorgio în fiecare zi a vieții lor.

Marcă de carne de porc la conservă

The Copacabana, club de noapte din New York

Capitolul 32

Lily

Vara, 1944

Umiditatea crescuse în Manhattan, pe măsură ce primăvara anului 1944 devenea vară. Străzile erau pline de femei cu picioare dezgolate, îmbrăcate în costume de mătase artificială și viscoză, fetele de societate fiind cu greu de distins de cele angajate, pe măsură ce stilurile și materialele deveneau mai uniforme, iar singurul lucru care nu era raționalizat erau pălăriile.

Din când în când, atunci când ieșea, Lily îndrăzneala să arunce câte o privire visătoare felului în care fetele încercau să descopere un sentiment al individualității folosind pălăriile, deflând uneori în creații excentrice, colorate, iar alteori purtând pălării mai degrabă mici cu un aspect militar.

Chiar și Josie se deprinsese cu moda; venea regulat să mănânce la Valentino's, mereu însoțită de o prietenă și cu o pălărie fercheșă cocoțată pe cap. Giorgio o ducea repede la o masă lângă fereastră, iar Lily îi trimitea cele mai bune feluri de mâncare din meniu. Săptămânal, Lily vorbea cu bunica ei la telefon. Josie nu voia să audă părerile de rău al lui Lily, că nu vizita suficient Greenwich Village. Insistând că era mândră de ea, Josie o asigura că totul era în regulă.

Lily nu prea-și văzuse părinții și evitase subiectul planurilor de pensionare pe care le avea tatăl ei, în rarele împrejurări în care avusese ocazia să stea la o stânjenitoare ceașcă de cafea cu ei. Uneori, ridica receptorul să vorbească cu tatăl ei, însă îl lăsa imediat, deoarece realitatea urâtă a faptului că mama ei nu vorbea cu ea se instalase și o îngrozea.

În schimb, își petrecea zilele nădușind în preajma mașinilor de gătit încinse, serile absorbită în rețete, în biroul ei, înainte de a se prăbuși pe pat, noaptea târziu, prea agitată și simțind că-i era prea cald ca să poată

dormi, în vreme ce gândurile și sentimentele reveneau constant la adoratul ei Tom. Uneori, ieșea în câte o seară cu Ellen, Meg și Martina, însă Lily știa că distracțiile de acest fel nu aveau să-i calmeze niciodată temerile referitoare la Tom, temeri despre care vorbea cu Gia, care era răvășită de griji pentru unicul ei fiu.

În iunie, Roma fu în sfârșit eliberată de germani, iar Aliații lansară un atac în Normandia, în Franța. Ziarele publicară relatări despre un preconizat sfârșit rapid al războiului.

Personalul din bucătărie examina articolele și, pe măsură ce anul 1944 înainta, Lily devenea din ce în ce mai pricepută în a pretinde că se bucura de progresul amplu înregistrat în Europa. La eliberarea Leningradului, zâmbise și tot zâmbise împreună cu toată lumea – normal că o făcuse. Însă, în singurătate, când bucătăria fu liniștită, cercetă ziarele în căutarea oricărei și a tuturor actualizărilor referitoare la Italia.

Eliberarea Romei venise și trecuse fără nici o altă veste despre Tom.

– Lily? Întrebă Martina. Ochi li se intersectară din părți opuse ale mesei pentru angajați, într-o noapte foarte călduroasă. Te simți bine?

Lily își frecă o mână de frunte.

Munca este cea mai bună distragere de la discuțiile despre război, Martina.

Martina încuviință, cu ochi calmi, în timp ce Jimmy stătea chiar lângă ea și conversa cu Leo.

Lily se bucură de înțelegerea tăcută pe care i-o arăta fata.

Vara se transformă în toamnă, iar înalta societate newyorkeză reveni în Manhattan din Hamptons. Giorgio profită de ocazie pentru a-și spori comenzile de catering organizat în afara restaurantului, pentru a-și consolida afacerea, deoarece criza alimentară devenea din ce în ce mai gravă.

Pentru al cincilea weekend la rând, Lily supraveghea cea mai nouă bucătărie enormă din subsolul unei clădiri din Upper East Side, unde asigurau mâncarea pentru o cină de

duminică. Ellen, Agnes și Jimmy deschideau sertare din spațiul supradimensionat, placat cu marmură, și inspectau ustensilele de gătit și cele două cuptoare în stil englez țărănesc din încăperea imaculată.

Lily parcurse meniul și verifică toate legumele și fructele.

– *Chef?*

Proprietarul stătea în ușă, purta blugi și o cămașă albă proaspăt călcată.

Lily privi în sus.

– Meniul tău arată divin: patiserie franceză și miel în stil francez, file de limbă-de-mare *bonne femme*, zise el.

Jimmy își deschise cutia textilă în care se aflau cuțitele de filetat.

– Mă bucur. Vă vom trimite cocktailurile de creveți cât de curând posibil, răspunse Lily.

El îi zâmbi și se îndepărtă agale, cu paharul de șampanie în mână.

Lily ridică o sprânceană.

– Haideți, să începem. Toată lumea la posturi. Cocktailurile de creveți să fie gata în patruzeci și cinci de minute, iar după aceea vom trimite fiecare fel la câte jumătate de oră.

– Da, *chef!*

Când totul devenise frenetic, chiar la aranjarea primului rând de aperitive, în ușa bucătăriei se auzi un ciocănit. Lily își ridică privirea de la postul unde termina de prăjit carnea de miel în stil francez. Ellen își învârti tigăile cu păstăi și cartofi păstrate calde, legume de la Gia, din grădina victoriei.

Lily se încruntă, cu mâinile încă pe tigaie, în timp ce rămase foarte atentă la bărbatul care intrase în încăpere.

– Haideți!

Lily își șterse o mână de fruntea nădușită.

– Continuați-vă munca, le spuse ea celor din bucătărie.

Bărbatul zvelt, de vârstă mijlocie, își înclină capul către Jimmy.

– Nu mă băgați în seamă, spuse el. După ce trimiteți mâncarea sus, aș vrea să vorbesc cu persoana care coordonează bucătăria.

În încăperea se făcu liniște.

Lily opri arzătorul. Terminase cu ultima bucată de miel.

– Are cineva un meniu, întrebă bărbatul.

– Pot să știu de ce? spuse Lily.

– Nu știi? dădu el din umeri. Nu mi-ai mai văzut fața până acum, dragută?

Lily se uită scurt la Ellen și Agnes.

– Cine-i șeful? continuă el.

– Lily Rose este bucătar-șef, răspunse Jimmy pe un ton egal. Lily, el este Richard Parelli de la *New York Dines*. Richard, Lily este și bucătarul-șef la Valentino's.

Lily își șterse mâna de frunte. Strânse din ochi. Bineînțeles. Richard Parelli luase locul un critic culinar mai tânăr care plecase la război. Însă domnul Parelli nu semăna deloc cu persoana din fotografia alăturată rândului cu numele lui din ziar. În primul rând, nu zâmbea sarcastic. Iar părul era mai scurt. Poate că-și schimbase aspectul pentru a-și putea scrie cronicile incognito.

Domnul Parelli se întoarse să o observe încet pe Lily, iar expresia i se încordă.

– Ei bine, șopti el, e fascinant. Valentino's condus de o mână de femei. Poate asta explică de ce servirea este mult inferioară nivelului de eficiență de dinainte de război și de ce meniurile voastre sunt batjocuri față de bunătățile gastronomice savuroase care erau atât de favorabil recenzate.

Lily își ridică bărbia.

– Când ați vizitat ultima oară Valentino's, domnule Parelli? Pentru că nu țin minte ca Giorgio Conti să-mi fi spus că ați fost vreodată în ultimii doi ani?

Ellen se uită în sus de la blatul ei. Lily își încrucișă brațele.

– Oh, cred că-mi pot forma propria părere fără să fie nevoie să vizitez locul, mulțumesc, Miss Rose.

– Nu mai spuneți, chiar așa? întrebă Lily.

El își trecu un deget peste blatul imaculat, verificând urmele inexistente de praf.

– Vezi, chiar acum scriu un articol despre petrecerile cu servirea mâncării în regim de catering, iar acesteia îi voi

dedica toată atenția mea pentru următorul material. Ce noroc pe tine! Mai întâi, vreau să văd meniul. Iar apoi, să vorbim despre cum exact a reușit o femeie să prepare fiecare fel de mâncare.

Lily lăsa din mână cârpa de vase.

– Mi-ar face plăcere. Și sunt sigură că veți constata că abilitățile mele de gătit și pasiunea mea culinară nu sunt inferioare față de cele ale nici unui bărbat.

El se opri în timp ce se pregătea să-și scoată carnetul de notițe și un zâmbet ușor i se așeză pe față.

– Mă bucur că am stabilit asta, spuse el. Mă gândeam, cel puțin, că dacă tot ești femeie, ar trebui să ai ceva special pentru a compensa.

Lily se uită aspru la el. Ea merse hotărâtă la frigider și se întinse să ia șarlotele pe care le pregătise în dimineața aceea cu Martina pentru a fi servite cu prăjiturile asortate și cu ultimele căpșuni recoltate din grădina victoriei. Richard Parelli stătea sprijinit nonșalant de blat, însă Lily știa că-i urmărea fiecare mișcare.

Capitolul 33

Josie

Bucătăria era plină de aroma vinetelor *parmigiana* gătită de Josie, care se coceau la cuptor. Termină de făcut salata de roșii și *mozzarella di bufala* făcută în casă, presărând deasupra piper negru spart și aruncând câteva frunze proaspete de busuioc peste roșiile delicios de coapte. Duse o vază de cristal plină cu trandafiri de vară și o puse în centrul mesei aranjate pentru trei persoane; o sticlă de vin alb răcit stătea într-o frapieră de argint, iar vasele de porțelan cele mai încântătoare erau pregătite. La urma urmei, parcă trecuse o veșnicie de când Lily nu mai fusese acolo la masă, iar Gia începea să facă parte din familie.

Dacă Victoria s-ar fi liniștit, Josie i-ar fi invitat și pe ea, și pe Jacob în seara aceea, însă fu imposibil. Josie încercase să vorbească cu nora ei, încercase din nou să o convingă că Lily făcea ceea ce era potrivit pentru ea însăși, însă Victoria pur și simplu refuzase să asculte.

Cât despre Emmeline, Josie o încurajase să se înscrie la un curs de gătit la Albertina's, pentru că-și dăduse seama că fata era cu adevărat talentată și isteță, trăsături care i s-ar fi potrivit foarte bine într-o bucătărie comercială. Când Josie nu va mai fi, Emmeline va avea nevoie de un loc de muncă, așa că, în seara aceea, era în bucătăria din spatele restaurantului Albertina's pe Bleeker Street, iar lumina din ochii fetei înainte să plece fusese ceva demn de privit.

Josie se însufieți la auzul ciocănitului la ușa ei de la subsol.

Atât Gia, cât și Lily erau în pragul ușii, Lily ținând bine de prăjitura tiramisu pe care promisese că o va face pentru desert, în vreme ce Gia ținea un buchet de ierburi aromatice proaspete în brațe și o pungă de hârtie maro plină cu legume de-abia culese. Lily așteptă cât Gia o îmbrățișă pe Josie, pentru ca apoi să se lase în brațele bunicil ei de cum intră Gia.

Inima lui Josie se strânse exasperant, ceea ce era destul de neplăcut, pentru că fusese o zi bună. Sigur era din cauza emoției de a o revedea pe Lily, de a o avea acolo. Închise cu un pocnet ușa în urma ei și se uită încruntată la portretul tatălui ei.

După ce se așezară toate trei, paharele cu vin și conversația curseră, vinetele parmigiana aburiră arome pe masă într-un vas albastru intens, cu salata ei de roșii și mozzarella și pâine crocantă de casă din plin, Josie oftă de mulțumire.

Își făcuse o promisiune. Dacă avea să moară mai repede decât sperase, atunci avea să-și petreacă fiecare zi pe care o mai avea trăindu-și viața. Rămase fidelă convingerii ei că nu avea să fie o invalidă și că nu avea să și îngrijoreze familia din cauza bătrâneții ei.

Ca printr-o înțelegere tacită, cele trei femei evitară subiectul războiului cât mâncară, însă îngrijorarea cu privire la Tom atârna asupra lor, iar Josie își dori ca el să fi fost acolo cu ele, chiar atunci, așa cum fusese în acea zi minunată când făcuse cunoștință cu el și văzuse atracția dintre el și nepoata ei în timp ce găteau omlete împreună.

– Deci, ce se întâmplă la Valentino's? Întrebă Gia. Își sprijini obrazul pe mână. Îmi este dor să ascult toate bârfele fiecărei zile.

Ei bine, spuse Lily întinzând mâna în geantă. Nu ați văzut asta, presupun, nu-i așa? Nici una dintre voi?

Scoase un decupaj dintr-un ziar.

Josie și Gia se aplecară ca să citească; Gia plescăi limba a dezaprobare, iar Josie oftă prelung.

Războiul ne-a privat de elemente de primă necesitate precum carnea, untul și aproape toată populația noastră masculină mai tânără de patruzeci de ani, însă, în plus, se pare că pierderea cea mai recentă cu care se confruntă Statele Unite este absența unor bucătari bărbați satisfăcători.

Se spune că orice persoană care-și câștigă traiul din scrierea cronicilor culinare „New York Dines“ pentru New York World-Telegram este o persoană norocoasă. Dar sunt de mult apuse zilele în care puteam pur și simplu să

întru într un restaurant, să comand o bucată de carne de cea mai bună calitate, să-mi ling buzele și să public un articol în care să vorbesc cu entuziasm despre carnea de vită.

Nu, în prezent, fidelul dumneavoastră critic culinar este supus unor provocări gastronomice precum carnea de miel cu coastă, aperitivul din limbă-de-mare – fără îndoială de pe fundul vreunui butoi vechi din piață sau smuls din mâinile unui oarecare pescar aflat pe o șalupă pe Hudson – și produse de patiserie create fără unt, cu lapte praf.

S-a ajuns în punctul în care aş putea să degust mâncare pentru pisici pentru a scrie rubrica aceasta, însă lucrul ăsta nu e vina Valentino's, căruia i a fost dată sarcina imposibilă de a găzdui, de curând, o serată undeva la nord de zona Fourteenth. Fidelul dumneavoastră critic a fost invitat incognito, însă nu am putut rezista tentației și am cerut să fac cunoștință cu persoana însărcinată cu această sarcină imposibilă. Veți fi zdruncinați când veți auzi că, în momentul în care am cunoscut bucătarul, aproape că am leșinat nu doar din cauză că până și restaurantul nostru consacrat, care oferă preparate culinare rafinate, a fost nevoit să angajeze o femeie, ci și din cauză că femeia respectivă nu este nici mai mult, nici mai puțin decât domnișoara Lily Rose din Gramercy Park, despre care se zvonește că este logodită cu Nathaniel Carter din Fifth Avenue!

Mă depășește ce o fi crezând domnișoara Rose că face pierzându-și vremea în încercarea de a găti atunci când nu există nimic disponibil din ceea ce o persoană în toată puterea minții ar ingera, însă tot ce pot spune este că acest recenzor nu va mai avea loc de muncă dacă nu terminăm războiul acesta pe cât de repede speră iluștrii noștri conducători că am putea.

Și deși domnișoara Rose se pricepe evident să transforme produse teribile în feluri de mâncare încântătoare și demne pentru a ține pe linia de plutire un restaurant rafinat, tot ce putem face este să ne rugăm ca ea să fie scoasă din inima bucătăriilor noastre și dusă la locul ei corespunzător de soție în înalta societate și de

gazdă cu o bucătărie încântătoare, plină de servitorii ei proprii, de care să se ocupe cât mai curând posibil, pentru ca ordinea corectă a lucrurilor să poată fi restabilită o dată pentru totdeauna!

– Ei bine, sper că nu iei în serios nimic din toate astea, spuse Josie. *Pe cuvânt.*

Îi aruncă o privire Giei, care continua să se încrunte la articol.

– Cred că recenzorul nu s-a interesat deloc despre cât de mult a contribuit gătitul tău la continuarea activității Valentino's în timpul războiului.

Lily își sprijini bărbia de mână și oftă.

– Nu-ți face griji, adăugă Josie uitându-se la ea. Cei care nu pot face îi critică mereu pe cei care pot.

Gia continua să se încrunte, iar fața ei încântătoare pălise.

– Cine este Nathaniel Carter? Întrebă ea.

Josie îi aruncă o privire lui Lily.

Lily se îmbujoră.

– Ei bine, mama visează că mă voi căsători cu Nathaniel. Însă, Gia, știi că nu se va întâmpla niciodată asta, se îndulci vocea lui Lily. Știi cât de mult îl iubesc pe Tom.

Fața Giei fu traversată de o expresie tulburată.

– Înțeleg.

Încă roșie, Lily se ridică în picioare să adune farfuriile, iar Lily se mișcă să o ajute, dar Lily dădu dezaprobat din cap.

– Stai jos, dragă buni. Insist.

Josie întinse o mână pentru a o acoperi pe a Giei.

– Lily?

Lily se întoarse brusc, ținând minunata prăjitură tiramisu cu ambele mâini.

– Vreau să știi că eu cred că ar trebui în mod sigur să te căsătorești din dragoste. De fapt, își coborî Josie tonul vocii, draga mea, insist.

Josie îi aruncă o privire Giei, cu ochi strălucitori și, în ciuda grijii inevitabile din cauza lipsei veștilor despre Tom, Gia reuși să afișeze un zâmbet curajos.

Lily puse prăjitura pe masă și presără din plin deasupra

bucăți suplimentare de ciocolată prețioasă, în timp ce ținea în mână o lingură din argint strălucitoare.

– Pentru iubire și mâncare bună, spuse ea.

Iar Josie și Gia bătură din palme în vreme ce Lily vâra lingura de argint în încântătorul desert cremos cu ciocolată și espresso.

Capitolul 34

Lily

Iarna, 1944

Crăciunul anului 1944 se apropie într-un vârtej de furtuni reci, hibernale. Un sentiment dulce-amărui plutea peste New York. Oamenii își decorau în continuare locuințele pentru sezonul festiv, iar Aliații câștigau teren, însă cu prețul unor pierderi semnificative în drumul lor spre Germania, atunci când Hitler își lansase violenta Ofensivă din Ardeni, pe o vreme geroasă, și atacase trupele americane extenuate în pădurea din Ardeni, în sud-estul Belgiei.

Lily era absorbită de ziare, împreună cu colegii ei din bucătărie; inima i se frânse când citi știrea că nouăsprezece mii de bărbați din armata americană fuseseră uciși în ploaia înghețată, înzăpeziri și temperaturi scăzute record. Patruzeci și șapte de mii cinci sute fuseseră răniți, iar douăzeci și trei de mii erau dați dispăruți. În oraș se răspândiră relatări despre soldați masacrați, băieți care mureau de pneumonie, de jupuirea pielii de pe picioare din cauza expunerii la umezeala din tranșee sau afectați de degerături, iar toată lumea fusese înmărmurită de asaltul nazist.

Tristețea persistentă a milioanelor de oameni care aveau pe cineva drag plecat la război, sau chiar mai rău, era imposibil de îndepărtat. Văduve palide, îmbrăcate în negru, umpleau metroul. Mame își jeleau la vedere și în spatele ușilor închise fiii pierduți. La tarabele cu ziare, bărbați în vârstă se puneau la coadă pentru a examina publicațiile, iar apoi se adunau și dezbăteau intens în cafenelele orașului, dojenind aspru și în mod deschis lumea.

Într-o dimineață geroasă, Lily intră pe ușa din față a restaurantului cu brațele pline de legume din grădina Schwab.

Giorgio intră cu ea în timp ce bătea din picioare ca să

gonească frigul. Afară, o pătură ușoară de zăpadă proaspătă acoperea trotuarele.

Lily închise ușa restaurantului în urma lui Giorgio; ghirlanda enormă pe care Sidney o pusese pe inelul de ciocănit din alamă se legănă în adierea rece. Se opri în timp ce-și scotea mănușile. Telefonul răsuna în spatele biroului de recepție, iar șeful de sală traversă repede podeaua acoperită cu plăci în culori alb-negru.

– Valentino's.

Șeful de sală scrisese ceva și-și puse mâna peste receptor, strigând către toți cei din încăpere.

– Humphrey Bogart vine la cină la ora 8!

Lily se opri în timp ce-și scotea fularul de lână.

Humphrey Bogart?

Giorgio merse cu pași mari către birou. Ochii i se luminară, iar el își frecă palmele una de cealaltă. Se opri lângă Lily.

– Ei bine. Asta chiar e ceva.

Lily zâmbi, îmbujorată de căldura din restaurant.

– Da, în mod sigur avem nevoie de niște vești bune, Giorgio. Mă duc la subsol să văd ce bunătăți putem prepara pentru el. Ce onoare!

Însă Giorgio își puse o mână pe brațul ei.

– Să nu uiți că ziariștii vor încerca toate soluțiile: ușa din spate, ferestrele care dau în bucătărie. Să tragi jaluzelele și să nu suflă un cuvânt despre asta nimănui din afara Valentino's.

Lily încuviință din cap.

– Se înțelege de la sine, Giorgio.

El afișă o mină gânditoare.

– Dacă vrei să pregătești un desert special, ei bine, chiar n-ar strica.

– Voi vedea ce pot face. Dar să sperăm că nu-i lipsește simțul umorului.

Giorgio o bătu ușor pe umăr, iar gândurile lui Lily fugiră la rețete care ar fi potrivite pentru o vedetă de cinema.

În după-amiaza aceea, după servirea recepției de prânz, Ellen și Julius rămaseră pentru a veni cu idei. Cei trei stăteau în jurul biroului lui Lily; caietele lor erau pline cu

ingrediente și rețete. La ora 4, Lily își ridică privirea din însemnările ei.

– Știu, spuse ea. Ca tratație specială pentru domnul Bogart, haideți să-i pregătim un tort de Crăciun à la Valentino's, așa cum se face pe vreme de război.

Julius ridică o sprânceană.

– Dar îl putem face la timp, Lily?

– Avem niște provizii de fructe deshidratate, răspunse Lily. Și dacă dăm un morcov pe răzătoare și folosim melasă ușoară pentru îndulcire, vom mai avea nevoie doar de zahăr, margarină, bicarbonat de sodiu, esență de vanilie, esență de migdale, desigur, și scorțișoară și clar vom obține o *pièce de résistance*. E cel mai bun lucru pe care l putem face.

Julius chicoti.

– Mie-mi spui, dragută. Dar cred că prăjitura ta nu are suficientă tărie.

Lily bătu ușor cu degetele în masă, triumfătoare.

– Ei bine, atunci adăugăm o ceașcă de cafea caldă și un prețios strop de rom în ea.

Julius se sprijini de spătarul scaunului pe care stătea și râse tare. Coborî tonul vocii.

– Lily Rose, ești un geniu, să nu crezi niciodată altceva.

– Oh, nu voi crede altceva, zise Lily, sprijinită de spătar. Încerc să conving pe toată lumea de lucrul ăsta de ani întregi.

Ochii lui Julius străluciră în direcția ei.

Ellen își ridică privirea din ceea ce își notase.

– Înainte de a-i servi domnului Bogart tortul, l-am putea desfăta cu budinca asta pentru vreme de război, pe care tocmai am adaptat-o din una din cărțile lui Gabriel. Ia uitați-vă.

Lily își trecu degetul peste ingredientele notate de Ellen pe o bucată de hârtie.

– Cremă de șarlotă, lapte, pudră de șarlotă, zahăr, pesmet fin, gem și esență de vanilie, cu un *topping* de substitut de smântână preparat din margarină, zahăr pudră, lapte praf și o lingură de lapte.

Lily se uită la Ellen.

O budincă moale peste care se așază un strat de

substituit de smântână? O poți servi în vase *ramekin* separate.

Ellen se făcu rozie de încântare, bătând ușor cu pixul de biroul lui Lily.

– Cred că domnul Bogart va fi strașnic de încântat să guste din ambele rețete, spuse Julius. Haideți să-l răsfățăm cu două deserturi. Își poate servi tortul la cafea, după budincă.

Lily luă mâna lui Ellen și i-o strânse.

– Să ne punem pe treabă.

Restul după-amiezii trecu în mare agitație în bucătăria caldă de la subsol; afară, zăpada cădea în pliuri albe moi pe trotuare. Până la momentul sosirii celorlalți angajați, Lily pregătise un minunat tort de Crăciun pentru Humphrey Bogart, iar Ellen avea un șir de budinci aranjate pe blat, cu șarlotă cremoasă peste care așezase substituit de smântână și spirale de ciocolată.

– Sunt emoționată, spuse Ellen. Am o presimțire bună.

Lily o îmbrățișă.

– Ador să lucrez cu tine. Am făcut-o din momentul în care ai intrat în bucătărie.

* * *

După cină, Giorgio coborî la subsol și aplaudă.

– Humphrey Bogart transmite salutări bucătarului-șef al restaurantului, dragii mei!

Toată lumea luă o pauză de la dereticarea posturilor.

– Ei bine, e minunat, spuse Jimmy. Ne bucurăm să auzim asta, Giorgio.

– Lily, vrea să facă cunoștință cu tine.

Giorgio își frecă palmele una de cealaltă; avea fața luminată într-un fel pe care Lily nu-l mai văzuse de multă vreme.

Lily se opri din ștergerea unui blat.

– Oh, nu, Giorgio?

– De ce nu, pe legea mea?

Ellen zâmbi de la postul ei. Își puse mâinile în șolduri.

– Bucătarii care dau de mâncare vedetelor ar trebui recunoscuți, nu ascunși. Mi se pare minunat că vrea să te cunoască.

Giorgio întinse o mână.

Haide, Lily.

– Vrei să vin în restaurant, în ținuta mea de bucătar?

Se uită în jos la pantalonii ei negri, vechi.

– Așa am spus.

Lily își aranjă boneta, se uită repede la echipa ei și luă brațul lui Giorgio; era un ghem de emoții în momentul în care ei o aplaudară la ieșirea din bucătărie, pentru a urca în restaurant.

Restaurantul deveni tăcut în momentul în care intră Lily, încă la brațul lui Giorgio. Cvartetul de coarde se opri din cântat, iar interpreții o aplaudară pe Lily, la fel ca toți ceilalți oaspeți din încăpere.

Într-un separeu privat, în spate, Lily simți că i se întretaie răsuflarea la vederea celebrului actor. Lângă el se afla o roșcată, frumoasă, care purta o superbă rochie de catifea.

Bărbatul chipeș, seducător se ridică în picioare, punându-și șervetul pe masă și întinse brațul pentru a da mâna cu Lily.

– Măi să fie, murmură el. Când Giorgio mi-a spus că va aduce bucătarul-șef, nu mă așteptam să văd o femeie.

Lily se îmbujoră. Nu se putu abține, dar îi luă mâna.

Ochii domnului Bogart se luminează în felul atât de cunoscut de toată țara.

În cinstea ta, *chef!*

În dimineața de Crăciun, trotuarele erau năpădite de grămezi de zăpadă. Dincolo de fereastra dormitorului lui Lily, nămeții erau spulberați pe străzile liniștite. Lily își trecu degetul peste geamul înghețat. Se întoarse către mica încăpere pe care ajunsese să o considere casă. Felicitările de Crăciun pe care le primise de la angajații din bucătărie și de la familia Conti stăteau pe comodă, împreună cu câteva felicitări elegante de la vechile ei prietene din școală.

Vianne îi adusese o frumoasă ghirlandă în verde și roșu, decorată cu bace, pe care să o agațe de peretele de deasupra șemineului, iar Josie îi trimisese o minunată pelerină albastră, călduroasă. Tatăl ei îi trimisese un caiet nou, legat, pentru rețete, un pix din argint și două din cele

mai recente pălării create de el. Nu primise nimic de la mama ei.

Conversațiile cu mama ei fuseseră încordate și dificile. Lily sfârșise prin a spune familiei că trebuia să muncească de Crăciun. Josie înțelesese. Din păcate însă, cadourile tatălui pentru ea ajunseseră prin poștă.

Lily se spală și se îmbracă repede, nelăsându-se să zăbovească în oglindă, pentru că știa că atunci când se uita la ea însăși, vedea adevărul: o fată îngrijorată peste măsură de efectele conflictelor din ce în ce mai mari cu mama ei și îngrozită că era posibil ca bărbatul pe care îl iubea să nu se mai întoarcă niciodată acasă.

Lily băgă peria pentru păr la loc în sertarul biroului și împinse grămada de scrisori de la Nathaniel care ieșiseră de acolo. Îi scria în fiecare săptămână – descrieri zdravene, vesele ale felurilor de mâncare de la bord, ale colegilor, ale vieții în marină. Pentru că ea nu răspunsese declarațiilor lui inițiale de afecțiune, Nathaniel își redusese din efuziuni. Iar ea îl respectă pentru asta. Lily spera că, atunci când el avea să revină acasă, va accepta întoarcerea la vechea lor prietenie. Nimic mai mult.

Își prinse cu agrafe părul ridicat și-și puse boneta pe cap, apoi ieși din încăpere pentru a coborî în sălile de bucătărie.

Lily, draga mea, o opri Giorgio la jumătatea drumului pe scări. Crăciun fericit!

Lily se aplecă în îmbrățișarea lui.

– Mulțumesc, răspunse ea. Crăciun fericit, Giorgio!

Se uită la ea.

– Știi că ai fi putut avea zi llberă. Martina s-ar fi putut ocupa de tot pentru noi. Sărbătorește restrâns, cu mama ei.

– Și să ratez șansa de a face tartă cu ghimbir fără ouă și turtă dulce cu margarină?

– Ei bine, ai dreptate.

Giorgio păru să cadă pe gânduri.

– Crăciun voios, dragă Giorgio!

Lily simți în spate greutatea privirii lui în timp ce ea continua să coboare.

Acompaniată de ninsorile masive de afară, bucătăria

era plină de aromele și de sunetele Crăciunului. Jimmy aduse un vechi aparat de radio cu tranzistori în bucătărie, punându-l departe de mâncare, iar piesa „Have Yourself a Merry Little Christmas“ a lui Judie Garland umplu încăperea de nostalgie.

Ca de obicei, Lily merse repede să ia ziarele și examinează disperată prima pagină. Ca și cum, magic, ar fi putut exista un anunț despre un recrut dispărut și găsit cu bine în Italia.

Citi informația măcar cu un sentiment de ușurare pentru trupele americane implicate în Ofensiva din Ardeni. În sfârșit, intemperiiile cedaseră suficient pentru ca forțele Aliatilor să le răspundă naziștilor. Solul înghețase, ceea ce permisesse tancurilor și forțelor aeriene să manevreze și să-i scoată pe băieții care fuseseră blocați. Cu inima îndoită, Lily citi despre cum soldații americani se bucurau să vadă soarele răsărind. Însemna că supraviețuiseră să vadă încă o zi.

Cu toate acestea, simți un minuscul freamăt de speranță datorită faptului că ziarele vorbeau în sfârșit despre defectarea mașinii de război naziste.

Giorgio și Lily reușiseră să obțină un lot bun de curcani, iar cuptoarele sfârâiau în timp ce îi coceau aurii, umplând aerul cu căldură și arome delicioase. Leo îi stropea cu untură, iar Rosa se ocupa de caserolele cu fasole păstăi, de cele cu cartofi dulci și de piureul de cartofi, în vreme ce Lily pregătea ciocolate calde decorate cu bezele.

Mai ordonă câteva torturi de Crăciun după rețeta Humphrey Bogart care, laolaltă cu toate celelalte rețete pe care ea și echipa ei le creaseră, era acum inclusă în cartea ei de bucate pentru vreme de război; mirosul de turtă dulce și de tartă cu ghimbir umplu aerul dinspre postul lui Julius, odată ce toți curcanii fuseseră scoși.

După ce cheful în restaurant se termină, Giorgio coborî în bucătărie.

Lily își sprijini mâinile crăpate pe blatul din bucătărie.

Giorgio îi rugă pe toți să-i acorde atenție.

– Dragii mei. Restaurantul este închis în noaptea asta și, deși cei mai mulți oameni încă lucrează în țară de Crăciunul acesta, angajații mei se vor bucura de o cină

magnifică. Vă rog, haideți să sărbătoriți cu noi în restaurant!

Giorgio le făcu semn cu mâna să urce.

Lily se opri. Spuse o mică rugăciune pentru Tom. „Să-i fie bine și cald Crăciunul acesta. Și-ar dori să fie aici.“

Avea să fie mereu cu ea, în sufletul ei.

* * *

În noaptea aceea, după ce se termină cu cina pentru angajați și toți își puneau fularele pentru ca mai apoi să încerce să-și croiască drum prin zăpadă pentru a ajunge la casele lor, Giorgio o trase pe Lily deoparte.

– Lily, mai avem o tradiție la Valentino's, spuse el. Vino cu mine.

La barul din față, câțiva bărbați fără adăpost stăteau și se bucurau de câte un lichior de ouă pregătit de barmani. Se întoarseră către Giorgio și-și ridicară paharele în direcția lui.

– Oh, Giorgio, șopti Lily.

În spatele lor, un brad uriaș decorat cu globuri aurii și roșii strălucea sub lumini.

– Să merg în bucătărie și să le aduc o parte din ce a rămas din curcan și caserolele cu legume?

Expresia lui Giorgio se îndulci.

– Mulțumesc. Speram că vei spune asta.

Lily își puse o mână pe brațul lui, preț de o clipă, înainte de a se întoarce în bucătăria goală, tăcută, locul în care se simțea mai mult ca acasă decât oriunde altundeva în zilele acelea.

Mai târziu, Lily ajuta ospătarul să aranjeze zona de la bar rămasă goală, când ușile din față se deschiseră și aerul înghețat intra agitat înăuntru. Lily se opri din ce făcea; ținea două farfurii în mână. Rămase cu gura căscată de mirare și, pentru un moment, se opri în loc. Însă după câteva momente de uimire, îi dădu farfuriile celui mai apropiat ospătar și zbură în brațele lui Josie, care stătea la intrarea în Valentino's.

Lily inspiră mireasma parfumului lui Josie, a părului ei.

– Draga mea, șopti Josie.

– Draga mea buni...

În cele din urmă, Lily se retrase. Privirea ei i se

intersectă cu a lui Giorgio, care stătea chiar în spatele bunicii ei, frecându-și mâinile înmănușate una de cealaltă.

Josie își împreună mâinile.

– Măi să fie, șopti ea.

– Oh, Giorgio, mulțumesc din suflet că mi-ai adus-o pe draga de buni aici, spuse Lily. Îți sunt atât de recunoscătoare încât te-aș putea îmbrățișa și pe tine. Ai mers pe vremea asta până în zona Village, ca să o iei?

Josie o ținu pe Lily în fața ei. Mănușile ei roșii din cașmir erau nemaipomenit de catifelate.

– Am sunat la restaurant să transmit urări de Crăciun fericit. Giorgio mi-a spus să aștept, pentru că va veni să mă ia ca să te pot vedea. Ca să vezi?

Ca să vezi! răspunse Lily, cu vocea îndulcită. Îi întinse o mână lui Giorgio. Și ai înfruntat zăpada.

– Nu a fost nici un deranj. Dragile mele, Vianne a urcat să se odihnească. Am pus angajații să țină focul într-una dintre încăperile private din spate. Lily? O duci pe bunica ta acolo pentru o cafea și o felie de tort?

Lily o luă pe bunica ei de braț.

– Presupun că vorbești despre tortul de Crăciun făcut de mine. Nu-i voi spune lui Josie ce e în el, dar a fost suficient de bun pentru Humphrey Bogart, deci sper că nu o va dezamăgi!

Sprâncenele lui Josie se înălțară într-o pereche de arcuri perfecte.

– Se pare că ai multe să-mi povestești, spuse ea.

Își desfăcu fularul și-și dădu părul cărunț lucios după ureche.

Giorgio le conduse prin holul călduros, cu lambriuri.

– Mulțumesc, Giorgio, zise Lily.

Giorgio își înclină capul și închise ușa în urma lor.

Lily inspiră parfumul lumânărilor cu miros de portocală și scorțișoară presărate pentru Crăciun în încăperea izolată. Conuri de pin ardeau în focul făcut în șemineu. Ea și Josie luară loc pe o canapea de piele, moale, iar un ospătar aduse o tavă cu cafea servită într-un ibric de argint, minitarte Humphrey de Crăciun și fursecuri din proviziile bucătăriei.

Să torn? întrebă Lily.

Sigur, draga mea.

Josie tăcu în timp ce Liyy turna cafea și servea prăjitura și fursecurile.

– Știi cât de mândră sunt de tine, zise Josie. Giorgio îmi spune că-i ești indispensabilă.

Luă o gură de cafea și puse ceașca la loc pe farfuriuță.

– Dar, draga mea, vreau să vorbesc despre ceva cu tine.

Lily își încrucișă mâinile în poală.

Josie oftă.

– Liyy, în ajunul Anului Nou este aniversarea nunții de argint a părinților tăi. Te rog să vii acasă și să-i vezi, draga mea.

Lily se întoarse cu spatele. Flăcările dansau în jurul conurilor de pini care ardeau, insistând până când conurile se dizolvau. Lily duse o mână tremurată la frunte.

– Nu cred că mama va renunța vreodată. Nici nu mă va ierta pentru că nu m-am aruncat la picioarele lui Nathaniel, recunoscătoare pentru interesul față de mine.

Josie întinse mâna și mângâie o șuviță din părul lui Liyy.

– Dar ai avea oare tăria de a-i da o șansă să-și răscumpere greșeala, draga mea?

– Ei bine, șopti Lily, nu vreau să-mi pierd familia pentru a mă căsători cu bărbatul pe care îl iubesc. Dacă se va întoarce acasă.

Își lăsă capul în jos.

Mâna lui Josie flutură către Lily, înainte ca, tremurătoare, să se retragă.

– Știu că vrei să pari stăpână pe tine.

Lily se mută mai aproape de bunica ei și-și sprijini capul de umărul ei.

– Vreau doar să se întoarcă.

Josie rămase nemișcată.

– Știu.

Lily căută o batistă în buzunar.

Josie îi mângâie părul cu degetele ei blânde, în timp ce focul trosnea în spatele lor.

Capitolul 35

Dimineața devreme, în prima zi a Anului Nou, 1945, Lily închise ușa apartamentului în urma ultimilor invitați la aniversarea nunții de argint a părinților ei. Rămășițe ale petrecerii zăboveau în salonaș: pahare de șampanie, tăvi cu aperitive mâncate pe jumătate, chiar și notele din discursul pe care tatăl ei îl ținuse despre adorata lui soție erau așezate pe o măsuță. Vorbise cu atât de sinceră admirație pentru femeia inteligentă, înzestrată cu care se căsătorise și despre fiica de care era mai mult decât mândru. Lily știa că el nu avea să renunțe la speranța că ea și mama ei se vor înțelege într-o bună zi.

Lângă ea, Josie își puse mânușile, acoperindu-se cu bătrâna ei pelerină bleumarin, în timp ce Jacob se pregătea să o conducă acasă, în Village. Josie întinse mâna să o sărute pe Lily pe obraz, cuprinzând-o într-o îmbrățișare, înainte de a se da un pas înapoi.

– Draga mea, spune-i mamei tale că ești logodită cu Tom. Te rog. Pentru binele tuturor.

Aruncă o privire către tatăl lui Lily, care stătea în cealaltă parte a camerei, la o distanță de la care nu putea auzi, cu spatele drept și mândru.

Se deplasă către ele, îi întinse brațul mamei lui; cu o fluturare a mâinii, Josie plecă de la petrecere cu unicul ei fiu.

Lily oftă. Se întoarse în salonașul gol; fata în casă a mamei ei strângea ultimele pahare, ridica farfuriile cu resturi din încăperea în care, cu doar câteva momente în urmă, Lily stătuse de vorbă cu prieteni vechi și pretinsese că totul era minunat. Pretinsese că nu avea nici o grijă personală în afară de război.

– Mamă?

Vocea ei era înaltă, tremurătoare, însă Lily își arcui mâinile în doi pumni puternici.

Mama ei se uită la ea de pe locul ei de pe canapea. Fata în casă o zbughi.

Lily luă loc pe un scaun în fața Victoriei și, în ciuda orei târzii, mama ei o privi cu ochi senini.

Mamă, spuse ea, cu voce moale, vreau să vorbesc cu tine despre ceva. Își dresе glasul. Corespondez cu unul dintre colegii mei de la restaurant. Am devenit foarte apropiați și...

Însă Victoria ridică o mână.

– Te rog, scutește-mă. Știu despre asta de multă vreme.

Lily tresări.

– Cum?

– Oh, Sidney mi-a spus despre un băiat acum o veșnicie.

Își flutură mâna în aer de parcă ar fi alungat o muscă.

Sidney?

– Când?

– Te rog, nu fi grea de minte. S-a întâmplat în dimineața în care eram acolo și organizam prânzul pentru draga de Katherine. În ziua în care Nathaniel a plecat la război. Am hotărât că, oricare ar fi fost lucrul despre care vorbea Sidney, era o prostie. Nu trebuie să-mi reamintești despre asta. Știu că s-a terminat.

– Ai hotărât *tu* că era o prostie? Lily simți că i se ascuțea vocea. Se controlă. Își închise ochii. Își aminti de Josie, de tatăl ei. Ai hotărât că se terminase? șopti ea.

Mama ei coborî tonul vocii.

– Permite-mi un sfat chibzuit. Vor exista mulți bărbați nevrednici gata să se îndrăgostească de tine, tu doar nu te îndrăgosti de ei, mai ales dacă e doar ca să mi faci mie în ciudă.

Lily își închise ochii.

– Supraestimezi controlul pe care îl ai asupra mea. Nu aș trata niciodată un bărbat cu un astfel de dispreț și nici nu aș juca asemenea jocuri.

Mama ei pufni zgomotos.

– Iar tu mă subestimezi pe mine!

– Mamă, nu s-a terminat. Și nu este o prostie. Îl iubesc pe Tom. El mă iubește pe mine. Dacă se va întoarce acasă..., trase aer în piept, epuizată. Când se va întoarce acasă, mă voi căsători cu el. Și m-aș bucura să-mi dai binecuvântarea ta.

Privi în sus și susținu privirea mamei.

Ochii Victoriei licăriră.

Fată prostuță, răspunse ea. Nici moartă nu ți aș da

binecuvântarea pentru așa ceva. Cum să mă întreb asta?

– Gândește-te la tata, gândește-te la buni.

Victoria își dădu părul pe spate.

– Și de ce aș face asta? Când s-a gândit Josie la mine?

Zicând asta, Victoria ieși repede din cameră. Lily se uită lung la urma lăsată pe pernă în locul de pe care mama ei tocmai se ridicase.

Încet, Lily se ridică în picioare. Întinzându-se, merse la biroul de scris al mamei ei. Avea de gând să-i scrie mamei o scrisoare. Să-și dea șansa de a-i explica cine este Tom, așa cum se cuvenea. Conversațiile aveau să fie inutile, însă, în cele din urmă, o va convinge pe Victoria, o va face să-l iubească pe Tom.

Lily își lăasă pantofii să i alunece din picioare și întinse mâna după o foaie din hârtia parfumată a mamei ei; inspiră mirosul familiar. Însă în timp ce făcea asta, un plic zbură de pe birou pe podea. Încruntându-se, Lily îl luă, apoi se încruntă din nou la vederea caligrafiei și scoase biletul dinăuntru. Pe măsură ce citea, tot corpul începu să-i tremure de parcă ar fi fost scuturată de un tren vechi; încăperea deveni rece ca gheața.

Capitolul 36

Lily

Mai, 1945

Flori de primăvară decorau fiecare masă de la Valentino's, pe lângă licărul lumânărilor. Fiecare faţă din încăpere era întoarsă către Giorgio – personalul de bucătărie, ospătarii şi oaspeţii care purtau diamante şi perle. El urcă pe o estradă lângă marele pian scânteietor şi porni microfonul uriaş.

Lângă el, Vianne zâmbi fericită mulţimii. Îşi prinsese o broşă verde în rochia portocalie strâmtă, iar în jurul gâtului avea o eşarfă de mătase, cu dungi verzi şi albe.

– Dragi prieteni, începu Giorgio. Ne face foarte mare plăcere să sărbătorim împreună... Se concentrează şi-şi dresе vocea. Să sărbătorim împreună cele mai de seamă evenimente. Ultimele zece zile au fost minunate, incredibile. După capturarea, într-un final, şi executarea lui Mussolini, după sinuciderea lui Hitler, nu putem exprima cât de încântaţi suntem să auzim despre capitularea forţelor germane din Italia.

Luă mâna lui Vianne şi o ţinu mult deasupra capetelor lor, înainte de a se înclina înspre ea şi a o îmbrăţişa.

Urmără urale. Picioare tropăiră pe podea. Însă într-un separeu, într-un colţ, Lily zări o tânără care plângea cu faţa într-o batistă. Lily se forţă să nu se mai uite la ea.

În ziua aceea, citise în ziare despre schimbările uriaşe care urmau să rezulte după război, schimbări care aveau să dureze decenii întregi. Însă, în disperarea ei de a afla veşti despre Tom, Lily era atrasă de relatările mai pesimiste, în timp ce sufletul i se îndrepta către cei care sufereau ca ea, pentru că realizase că nu era singura care aştepta şi care-şi făcea griji, iar în asta găsisе cel puţin un grăunte de confort. Pentru atât de mulţi oameni, teama doborâtoare de posibila pierdere a unor persoane dragi, fii, fraţi, iubiţi şi prieteni trebuia tănuită în mijlocul veseliei mari a Zilei Victoriei în Europa.

Lily știa că nu i făcea bine, însă nu se putu abține să nu citească despre devastarea curentă, despre cum Statele Unite pierduseră aproape 408 000 de trupe în Europa și în Pacific, despre cum, chiar dacă Hitler fusese învins, Imperiul Japonez continua să lupte. Nathaniel era acolo, undeva în Pacific, iar sentimentele ei de vină și de îngrijorare față de vechiul ei prieten care-și proclamase dragostea pentru ea o bântuiau în toiul nopții, în timp ce se foia răvășită de coșmarurile în care apărea Tom.

Giorgio își ridică paharul.

– În seara asta, sărbătorim faptul că germanii au capitulat în fața Aliaților vestici și că victoria în Europa este, în sfârșit, a noastră!

Vuietul mulțimii era asurzitor. Oamenii se cățărară pe scaune, îmbrățișând străini, bând lacom șampanie.

Lily fu trasă în mulțime. Un bărbat de vârstă mijlocie o ridică în brațe, iar dopuri de șampanie pocniră și încăperea deveni un amestec de țipete și îmbrățișări și urări. Fu prinsă în îmbulzeală, împinsă de la un om la altul până când Giorgio bătu din palme în microfon.

Încăperea se liniști. Se auzi pocnetul deschiderii unei șampanii răzlețe, însă fiecare față se întoarse către estradă.

– Pentru toți oaspeții mei minunați, pentru angajații mei, toți, vreau să vă ofer o sticlă de șampanie franțuzească din colecția mea, gratuit. Ospătari!

Giorgio pocni din degete, iar pianistul începu să interpreteze o versiune remarcabilă a imnului național italian.

Lily simți strângerea blândă a unei mâini pe brațul ei.

Martina era lângă ea și o îmbrățișa. Se ținu bine de tânăra care fusese alături de ea și care-și pusese sufletul în gătit sub îndrumarea lui Lily, spetindu-se de dimineăta până seara în bucătăria de la subsol pe durata teribilului război. Dacă în '42 simțise că Valentino's era ca o familie, acum simți că făcea parte dintr-un cerc strâns legat în bucătărie, un cerc ale cărui conexiuni nu ar fi putut fi întrerupte niciodată.

Când Jimmy o luă repede pe Martina, cu brațul așezat în jurul umărului ei, în timp ce ochii ei se înviorară

privindu-l, Lily îi privi cu un freamăt în piept la vederea fericirii lor evidente. „Trimite-mi o minune.“ Cu fiecare zi care se scurgea încet și sigur, ideea de a auzi că Tom trăia devenea din ce în ce mai imposibilă.

Lily se deplasă prin mulțime către ceilalți membri ai echipei ei, adunați într-o parte a restaurantului sub luminile puternice. Ellen și Meg erau strâns îmbrățișate, fețele lui Agnes, Leo și Julius străluceau de bucurie. Mai ales Leo zâmbea larg. Fiul lui dat dispărut fusese găsit în viață, chiar dacă era prizonier de război. Lily își înfundă mâinile în buzunare. Era extrem de fericită pentru el.

La bar, bărbați se îmbrățișau, râdeau, își ștergeau lacrimi. Pălării erau aruncate în aer. Sunete de urale bubuiau în toată clădirea. Afară, pe stradă, se auzeau claxoane, iar oamenii suflau în fluieri și strigau de bucurie.

Brusc, în fața ei apăru Vianne. Soția lui Giorgio deschise o sticlă de șampanie și turnă în două pahare, dându-i unul lui Lily.

– *Cin cin!* spuse ea. Ai auzit ce a spus Giorgio. Se uită la restul bucătarilor. *Chérie*, trebuie să bei niște șampanie, să sărbătorești cu noi cum se cuvine!

Lily se înmuie când văzu încântarea din ochii lui Vianne.

– Așa. Deci ce ai în plan de-acum încolo, *chérie*?

Vianne avea privirea arzătoare și îi strigase lui Lily în ureche.

„Tom se va întoarce.“

– Îmi voi vedea în continuare de muncă..., reuși Lily să spună.

Preț de o clipă, expresia feței lui Vianne se întunecă. Se aplecă spre ea mai aproape.

– Iar acum că războiul s-a terminat, *chérie*, fă-ți loc în viață pentru iubire. Știu că sunt franțuzoaică, însă meriți să iubești și să fii iubită!

Piciorul paharului de șampanie al lui Lily păru rece, însă ea îl ridică și reuși să afișeze un zâmbet curajos; Vianne fu trasă în mulțime.

Pentru că avea nevoie de câteva momente singură, Lily își croi drum către una dintre ferestrele mari, care dădeau spre Park Avenue; puse paharul de șampanie jos și se

sprijini cu greutate de pervaz. Deși se lupta cu durerea insuportabilă a dispariției lui Tom, o altă bătălie nemiloasă vuia în sufletul ei.

De la momentul revoltător, cumplit în care citise corespondența mamei ei, în ajunul Anului Nou, Lily rupsesse de tot relația cu mama și cu tatăl ei. Deși tatăl ei încercase să o sune, de fiecare dată când șeful de sală anunța că Jacob voia să vorbească cu Lily, ea se retrăgea, evitând conversația inevitabilă pe care era nevoită să o aibă. Știa tatăl ei ce făcuse mama?

Atunci când o vizitase pe Josie, observase uluirea din ochii dragii ei bunici față de cum stăteau lucrurile și refuzase să-i spună lui Josie despre ceea ce descoperise în ajunul Anului Nou, pentru că, simplu spus, nici ei nu i venea să creadă.

Secretul pe care îl ținea era atât de teribil încât nu-l putuse spune nimănui. Chiar ei i se părea de neconceput. În schimb, îl îngropase undeva în adâncul sufletului, până când starea ei de inacțiune se dezvoltă într-un război civil intern, chinuitor.

Afară, un bărbat ridică pe un altul pe umeri, iar Lily se trezi față în față cu el. Îi trimise un sărut înainte de a se rostogoli la pământ.

Încăperea păru să se legene. Se concentră, își ținu capul sus și și făcu loc în jos pe scări. În timp ce se deplasa prin sala cu vinuri, Lily simți că umerii încordați i se relaxaseră doar o idee. Mai mult ca niciodată, simți că bucătăria de la Valentino's era ca o casă. În zilele acelea, Lily nu ieși aproape deloc din clădirea de pe Park Avenue. Munca ei era salvarea ei. Era singurul lucru pe care-l avea.

Capitolul 37

Victoria

Vara, 1945

În data de 14 august, Victoria stătea la masa de mic dejun înainte ca Jacob să se fi trezit. Trează de-a binelea, întinse mâna după *New York Times*, iar un articol îi captă atenția.

– Ha! bombăni ea zgomotos către sufrageria liniștită, în timp ce portrete ale unor necunoscuți se uitau în jos la ea, iar ceasul cu pendulă din colț număra trecerea secundelor. Proprietarii de restaurante și de hoteluri de-abia așteptau întoarcerea soldaților, pentru a nu mai angaja personal necalificat. Își luă foarfeca din biroul ei și decupă articolul, urmând contururi clare, drepte. Avusese dreptate în toată această vreme.

În noaptea aceea, ultimul loc în care Victoria își dorea să fie era mijlocul pieței Times Square. Voia să fie acasă, să facă planuri pentru când Lily avea să se întoarcă la ei, cu lacrimi în ochi. Însă Jacob insistase. Mulțimile se învârtteau în jurul lor, iar Victoria stătea lângă soțul ei, neștiind dacă să și dea ochii peste cap în timp ce el se holba la banda rulantă de știri sau dacă să se resemneze și să se uite în sus. El îi vorbise despre cum New Yorkul avea să devină puternic și glorios pe scena lumii, în urma războiului.

La exact 7 și 3 minute seara, 15 000 de becuri de pe bandă afișară cinci cuvinte, iar mulțimea vui. „Oficial: Truman anunță capitularea Japoniei.“

Jacob o trase către el, în timp ce fața ei îi era apăsată în umăr.

– S-a terminat, îi murmură el la ureche. Draga mea. Buzele lui îi atinseră ușor creștetul capului. S-a terminat de-a binelea.

În dimineața următoare, la micul dejun, Jacob se trezi mai devreme decât de obicei. Titlurile ziarelor anunțau în

gura mare: „Tot orașul se dezlănțuie“. Valul de ușurare generat de semnarea formală a capitulării se revărsa pe fiecare stradă, în fiecare casă, în inima fiecărui newyorkez.

– Ani de insuficiențe, ani de sacrificii, continuă Jacob. Londra bombardată, Parisul umilit, iar acum Roma, Berlinul și Tokyo ocupate de trupe străine. Draga mea, înțelegi? prinse el mâinile Victoriei peste masă. Este începutul unei ere noi; băieții noștri vor fi acasă. Perspectivele sunt uriașe! Se va întoarce o întreagă forță de muncă nouă.

– Luasem asta în calcul. Victoria ridică o sprânceană. „Doar că nu așa cum ți-ai imaginat tu.“ Iar familia Carter va cumpăra fabrica și tu te vei putea pensiona, îi reaminti Victoria.

Își puse ceașca de cafea pe farfuriuță.

Însă Jacob, așezat pe scaun, se aplecă în față.

– Ei bine, nu știu dacă, până la urmă, mă voi pensiona. Dat fiind că lucrurile nu evoluează așa cum ai crezut tu cu...

– Lily.

Victoria lovi cu palma șervetul.

– Nu doar din cauza asta, adăugă Jacob.

Chiar așa. Fata aia ar distruge fericită toată familia, doar ca să stea într-o bucătărie.

Își încrucișă brațele.

– Am *încercat*, grăi ea, scoțând al doilea cuvânt de parcă pronunțarea lui i-ar fi produs durere. Am *presupus* că lui Lily îi pasă de Rose Millinery. Se pare că m-am înșelat amarnic.

Jacob își lăsă și el ceașca de cafea. Se uită peste ramele ochelarilor lui semilună. Părul lui odinioară închis la culoare era complet cărunt, dinspre ochii căprui se răsfirau riduri și un nou rid de încruntare se întindea de la frunte până la nas.

– Vicky, am gestionat Rose Millinery printr-o criză economică și un război mondial. Acum, New Yorkul este absolut plin de posibilități. Am hotărât să nu mă pensionezez, draga mea. Se aplecă în față; vocea îi fusese străbătută de un entuziasm pe care Victoria nu l mai

remarcase din anii '20. Ieri noapte, m am simțit de parcă orașul era din nou viu. Printre noi nu era nici un străin. Bagă bine de seamă ce-ți spun; veteranii noștri vor fi atrași în New York de promisiunea unei vieți mai bune. Cred că vom fi martorii unei migrații în masă dinspre Europa, America de Sud, precum și dinspre sudul Statelor Unite. Văd oportunități de extindere către suburbii. Nu am de gând să mă pensionezez acum. În nici un caz.

Victoria îi aruncă o privire îndoită.

– *Suburbii?*

– Desigur. Pentru familii, viața în oraș înseamnă aglomerație. Oamenii au început să se mute din 1940. Am stat cu ochii pe asta. Cred că vom vedea un exod al clasei mijlocii către suburbii și un influx în oraș al celor necăsătoriți. Știi, draga mea, cei din suburbii vor căuta pălării. Cred că vor deveni unii dintre cei mai importanți noi clienți ai mei. Își vor dori să păstreze din tradiții. O presimt.

Victoria își netezi rochia.

– Și planurile noastre de a petrece mai mult timp împreună? Se jucă nervoasă cu perlele pe care le purta. Nu înțeleg, Jacob.

El îi cuprinse cu blândețe bărbia în mână.

– Lucrurile nu sunt așa cum am crezut că vor fi și nu cred că vom trece prin recesiunea de care toată lumea se temea că va urma după război. Am reușit să ne menținem în ultimii zece ani, iar acum îmi doresc să ne extindem. Nu sunt făcut din bani, draga mea, a fost greu, însă New Yorkul va deveni centrul lumii. Toate celelalte capitale importante trebuie să reconstruiască.

Victoria se retrase. Își învârti scaunul pe podea.

– Am crezut întotdeauna că un mod prin care ți-ai permite să te pensionezi ar fi fost ca Josie să vândă autoportretul acela vechi al tatălui ei. Peter Quigley a devenit chiar și mai faimos, iar ea are doar unul dintre tablourile lui, așa că, de ce să nu profite? Pur și simplu stă agățat pe un perete de subsol! Desigur, nu aș spune niciodată nimic. Doar mă uit lung de fiecare dată când merg acolo și mă gândesc că omul acela ar trebui expus în Muzeul Metropolitan.

Jacob strânse din buze.

– Vicky, spuse el cu voce joasă. Mama va considera mereu că portretul bunicului meu este o comoară. Pentru ea, nu reprezintă o marfă. Ea nu gândește ca tine.

Victoria își deschise gura, însă privirea lui Jacob se roti către ușa bucătăriei, de unde răzbăteau sunetele cântecelor fredonate de fata în casă.

– Nici Lily nu este o marfă, Vicky. Vreau să nu o mai privești în felul ăsta.

Victoria întinse mâna și se prinse de masă.

– Ce vrei să spui?

Jacob rămase nemișcat.

– Spun că nu mai accept să nu-mi mai văd fiica.

Nările Victoriei fremătară.

– Dacă și-ar dori, ar putea veni acasă. Știe unde suntem.

– Vicky, milioane de tineri au fost pierduți. Mii de familii americane își jelesc copiii. Fiica noastră este bine sănătoasă în Manhattan. Trebuie să remediezi lucrurile înainte de a fi prea târziu. Victoria, vorbesc serios.

Ea tresări când îl auzi că-i folosește numele complet.

– Lily este bine. Mereu fuge. Și mereu revine în grabă acasă. Face asta de când era mică și a început să meargă singură la mama ta.

Jacob tăcu.

Victoria râse ascuțit.

– Nu m-a confruntat cu privire la nimic. Nu înțeleg de ce nu vine pur și simplu acasă!

Jacob coborî și mai mult tonul.

– S-a retras din cauza încercărilor tale constante de manipulare. Nu are de gând să se certe. Te ignoră. Tu ești cea care trebuie să amelioreze lucrurile. Nu ea. Victoria se uită la el cu ochi mari. Vocea lui Jacob era blândă. Vreau să faci ce te-a rugat să faci în însemnarea pe care ți-a lăsat-o.

– Poftim?

– Te-am văzut când o citeai. Jacob se ridică în picioare. Merse către ușă, apoi, calm, se întoarse. Și pentru că era de la fiica mea, am citit-o și eu. Răul pe care l-ai făcut ar putea fi ireparabil. Te rog să pui lucrurile în ordine. Altfel, vreau să te muți și să nu te mai întorci. Alegerea este a ta.

Fie reparați, fie mă voi întâlni cu Lily și mă voi asigura că este acceptată și inclusă în această familie pentru tot restul vieții ei. Te las să alegi.

Victoria își duse mâna tremurătoare, înfricoșată la gură.

Însă Jacob întoarse spatele, ieși pe ușă și o închise cu un clichet în urma lui.

În după amiaza aceea, Victoria luă loc pe o bancă din Gramercy Park, în lumina soarelui, timp de două ore; în mânuși albe, mâinile îi stăteau încrucișate în poală. În poșetă avea scrisoarea pe care i-o lăsase Lily în noaptea aniversării nunții lor de argint.

Dragă mamă,

Nu pot vorbi cu tine, pentru că nu am cuvinte. Includ în conținutul acestei note cumplita misivă pe care tocmai am descoperit-o printre articolele de pe biroul tău, deoarece consider că sunt complet nesigură de mine că aș putea să-ți vorbesc despre asta. Dacă ți-ar fi păsat cât de cât de mine, de sentimentele mele, de visurile mele, de faptul că sunt femeie și nu doar fiică, nu ai fi putut niciodată să faci ceea ce ai făcut.

Îngrozitor să descopăr că propria mea mamă s-a folosit de contactele pe care le are pentru a pune la cale trimiterea neîntârziată și prematură a lui Tom la război, după ce a auzit un zvon că aș simți ceva pentru el! Este bărbatul pe care îl iubesc, un bărbat bun, un bărbat atât de adorat de mama lui încât ea a ajuns epuizată de griji din cauza faptului că a fost dat dispărut. La fel cum am ajuns și eu.

Ceea ce ai făcut este atât de condamnat încât nu pot fi în același loc în care ești și tu.

Voi pleca dimineată.

Du-te să o vezi pe mama lui Tom Morelli. Să vezi cu propriii tăi ochi cum se descurcă. Și spune-i ce ai făcut. Până atunci, voi munci și-l voi aștepta pe bărbatul pe care-l iubesc – Tom Morelli.

Lily

Jacob plecase devreme la muncă. Victoria îl auzise umblând prin apartament înainte de zori. Bineînțeles că-l

auzise! Nu pusese geană pe geană de la îngrozitoarea lui ieșire.

Victoria se îmbrăcase cu grija obișnuită, se așezase în fața oglinzii, pusese pudră și fard din vasul ei pe obrajii ei palizi, și totuși fusese distrasă, de-abia observând, înainte ca fata în casă să-i atragă atenția, că nasturii erau încheiați incorect în partea de jos a rochiei ei tip cămașă. Se ridicase în picioare și merse înapoi în dormitorul ei gol. Pretextul perfect de a lăsa neatins micul dejun pe care nu-l putea mânca. Mai mult ca sigur că fata în casă văzuse că Jacob dormise în camera de oaspeți cu o noapte mai devreme.

Acum, își împinse degetele în banca din lemn și se zgâi la clădirea căreia i spusese casă timp de treizeci de ani. Își duse o mână la gură. De ce nu putea Lily înțelege de vorbă bună? Fătucă prostuță, neghioabă! Umbla cu capul în nori. Iar asta distrusese familia, precum și orice șansă a unui succes real pentru ei.

Totuși, era clar că cineva trebuia să facă un sacrificiu. Lily nu avea să o facă, nici Jacob și, evident, Josie nu era o femeie în care Victoria să fi putut avea încredere. Așa că era clar că persoana care avea să fie nevoită să facă un compromis era ea însăși. Ca de obicei.

După o jumătate de oră, Victoria își ridică mâna înmănușată spre inelul de la ușa unui extrem de neinteresant imobil din zona Village. Făcu o pauză preț de o clipă. Oare chiar avea de gând să se coboare atât de jos?

Pe de altă parte, nu avea de ales. Cu o mișcare de robot, ciocăni de trei ori la ușa veche. Și așteptă.

La scurtă vreme, pe scări se auziră pași ușori.

Victoria trase aer în piept și l țină acolo. O tânără cam de aceeași vârstă ca Lily apăru la ușă. Avea părul negru, lung, purta o rochie cu buline și cele mai caraghioase gene false pe care le flutură înspre Victoria. „De ce nu putuse Tom Morelli să se îndrăgostească de ea?”

Victoria ținu strâns de geantă.

– Știi dacă o doamnă Morelli este acasă?

Fata ridică din umeri.

– Mergi și vezi singură. Etajul doi, prima ușă pe dreapta.

Victoria își trecu un pantof lustruit peste prag. Fata făcu un spectacol din a se da la o parte. Victoria oftă greu și urcă pe șirul incredibil de îngust de trepte vechi, din lemn.

După o vreme ca o eternitate în atmosfera sufocantă a casei vechi așezate în șir cu alte case, se trezi în fața unei uși închise, vopsite în alb. Măcar vopseaua părea să fie recentă. Victoria întinse mâna să ciocănească, însă ușa se deschise larg, iar în fața ochilor văzu o femeie superbă cam de vârsta ei.

Victoria strânse din buze, uimită la vederea unei femei atât de atrăgătoare. Purta o rochie cu imprimeu floral, albastru intens; picioarele lungi, bronzate, erau dezgolite, părul ondulat i se așeza în cascade în jurul umerilor, ca al unei fete. Oare cât de tânără se credea?

Îi aminti Victoriei de Josie.

Ochii închiși la culoare ai femeii licăriră.

– Victoria Rose, murmură ea.

– Cum ați fi putut ști asta?

– Doar o bănuială.

Femeia se dădu într-o parte și-i făcu semn să intre.

– Gia Morelli, se prezentă ea, cu o voce adâncă și blândă, în timp ce Victoria trecea pe lângă ea.

I se păru, dacă nu se înșelase, că fața femeii fusese străbătută de o scânteiere de jovialitate.

Victoria o urmă pe un fel de coridor îngust care se deschidea într-o bucătărie mică amenajată cu o masă rotundă și delicată, din lemn, și buchete de ierburi aromatice în ghivece puse pe pervaz. Ochiurile de geam erau lustruite, strălucitor de curate. De fapt, tot locul era imaculat.

Victoria merse la fereastră și se uită în jos, încercând să nu se uite la alte acoperișuri.

– Măi să fie, aveți o grădină de legume, zise ea în timp ce se zgâia la straturile de grădină neașteptat de ordonate. Încântător.

Grădina pe care Lily ținuse atât de dinadins să o reproducă.

– Am observat, răspunse femeia. Vă pot ajuta cu ceva, doamnă Rose?

Victoria se întoarse cu fața spre ea.

Cred că știți de ce am venit aici.

Femeia stătu liniștită, ochii căprui îi rămaseră limpezi, iar expresia feței deschisă.

– Luați loc și voi pregăti o cafea, spuse ea.

După zece minute, Victoria stătea la masa Giei. Femeia îi oferise o cafea cu gheață pe care ea o acceptase; recunoscuse fără tragere de inimă, doar pentru sine, că era delicioasă, răcoritoare și înviorătoare în același timp. *Cam* ca acea chiflă cu somon afumat pe care fusese nevoită să o mănânce cu Jacob la Russ and Daughters, o aberație, nimic mai mult.

Victoria trase aer în piept. Trebuia să oprească asta.

– Vreau ca Lily să intre într-o căsnicie care să o avantajeze. Sunt convinsă că înțelegeți.

Dar Gia nu făcu decât să stea acolo, cu expresia feței neschimbată.

– Nu, răspunse ea. Chiar nu înțeleg. Poate îmi explicați?

Victoria vorbi încet.

– Un băiat care ne este foarte drag, un vechi prieten de familie, este îndrăgostit de ea. De dragul familiilor noastre, căsătoria trebuie să aibă loc.

– Și Lily ce-și dorește, Victoria?

În continuare, femeia nu era deloc intimidată. Victoria se zbârli din cauza felului în care doamna Morelli îi spusese pe nume. Vru să o corecteze, însă nu o făcu. Trebuia să și joace inteligent cărțile, să nu se abată de la subiect.

– Lily este tânără, continuă ea. Nu-și cunoaște încă propria minte...

Vocea ei se stinse treptat. Așezată acolo, în fața femeii aceleia frumoase, care avea o înfățișare sănătoasă și părea atât de multumită în propria ei casă, Victoria începu să se întrebe ce putea să spună în continuare.

Gia răsuflă zgomotos.

– Nu cred deloc că trebuie să vă demonstrez ceva, nici nu trebuie să explic sau să justific sentimentele lui Tom, însă vă voi spune un lucru. Tom nu o va dezamăgi niciodată pe fiica dumneavoastră. Sunt sigură de asta. O iubește pe Lily. Iar ea îl iubește pe fiul meu. Gia își mușcă buza. Se uită pe fereastră și o pasăre singuratică trecu în zbor, conturată pe fundalul cerului albastru, senin. Poate

că nu se va întoarce niciodată acasă. S ar putea să nu l mai văd niciodată. Este dat dispărut de prea multă vreme...

Victoria se dădu în spate, copleșită de tot. Pur și simplu, se simți extenuată emoțional. În fața ei avea o femeie care, efectiv, nu avea nimic. În afară de copiii ei. Și probabil că-și pierduse fiul preaiubit.

Se foi pe scaun, dădu să înghită, însă în gât i se pusese un nod. Nu făcuse decât să acționeze în interesul propriului ei copil. Nu? Când Sidney îi spusese că lui i se păruse că între Lily a ei și nu știu ce bucătar de la Valentino's evoluaseră niște sentimente de *amour*, ce ar fi făcut orice mamă? Ea se dusesse direct la Matthew Carter, tatăl lui Nathaniel, îl rugase să intervină, iar Tom fusese recrutat.

Își îndreptă și mai mult spatele în timp ce stătea pe scaun.

– Sunt convinsă că Tom își dorea să meargă la război.

Femeia Morelii dădu dezaprobat din cap; avea o mină absentă. În tăcere, întinse mâna către o fotografie de pe o măsuță din apropiere; expresia de pe fața ei era atât de tandră, încât bărbia Victoriei începu să tremure. Își puse mâinile în poală.

– Uitați, el este, spuse Gia domol.

Îi dădu Victoriei fotografia înrămată și luă din nou loc.

Fotografia e făcută într una din călătoriile rare la plajă. Avea douăzeci și unu de ani. Îi plăcea marea. Știți, credeam că, dacă chiar s-ar fi înrolat, s-ar fi alăturat marinei, însă a fost recrutat în armată. Așa că...

Victoria se uită lung la fotografie. Din nu știu ce motiv, nu-și putea smulge privirea. Băiatul părea să se uite direct la ea. Doamne, dar chipeș mai era! Stătea pe vine pe plajă, zâmbea la cameră; corp zvelt și musculos; clar îi zâmbea mamei. Un tânăr frumos.

– Da, ei bine, înțeleg de unde atracția, spuse Victoria.

Puse fotografia pe masă, însă băiatul continua să îi zâmbească. Ea făcu o grimasă și-și mușcă buza.

– Atunci când el și Lily sunt împreună, e electrizant, zise Gia, cu voce îndulcită, însă între ei există și o tandrețe atât de fermecătoare. Când Lily a venit la gară să-și ia rămas-bun de la el, am știut că sunt îndrăgostiți.

Victoria simți că ochii i se umplu de lacrimi. Lily nu i destăinuise ei nimic din toate acestea! Își puse brațele în jurul mijlocului. Habar nu avea de ceea ce se întâmpla în viața fiicei ei; fusese îndepărtată.

Și dacă nu lua măsuri chiar atunci, nu avea să o recâștige pe Lily niciodată. Și-l va pierde și pe Jacob.

Victoria își repetă în minte discuția cu Sidney, așa cum o făcuse luni întregi. Sidney spusese că Tom era doar fiul unei imigrante, o avertizase. Iar ea luase măsura necesară.

Se ridică în picioare, merse din nou la fereastră și se zgâi la grădina încântătoare, în care rândurile de legume erau atât de curate, de ordonate, de bine îngrijite, colorate și savuroase. Simple. Precum casa în care se afla. Bucătăria primitoare. Strălucind de curățenie. Fără urme de grandoare. Însă îngrijită. Era tulburător. Pentru că îi aminti de casa pe care o crease mama ei. Casa din care plecase pe când avea șaptesprezece ani, pentru a fugi cu Jacob și a nu se mai întoarce niciodată.

Victoria rămase unde era. În ultimele săptămâni, se trezise dimineța foarte devreme zi de zi, foindu-se de colo colo, după ce suferise coșmaruri despre pierderea propriului copil, așa cum mama ei o pierduse pe ea.

Din primăvară, Victoria, nesigură de motivul pentru care se simțea atât de șovăielnică, redusese contactele cu vechile prietene de școală, refuzase invitații la recepțiile lor de prânz, incapabilă să le suporte fiecareala constantă despre logodnele minunate, ilustre ale copiilor lor, incapabilă să stea și să se simtă exact cum se simțise prima oară când ajunsese în acea școală. De parcă nu ar fi aparținut nici unui loc.

Când Katherine Carter sunase, Victoria îi spusese fetei în casă că plecase. Ultimul lucru pe care și-l dorea era să vorbească despre Nathaniel. Într-un final, Katherine renunțase. Nu mai primise nici un semn de la ea de câteva săptămâni.

Treptat, Victoria se autoizolase. Treptat, ajunsese să se urască. Iar acum, până și Jacob o amenințase cu despărțirea. Ce însemna asta? *Divorț*?

Victoria trase adânc aer în piept, cu noduri.

Gia şedea nemişcată.

În adâncul sufletului, Victoria ştia de ce nu putea dormi, de ce plângea în baie în timp ce Jacob dormea. Era vorba despre revelaţia tristă care i se arăta: toate aspiraţiile ei nu însemnau nimic acum că Lily nu mai era în vieţile lor.

La urma urmei, atunci când Sidney îi şoptise la ureche, avertizând-o despre iubirea dintre Lily şi un frumos bucătar, se gândise că intenţiile îi erau bune, însă ea provocase *tot* ceea ce se întâmpla acum şi-şi pierduse fiica din cauza propriei încăpătânări oarbe ca Lily să nu ajungă să locuiască într-o casă ca asta.

Lucrurile reveniseră la ceea ce fuseseră înainte, într-un mod oribil, fatidic. Plătea pentru păcatele trecutului? Acţiunile ei de fiică în oglindă cu felul în care şi tratase propria mamă, cu mulţi ani în urmă?

Victoria se întoarse brusc, ameţită şi mai mult de vederea încăperii mici, încântătoare. Se mişcă repede către masă, trase un scaun, se așază şi-şi puse capul în mâini. Şi, spre uimirea ei, auzi sunetul scaunului Giei tras pe podeaua cu linoleum şi simţi cum femeia îi masa spatele şi-i vorbea cu un ton mângâietor.

Iar asta nu făcu decât să înrăutăţească lucrurile. Mama lui Tom era preocupată de ea! Era plină de compasiune pentru ea; era tratată de o altă femeie într-un fel pe care nu l mai simţise... de când fugise şi îi frânsese inima propriei ei mame, pentru că locuia într-o casă cu o bucătărie fix ca aceea în care se afla acum.

Pentru prima oară în mai bine de patruzeci de ani, Victoria îşi puse capul pe masă şi plânse.

Capitolul 38

Lily

Pentru restul verii, New Yorkul trecu printr-un val de triumf. Valentino's înflori. Restaurantul era ocupat la capacitate maximă la fiecare prânz, iar Lily și echipa ei munceau din greu. Munca ei devenise mai mult decât o pasiune; era o distragere hotărâtă de la durerea constantă cauzată de lipsa veștilor despre Tom. În fiecare noapte, cădea în pat și se întorcea pe o parte pentru a privi în gol. Probabilitatea morții lui devenise din ce în ce mai reală cu fiecare zi care trecea.

Giorgio servea de trei ori mai multe mese decât o făcuse înainte de război. Mii de veterani se întorseseră acasă. Mari nave de război debarcau pe docuri o mare de umbre fragile și răvășite, iar Lily își petrecea duminicile la taraba cu hotdog și privea atent bărbații reveniți acasă, în speranța că-l va zări pe Tom. Când își dădea frâu liber imaginației, noaptea când nu putea dormi, și-l imagina pe tânărul recrut căruia îi dăduse fotografia lui Tom că se întorcea acasă de pe una dintre navele acelea, cu Tom lângă el. Poate că băiatul îl sprijinea pe Tom. Poate că Tom era în cârje sau avea un braț prins într-un bandaj.

El se întorcea cu bine acasă doar în visele ei.

Într-o zi lucrătoare, la ora prânzului, Lily superviza peste o mie de mese, cu toate încăperile private și restaurantul pline la capacitate; bucătăria era o mare de bucătari și ajutoare de bucătari transpirați, rău mirositori și extenuați. Pe ușile batante ospătarii intrau și veneau într-un du-te-vino continuu, iar temperamentele erau încinse.

– Scuză-mă, *chef*, zise Rosa, apărând chiar în spatele ei. La ușa bucătăriei este cineva care vrea să te vadă. Vrei să-i spun să plece?

Lily privi în sus. Lângă ea, Julius continua să pregătească grămezi de prăjitură Boston cu cremă.

O siluetă familiară umbla de colo colo în ușă; buclele ei

umede se agăţau de chipul transpirat.

Gia.

Lily îşi lăsa punga de umplut, îşi desfăcu şortul şi aproape că pluti prin camera în flerbere. Zgomotul, haosul şi strigătele ospătarilor se filtrară într-un vârtej.

Lily încercă să caute indicii pe faţa Giei. Orice.

– Gia?

– Putem vorbi undeva?

Vocea Giei tremura.

Lily o conduse pe Gia prin haos, reuşind cumva să ajungă la birou, intrând şi închizând uşa. Lily se concentrează preţ de o clipă pe preaiubita bibliotecă a lui Marco, clipi către ea, iar cărţile îi dansară în faţa ochilor. Sudoarea i se adună pe buza superioară, iar flecare zgomot din bucătărie, flecare strigăt, flecare zăngănit al fiecărei tigăi o făcură să tresară nervoasă.

Se întoarse încet şi-şi împleti degetele pe spătarul scaunului de la birou, pentru susţinere. Nu exista nimic blând când era vorba de război.

Războiul nu-şi alegea victimele. Era pregătită.

Gia se prăbuşi pe scaunul acoperit cu piele, din faţa biroului.

– S-a întors, spuse ea. E acasă.

Şi se uită lung la Lily, cu ochi enormi.

Lily tipă ascuţit, mâinile i se grăbiră spre gură, i se păru că respiraţia i se oprise o fracţiune de secundă, înainte de a merge rapid în braţele Giei.

În timp ce-şi îngropa capul în umărul Giei, auzi suspinele discrete de uşurare ale acesteia. Plânsetele unei singure mame din milioanele ai căror fii fuseseră smulşi de acasă pentru a lupta în numele unei libertăţi care anihilase o întreagă generaţie de băieţi nevinovaţi.

– Sunt binecuvântată, reuşi să spună Gia.

Lily îşi închise ochii.

– Amândouă suntem.

– Oh, fata mea dragă. Suntem toţi atât de norocoşi, de fericiţi că s-a întors. Însă chiar atunci, Gia se retrase, cu o expresie gravă. Lily. Să ştii. E schimbat.

– Dar e de aşteptat, şopti Lily. Cum să fi trecut prin ce a trecut şi să nu fie afectat de asta?

Însă fața Giei era serioasă.

– Poți veni acum?

– Bineînțeles.

Abia dându-și seama ce făcea, Lily ieși repede la bucătărie, cu Gia pe urmele ei. Vorbi cu Martina, care o îmbrățișă, ștergându-și ochii de ușurare pentru Tom și spunându-i să meargă. Bucătăria avea să se descurce. Ellen și Meg erau amândouă la datorie. Tom era acasă. Era tot ce conta.

Cu inima bubuindu-i, Lily își luă geanta de mână din birou, fugi în jos pe scări la vestiar, aruncă pe ea o rochie și se uită în oglindă, mișcându-și neliniștită mâinile.

Însă avertizarea Giei continuă să-i răsună în urechi. *Schimbat?* Doar era vorba despre Tom al ei, iar el era viu. Atât timp cât încă o iubea, nimic nu le putea sta în cale. Absolut nimic.

În metrou, Lily stătu în picioare lângă Gia, incapabilă să scoată o vorbă, incapabilă să plângă, să se miște, să și încetinească ritmul bubuitor al inimii sau să-și ducă geanta fără să-i tremure mâinile și fără ca picioarele ei să nu tindă să se încovoae. Gia stătu neclintită lângă ea; fața ei avea culoarea unei turturele albe. Trenul înăbușitor le legăna.

Cu o voce moale, joasă, Gia începu să vorbească.

– L-a salvat faptul că era rănit. Nu voi putea niciodată să mulțumesc destul familiei italiene care a avut grijă de el. Gia își șterse o lacrimă de pe obraz. După ce a fost împușcat.

Lily simți că rămâne fără suflare.

– Împușcat? repetă ea.

În fața lor, un tânăr îmbrăcat în uniformă militară își săltă capul.

Trenul continuă să avanseze cu zgomot.

– Îmi doresc să fi rămas cu oamenii cei buni care l-au salvat și să fi așteptat să treacă războiul, însă asta nu-i stă în fire lui Tom. Nu-i așa?

– Nu, nu-i stă.

Gia își trecu o mână spasmodică prin păr.

– Mă îngrijorează evenimentele prin care a trecut după

aceea. Ceea ce mi a spus mă preocupă.

Lily încuviință din cap, prea speriată că Gia avea să-și piardă șirul relatării dacă ar fi întrerupt-o. Avea nevoie să știe atât de multe înainte de a-l vedea. Trebuia să înțeleagă toate lucrurile prin care trecuse.

Gia vorbi cu o voce joasă, aspră; abia îi putu distinge cuvintele în zăngănitul constant al trenului.

– Luptând cu partizanii în grupuri improvizate pe dealuri și în munți, a luat decizii pe cont propriu. A devenit renegat după ce nu și-a putut găsi unitatea. A trebuit să explice lucrul ăsta autorităților.

Griji întunecate începură să o cuprindă pe Lily. Stătu liniștită, în timp ce asculta cuvintele Giei.

Italia s-a aflat în cea mai rea furtună de foc posibilă. Atunci când partizanii eliberau orașe înainte de sosirea Aliatilor, erau întâmpinați deseori cu steaguri roșii. Ba chiar unele locuri deveneau republici sub partizani înainte de apariția Aliatilor. Tom a lucrat cu radicali, cu revoluționari.

Trenul opri. Oamenii formară cozi pentru a coborî.

Lily se apucă de pervaz cu o mână tremurătoare.

– Lily, ceea ce trebuie să înțelegi este că el și-a urmat propria cale. Gia merse mai în față și coborâră din tren. S-a întors un om schimbat.

Lily inspiră adânc. Tăcută, dădu aprobator din cap. Trecuseră trei ani îndelungați. Cât de schimbat ar putea fi?

Înainte să-și dea seama, se găsiră pe scări și în mica anticameră din fața apartamentului Giei. Lily își netezi părul cu degetele, își trecu mâinile peste rochia albastră simplă. Dacă nu o mai iubea?

Gia deschise ușa încet.

– Tom? strigă ea, băgând capul înăuntru.

Mâinile lui Lily se clătinară pe lângă corp, picioarele îi încremeniră în podea. Inspiră adânc de mai multe ori pentru a-și opri tot corpul din tremurat. Se forță să se pregătească pentru ceea ce ar fi putut vedea.

Gia se opri la ușa deschisă care dădea spre camera de zi. Într-un fotoliu cu cotiere din lemn ședea un bărbat

costeliv, sfrijit. Era de nerecunoscut.

Lily se uită bine la Tom, examinându-i trăsăturile. Fusesse intotdeauna zvelt, încântător și elegant în blugii pe care Giorgio îl lăsa să-i poarte, în vreme ce buzele i se curbau în zâmbete melancolice, însă acum era ca un băț. Pielea de sub ochi îi era vineție, închisă, iar obrajii îi erau scobiți și cenușii.

Se tensionă vizibil la vederea ei și se prinse și mai bine cu mâinile de brațul din lemn al fotoliului, cu degetele apăsate în tapițerie.

Ar fi putut trece pe stradă pe lângă el și nu l-ar fi recunoscut.

Camera păru să se clatine. Simți că o cuprinde greața; capul îi vâjâia. Lily se agăță de tocul ușii.

Ochii ei se fixară în ai lui Tom și, în cele din urmă, reuși să-i facă un semn cu capul.

El încercă să se ridice din fotoliu, însă se prăbuși înapoi.

– Hei, bună.

Vocea lui era moale, întreruptă. Își atinse gâtul cu mâna, iar respirația păru să i se întretaie.

– Tom, șopti ea.

De pe buze îi scăpă un râs ca un strigăt.

De data asta, el reuși să se împingă și să se ridice din fotoliu. Cu pași chinuitor de lenți, se deplasă către ea. Blugii îi cădeau de pe șolduri, iar brațele îi ieșeau din mânecile suflecate, de parcă erau niște crenguțe.

Cu o mișcare rapidă, Gia se întoarse și se duse în bucătărie.

Tom își înclină capul către ea; expresia feței i se întunecă, de parcă o întreba ceva.

Își ridică mâna înspre el, apoi o lăsă.

– Oh, Tom.

Vocea îi era gâtuită de lacrimi.

Iar apoi, el veni către ea, cu pași șovăielnici, inegali; corpul lui subțire se deplasa cu mici pași stranii; apoi o trase și o luă în brațe. Ea își sprijini ușor capul de umărul lui slab, îndrăgit.

– *Cara mia*, îi murmură el în păr, cu o voce mai profundă, de nerecunoscut față de cea a băiatului care plecase la război.

Lily simți înțepătura lacrimilor pe obraji și se încovoie de ușurare.

El se dădu în spate, trecându-și o mână prin părul ei, trăgându-i-l de pe față. Expresia lui se îndulci și lacrimi i se prelinseră pe obraji, iar ea se duse la el din nou, pierzându-se în cămașa lui, trecându-și ușor degetele peste contururile corpului lui osos, dureros de istovit. El își trecu dosul degetului mare peste buzele ei. Iar apoi se aplecă, ezitând de parcă i-ar fi cerut aprobarea.

Ea suspină și brusc se trezi sărutată de el. Își înfășură brațele în jurul gâtului lui.

– *Cara mia*, șopti el, în timp ce o trăgea în îmbrățișarea lui plăpândă.

Capitolul 39

Lily

În dimineața următoare, devreme, Giorgio veni în biroul de bucătar-șef al lui Lily, înainte de sosirea restului angajaților; îți ținea mâinile încrucișate la spate. Lily se uită în sus la el, scoțând nasul din meniurile săptămânale, frecându-și ochii obosiți cu o mână. Abia de apucase să închidă un ochi toată noaptea; în schimb, stătuse în pat, îmbrățișându-și genunchii, încercând să facă pace între bărbatul slăbit, pe jumătate înfometat, care abia putea vorbi, și bărbatul de care se îndrăgostise ea.

Însă totul avea să fie bine. Exact așa cum plănuseră. Nu-i așa?

Giorgio stătea în fața biroului ei. Își dresе glasul înainte de a vorbi.

– Lily, știi cât de mult te apreciez. Ceea ce ai făcut pentru Valentino's în timpul războiului.

Lily încuviință din cap.

– Bineînțeles, Giorgio. Și de-abia aștept să pot face mult mai multe în lunile următoare. Am niște planuri, nici nu-ți imaginezi, acum că, în sfârșit, s-a terminat războiul!

Îi zâmbi curajoasă.

Giorgio își trecu o mână peste părul cărunt. Oftă și luă loc, frecându-și palmele în josul pantalonilor.

– Vezi, draga mea, o parte din gestionarea unei afaceri implică luarea unor decizii dificile și a trebuit să iau o hotărâre pe care nu am vrut cu adevărat să o iau.

Lily se încruntă și simți o teamă înăuntrul ei. Ce însemna asta? Doar nu se întâmplase ceva grav? Restaurantul părea să meargă din bine în mai bine. Erau înfloritori. Nu muncise nicicând atât de din greu sau nu avusese niciodată atât de multe de făcut. New Yorkul prospera. Ce ar fi putut să se întâmple?

– Cred că ești mulțumit de bucătărie, Giorgio? întrebă ea. El încuviință din cap.

– Oh, da, desigur, draga mea. Desigur. Expresia i se întunecă, iar el se încruntă. Însă, Lily, acum că Tom s-a

întors, te poți bucura de o odihnă binemeritată de la conducerea bucătăriei. Vei fi ușurată că s-a întors acasă, la fel cum suntem toți. El va deveni noul meu bucătar-șef.

Lily se afundă în scaunul ei, nevenindu-i să creadă. Se uită de două ori la Giorgio. La bărbatul care-i oferise fiecare ocazie din lume. Care o încurajase, în ciuda faptului că era femeie.

– Stai așa, Giorgio, spuse Lily, năucită. Mă concediezi?

El oftă, cu ochii în podea, clar incapabil să o privească în față.

– *Giorgio?*

Vocea i se ascuți. Se prinse de scaun, copleșită de amețeală.

Giorgio șopti cuvintele.

– Mă tem că, acum că s-au întors bărbatii, pur și simplu nu mai sunt disponibile locuri de muncă pentru femei. Asta se întâmplă peste tot, Lily, draga mea. Bărbatii noștri au luptat pentru țară. Trebuie să muncească. Merită să muncească. Îmi pare atât de rău, dragă. Și mie îmi displace asta la fel de mult ca ție.

– Ei bine, mă îndoiesc.

Lily se încruntă, încă incapabilă să proceseze ce-i spunea. „Concediată? Chiar concediată? Gata cu Valentino's?”

Dar asta este viața mea, Giorgio. Și nu pot să cred că poți face asta.

Vocea îi tremură, însă vorbe printre dinți.

Giorgio încruntă din sprâncene.

– Draga mea, nu am dormit, m-am foit pe toate părțile toată noapte, de griji. Și, Lily, crede-mă, îmi displace, dar am suficienți angajați bărbați care se întorc și au dreptul de a-și primi din nou locul de muncă. Nu am de ales.

Lily se uită lung la el. Dovezile sânguinței ei, ale angajamentului ei îi înconjurau. Cărțile ei de bucate, planurile de meniu, listele de personal ordonate. Și ce se va întâmpla cu femeile bucătari pe care le instruiseră, le ghidaseră, le învățaseră, promovaseră, cu care dansaseră, râseseră și, cel mai important, care nădușiseră lângă ea, lucrând mult mai mult și mai din greu decât s-ar fi așteptat oricine, iar pentru loialitatea lor față de Valentino's urmau să fie

concediate?

Lily simți că o cuprindea frigul.

– Meg și Ellen, Martina, Rosa, Agnes? se uită ea aspru la Giorgio. Nu se putu abține. Era inacceptabil. Vom fi concediate pentru că suntem femei?

Femeia care făcea curățenie stătu lângă birou, cu cârpa de șters praful în aer. Se întoarse rapid la ceea ce făcea când privirea i se intersectă cu a lui Lily.

– Vă vom fi recunoscători pentru totdeauna.

Giorgio își trecu o mână peste ochii obosiți.

– Julius, Leo, Jimmy. Ei își vor păstra locurile de muncă. Nu-i așa?

Lily își încleștă mâinile, stând dreaptă pe scaunul ei, confruntându-l direct.

– Guvernul ne-a recomandat să ne angajăm bărbații...

– Guvernul spune că femeile trebuie lăsate fără locuri de muncă?

Giorgio oftă.

– Războiul a fost o stare de urgență. De femei a fost nevoie pentru a menține în funcțiune frontul de acasă până la întoarcerea bărbaților.

Lily strâmbă din buze.

– Lily, nu ești singura. Există și alte femei care au fost bucătari-șef cât timp au fost plecați bărbații.

Și ele și au pierdut locurile de muncă. Își controla tonul cu atenție. Strânse din ochi, apăsându-și mâinile pe birou. Se ridică de pe scaunul ei. Stai așa! Se sprijini de birou, uitându-se în jos la el. Știai, în toată vremea asta, că ne vei concedia după terminarea războiului?

Se uită lung la creștetul capului bărbatului, sceptică.

Giorgio se uită în jos, ca un copil.

– Deloc. Te rog, Lily, îmi este greu să fac asta.

– Vianne..., tresări Lily. Mai mult ca sigur ea nu te-ar lăsa să ne faci asta? Și mai mult ca sigur tu, dintre toți, înțelegi dorința unei femei de a avea o carieră.

El mormăi cuvintele:

– Industria modei este diferită. Este populată de femei, pentru că sunt cusătorese, așa cum a fost și Vianne odată. Este un sector cu totul diferit. Îmi pare atât de rău, draga mea.

Lily rămase cu gura căscată. Apoi își dădu seama de ceva atât de clar, încât aproape că râse, oribil, zgomotos.

– Nu cred că Tom ți-ar accepta oferta, Giorgio. Nu-mi va lua locul de muncă.

Însă privirea lui Giorgio se uită de jos la ea.

– Lily, a făcut-o deja. L-am sunat ieri-noapte.

– Poftim?

Vocea lui Lily tremură. Își auzi propria respirație zgomotoasă: inspira, expira, inspira, expira.

– Cum îndrăznești, Giorgio?

Giorgio își săltă capul, în timp ce ochii i se uitau rugători la ea.

– Îmi pare rău, șopti el. Nu mi-a fost ușor să fac asta.

Își împinse scaunul. Încet, Lily se prăbuși la loc pe al ei. Tom acceptase funcția ei?

– *Imposibil*, își șopti ea.

Nu ar face niciodată așa ceva.

– Lily, m-am gândit că ai putea fi însoțitoare. Recepția...

În liniște, ea ridică mâna și dădu dezaprobator din cap.

Lângă ușa deschisă a biroului lui Lily, femeia care făcea curățenie se uită în sus în timp ce mătura. Cu o mișcare imperceptibilă, Lily îi zări privirea oglindită.

Lily recunoscuse atunci expresia de resemnare a femeii.

În ziua următoare, după servirea prânzului, Giorgio le chemă pe Rosa, Ellen, Martina, Agnes și Meg în biroul lui.

Una câte una, toate intrară.

Una câte una, toate ieșiră.

Martina stătea, încremenită și palidă, la postul de *chef de cuisine*, sprijinindu-și mâinile tremurânde de blatul pe care gătise cu loialitate timp de trei ani, pe care crease felurile de mâncare splendide pretinse de clientela Valentino's, dedicându-și talentele excepționale bunului mers al faimosului restaurant pe durata războiului.

Jimmy, cu o cârpă de vase pe umăr, cu fața la fel de palidă, merse și stătu în spatele ei, masându-i spatele, în tăcere.

Neal și Julius lucrau fără nici un cuvânt, ținând capetele în jos, în timp ce mâinile li se mișcau cu iscusință, așa cum o făcuseră mai mult de douăzeci de ani sub

supravegherea lui Giorgio. Lily știa că ei văzuseră angajați veniți și plecați de nenumărate ori înainte. Dar atât de mulți dintr-odată?

Tresări când simți o bătaie ușoară neașteptată pe umăr. Întorcându-se, dădu cu ochii de Leo. Fața lui era lividă.

Ea ridică o mână. Ultimul lucru de care avea nevoie era o prelegere. În jurul ei, Ellen și Meg, Rosa și Agnes stăteau șocate și tăcute, trase la față.

– Ascultă, zise Leo.

Lily oftă.

– La început, continuă el, trăgând adânc aer în piept. La început, nu credeam că angajarea unor femei ca bucătari în această... atmosferă, flutură o mână solidă în jurul bucătăriei, ar putea avea vreun rezultat bun.

Lily își săltă capul.

– Dar în ultimii trei ani, în poflda rezervelor mele..., tuși el.

Ochii lui Lily se măriră. Se îndoise că el avea să țină vreodată un discurs atât de lung.

– În ultimii trei ani, în poflda faptului că nu am crezut niciodată că voi trăi să apuc ziua în care o femeie să-mi fle șef, voi, fetelor, v-ați dovedit excepționale. Așa că, azi-dimineață, m-am dus și i-am spus chiar eu lui Giorgio. I-am spus că face o greșală.

Printre femei se auzi un murmur colectiv. Martina își săltă capul, iar pe spatele ei, mâna lui Jimmy se opri.

– I-am spus că e un neghiob dacă va concedia cea mai bună echipă pe care am avut-o vreodată.

Lily șopti.

– Mulțumesc, Leo.

Fu incredibil de emoționată de declarația lui. Nu s-ar fi așteptat nici într-un milion de ani la asta. De la el.

Leo își încrucișă brațele și se uită peste capul lui Lily.

– Tot ce pot spune este că asta e o zi foarte tristă pentru Valentino's, iar mie îmi va părea rău că plecați.

Încet, femeile înaintară; mai întâi, Ellen îl luă în brațe pe Leo, până când toate se strânsură laolaltă, victime de circumstanță, victime nu ale unui război, ci ale urmărilor lui. Urmări care aveau să pună sub semnul întrebării toate lucrurile pentru care ele munciseră cu atâta sârguință.

După ce Leo se târî la postul lui, Lily le adună pe Martina, Ellen, Meg, Rosa și Agnes în biroul ei și închise ușa. Toate se uitară neajutorate la ea, cu fețe obosite, palide de șoc.

– Foarte bine, doamnelor, spuse Lily cu voce joasă. Cred că ar trebui să plecăm de aici. Să mergem în altă parte și să vorbim.

Rosa, Agnes și Meg stăteau tăcute. Fața lui Meg era periculos de palidă. Pe obraji ei își croiră drum lacrimile.

– Haideți, zise Lily. Se întinse să-și ia haina. Ne vedem la intrarea laterală. Mergeți să vă schimbați.

După ce se adunară toate pe trotuar, un mic grup trist, dărâmat, Lily se întoarse către gară.

Urmați mă, le spuse ea.

– Unde ne duci? întrebă Ellen, încercând să țină pasul.

Lily mergea cu pași mari, legănându-și umbrela ca pe un baston demodat.

– Greenwich Village. Unde altundeva?

Trenul era plin. Fetele fură nevoite să stea în picioare, iar flecare privi pe geam, în tăcere. Ajunse din nou în aer liber, Lily le duse ață prin Washington Square Park către casa lui Josie. Ciocăni la ușa de la subsol, iar Emmeline le dădu drumul, uimită când o văzu pe Lily și anturajul ei.

Emmeline se dădu la o parte.

Mă duc să o chem pe doamna Rose, murmură ea, cu fața îmbujorată. Vai de mine!

Lily stătea cu mâinile în șolduri.

– Da, te rog, Emmeline. Toată lumea, haideți înăuntru!

În trecere pe lângă portretul străbunicului ei, Lily le făcu semn femeilor loiale să intre.

Emmeline merse grăbită la primul etaj. În mai puțin de zece secunde, pe treptele de lemn se auzi sunetul pașilor egali ai lui Josie și, iată că apăru, dominând echipa lui Lily într-un caftan de culoarea safirelor și a smaraldelor și o pereche de pantaloni bleumarin largi, care ieșeau de dedesubt. Toată lumea se opri la vederea formidabilei, frumoasei Josie.

– Draga mea, zise ea. Ce se întâmplă aici?

Emmeline se foi de colo colo ca să prepare cafeaua.

Doamnă Rose? Să scot fursecurile pe care le am copt?

Sigur că da, dragă.

Se uită la Lily.

– Emmeline a făcut biscuiții aceia pentru vreme de război, pe care i-ai făcut tu în ziua când mi-ai spus că ai devenit ucenic pentru postul de bucătar-șef.

Lily îi zâmbi recunoscătoare lui Emmeline.

– Ei bine, lucrurile au luat o turnură descendentă azi. Lily își scoase mânușile și trase un scaun. Luați loc, fetelor. Simțiți-vă ca acasă.

Prezentă pe toată lumea și, într-o stare de tăcere uimită, toate femeile se așezară la masa lui Josie.

Lily o informă pe Josie despre faptul că Giorgio le concediasse pe toate.

Ce Dumnezeu gândește Giorgio? întrebă Josie, cu ochii strânși de îngrijorare, zăbovind asupra lui Lily.

Lily scoase un scaun, se așeză dreaptă și-și încrucișă mâinile.

– Sunt oripilată. Însă nu am de gând să accept asta și să nu fac nimic.

Agnes bătu cu un deget în blatul mesei.

– Este o lume a bărbaților. De ce ar fi lucrurile diferite acum că s-au întors de la război?

– Au plecat, femeile s-au ocupat de tot. Acum s-au întors, noi trebuie să ne dăm la o parte, continuă Martina.

Ochii albaștri ai lui Ellen erau uriași.

– Cred că va trebui să-mi găsesc de lucru într-o cafenea la copt de prăjituri sau așa ceva.

– Ei bine, ce aveți de gând să faceți?

Josie stătea dreaptă pe scaunul ei, cât era de lungă.

Toată lumea se întoarse și se uită la bunica lui Lily.

Lily își roti privirea asupra grupului. Li se adresă cu un ton imperios.

– Tu, Meg, ești *sous-chef*. Rosa, tu ești foarte talentată și ai putea avansa și tu în poziția de *sous-chef*. Agnes, tu ești pricepută la gustări și, într-o zi, ai putea fi *chef de cuisine*. Iar tu, Martina, ai fost cel mai bun *chef de cuisine* la care m-aș fi putut aștepta. Ai putea conduce un restaurant sau ai putea găti la cel mai înalt nivel oriunde ai vrea. Se lăsă tăcerea. Lily așteptă o clipă. Giorgio mi-a oferit un post de însoțitoare la Valentino's. Iar logodnicului meu i a fost

oferită funcția mea.

Josie respiră uimită și se uită sceptică la Lily.

Lily inspiră.

– Vreau să vă asigur pe toate că eu nu-mi consider logodna plan de pensionare. Și nici măcar pentru o secundă nu cred că logodnicul meu ar accepta vreodată o funcție pe care eu am îndeplinit-o timp de trei ani cât a fost el plecat la război.

– Oh, draga mea, șopti Josie. Sunt de acord. Nu poate fi adevărat.

Lily strânse din buze.

– Nici eu nu cred asta. Tom nu e capabil de așa ceva.

– Deci, ce vom face? Bunica ta are dreptate. Sunt perplexă în momentul ăsta, spuse Martina, cu un ton la fel de întunecat ca unul dintre apetisantele ei torturi cu ciocolată.

– În primul rând, nu voi lucra ca însoțitoare. Lily coborî tonul vocii. Și nu vă voi abandona.

– Dar poți face ceva în privința asta, Lily? întrebă Agnes. Am copii de hrănit. Va trebui să-mi găsesc altceva de lucru. Să fac nici nu știu ce.

– În primul rând, spuse Lily, Tom va lupta pentru noi. Nu este el tipul care să dezamăgească femeile.

Îi zâmbi hotărâtă lui Josie.

În al doilea rând, mă voi gândi, voi planifica și voi încerca să rezolv ceva pentru noi toate. Așteptați doar. Dați-ne o șansă mie și lui Tom de a rezolva asta împreună. Pentru că asta ar fi șansa noastră cea mai mare.

– Oh, draga mea, grăi Josie. Sunt sigură că tu și Tom veți putea face ceva. Vă va ajuta.

Josie se așază iar pe scaunul ei și zâmbi grupului de femei îngrijorate. O mângâie pe Lily pe braț.

– Nu vă faceți griji. Sunt sigură că Giorgio se va răzgândi.

În după-amiaza următoare, Lily se cocoță pe o bancă în Washington Square Park, lângă Tom. Își roase unghiile și se concentrează pe un grup de băieți care jucau fotbal pe iarbă.

Privirea lui Tom era absentă, cum stătea lângă ea. El tuși violent.

Dragul meu, te rog, mergi la un medic, spuse ea, strângându-l de mâna osoasă. Voi merge cu tine.

– Am fost. Am penicilină.

– Bine.

Lily își încrucișă mâinile în poală.

– Tom...

– *Cara*.

Ușor, el o mângâie pe antebraț, iar vocea lui era răgușită.

Lily oftă greu.

– Asta este ultima conversație pe care aș fi vrut s-o am cu tine acum, însă adevărul este că am o problemă îngrozitoare și am nevoie de ajutorul tău. Giorgio m-a dat afară, la fel ca și pe toate angajatele mele. Nici una dintre ele nu merită să fie concediată.

El se lăsă pe spate și se sprijini din nou, încrucișându-și brațele în față.

– Nu... vocea lui sună îndepărtată, ca și cum de-abia înțelesese ce-i spusese ea.

Lily simți în ceafă un fior ușor. Se uită la un porumbel care ciugulea firmituri din praf.

– Nu vreau să te obosesc, zise ea, alegându-și cuvintele. Însă aceste femei lucrează pentru Giorgio de trei ani. Nu pot sta deoparte să mă uit cum își pierd locul de muncă. Iar eu nu l pot pierde pe al meu.

– *Cara...*, începu el, însă fu copleșit de o altă criză de tuse.

Lily se uită rapid la el.

– Tom?

Fruntea lui se umplu de riduri, iar el se ridică de pe locul pe care stătea.

– *Cara*, cred că ar trebui să merg acasă.

Lily îl privi fix. Se ridică în picioare și sprijini greu pe brațul ei o versiune palidă, obscură a unui bărbat pe care Lily crezuse că-l cunoștea, în timp ce el păși încet spre casă.

Pe când se pregătea să plece din bucătărie în după-amiaza aceea, telefonul din biroul ei sună. De cealaltă parte era tatăl ei. Scurt, o rugă pe Lily să vină acasă pentru a sta de vorbă. O imploră să facă asta.

Mai târziu în seara aceea, după ce își făcuse o mâncare rapidă pentru ea, Lily se trezi așezată pe marginea canapelei din sufrageria părinților ei. Tatăl ei stătea în fața șemineului. Mama ei își trecea mâinile printre perlele pe care le purta, de parcă erau mărgelile dintr-un rozariu.

Lily se uită la Victoria. Mama ei arăta palidă și obosită, părul îi era dezordonat. Expresia tatălui ei era întunecată.

– Mamă, tată? zise Lily.

O privi îngrijorată pe mama ei.

Victoria ținu o mână în sus.

– Lily. Își ridică bărbia. Am fost să mă văd cu Gia.

Lily ridică o sprânceană.

– Ce ai spus?

Ceasul poleit al mamei ei sună de opt ori pe polița căminului. Victoria așteptă, apoi vorbi cu o voce blândă, aproape de nerecunoscut.

– Am cunoscut-o. Am vorbit, iar eu... Trase tremurat aer în piept. Recunosc, Tom al tău pare să fie un tânăr încântător și sper că veți fi fericiți împreună.

Ochii lui Lily se rotiră de la mamă la tată și înapoi.

– Poftim?

Însă Jacob se afundă la loc pe scaunul lui.

– Vicky..., șopti el. Sunt mândru de tine.

Victoria ridică o mână.

Îmi dau seama, ce am făcut a fost să intervin și a fost inacceptabil. Lily, îți cer iertare și sper că faptul că-ți dau binecuvântarea pentru logodna voastră va fi felul meu de a îndrepta lucrurile. Gia este o femeie minunată. Mi-ar face plăcere să avem un om atât de bun în familia noastră.

Lily își deschise gura șocată. Ce putea răspunde la asta?

– Dar Katherine? Nathaniel?

Victoria își flutură mâna în aer.

– Oh, Nathaniel se va îndrăgosti de o altă fată. Chiar acum se îndreaptă spre casă. Cred că sunt cam o sută de tinere alinate care așteaptă să fie băgate în seamă de el. Iar Katherine, Victoria se uită la Lily cu șiretenie, lăsând să se vadă o idee din caracterul ei obișnuit, Katherine este o supraviețuitoare. A fost dintotdeauna. De când am cunoscut-o. Victoria coborî tonul vocii. Mi-am dat seama că toată povestea asta se referă la tine, nu la mine și nu la

familia Carter.

Lily căscă gura de mirare. Se întoarce către tatăl ei și văzu că el respira foarte ușurat.

– Ei bine, da, e ceva. Mulțumesc. Lily realizează că sunase nesigură, însă continuă. Mamă tată, mă tem că am vești proaste. Giorgio Conti ne-a concediat pe mine și tot personalul meu, alcătuit din femei, pe motiv că s-au întors bărbații. Coborî tonul vocii. Pe motiv că s-a întors Tom.

Victoria își apucă perlele.

Lily își alege cuvintele cu atenție.

– Giorgio i-a oferit locul meu de muncă lui Tom.

Ochii tatălui ei licăriră. El se ridică și merse să stea lângă ea. În tăcere, Lily își sprijini capul pe umărul lui.

Vreau să le ajut pe femeile care și au pierdut toate locul de muncă la Valentino's, murmură ea, pe pieptul lui călduros, familiar.

Victoria se ridică în picioare și merse către polița căminului.

Lily se uită în jos la șosetele cu model în romburi pe care le purta tatăl ei.

– Am vorbit cu Tom astăzi, însă cred că este prea obosit după război, chiar acum, pentru a gândi clar.

Tatăl ei își mângâie bărbia.

Când Lily vorbește, vocea îi fu moale.

Dacă mi-ai înființa propriul restaurant?

Simți că mama ei începuse să se agite.

– Tată, dacă mi-ai înființa propriul restaurant și ai angaja toate femeile pe care le-a concediat Giorgio?

– Oh, vai de mine, șopti Victoria.

Lily șezu cu spatele drept, întoarsă către tatăl ei.

– Îmi vei împrumuta bani, tată? Am gestionat o bucătărie care se ocupa de mii de clienți pe zi, timp de trei ani. Te rog. Știi că pot face asta. Lily întinse mâna în buzunarul fustei pentru a lua carnetul în care scrisese toată după-amiaza. Uite. Am făcut niște calcule.

Dar Jacob oftă.

– Draga mea, deschiderea propriului restaurant ar fi destul de diferită de gestionarea unei bucătării sub supervizarea unui antreprenor cu experiență cum este Giorgio Conti.

Lily se aplecă în față. Își încrucișă mâinile în poală.

– Știu cum să fac un buget. Păstrez contactul regulat cu cei mai buni furnizori. Știu cum să planific meniuri și cum să inovez cu alimentele. Știu să gestionez personalul. Știu cum să angajez și cum să concediez și am coordonat orice, de la baluri pentru debutante până la prânzuri formale, petreceri în locuințe și plecări în weekend.

El rămase tăcut. Mama ei nu zise nimic.

– Vreau să-mi găsesc propriul spațiu și să fac ceea ce a făcut Giorgio. Știu ce fac. Tot ce-mi trebuie este încrederea ta în mine. Făcu o pauză. Ce zici de asta?

Tatăl ei își masă ceafa.

– Te aud, dar, draga mea, pur și simplu nu am fondurile să ți dau un împrumut. Iar răspunderea...

– Lily ar putea-o face.

Lily săltă capul brusc la auzul vocii mamei ei.

Însă Jacob se ridică în picioare și-și îndreptă pantalonii.

– Îmi pare rău. Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat, însă asta se întâmplă peste tot, Lily. Proprietarii de restaurante spun de săptămâni întregi că de-abia așteaptă să li se întoarcă angajații adevărați. Și, din nefericire, acest lucru înseamnă că multe femei își vor pierde locurile de muncă. Aș vrea să ajut, însă chiar acum este imposibil. Acum, te rog să mă scuzi, nu vreau să intru în discuții în contradictoriu, draga mea.

Oftă, se uită cu tristețe la Lily și ieși.

Mama ei îi întinse o mână și o puse pe umărul ei.

– Eu cred în tine, Lily, șopti ea. Cred că asta a fost problema. În adâncul sufletului, am știut dintotdeauna că aveai dreptate.

Nevenindu-i să creadă, Lily dădu aprobator din cap. Își duse mâna la umăr, sprijinindu-și ușor degetele pe cele ale mamei ei.

Capitolul 40

Lily

Toată lumea din New York City era melancolică, însă tot ceea ce putea face Lily era să se agațe de fiecare zi pe care o mai avea până când era obligată să plece de la Valentino's. Tom era inabordabil. De câteva ori, îi comunicase preocupările pe care le avea când vizitase seara apartamentul din MacDougal Street, doar pentru a-l vedea cum se zgâia absent la ea. Gîia, cu îngrijorarea pentru fiul ei imprimată în expresia feței, se oferî să vorbească cu Lino, proprietarul Albertina's din Greenwich Village, pentru ca Lily să poată măcar să obțină niște ture acolo. O avertiză pe Lily că Tom era fragil, nu prea-și dădea seama ce se întîmpla.

În prima dimineată liberă pe care o avu, Lily luă trenul să meargă până la Josie. Lily se sprijini de geam, iar respirația ei îl aburi. Însă după ce se târâse prin Greenwich Village, în loc să simtă consolare la vederea casei din cărămidă roșie a lui Josie, Lily se opri brusc la jumătatea drumului pe Bank Street.

Tatăl ei stătea în fața ușii casei lui Josie, cu capul aplecat, și și frămînta pălăria de fetru de pantaloni. Peste tot în jurul lui, frunze aurii cădeau în spirale din copaci.

Înainte ca Lily să apuce să înainteze, Emmeline ieși în grabă pe ușa de la intrare. Stătea pe trepte, cu fața îngropată în mâini.

– Vai, domnule Rose, nu mă pot întoarce înauntru. Nu pot!

Lily se mișcă smucit înainte cu nervii tremurându-i.

– Tată?

Tatăl ei și Emmeline se întoarseră în direcția ei, însă Emmeline fu cea care fugi spre ea, cu șorțul în vînt, cu mâinile ridicate disperate în aer.

– Oh, domnișoară Lily!

Deodată, Emmeline se aruncă în brațele lui Lily, hohotind pe umărul ei și apucând de gulerul rochiei lui Lily.

Tată? strigă ea peste umerii cutremurați ai lui Emmeline.

Lily se clătină de groază când văzu cum se contorsionase într-o grimasă gura tatălui ei.

– Oh, domnișoară Lily. Ea nu mai e. Azi-dimineață. A murit liniștită în somn.

Lily încremeni. Tatăl ei deschise gura, de parcă încerca să spună ceva, însă nu ieși nimic, iar ochil lui se măriră neajutorați. Lily își duse mâna la gură, genunchii îi cedară. Totul se întunecă.

Zile întregi, stătu apatică, zgâindu-se pe fereastră, incapabilă să scoată măcar un cuvânt sau să mănânce sau să plângă. Fiecare emoție o lovea în cicluri neobosite: vina că nu petrecuse suficient timp cu Josie, regretul că nu va avea niciodată șansa de a o mai face și, mai ales, o tristețe profundă cauzată de pierderea iubitei ei bunici. Gândul că nu o va mai vedea niciodată i se părea imposibil. Durerea pierderii bunicii amenința să o distrugă în momentul în care încerca să doarmă.

Tom veni în vizită de câteva ori, Gia îl adusese cu trenul, lăsându-l doar câte o oră de fiecare dată. Se plimbară împreună prin Gramercy Park. Tom părea la fel de pierdut pe cât era ea de amorțită. Pe măsură ce deveni din ce în ce mai copleșită de pierderea lui Josie, Lily își puse pierderea locului de muncă în context și nu mai încercă să obțină răspunsuri de la Tom; știa că nu le putea da. Nu crezuse nici măcar o secundă că vechiul Tom ar fi fost capabil să-i ia locul de muncă, însă bărbatul ăsta era o ființă diferită de cel care plecase cu trei ani în urmă.

Când mama ei o anunță că se angajase la Macy's, gestionând un departament de articole pentru femei, Lily pur și simplu încuviință din cap, resemnată cu faptul că nimic nu avea să mai fie la fel.

Nathaniel se întoarse din război. Sună într-o zi, iar Lily făcu o pace calmă, resemnată cu el. El fu încântător, înțelegător, bineînțeles.

Odată cu sfârșitul războiului veni sfârșitul tuturor lucrurilor pe care le știa Lily. Însă sentimentul chinuitor că nimic nu era așa cum sperase sau cum se așteptase zăbovea asupra ei și fu tot ceea ce Lily putu face pentru a

se agăța de cea mai mică speranță că, nu știa cum, va ieși din negura în care se trezise. O negură diferită, separată de a lui Tom. Era ca și cum își pierduse și copilăria, și visurile.

Soarele străluci călduros în ziua înmormântării lui Josie, iar Lily stătu în picioare înconjurată de familia ei, la cimitirul Trinity Church. Josie era dusă la cele veșnice înconjurată de o grădină de trandafiri, în care erau cultivate doar cele mai rare și mai speciale specii de trandafir. Lily fu prima care puse o singură floare albă pe sicriul în care era Josie. Bucătăria lui Josie nu avea să mai răsunе de sunetele voioase ale vocii ei; casa ei minunată devenise tăcută, însă, în timp ce Lily privea la râul Hudson, dincolo de grădina frumoasă, știu că amintirile despre ea aveau să dăinuie în sufletul ei și că avea să fie mereu recunoscătoare pentru fiecare zi pe care o petrecuse cu buni.

După ce tatăl ei o ajută să aducă acasă valizele lui Lily din garsoniera de la Valentino's, ea ieși pe ușa din față și continuă să meargă. Fără să-și dea seama de ceea ce făcea, se trezi în fața casei lui Josie.

Lily stătu nemișcată preț de o clipă, în timp ce sunetul păsărilor care-și vedeau de treabă îi păru nefiresc și nefamiliar. După o vreme, își târî picioarele pe treptele de la intrare. Emmeline deschise ușa; avea fața pătată de lacrimi.

– Lily?

Lily ignoră protocolul și o îmbrățișă pe fată pe cât de viguros și de puternic o făcuse ultima oară când stătuseră pe stradă.

– Ai un loc de muncă, draga mea? Îmi pare atât de rău. Am fost atât de prinsă de propria mea durere și ar fi trebuit să întreb.

Emmeline îi zâmbi cu tristețe.

– Oh, mama ta mi-a oferit să lucrez la casa ta. Ca... Emmeline se îmbujoră. Fata ta în casă.

Lily încremeni.

– Emmy, te superi dacă intru?

– Haide, Lily, spuse fata.

Lily făcu un pas în încăperile familiare, goale ale casei

lui Josie; podelele și pereții părură să răsună de pierdere.

– Tatăl tău a scos o parte din lucrurile ei.

Lily se uită la cutiile din camera de primire. Toate fotografiile lui Josie fuseseră luate de pe minunatul ei pian. Lily întinse mâna și și-o trecu peste ochii înlăcrimați.

Emmeline deschise gura să spună ceva, dar nu făcu decât să înceapă din nou.

– Știu cât de mult însemna bunica ta pentru tine. Ochii lui Emmeline se înlăcrimară. Nu cred că ar fi deplasat dacă ți-aș arăta ceva.

Lily îi cercetă fața.

– Hai sus cu mine un pic.

Apatică, Lily urcă pe scări, în spatele fetei. În tăcere, Emmeline deschise ușa dormitorului lui Josie.

Lily își duse mâna la gură când văzu toate bunurile personale ale lui Josie împrăștiate. Totul, de la șalurile bunicii ei până la frumoasele caftane de catifea, pelerina ei bleumarin preferată, cărțile pe care le citise, până și o sticlă de parfum pe jumătate plină, totul era împrăștiat în cameră.

– Alaltăieri, eu și tatăl tău am găsit asta. E pentru tine.

Emmeline îi înmână un plic mare, galben-închis. Pe el, erau patru cuvinte în scrisul de mână al dragii de Josie: *Pentru Lily a mea.*

Emmeline se strecură în hol. Lily se zgâi la plic și i înspiră parfumul. Simți umbra prezenței bunicii ei în tăcerea dintre lucrurile ei dragi.

Cu mâinile tremurând, Lily trase să deschidă. Două obiecte alunecară și aterizară pe pat. Unul era o legitimație cu un nume, celălalt era o fotografie.

Privirea lui Lily cercetă fotografia veche. Iar fața care se uita la ea era atât de asemănătoare cu propria ei față încât i se tăie răsuflarea. Însă fata din fotografie nu era Lily, era Josie. Părul ei lung, închis la culoare, era pieptănat pe spate într-un coc. Lily se uită lung. Pentru că Josie stătea în spatele unei teighele. Inconfundabil, în spatele ei erau rânduri peste rânduri de – haine de blană, haine de cașmir, pălării și chiar și umbrele. Pe teigheaua din fața lui Josie era o vază plină cu flori de primăvară și o plăcuță din lemn pe care scrisa „Garderobă“. Lily văzu tot: era

garderoba de la Valentino's.

Lily ridică fotografia sidefie în lumină. Întinse mâna liberă după obiectul de alamă căzut din plic și-l ridică de pe pat. Pe el scria „Josephine„.

Încet, Lily se afundă în fotoliul de sub fereastra lui Josie. Afară, crengi de cireș se frecau de sticlă.

– Nu mi-ai spus niciodată, șopti ea în aerul întunecat limpede. Nu ai spus niciodată.

Lily șezu așa multă vreme, gândindu-se la ocaziile pe care Josie nu le avusese niciodată. Afară, după-amiaza se ducea, iar lămpile stradale de modă veche din exteriorul casei lui Josie licăriră și prinseră viață. Lily stătu în nemișcare până când, într-un sfârșit, gândurile ei fură la fel de blânde ca mâinile care, odinioară, o învățaseră să gătească, să viseze, ca persoana pe care nu voia să o uite deloc, niciodată. Femeia care nu doar că renunțase la propriile visuri, ci care-și ascunsese trecutul. Fusesse o femeie care muncise. Nu fiica unui artist înstărit, așa cum insistase Victoria dintotdeauna.

Josie îi spusese lui Lily că renunțase la pasiunea ei, își pierduse independența, se căsătorise cu un bărbat pe care nu-l iubea.

Iar acum, Josie plecase pentru totdeauna.

Însă era Lily în stare să reia lupta pe care Josie, din orice motiv, o abandonase? Să lupte nu doar pentru ea, ci pentru memoria femeii pe care o iubise mai mult decât pe oricine din lume? Avea Lily vreo speranță de a remedia pentru sine ceea ce pierduse Josie?

Într-o zi, trei săptămâni mai târziu, Lily își scoase mănușile și le puse pe biroul tatălui ei din camera lui. Apartamentul era tăcut. Mama ei făcea o vizită în nordul orașului.

– Lily, spuse el.

Lily, se cocoță pe scaunul din fața lui.

– Nu pot rămâne aici. Nu în New York.

– Ce spui, draga mea? Ce ai de gând să faci?

– Voi face ceea ce am vrut să fac dintotdeauna, tată, șopti ea. Voi găti. Se uită lung la copaci. Parisul este în reconstrucție. Voi găsi un loc de muncă acolo.

Încet, tatăl ei își ridică privirea către ea.

– Am nevoie de un început nou. Nu am putut salva locurile de muncă ale tuturor celorlalte femei. Nu suport să rămân în New York, tată.

El o privi.

– Pentru o vreme, trebuie să plec. Au fost prea multe schimbări.

– Draga mea. Nu!

– Am economiile mele. Familia Conti nu mi-a luat chirie tot timpul cât am locuit acolo și de-abia de am cheltuit câte ceva. Ar trebui să pot supraviețui cam șase luni fără muncă. Am economisit aproape tot ce am câștigat și îmi voi găsi de lucru, însă nu pot să stau aici și să mă uit.

Tatăl ei își frecă bărbia.

– Și Tom Morelli?

Lily strânse din buze.

– Te rog, tată. Se uită dincolo de el. Tom s-a întors alt om decât era înainte. A acceptat locul meu de muncă, iar eu încerc să fac față cât de bine pot. De fapt, nu e nimic de făcut. Pur și simplu trebuie să plec și să rezolv singură situația asta.

Bărbia îi șovăi, dar se ținu demnă. Tom continua să fie complet retras față de ea, în propria lui lume. Îl vizita regulat, însă de fiecare dată când o făcea, părea din ce în ce mai distant și mai puțin asemănător cu bărbatul pe care-l cunoscuse și-l iubise demult.

Tatăl ei își frecă mâinile de barba căruntă, nebărbierită.

Lily se aplecă; stomacul i se agită. Își sărută tatăl pe creștetul capului.

Lily ciocăni la ușa de acces pentru furnizorii Valentino's. Un băiat de serviciu nou, necunoscut, își scoase capul ca să răspundă.

– Bună ziua, salută ea. Mă numesc Lily Rose. Sunt fostul bucătar-șef al Valentino's.

El își plimbă ochii de-a lungul costumului ei bleumarin, ajungând până la pălăria ei.

– Oh, nu contează, spuse ea. Vreau să vorbesc cu Giorgio.

– Ai lucrat aici odată?

– Ai de gând să mă lași înăuntru?

În cele din urmă, îi deschise ușa.

Lily îl urmă până la coridorul familiar, sorbind amintirile atunci când sunetul râsetelor și al muzicii răsună din restaurant.

Băiatul de serviciu se opri în dreptul biroului lui Giorgio.

– Domnule Conti?

Băiatul se întoarse către ea, întrebător.

– Lily Rose, îi reaminti ea.

– Lily Rose vrea să vă vadă, îl spuse lui Giorgio.

– Da, trimite-o la mine, răspunse Giorgio. Lily! Mâinile lui scotociră șovăitor pe birou, așezându-se într-un final pe un prespapier de care se agăță. Trebuie să vorbim despre pregătirea ta pentru noul tău rol.

Lily își ținu strâns la piept poșeta.

– Nu voi accepta rolul de însoțitoare. Știm asta amândoi. Voiam să-ți spun în persoană.

Mâinile lui încremeniră.

– Mi-ar fi imposibil. Pe masă, îi strecură un plic. Te rog să-mi accepți demisia.

Giorgio își dresе glasul.

– Lily, te rog.

Lily se aplecă în față. Menținu contactul vizual cu el și-și încrucișă mâinile pe biroul lui.

– Am vrut să-mi salvez personalul, Giorgio. Când am aflat că nu aveam nici un mod prin care să pot face asta și să rămân aici în New York, ei bine, am hotărât că e de preferat să plec. Nu suport gândul că voi lucra aici în vreme ce ele nu vor avea nimic. Ar fi ca o palmă peste fețele lor. Și, evident, trebuie să fii conștient de cât de mult îmi doresc să gătesc.

– Nu am avut de ales, a trebuit să-l fac bucătar-șef pe Tom, Lily. Când a plecat, era pe un rang superior ție în ierarhia bucătăriei.

– Iar timp de trei ani, eu am fost bucătar-șef. Eu ți-am coordonat bucătăria la nivelul cel mai ridicat și am scos-o dintr-una dintre cele mai dificile perioade din secolul acesta, de până acum.

Se luptă cu furia care voia să răzbească din ea, furia care voia să-l insulte pe bărbatul în care crezuse că putea avea încredere. Nu avea să se coboare la nivelul acela.

Avea să fie o profesionistă. Însă umerii îi tremurară și se împotrivi propriei furii clocotitoare. Lily întinse o mână.

– La revedere, Giorgio. Mulțumesc pentru tot. Nu voi uita niciodată timpul pe care l-am petrecut aici.

El își îngropă fața în mâini.

Ea își retrase mâna, dădu din cap aprobator către el, apoi făcu stânga împrejur și ieși din biroul lui, închizând ușa în urma ei.

Ignorând privirile ospătarilor care se opriseră în coridoare și trecând pe sub nasul ascuțit al lui Sidney, Lily merse dinadins cu pași mari prin sălile Valentino's și coborî pe scările din subsol care duceau la bucătărie. Se îndreptă direct către fostul ei birou și se ciocni de Tom, lângă ușa bine cunoscută.

– Bună, zise el.

Se aplecă de parcă ar fi vrut să o îmbrățișeze, dar făcu doar un pas înapoi și deschise ușa biroului.

Ea se forță să nu-i inspire căldura, mirosul familiar.

– Voi pleca. Voi pleca din New York. Îndrăzni să arunce o privire prin bucătărie. Undeva de unde să pot reîncepe de la zero.

Echipa exclusiv masculină se uită pe furiș la ea, de sub bonete. Jimmy își lăsă cuțitul, iar Julius își șterse mâinile cu o cârpă și se încruntă către ea. Leo se opri de tot din muncă și își încrucișă brațele.

Lily intră în biroul bucătarului-șef. Fostul ei birou. Trase epuizată aer în piept, forțându-se să nu se uite la raft, și-și ridică bărbia.

– Vino cu mine, Tom. Hai să începem din nou, împreună.

Tom își scărpină ceafa. Cearcăne întunecate îi învinețeau pielea de sub ochi.

– Vreau ca lucrurile să revină la cum erau. Pentru asta am luptat...

– Însă lucrurile nu au mai fost cum erau de când ai fost chemat la război, oftă Lily.

El se uită în podea. Vocea lui era în continuare stranie, această versiune nouă, obscură a lui, care masca bărbatul pe care-l cunoscuse și iubitise Lily atât de mult. Avea să-l iubească întotdeauna, știa asta. Însă războiul i-l luase pe Tom al ei, nu așa cum își făcuse griji că ar face o, ci într un

fel despre care nu și imaginase vreodată că ar fi posibil.

Bărbatul pe care-l iubise nu mai era.

Iar ea nu voia să se certe cu el, nu voia să-l rănească așa cum fusese ea rănită de acțiunile lui, de acțiunile lui Giorgio. Dacă el nu voia să o ia de la început cu ea și să se distanțeze de situația asta imposibilă, atunci, realizează ea, asta era.

– Poate că ne-am schimbat amândoi prea mult. Dacă asta este ceea ce-ți dorești, nu te voi reține. Însă nu pot merge cu tine, afirmă el cu o voce plină de tristețe.

Ea își mușcă buza și încuviință tăcută din cap.

Așadar, asta era.

Încet, îl privi trist, îndelung, deschise ușa și ieși. Cumva, Lily traversă bucătăria. Bucătarii de serviciu își ridicară capetele și-și lăsară ustensilele când o văzură că trece. Lily își ținu bărbia sus, hotărâtă să nu arate nimănui cât de absolut de nefericită era. Își feri privirea față de noul *chef de cuisine*, care o înlocuise pe Martina, cei doi *sous-chefi* bărbați, care fuseseră angajați atât de repede, izgonindu-le pe Meg și pe Ellen, și păși mândră pe lângă armata de tineri spălători de vase, ucenici bucătari, toți recent întorși din război.

Noul *sous-chef* le lătră niște instrucțiuni, urlând ceva despre starea posturilor bucătarilor, mormăind în barbă despre aprovizionările întârziate și meniurile migăloase și ospătarii care nu ar fi știut ce era crema de pantofi chiar dacă le-ar fi băgat-o sub nas.

După ce ieși din bucătărie, Lily nici măcar nu se obosi să-și șteargă lacrimile care i se revărsau liber pe obraji.

Urcă apăsând scările, în liniște, și merse direct către ușă. În timp ce ieșea afară, în după-amiaza newyorkeză, zări o figură superbă, o persoană inconfundabilă, elegantă, care se grăbea pe Park Avenue în fața ei. Era bine îmbrăcată, într-un costum splendid croit, cu tocuri ușor mai joase din respect pentru restricțiile de război continue, tocuri care se auzeau pe pavaj și o linie grăitoare desenată în spatele gambele.

Vianne. O femeie de afaceri de succes, hotărâtă, care nu se dăduse bătută, care construisese totul de una singură și care rămăsese căsătorită cu bărbatul pe care îl iubea.

În ciuda tuturor lucrurilor, în ciuda senzației de greutate care-i zăbovea ca o piatră pe piept, Lily nu se putu abține să nu o urmărească pe femeie, pe Park Avenue. Când Vianne intră în buticul ei, câteva cvartale mai jos pe bulevard, Lily intră imediat după ea și se avântă în elegantul salon de la etajul întâi. Câteva asistente ajutau clientele, femei în ținute incredibil de frumoase, toate create de Vianne.

Însă ea nu voia să o piardă din vedere pe Vianne. Urca pe o scară din spatele buticului. Ignorând protestele angajatelor, Lily merse direct după ea, oprindu-se doar ca să-și tragă răsuflarea la capătul scărilor. Se afla într-o galerie largă, în care erau afișate creații încă și mai uluitoare. Manechinele erau îmbrăcate în rochii de seară în modelele cele mai rafinate pe care le văzuse Lily vreodată.

– Vianne, grăi ea.

Vocea ea se opri într-un punct, nu într-o întrebare.

Trebuia să vorbească cu femeia. Trebuia să știe că cineva era de acord că fusese greșită concedierea celor șase femei bucătar.

Femeia mai în vârstă se întoarse, iar expresia ei se adună într-o încruntare.

– Lily? Cum de ești aici, draga mea? Intră. Intră în biroul meu.

Cu inima bătându-i mai tare decât o făcuse vreodată, Lily o urmă pe Vianne în biroul ei, unde fereastra dădea spre priveliștea Park Avenue, întins în fața lor. Vianne reușise. Ea de ce nu ar putea-o face?

– Te rog să iei loc, Lily, spuse Vianne, în timp ce ochii ei albaștri îi cercetau pe ai lui Lily.

Lily se așeză în fața biroului de nuc al lui Vianne. Pe el erau împrăștiate creații. Lily își închise ochii și-și aminti de toate rețetele pe care încă nu le preparase. De faptul că bunica ei nu avusese niciodată șansa asta. Și de faptul că ea, Lily, avea ceea ce era necesar pentru a reuși.

– Vianne.

Sușinu privirea femeii și se simți de parcă i-ar fi vorbit Josie. Se simți de parcă Josie îi dădea ghes. O văzu, splendidă într-un caftan, că i spunea: „Ei bine, ai ajuns

aici. Ce ai de gând să faci în privința asta?”

Lily stătu dreaptă pe scaunul ei; ideea care i se alcătuisese în minte în timp ce mersese pe stradă se închegea complet.

– Vreau să fac ceea ce faci tu, îi mărturisi lui Vianne. Vreau propria mea afacere, ca să pot lua propriile decizii, să-mi angajez și să-mi concediez propriii angajați, să coordonez totul pe cont propriu. Sunt pregătită. Știu asta și vreau să am propriul restaurant, însă nu pot obține un împrumut bancar pentru asta. Tata nu-mi va împrumuta bani. Îmi poți spune de unde pot obține susținere? Îmi poți spune ce pot să fac pentru a-mi realiza visul?

Vianne își încrucișă brațele preț de o clipă și o privi.

Lily strânse din buze și așteptă.

Ești sigură?

Lily dădu din cap a aprobare.

– Oh, da.

Vianne oftă, pentru o secundă pe fața ei trecură câteva emoții, iar apoi își încrucișă mâinile pe birou.

– Văd atât de multă luptă în tine, Lily. Atât din mine, pe când eram mai tânără. Știi, nici pentru mine nu a fost mai ușor.

– Totuși, ai reușit. Și vreau și eu să reușesc.

Vianne întinse o mână peste a lui Lily.

Lily se uită la fața frumoasei femei.

După câteva momente însă, Vianne ridică un deget. Se sălta în picioare, împinse un panou din perete și scoase o cutie de metal. Lily stătu dreaptă. Își trase scaunul mai aproape de biroul lui Vianne.

– Nu-mi pot imagina un rezultat mai bun pentru asta, șopti Vianne.

Lily se încruntă când privi cutia.

Vianne luă loc din nou.

– Când am venit în New York, nu aveam nimic. Dar am lucrat din greu și am economisit fiecare bănuț pe care l-am putut economisi în primii zece ani ai afacerii mele. Iar aici i-am păstrat.

Chicoti.

– Giorgio m-a susținut, așa că am păstrat bani albi pentru zile negre. Nu știi niciodată. Se uită într-o parte preț de un moment. Îmi pare rău că Tom ți a luat locul de

muncă. Sunt singură că ți ai dat seama că nu am fost de părere că Giorgio a avut dreptate. Indiferent de cât de supărat a fost în privința acestei hotărâri pe care a zis că a trebuit să o ia, i-am spus că eu nu eram de acord cu el.

Dădu dezaprobator din cap și tâtâi.

Lily reuși să încuviințeze din cap. Nu avu încredere în ea însăși ca să poată vorbi.

Vianne se uită la ea.

– Sunt o femeie de afaceri. Iar tu, Lily, ești un bucătar talentat. Știm amândouă că ai putea gestiona un restaurant și cu ochii închiși. Însă nu va fi ușor, draga mea.

Lily își încrucișă mâinile în poală și le frământă.

Vianne scoase un lanț din decolteu. Apoi o cheie.

– Aha! exclamă ea.

Cu un gest măreț de reverență, Vianne roti cheia în încuietoare și săltă capacul. Înăuntru erau grămezi peste grămezi de bancnote noi, neîndoite.

– Oh, vai de mine, șopti Lily.

Vianne vorbi clar, accentuat.

– Lily, începu ea. Cu banii aceștia, vei putea înființa ceva care să concureze cu Valentino's. Se uită la Lily cu ochi limpezi. O oarecare concurență? Nu le va face nici un rău soțului meu și... lui Tom al tău. De fapt, aș spune că și-o merită.

Lily își acoperi gura cu mâna.

– Ești sigură?

Vianne dădu din umeri.

– Ești cea mai sânguincioasă și inteligentă fată pe care o cunosc. Te poți ocupa de un restaurant, Lily. Fii propriul tău bucătar-șef.

– Nu știu cum să-ți mulțumesc.

Lily nu se putu mișca nici măcar un centimetru. Era atât de copleșită de emoție. Pur și simplu stătea acolo, cu mâinile împreunate în poală. Și, în același timp, realiză ceva. În sfârșit, făcuse ceva complet pe cont propriu, în propriile condiții. Și înțelese că asta era tot ceea ce conta. De asta avusese nevoie. Încrederea în ea însăși era ceea ce avea să o ajute să reușească.

Îți voi da banii aceștia, iar tu poți începe să cauți spații,

menționă Vianne.

Lily apăsă masa cu mâinile.

– Vianne, nu știu cum să-ți mulțumesc.

– Poți să o faci, zise Vianne. Lily își înclină capul într-o parte. Le voi aduna pe toate. Pe toate. Martina, Ellen, Meg, Rosa și Agnes.

Fața lui Vianne se luminează cu un zâmbet superb.

Lily se întinse și țină mâna lui Vianne.

– Renunțasem. Am crezut că sunt complet singură. Acum, îmi dau seama că nu e așa.

Vianne se aplecă în față și coborî tonul vocii.

– Lily? Hai să-ți spun ceva. Ca de la o femeie la alta. *Nu renunța niciodată.*

Epilog

Lily

După trei luni

Lily își conduse echipa prin restaurantul ei nou nouț, cu lumânări care licăreau pe mese și un stol de ospătari recent angajați care zumzăiau pe acolo. Toți se opriră atunci când le văzură pe Lily, Martina, Rosa, Meg, Ellen și Agnes mergând spre ușa de la intrare. Iar lângă ele, râzând de parcă le-ar fi cunoscut pe celelalte femei dintotdeauna, mergea cu pași mari Emmeline, fosta fată în casă a lui Josie. Se bucura de ocazia pe care i-o dăduse Lily de a avansa în ierarhia bucătăriei.

Lily ținu deschisă ușa de sticlă pentru echipa ei loială de femei, zâmbind fiecăreia în parte pe măsură ce ieșeau în lumina soarelui primăvăratic.

Dincolo de funda roșie care traversa trotuarul era adunată o mulțime. Vianne Conti aștepta cu o pereche de foarfece supradimensionate.

Oaspeții nerăbdători ai restaurantului aflat în prima lui zi și trecătorii tăcură în momentul în care Vianne ridică o mână.

– Doamnelor și domnilor, spuse ea.

Lily examinează mulțimea. Îl zări pe Nathaniel care stătea acolo însoțit de o fată drăguță îmbrăcată într-o rochie roz, iar el îi făcu cu ochiul, în timp ce săruta degetele fetei. Ea scutură din cap și îi zâmbi la rândul ei.

Vianne își dresе glasul și merse către microfon.

Cu foarte mare plăcere vă urez bine ați venit la deschiderea acestui restaurant nou care va fi condus de Lily Rose, o femeie care nu este doar un bucătar extraordinar, care nu doar că înțelege pe deplin cum se coordonează un restaurant și care a depus eforturi foarte mari pentru a face asta într-o lume condusă de bărbați, ci care are și o loialitate excepțională și un suflet mare. A ajutat restaurantul soțului meu, Valentino's, să prospere pe durata războiului și să iasă din perioada aceea

înfioritor și mai puternic ca niciodată.

Mulțimea ovaționează, iar Lily simți că-i ardeau obrazii.

– Doamnelor și domnilor, bine ați venit la Josephine's!

Mulțimea își strigă aprecierea și, cu o înfioritură demnă de însăși Katherine Carter, Vianne tăie funda roșie în două, lăsând-o să zboare în vânt.

Lily își băgă mâna în spațiul format de cotul lui Vianne.

Vianne se aplecă să-i șoptească ceva lui Lily.

– Hai să-ți mai spun ceva.

Lily ridică o sprânceană.

– Ce ar mai putea fi?

– Ți-am obținut o funcție ca reprezentant al Asociației Naționale a Restaurantelor. Ne dorim să încerci să faci lucrurile mai bune pentru ca femeile să poată câștiga capital pentru restaurante.

Lily își șterse o lacrimă de pe obraz. Cu coada ochiului, își văzu tatăl în rândul din față, în mulțime. Îi zâmbi, iar el îi trimise un sărut.

– Sunt enorm de mândră de ea. Enorm.

Lily auzi sunetul distinct al vocii Victoriei, acoperind restul taifasului.

Lily își ridică sprâncenele către cer.

– Ce este asta, *chérie*?

Vianne arată către mica fotografie înrămată pe care Lily o ținea în mână, o fotografie cu Josie care lucra în anii 1890. Încet, o întoarse cu fața în sus, să i-o arate lui Vianne.

– Oh, *chérie*, spuse ea. Tu ești acolo?

Lily își trecu un deget peste cadrul din argint.

– Nu sunt eu, este bunica mea. A lucrat ca garderobier la Valentino's, însă eu nu am știut niciodată. Iar fotografia va merge direct în anticamera noului restaurant, spuse ea.

Iar în fiecare noapte, Lily avea să meargă acasă la casa lui Josie, care devenise casa lui Lily. Bunica îi lăsase totul lui Lily, prin testament. Lily se mutase în casa care-i fusese cea mai dragă toată viață, iar în vremea aceasta organizează și restaurantul și-și promise că va avea grijă de ea așa cum avusese și Josie și că o va umple de râset și fericire, atât cât va putea.

Vianne deschise cu o împingere ușa solidă de la intrarea restaurantului Josephine's de sub indicatorul curbat și o

ținu larg deschisă.

– Bine ai venit! o întâmpină pe Lily.

Lily o trase aproape pe Vianne și o îmbrățișă, până când amândouă fură înghițite de mulțimile de oameni care intrară. Noii ospătari ai lui Lily conduseră la mese invitații care aveau rezervări pentru ziua deschiderii, în timp ce șeful de sală făcea programări. Pentru următoarele două luni, erau deja rezervați la capacitate maximă.

Lily stătu deoparte preț de o clipă, încrucișându-și brațele în jurul mijlocului, până când o cuprinse o tristețe nespusă. Se strecură în biroul ei. După ce intră, se așeză la birou, adunându-și puterile și amintindu-și că trebuie să fie recunoscătoare pentru tot ceea ce avea.

Hei.

Lily privi în sus. Își împinse scaunul și se deplasă în partea cealaltă a camerei, către femeia care stătea acolo.

– Bună, șopti Gia. Am văzut când ai dispărut singură aici. Te simți bine?

Lily își îmbrățișă draga prietenă.

– Nu știu, spuse ea, dându-se înapoi și bătându-se ușor pe piept, cu pumnul relaxat. Cred că sunt fericită.

Ochii căprui ai Giei se umplură de căldură.

– Lily, și eu, și Natalia suntem încântate pentru tine. A venit cu mine azi la deschidere și știu că nu ar fi ratat-o pentru nimic în lume, acum că s-a întors cu bine din război. Și... altcineva a insistat să se numere printre cei din mulțimea care te adoră. Voi lăsa pe acel altcineva în biroul tău. Voi închide ușa și mi-ar plăcea să-l ascuți.

Lily își deschise și-și închise gura, însă, înainte de a putea spune ceva, Gia dispăruse. Ușa se închise cu un zgomot blând, iar în fața ei îl văzu pe Tom.

– Lily, spuse el în timp ce-și ținea emoționat pălăria, iar ochii îi cercetau pe ai ei.

Lily făcu un pas în spate.

– Uită-te la tine..., șopti ea, uimită de bărbatul chipeș, bine clădit care îi domina biroul.

Nu semăna deloc cu copia lui slabă pe care o întâlnise ultima oară când îl văzuse, cu câteva luni mai devreme. Fața lui era bronzată, iar ochii verzi îi erau delicios de luminați. Se tunsese, iar umerii îi erau mai largi decât își

amintea ea.

Și purta o pereche de blugi noi.

Se sprijini cu mâinile de biroul ei, absorbind-o. Apoi, expresia lui se îndulci.

– Vreau să-ți spun câteva lucruri.

Lily se retrase.

– Tom...

Însă, în spatele ei, tonul vocii lui sună grav și hotărât.

– Vreau să te întorci la petrecerea ta. Slavă Domnului, o meriți. Însă nu puteam să las să treacă ziua asta fără să-ți spun cât de rău îmi pare pentru ceea ce s-a întâmplat după război.

– Te rog. Nu acum.

Te rog să mă ascuți. În vocea lui simți o energie nouă, iar Lily se prinse de spătarul scaunului ei. Am demisionat din funcția de *master chef* de la Valentino's.

Ea trase aer în piept.

– Am rămas doar ca să-i ajut să găsească și să instruiască noul bucătar responsabil.

Lily se întoarse cu fața de la el.

– După război, nu puteam gândi. Voiam să revin la normalitate, însă nu am recunoscut faptul că asta te-ar fi costat pe tine visurile tale. Giorgio nu a vrut niciodată cu adevărat să te concedieze. Pur și simplu a crezut că nu are de ales. Însă de îndată ce m-am simțit din nou bine, i am spus că a avut de ales, că ar fi putut să acționeze pe cont propriu, nu să se ia după restul lumii, nu să facă tot ceea ce făceau toți ceilalți patroni de restaurante. Înțelege lucrul ăsta acum și știu că-i pare rău pentru cum a acționat. În timp, va vorbi cu tine despre asta.

Lily se uită în podea.

Vocea lui Tom era hotărâtă.

– Și mai e ceva. Am învățat cât de important este să fac și eu propriile mele alegeri.

Bătăile inimii lui Lily se accelerară.

– *Cara*, continuă el. Am cumpărat Albertina's. Pentru mine, este o ocazie să gătesc mâncarea siciliană care-mi place atât de mult. Lino deschide un alt magazin alimentar. Și mi-a vândut toată clădirea din Bleeker Street. Am luat un împrumut de la el și îl voi rambursa

cât de repede posibil, cu profiturile din afacere.

Fruntea lui Lily se încreți.

– Sper că, într-o zi, clădirile acelea din zona Village ar putea fi valoroase.

Lily se întoarse pentru a-l privi în față.

El trase aer în piept, cu un tremurat.

– Poate voi contribui pentru New York cu ceva *bun* din moștenirea mea siciliană. Mi s-a părut important de realizat. Să reunești oameni și tradiții după războiul acesta. Ce mod mai bun de a o face decât prin mâncare? Un lucru care le place tuturor.

Ea inspiră agitată și strânse din buze. Inima îi bătea puternic; întinse o mână ca să prindă un colier vechi de-al lui Josie, pe care l purta ea acum.

– Te-am așteptat cât a durat războiul și nu am încetat niciodată să cred în tine. Nici măcar o singură dată.

– Oh, *cara mia*, murmură el. Ceea ce spun eu, foarte incoerent, este că sunt îndrăgostit de tine. Dintotdeauna am fost. Vreau să-ți urmezi fiecare vis pe care îl ai. Îmi pare atât de rău că te-am dezamăgit. Nu eram eu însumi după război, șopti el. Să ne ferească Dumnezeu să mai trecem prin așa ceva vreodată. Îmi pare rău, draga mea.

Lily expiră cu greu și lacrimi îi scăpară de sub pleoape. Se chinui să-și domolească inima.

Și eu te iubesc, Tom, știi asta. Și știi că mi am dorit mereu ceva real, cu tine.

Îi tremură buza. Mai exista oare o speranță de a avea iubirea pe care o așteptase, precum și propriul ei restaurant?

El mai făcu un pas către ea și, brusc, ochii lui se lipiră de o fotografie a lui Josie, care stătea întoarsă în sus pe biroul lui Lily.

– A fost o femeie incredibilă, spuse el. A știut mereu cum stăteau lucrurile.

– Chiar așa. Lily zâmbi. Oh, draga de Josie. Toate astea sunt pentru ea. Lily se uită în jos la fotografia cu Josie, iar acum lacrimile chiar îi pișcară ochii. Ridică fotografia, cu atenție, și o puse pe biroul ei, pentru ca tânăra, frumoasa Josie să zâmbească direct și clar în încăpere. Toate!

Jură că fața zâmbitoare a lui Josie avea să întâmpine

fiecare oaspete care avea să intre în restaurant.

Cum Tom stătea atât de aproape în spatele ei și îi mângâia părul în timp ce buzele îi atingeau creștetul capului, Lily se întoarse și întinse mâna pentru a-l mângâia pe obraz. El se aplecă, trecându-și ușor buzele peste ale ei.

– Tom, șopti Lily, bine ai venit la Josephine's!

Cara DC

O scrisoare de la Ella Carey

Stimate cititor,

Vreau să-ți mulțumesc din suflet pentru că ai ales *O viață secretă*. Dacă ți-a plăcut și-ți dorești să fii la curent cu toate publicațiile mele cele mai recente, pur și simplu abonează-te la linkul următor. Adresa ta de e-mail nu va fi distribuită niciodată și te poți dezabona oricând.

www.bookouture.com/ella-carey

Mi-a făcut o foarte mare plăcere să scriu această carte. Pentru mine, a fost o bucurie enormă să le dau viață lui Lily, Josie, Victoriei și tuturor celorlalte personaje, mai ales după ce am fost în New York să fac muncă de cercetare pentru scrierea cărții. Am stat în Greenwich Village, nu departe de unde ar fi fost casa lui Josie, și mi-am petrecut multe ore în plimbări în jurul acelei încântătoare zone vechi a New Yorkului; am avut ocazia să mă familiarizez cu mâncarea, să merg în excursii pentru gurmanzi – cercetarea pentru această carte a fost excelentă!

M-am distrat foarte mult atunci când am recreat o parte din rețetele de bucate din carte. Lily este un personaj atât de plin de viață, interesant, și mi-a apărut în minte cu mașina ei mică și atitudinea ei plină de încredere.

În ceea ce o privește pe Josie, o ador și sper că și ție ți-a plăcut. Am vrut să o onorez cum se cuvine și să îi recunosc tot ceea ce a făcut pentru a aduce bucurie vieții lui Lily.

Sper că ți-a plăcut *O viață secretă* și, dacă este așa, ți-aș fi recunoscătoare dacă ai scrie o părere. Mi-ar plăcea să aflu opinia ta; aceasta contează foarte mult pentru alți cititori atunci când aleg să descopere pentru prima oară una dintre cărțile mele.

Îmi place să fiu în contact cu cititorii mei – puteți lua legătura cu mine pe pagina mea de Facebook, pe Twitter, Goodreads sau prin website-ul meu.

Mulțumesc,
Ella

Mulțumiri

Mulțumiri editorului meu, Maisie Lawrence, pentru că ai primit povestea lui Lily și pentru priceperea ta de a conduce la realizarea acestei cărți. Nu am cuvinte să-ți mulțumesc pe cât de mult aș vrea. Agentului meu, Giles Milburn, dragul meu, îți sunt recunoscătoare că ai avut încredere în acest roman de la bun început. Susținerea ta înseamnă totul pentru mine. Multe mulțumiri merg către Liane Louise Smith, Sophie Pellisier și Georgina Simmonds pentru că au obținut atât de multe acorduri internaționale privind drepturile pentru această carte; le sunt recunoscătoare tuturor celor de la The Madeleine Milburn Literary Agency.

Mulțumiri sincere tuturor celor de la Bookouture. Sunteți într-adevăr o echipă incredibilă. Mulțumiri în special lui Kim Nash, Sarah Hardy, Noelle Holton, Alexandra Holmes, Peta Nightingale și Alex Crow. Mulțumiri tuturor celorlalți de la Bookouture care au lucrat la această carte.

Mulțumirile mele profunde editorului de conținut Jade Craddock și corectorului Anne O'Brien, pentru munca voastră atentă.

Mulțumiri lui Max Tucci, nepot al lui Oscar Tucci, fostul proprietar al restaurantului Delmonico's, din Manhattan. Max, mulțumesc că mi-ai împărtășit părerile tale despre coordonarea unui restaurant în anii '40. Mulțumiri actualilor proprietari ai Deimonico's și mulțumiri bucătarului principal Billy Oliva pentru că mi-a transmis din cunoștințele lui cu privire la gestionarea unui restaurant din New York.

Mulțumirile mele către voi, cititorii mei, pentru entuziasmul și emoția dumneavoastră cu privire la această poveste. Mulți dintre voi îmi sunteți alături de la publicarea primului meu roman și vă apreciez inestimabil pe fiecare dintre voi.

Cele mai sincere mulțumiri lui Geoff și mulțumiri uriașe fiului meu, Ben, pentru susținerea ta încântătoare. Mulțumirile mele sincere ficei mele, Sophie, pentru că a călătorit cu mine la New York pentru cercetarea

întreprinsă în vederea scrierii acestei cărți. Asta vă
doresc: să aveți mereu toate ocaziile posibile pentru a vă
îndeplini visurile.